

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

54'üncü Birleşim
19 Ocak 2012 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, dericilik sektöründe çalışan işçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Adıyaman Milletvekili Mehmet Metiner'in, Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın can güvenliğine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, Hrant Dink'in ölümünün 5'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu Gerede'de dericilik sektöründe yaşanan işçi olaylarıyla ilgili ifadesine ilişkin açıklaması
- 2.- Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar'ın, Zonguldak'ta yoğun kar yağışı sonucu Soğuksu Pazarı'nda çatı çökmesi nedeniyle hayatını kaybeden 2 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yaralanan 20 vatandaşımıza da acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

- 1.- Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, Roman vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)
- 2.- Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)
- 3.- Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, GAP Bölgesi'nde giderek artan işsizlik ve yoksulluğun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

- 1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşma ile 22 Ekim 2009 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşmaya Değişiklikler Getirilmesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı: 32)
- 2.- Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı: 138)

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın, Muş Milletvekili Sırrı Sakık'ın, grubuna sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Başbakan'a sataşması nedeniyle konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, partisine sataşması nedeniyle konuşması

IX.- OYLAMALAR

- 1.- Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın oylaması

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu'nun, Kahramanmaraş'ta yapılan ve yapılması planlanan yatırımlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in cevabı (7/1375)
- 2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığın başta İstanbul olmak üzere ülke genelinde olası bir deprem için aldığı önlemlere ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/1994)
- 3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığın başta İstanbul'da olmak üzere ülke genelinde olası bir deprem için aldığı önlemlere ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/2042)
- 4.- Elâzığ Milletvekili Enver Erdem'in, Elâzığ'ın ihracatının azalmasının sebeplerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/2044)

5.- Elâzığ Milletvekili Enver Erdem'in, Harput Kalesi'ndeki arkeolojik kazıların tekrar başlatılmasına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2250)

6.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Kütahya evleri ve kalesinin restorasyonuna ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2251)

7.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz'ın, Yozgat'ta bulunan kültür derneklerine kadro tahsisine ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2253)

8.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, Tekirdağ'da yer altındaki kültürel varlıkların ülke turizmine kazandırılmasına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2254)

9.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Hatay Samandağ-Yoğunluk'da bir caminin yıkılacağı iddialarına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2376)

10.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, dört veya beş yıldızlı otel, lokanta ve butiklerin fiyat tarifelerine ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2378)

11.- İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak'ın, İstanbul'daki tarihî eserlerin olası bir depremde zarar görmemesi için alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2379)

12.- Bursa Milletvekili Aykan Erdemir'in, Batman Müzesi'nin ne zaman faaliyete geçeceğine ve yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/2380)

19 Ocak 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Mustafa HAMARAT (Ordu), Özlem YEMİŞÇİ (Tekirdağ)

---0---

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, dericilik sektöründe çalışan işçilerin sorunları hakkında söz isteyen Bolu Milletvekili Tanju Özcan'a aittir.

Sayın Özcan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, dericilik sektöründe çalışan işçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; ben, bugün, aslında ülkemizde çok önemli olan dericilik sektörü ve özellikle bu sektörde çalışan işçilerin sıkıntılılarıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Sayın vekillerim, ham deri işleme konusunda Türkiye, Avrupa'da 2'nci, dünyada ise 4'üncü sıradadır. Ham deri işleme sektörü ülkemizin en önemli 10 sektörü arasında yer almaktadır. Ülkemizde 13 ayrı bölge ve yaklaşık 500'ü aşkın tabakhane kayıtlı 63.500 civarında işçinin çalıştığı bir sektörden bahsediyoruz ancak bu sektör Türkiye açısından çok önemli olmasına rağmen maalesef uzun yıllardır başıboş bırakılmış, hatta bu sektörde çalışan işçiler dahi eğitilmemiştir, devlet olarak da biz bu sektöre çok ciddi bakmamışız maalesef.

Sektör açısından Gerede'nin durumunu izin verirken sizlerle değerlendirmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, Gerede, Ankara'nın dış mahallesi kadar Ankara'ya yakın, buraya yaklaşık 100 kilometre, İstanbul'dan sonra da Türkiye'nin dericilik sektörü bakımından en önemli 2'nci merkezi.

Gerede ilçemizde deri sanayi yaklaşık dokuz yıllık bir maziye sahip. Gerede ilçemizde bu sektörden doğrudan 2.500 kişi, dolaylı olarak da, yani yan sanayisiyle birlikte 3 bin kişi çalışmaktadır. Bilimsel bir araştırmaya göre Gerede'nin yarısı, yani 30 bin nüfusun neredeyse 15 bini doğrudan veya dolaylı olarak bu sektörden ekmek yemektir. Tabii buraya kadar her şey güzel. Bu sektör Gerede açısından son derece önemli, bu sektöre destek vermek gerekiyor, bunlar tamam ama bu sektörün Geredeliler açısından son derece önemli olması Geredelilerin de bu sektör tarafından sömürülmesi anlamına gelmemektedir diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, ulusal basından takip etmişsinizdir, yaklaşık iki hafta önce Gerede'de Gerede tarihinde görülmeyen olaylar meydana geldi. Orada bir şeyler oldu. İzin verirken ben size onları anlatayım. Az önce söyledim, Gerede'de yaklaşık 2.500 kadar çalışan tabakhane işçisi var. Onlar dediler ki: "Artık bıçak kemiğe dayandı." Yüzlerce işçi aynı anda iş bırakıp buz gibi havada üç gün boyunca dertlerini anlatmaya çalıştı, Gerede'de eylem yaptı. Bunun karşılığında da maalesef kolluk kuvvetlerimiz tarafından teröristlere bile reva görülmeyen şekilde biber gazı ve copla kendilerine müdahale edildi, çok sayıda işçi gözaltına alındı.

Peki, bu arkadaşlar neden eylem yapmıştı? Sayın milletvekilleri, aslında istekleri son derece masum. Diyorlar ki: "Biz köle değiliz, işçiyiz." Diyorlar ki: "Biz sadece yasal haklarımızı istiyoruz." Diyorlar ki: "Ücretlerimiz bize tam olarak ödensin. Ödenen ücret üzerinden eksiksiz olarak sigorta primlerimiz yatırılmalı. Yıllık izin hakkımızı istiyoruz. Fazla mesai yapıyorsak da bunun karşılığını almak istiyoruz." İnanın değerli milletvekilleri, başka bir talepleri yok, yasaya aykırı herhangi bir talepleri yok. Sadece yasal haklarını istiyorlar.

Ben şunu açıkça ifade ediyorum: Ben Bolu Milletvekiliyim. Tabakhane çalışan işçinin de milletvekiliyim, tabakhanedeki patronun da milletvekiliyim. Ama tabii ki adaletli bir şekilde şunu söylemek lazım, kim haklıysa o tespiti de yapmak lazım. Gerede'de söyledim, buradan da söylüyorum: Gerede'deki olaylarda haklı olan tek taraf Gerede'deki işçiler. Maalesef, Gerede'deki tabakhane sahiplerinin çok önemli bir kısmı, oradaki arkadaşlarımızı işçi olarak değil, köle olarak

çalıştırma peşinde. Ben orada da söyledim, burada da söylüyorum: Ben milletvekili olduğum sürece de Gerede'deki tabakhane işçilerini Gerede'deki tabaklara ezdirmeyeceğim.

Tabii, değerli milletvekilleri, son olarak şunu da ifade etmeliyim: Gerede, siyasi olarak baktığınızda, AKP'nin Türkiye genelinde en çok oy aldığı yerlerden bir tanesi; yüzde 84 civarında oy alındı son seçimlerde ama buna rağmen, bakıyorsunuz, Geredeli işçinin oy verdiği iktidar partisi, Gerede'deki olaylarda, kendisine yüzde 84 oranında oy vermiş olan işçinin, garibanın arkasında durmadı; bunu, ben özellikle söylemek istiyorum.

Tabii, son olarak şunu da ifade etmeliyim, devlet yetkililerine de bu kürsüden çağrıda bulunuyorum; ne olur, Gerede'deki çalışma şartlarını yerinde bir kontrol etsinler. Kontrol ettiklerinde şunu görecekler; sigortasız şekilde çalışan yüzlerce insan var, hakları yanan işçiler var ve çok kötü çalışma koşulları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TANJU ÖZCAN (Devamla) – Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özcan.

Gündem dışı ikinci söz, Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın can güvenliği hakkında söz isteyen Adıyaman Milletvekili Mehmet Metiner'e aittir.

Buyurun Sayın Metiner. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Adıyaman Milletvekili Mehmet Metiner'in, Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın can güvenliğine ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen hafta, beş günlük bir Almanya seyahatinde bulundum Bavyera eyaletine. Orada, Erzurumlu başarılı iş adamlarımızdan değerli dostum Fevzi Aslan'ın iş yerinin açılışına katıldıktan sonra, Nürnberg başta olmak üzere, Augsburg ve Münih şehirlerinde Türkiyeli vatandaşlarımızla çeşitli görüşmeler yaptım. Orada gördüğüm o ki Türkiye'den oraya giden kardeşlerimiz, Türkiyeli kardeşlerimiz derin bir korku içindeler, geleceklerine dair ciddi bir kaygı taşıyorlar ve ciddi bir can güvenliği sorunuyla karşı karşıya bulunuyorlar. Almanya'daki kardeşlerimizde gördüğüm bu korku ve kaygı, bir o kadar da yalnızlık duygusu doğrusu beni derinden üzdü.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere Bavyera eyaleti Neonazi saldırıların ve ırkçı, faşist eğilimlerin en güçlü olduğu yerlerden biri. Bu saldırıların arkasında olduğu bilinen bir parti var. İlginçtir, bu partinin adını dikkatlerinize sunuyorum: Alman Nasyonal Parti, "NPD" diye kısaltılmış hâli. Bu ulusalcı partinin Nazi Partisinin devamcısı bir parti olduğu biliniyor. Bavyera eyaletinde özellikle de gençlik kesimi üzerinde bu ırkçı, faşist, ulusalcı partinin etkili olduğu biliniyor. Nazi Partisinin de geçmişte en güçlü olduğu yerlerden birinin Nürnberg olduğu biliniyor.

Değerli milletvekilleri, Neonazilerin, Türkiyeli kardeşlerimizin iş yerlerine bıraktıkları bildirimleri okudum, gördüm, irkildim. Orada aynen şunlar yazılı: "Tayyip Erdoğan, Arapları ve Türkleri al git!" Evet, boy hedefi hâline getirilen Başbakanımız Tayyip Erdoğan. Bu câlibi dikkat bir husus. Türkiye toplumunun da dikkatine sunuyorum. Almanya'daki ırkçı, ulusalcı partilerin de Başbakanımızı bu şekilde boy hedefi hâline getirmeleri bence düşündürücüdür, her birimizin üzerinde durması gereken bir konudur. Bu bildirimler elbette ki genel anlamda yabancı düşmanlığını yansıtıyorlar ama özelde de İslamofobianın Avrupa toplumunda nasıl kök salmaya başladığının da bir göstergesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, dikkatlerinize birkaç hususu önemle arz etmek istiyorum. Bir: ırkçı, faşist bir partinin demokrasi kisvesine bürünmesi; Alman Nasyonal Demokrat Parti. Biz biliyoruz ki ırkçılık lanetli bir ideolojidir, biz biliyoruz ki ırkçılık, yabancı düşmanlığı, nefret içeren her anlayış bir insanlık suçudur. ırkçılıkla, ulusalcılıkla, faşizmle demokrasiyi yan yana iliştiirmek...

ORHAN DÜZGÜN (Tokat) – Ne demek? ırkçılıkla ulusalcılığı aynı mı sayıyorsun?

MEHMET METİNER (Devamla) - ...kendini merkeze alan, kendi ırkını üstün ırk olarak gören her türlü anlayışların demokrasiyle bağdaşmasının mümkün olmadığını dikkatlerinize sunmak istiyorum. Çünkü demokratlık, çoğulculuk ve özgürlükçülüğün yanı sıra, aynı zamanda, belki de olmazsa olmaz şartı olan, ötekini kendi eşiti olarak gören anlayışın adıdır. Eğer, siz, bir toplumda ötekileri kendi eşitiniz olarak görmüyorsanız zinhar demokrat olamazsınız.

Burada, Avrupa Birliği'nin çifte standardına da dikkatinizi çekmek istiyorum: Antisemitizmi haklı nedenlerle yasaklayan ve cezai müeyyideye bağlayan Avrupa Birliği, Almanya'nın ve benzeri Avrupa Birliği ülkelerinin İslamofobiyi da bir insanlık suçu olarak yasaklamalarını ve cezalandırmalarını, aksi takdirde çifte standartçı davranacaklarını buradan duyurmak istiyoruz.

Bir de, Türkiye'ye, her seferinde insan hakları ihlalleri söz konusu olduğunda haklı olarak gelen o heyetlerin niçin Nürnberg'e bir türlü uğramadığını dikkatlerinize sunmak istiyorum. Eğer aynı cinayetler Türkiye'de Almanlara yönelik olmuş olsaydı, hiç kuşkusuz kıyamet kopartırlardı veya Yahudilere yönelik Almanya'da bu cinayetler işlenmiş olsaydı, gene kıyametler kopartırlardı.

Bir öz eleştiri de kendimize... Biz niye Türkiye'nin milletvekilleri olarak orada değiliz? Türkiyeli kardeşlerimizi yalnız bırakıyoruz? Deniz Feneri olayında Almanya'yı merkez tutan, mesken tutan arkadaşlarımız niye Almanya'daki kardeşlerimizin yanında değildirler.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN DÜZGÜN (Tokat) – Çok mu dokundu Deniz Feneri?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Metiner.

Gündem dışı üçüncü söz, Hrant Dink'in ölüm yıl dönümü hakkında söz isteyen İğdır Milletvekili Pervin Buldan'a aittir.

Buyurun Sayın Buldan. (BDP sıralarından alkışlar)

3.- İğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, Hrant Dink'in ölümünün 5'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

PERVİN BULDAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, bir Ermeni çocuğunun, adalet arayıcısı bir mücadele insanının, halkların kardeşliğine inanmış, adanmış bir ömrün, Kardeşim Hrant Dink'in katledilişinin 5'inci yıl dönümü. Aradan tam beş yıl geçti. Geçen bu süre içerisinde ağır aksak işleyen soruşturmalar, her biri ayrı bir vaka olan duruşmalar, faşizmin kameralara poz verdiği sahneler, derken, adalet sisteminin olmadığı ülkemizde tam da Türk yargı sistemine yakışır bir karar verildi. Tutukluluk sürelerinin dolmasına günler kala tetikçilere ödülleri verilirken ortada örgütlü bir suç olmadığı kanaatine hükmedildi. Jandarma ve emniyetin desteğiyle örgütlenen cinayet böylelikle birkaç çocuğun eylemi hâline getirildi.

Ben bu devletin katliam listelerinde adı konmuş bir halkın çocuğu olarak bu duruma hiçbir zaman alışmayacak olsam da şaşımadım çünkü bu ülkede cinayetler, işkenceler, şiddetin her türlü tezahürü, Türk olamayanlara, Müslüman ve Sünni olmayanlar için vardır ama adalet yoktur. Değil şimdi, bu devlet, adaleti yüz yıldır tedavülden kaldırmıştır. Bugün için bu mahkemenin vermiş olduğu bu karar yüz yıl önce bu cumhuriyeti halkların kaniyla kuran zihniyetin bir ürünüdür çünkü bu devlet yurttaşının kaniyla beslenerek kurmuştur ağırlarını. Yüz yıldır binlercesinin kanını dökmüştür yaşadığı topraklara ama bir defa olsun bu kanla ellerinin kirlendiğini düşünmemiştir. Dökülen kanların hesabını soracak bir adalet mekanizması bu devletin neyine gerekir? Hiç birinin hesabı sorulmadı, sorulmuyor. Bu nedenledir ki devlet bu kirli geçmişi ile bu kanlı tarihi ile yüzleşmediği sürece adalet bu topraklarda yer bulamayacaktır kendisine.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok trajiktir, Başbakan başta olmak üzere Hükümet sözcüleri gözümüzün içine baka baka "Bizim dönemimizde hiçbir faili meçhul cinayet işlenmedi." demektedirler. Oysa Hrant Dink AKP Hükümeti döneminde MİT mensupları ve İstanbul Vali Yardımcısı tarafından ölüme tehdit edildi. Cinayet planları jandarma ve emniyet bilgisi dâhilinde gerçekleştirildi. Hrant Dink katledildi, dava görüldü ve karar çıktı. Sorumluların hesap vermesine gerek görülmedi. Dönemin Valisi, Emniyet Müdürü, İçişleri Bakanı ve ilgili bürokratları hiçbiri bu olayın hesabını vermedi. Sonuç şu oldu: Hrant Dink cinayeti faili meçhul tutulan bütün cinayetlerde olduğu gibi, bizzat devlet tarafından sahiplenildi ve faili meçhul bırakıldı. 17 Ocak günü bizler Susurluk davasının, Şemdinli davasının birer tekrarını izlemiş olduk böylece. Lakin nereye kadar?

Karanlıkta bırakılan her cinayet, her katliam yeni katliamların zeminini yaratmakta ve devlet kendi güçlerinin planları dâhilinde yeni canlar almaktadır. Geçmişle yüzleşmeyen, tarihsel eylemleri karanlık olan bir devletin aydınlık bir geleceğe sahip olacağından söz etmek mümkün değildir. Halkların kanına elini bulaştırmış bir zihniyettir bu ülkeye 12 Eylül'ü, 90'lı yılları ve binlerce yargısız infazı yaşatan.

Susurluk aydınlatılmadığı için Şemdinli olayı yaşandı, Şemdinli olayı aydınlatılmadı ve Hrant Dink katledildi. Hrant Dink'in katline hüküm verenlere sual olunmadığı için devlet Roboski'de 34 can aldı. Dolayısıyla mahkemenin Hrant Dink davasında verdiği karar yeni cinayetlerin, yeni katliamların habercisidir ve bu nedenle yüreğimizi sızlattıktan da öte bir felakettir bu karar.

Bugün Hrant Dink'in 5'inci ölüm yıl dönümüydü. Hrant Dink'i saygıyla anıyor, "Hrant için adalet, boynumuzun borcudur." diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Sayın Küpçü, söz talebiniz var.
Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- *Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu Gerede'de dericilik sektöründe yaşanan işçi olaylarıyla ilgili ifadesine ilişkin açıklaması*

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Demin kürsüden Hatip, Bolu Gerede'de yaşanan işçi olaylarıyla ilgili AK PARTİ vekillerinin sınıfta kaldığını söyledi. Bolu Gerede'de ham deri sektöründe yüzde 40'ını temsil ediyor. İşçi kardeşlerimizin gerçekten geçmişe yönelik haklı taleplerini dillendirmesi noktasında otuz, kırk yıla yönelik bir psikolojik altyapı vardı. Tabii, bizim hareket noktamız kardeşlik hukuku olduğu için işçi ve işveren noktasında her iki tarafı bir araya getirme noktasında samimi bir şekilde biz bu konuda mücadele verdik.

Tabii, öyle, işçiyi bedavadan sevmek yok! Deri OSB'nin yerini bilmeyenlerin, Deri OSB'yi gösteremeyenlerin, Deri OSB'yle ilgili katkı vermeyenlerin, işçiyi işveren arasına girip işçi kardeşlerin kaç para maaş aldığı noktasında bir bilgi ve fikir sahibi olmayan insanların bunun üzerinden siyaset yapması, tabii bizim siyaset anlayışımızla, algılamamızla bu meyanda örtüşmüyor. Dolayısıyla biz bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Küpçü.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- *Bariş ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, Roman vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Roman yurttaşlarımızın karşı karşıya bulunduğu sorunların ve uğradıkları ayrımcı uygulamaların tespit edilmesi, yaşam hakkına yönelik tehditlerin ortadan kaldırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'nci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Hasip Kaplan
Grup Başkan Vekili

Gerekçe:

Türkiye'de ayrımcılığa en fazla uğrayan, etkilenen grupların başında "Romanlar" gelmektedir. Çalışma hayatında, kamuda, sosyal güvenlik ve sağlıkta, okulda, sokakta, kafede, restoranlarda, mağazalarda görevlilerden sıradan vatandaşlara kadar ayrımcı muamele ve uygulamalara maruz kalmakta, potansiyel suçlu muamelesi görmektedirler.

Türkiye AB üyelik sürecinde göstermelik bazı önlemlerle yetinirken, daha önce "İstanbul/Sulukule"de yaşananlar ve resmi uygulamalarla başlayan ayrımcılık son olarak Manisa'nın Selendi ilçesinde yaşandı.

Selendi ilçesinde yılbaşı gecesi çay içme yüzünden çıkan kavga sonrası, binlerce kişi toplanarak "Selendi bizimdir, bizim kalacak" sloganlarıyla Romanların yaşadığı Zafer Mahallesine yürümüş, ev ve barakaları taşlamış, ateşe vermiş, araçları tahrip etmiş, yerle bir etmiştir. Can ve mal güvenliğinin tehdit altında olduğu bu durumda ne yazık ki devlet seyirci olmuş, 15'i çocuk 75 Romalı Gördes ilçesine sürgüne akrabalarının yanına götürmekle yetinmiştir. Saatlerce terör estirenlere hoşgörü ile yaklaşılırken Romanlar korunmamıştır. Vali, Kaymakam, Belediye Başkanı linç girişiminde bulunan taşkın kalabalığı konuşarak dağılmasını istemiş, saldırganlar tespit edilip, yakalanıp yargı önüne çıkarılmamıştır.

Ülkemizde daha önce de etnik, dini ve mezhep farklılığı bulunan azınlıklara karşı saldırı ve linç girişimleri yaşanmıştı. Bu olayların son zamanlarda özellikle Ege bölgesinde daha önce Kürt yurttaşlarımıza karşı 39 kez linç girişimi yaşanması, yaşananlar karşısında devlet zaafının ortaya çıkması kaygı vericidir.

Avrupa Birliği'nde 2000 yılında kabul edilen, ırk ve etnik kökene dayalı doğrudan ya da dolaylı her türlü ayrımcı muameleyi yasaklayan bir yasal düzenlemenin varlığına karşın, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya ve Yunanistan'da en fazla ayrımcı muamelelerin yaşandığı görülmektedir.

Romanlar uğradıkları ayrımcı haksız muamelelerde, nasılsa sonuç alınmaz kaygısıyla, resmî makamlara başvurmamaktadır. İş hayatına katılmakta da birçok zorlukla karşılaşmakta, aşağılanmaktadır.

Türkiye'de son yıllarda sıkça yaşanan bu linç girişimleri karşısında, Roman yurttaşlarımızın yaşadıkları yerler, sıkıntıların giderilmesi ve uğradıkları ayrımcı uygulamaların tespit edilmesi, yaşam hakkına yönelik tehditlerin ortadan kaldırılması amacıyla önlem alınması için; bir Meclis Araştırması açılması, komisyon kurulması gerekmektedir.

2.- Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizdeki balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Hasip Kaplan
Grup Başkan Vekili

Gerekçe

Üç tarafı denizlerle çevrili, gölleri, akarsuları ile zengin, coğrafi olarak stratejik bir konumda; tarihi, turistik, tarım ürünleri çeşitli, yeraltı-yerüstü zenginlikleri olan ülkemizde balıkçılık sorunları artmış bulunmaktadır.

Küresel ekonomik kriz sonrası, Karadeniz, Marmara, Ege, Akdeniz'e olan 178 bin km. kıyı şeridi, 1 milyon hektarın üzerinde 200 göl, 3.442 km. akarsuları bulunmaktadır. Akdeniz'de 5.000, Karadeniz'de 1.700 canlı türü. Karadeniz'de 247, Marmara'da 200, Ege'de 300, Akdeniz'de 500 balık türü yaşamaktadır.

Dünyada balıkçılık sektörü hızla gelişirken, ülkemizde AB süreci ile birlikte yapılan mevzuat değişiklikleri dışında, ulusal bir politika üretemeyen, planlaması olmayan, farklı bakanlık, genel müdürlük ve müsteşarlıklarla yönetilen sorunlar yaşamaktadır.

Bilinçsiz avlanma, denetimsizlik, plansız, kültür balıkçılığında yaşanan sorunlar, kaynakların hızla tükenmesine yol açmaktadır. Tuna Nehri'nin Karadeniz'e taşıdığı ağır metaller, kirlenme tehdidi oluşturmaktadır.

OECD ülkelerinin balıkçılık için ayırdığı harcamalar ile ülkemizdeki kıyaslandığında arada uçurum olduğu görülmektedir. Balıkçılık sektöründe Türkiye zenginliklerinin ve değerlerinin farkında değil.

Hamsi avında bereketli bir sezon yaşanmasına rağmen balıkçıların yeterince kazanç sağlayamadığı fiyatların düştüğü görülmektedir. Avlanan hamsinin ancak 200 bin tonu tüketilirken, geriye kalan 300 bin tonu aşkın miktarı da balık unu ve yağ fabrikalarına 'yok' denecek fiyattan satılmaktadır.

Büyük bir ihracat potansiyeline rağmen, iç tüketimi karşılayamayan balıkçılık sektörünün yaşadığı sorunlar; destek, teşvik ve bilinçli avlanma konularında yeni politikaların hayata geçirilmesini zorunlu kılıyor.

Kıyı balıkçılığı yanı sıra açık denizlerde yapılan avlanmalarda komşu ülkelerle yaşanan sorunlar nedeniyle birçok balıkçımız yaşamını yitirmiştir.

Küçük balıkçılığın özendirilmesi, korunması, su ürünleri kooperatiflerinin geliştirilmesi, trol avcılığının denetlenmesi konusunda mevzuatın geliştirilmesi, üniversitelerde eğitime ağırlık verilmesi, balık hallerinin, komisyonculuğun, vergi ve kredilerin yeni esaslara bağlanması gerekmektedir.

Balıkçılık ile sorunların giderilmesi için "Denizcilik Bakanlığı" kurulması, sorunların bir elden ve planlı olarak çözülmesi konusunda bir meclis araştırması açılması, araştırma komisyonu kurulması yararlı olacaktır.

3.- Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, GAP Bölgesi'nde giderek artan işsizlik ve yoksulluğun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarım sektörünün çöktüğü, küresel ekonomik krizin sonuçlarının en ağır yaşandığı GAP Bölgesi'nde giderek artan işsizlik ve yoksulluğun bütün boyutlarıyla araştırılarak gerekli çalışmaların yapılması için Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hasip Kaplan
Grup Başkan Vekili

Gerekçe:

Temel hedefi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi halkının gelir düzeyi ve hayat standardını yükselterek, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını ortadan kaldırmak, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam imkanlarını artırarak, sosyal istikrar, ekonomik büyüme gibi milli kalkınma hedeflerine katkıda bulunmak olan GAP, çok sektörlü, entegre ve sürdürülebilir bir kalkınma anlayışı ile ele alınan bir bölgesel kalkınma projesidir. Proje alanı Fırat ve Dicle havzaları ile yukarı Mezopotamya ovalarında yer alan 9 ili kapsamaktadır (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak).

1970'lerde Fırat ve Dicle nehirleri üzerindeki sulama ve hidroelektrik amaçlı projeler olarak planlanan GAP, 1980'lerde çok sektörlü, sosyo-ekonomik bir bölgesel kalkınma programına dönüştürülmüştür. Kalkınma programı, sulama, hidroelektrik, enerji, tarım, kırsal ve kentsel altyapı, ormancılık, eğitim ve sağlık gibi sektörleri kapsamaktadır. Su Kaynakları Programı 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1.82 milyon hektar alanda sulama sistemleri yapımını öngörmektedir. Toplam maliyeti 32 milyar ABD doları olan Proje'nin, enerji santrallerinin toplam kurulu gücü 7476 MW olup yılda 27 milyar kilowatsaat enerji üretimi öngörülmektedir.

Proje, gelecek kuşaklar için kendilerini geliştirebilecekleri bir ortam yaratılmasını amaçlayan sürdürülebilir insani kalkınma felsefesi üzerine kurulmuştur; kalkınmada adalet, katılımcılık, çevre korunması, istihdam, mekânsal planlama ve alt yapı geliştirilmesi GAP'in temel stratejileridir. Ancak aradan geçen kırk yıla rağmen sulanacak arazilerin sadece yüzde 14'ü

sulanabildi. 60'ıncı Hükümet programında GAP ile ilgili bir açılım yer almazken, son iki yılda bu konuda bazı adımlar atılmasına, işsizlik fonundan kaynak aktarılmasına rağmen, doğru bir planlamanın yapılmadığı görülmektedir.

Yap İşlet Devret yasası kapsamında sulama kanallarının ihaleye verileceği belirtilmesine rağmen şeffaf bir çalışmanın yapılmaması GAP kapsamındaki illerde kaygı uyandırmaktadır.

İlisu barajı ile Hasankeyf'in sular altında bırakılması yoğun tepkilere yol açmış, Cizre barajı ile aynı şekilde tarihi yerlerin, doğal çevrenin tehdit altında olduğu ileri sürülmektedir. Özellikle enerji ağırlıklı çalışma yapılması; ülkemizin enerji kaynağının yüzde 48'ini GAP'tan sağlanması, bölgeye üretimden kaynak ayrılmaması tartışma konusu olmaktadır.

Tarım sektörünün çöktüğü, küresel ekonomik krizin sonuçlarını en yoğun hissettiği GAP bölgesinde artan işsizlik, yoksulluk karşısında; sorunların kapsamlı bir şekilde araştırılması, çözüm bulunması için bir meclis araştırması açılmasında yarar bulunmaktadır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşma ile 22 Ekim 2009 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşmaya Değişiklikler Getirilmesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı: 32)

BAŞKAN – 1'inci sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşma ile 22 Ekim 2009 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşmaya Değişiklikler Getirilmesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı: 138) (*)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet? Yerde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen tasarinin birinci bölümünde yer alan 5'inci maddesi kabul edilmişti. Şimdi, 6'ncı maddeden itibaren görüşmelere devam edeceğiz.

6'nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrasındaki "kırk" ibaresinin "yirmibeş" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan
Şırnak
Demir Çelik
Muş

Sırrı Sakık
Muş
Pervin Buldan
İğdir

A. Levent Tüzel
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 6. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Veli Ağbaba
Malatya
Haluk Koç
Samsun

Emre Köprülü
Tekirdağ
Mahmut Tanal
İstanbul
Tufan Köse
Çorum

Rıza Türmen
İzmir
Haydar Akar
Kocaeli

"Seçilme Yeterliği

MADDE 6- (1) Kırk yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya bu niteliklere ve milletvekili seçilme yeterliğine sahip, geriye dönük en az on yıldır Türkiye'de daimi olarak ikamet etmekte olan her Türk vatandaşı cumhurbaşkanı seçilebilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 6. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını diğer maddelerin teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal
Konya
Nevzat Korkmaz
Isparta

Alim Işık
Kütahya
Özcan Yeniçeri
Ankara

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye
Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

(*) 138 S. Sayılı Basmayazı 18/1/2012 tarihli 53'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerge üzerinde söz isteyen Özcan Yeniçeri, Ankara Milletvekili.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Gerekçeyi okutun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi ile ilgili seçim dönemi, seçim döneminin başlangıcı ve seçimlerin tamamlanması Anayasa'nın değiştirilen 101. maddesinde düzenlenmiştir.

Anayasa'da ve seçim mevzuatında var olan hususların tekrar tasarıya yazılması gereksiz ve anlamsızdır.

Meclis yasama faaliyetlerinde gereksiz ve anlamsız işlerle uğraşmaz.

Bu sebeple maddenin metinden çıkarılması amacıyla işbu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 6. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Tanal (İstanbul) ve arkadaşları

“Seçilme Yeterliği

MADDE 6- (1) Kırk yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya bu niteliklere ve milletvekili seçilme yeterliğine sahip, geriye dönük en az on yıldır Türkiye'de daimi olarak ikamet etmekte olan her Türk vatandaşı cumhurbaşkanı seçilebilir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

ATILLA KART (Konya) – Süheyl Batum konuşacak efendim.

BAŞKAN – Süheyl Batum, Eskişehir Milletvekili.

Buyurun Sayın Batum.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına, 4 ve 5'inci maddelere ilişkin olarak, görüşlerimi belirtmek üzere söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, bu önergemizde özellikle şunu sizlerin dikkatine sunmak istiyoruz, özellikle iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımızın: Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin tasarı Anayasa Komisyonuna geldi, Anayasa Komisyonunda görüştük. Bu tasarinin özellikle belirli maddelerinin, şimdi önergede de bulunan maddelerinin Anayasa'ya açıkça aykırı olduğu yönündeki tespitlerimizi ve karşı oyumuzu belirttik.

Değerli arkadaşlar, özellikle söylüyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir yasa yaparken hepimizin birincil olarak, ilk olarak dikkat edilmesi gereken husus, bu yasanın açıkça, net bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın belirli hükümlerine aykırı olmamasını sağlamaktır. Bunu görmezden gelemeyiz. Çok açık Anayasa'da hüküm olmayan konularda, Cumhurbaşkanının seçiminin bir yıl geriye bırakılması konusunda bile bu yasayla düzenleme getirdiniz.

“Peki, Anayasa'da böyle bir şey var mı?” dediğimizde, orada olan Sayın Bekir Bozdağ, bunun Anayasa'da açıklık olmadığı durumda dahi yasama organının tasarrufuyla getirilebileceğini söyledi. Bunun Anayasa'nın 6'ncı maddesine açık aykırılık olduğunu söylediğimizde, buna maalesef Anayasa Komisyonundaki iktidar partisine mensup arkadaşlarımız en ufak bir şekilde itibar etmediler ve aynı şekilde yasa komisyondan geçti.

Değerli arkadaşlar, bu Anayasa'nın açık hükümleri dururken Cumhurbaşkanlığı kanununun maddeleri Anayasa'ya aykırılık oluşturmaktadır. Çok net söyleyeyim. Hep tartışıyoruz. Sevgili arkadaşlar, özellikle iktidar partisi milletvekillerine söylüyorum. Sizin iktidar partisi olarak bugün yasaları bizden farklı düşünürsünüz, biz sizden farklı düşünebiliriz ama Anayasa'nın açık hükümlerine aykırı şekilde yasa yapma ne lüksünüz vardır ne yetkiniz vardır. Cumhurbaşkanlığı seçiminin süresini bile yasayla düzenlediniz. Bunu sorduk. Dedik ki: “Cumhurbaşkanlığı süresi beş yıldır, yedi yıldır, bu akademik bir konudur, hepsi tartışılabilir.” Beş de denilen doğru olur, yedi diyen de doğru olabilir, tartışılır, Meclis açık iradesini koyar. Ama bugün Anayasa'yı açtığınız zaman ne yazıyor? Cumhurbaşkanının görev süresi yazıyor. Yazmıyor mu? Yazıyor. Beş yıl yazıyor. Peki buna yedi de diyebilirsiniz, beş de diyebilirsiniz, bunu söyleyebilirsiniz ama Anayasa'daki hüküm dururken bunu yasayla getirebilir misiniz? Yasayla getirilebileceğini iddia edebilir misiniz? Eğer bunu yapmak mümkün olsaydı neden - hep söylüyorum- Meclisin görev süresini beşten dörde indirdiniz 2007'de? Meclis Başkanının görev süresini beş olarak unuttunuz ama bunu bir yasayla yapmadınız, Anayasa değişikliğiyle gene yaptınız, 2010'da. Anayasa Mahkemesinin üyelerini on iki yıla sınırlandırdınız ama yine Anayasa'ya onlar için geçici madde koydunuz. Neden yasayla yapmadınız? Çünkü Cumhurbaşkanının ne yetkilerini ne görev süresini kesinlikle ve kesinlikle veya iki kez seçilip seçilmeyeceğini yasayla düzenleme yetkiniz yoktur. Bunu özellikle vurgulayarak bu yasayı bu şekilde, Anayasa'ya aykırı şekilde ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Batum.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Devamla) - ...açık açık aykırı şekilde geçirmemenizi istirham ediyorum sizden. Aksi takdirde, bu Parlamento Anayasa'ya aykırı bir işlemi bilerek yapmış olacaktır.

Hepinize saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrasındaki "kırk" ibaresinin "yirmibeş" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu önergeyi verdik, milletvekilleri yirmi beş yaşında seçiliyor diye.

Peki, soruyorum size: Bu önergemiz mevcut Anayasa dururken kabul edilebilir mi, kabul edebilir misiniz? Edemezsiniz değil mi, niye? Anayasa hükmü ancak Anayasa'yla değişir.

Şimdi, kabul edemezsiniz, edilmez diyen AK PARTİ'lilere de dönüyorum ve ikinci fıkrayı okuyorum: "Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır." Peki, siz bu kanunla onu değiştirebilir misiniz?

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değiştirmiyoruz ki zaten.

HASİP KAPLAN (Devamla) - Değiştirirsiniz, siz çoğunluksunuz, çoğunluksunuz, yaparsınız. Arkadaşlar, bu usul hatalarıyla bu Meclisi bu anlamda çalıştırmak ne kadar doğru?

Şimdi, Cumhurbaşkanı seçimini konuşuyoruz ve başından sakat bir yasanın üzerinde tartışıyoruz iki gündür. Cumhurbaşkanlığının, makamının bir Devlet Denetleme Kurulu var. Hrant Dink davasıyla ilgili bir inceleme başlatmıştı, ne oldu? Hâlâ çalışmaya devam ediyor. Peki, mahkeme kararını verdi mi? Verdi. Bu Devlet Denetleme Kurulu ne zaman karar verecek arkadaşlar?

Başbakanla bağlı bir teftiş kurulu var, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin mahkûmiyet kararı vardı, Hrant Dink davasında Türkiye mahkûm edilmişti adil yargılama hakkından ve yaşam hakkı ihlalinde. Yaşam hakkı ihlalinde, ihlal olunması durumunda gereği yapıldı mı? Yapılmadı, Cumhurbaşkanı da yapmadı, Başbakan da yapmadı, teftiş kurulu da harekete geçmedi, Devlet Denetleme Kurulu da sumen altı etmiş olayı gidiyor. Ama, bir şey söyleyeyim: Bu ülkenin vicdan sahibi insanları hangi görüşten ve partiden olursa olsun, hangi etnik, dinî, mezhepsel farklılığa sahip olursa olsun, yalnızca insan ve vicdan olmanın odağında bugün Dink'in ölümünün 5'inci yıl döneminde eğer Taksim Meydanı'ndan 10 binlerce insan Agos'a doğru sessiz bir çiğlık olarak yürüyorsa hepimizin oturup düşünmesi gerekiyor. Bu sessiz çiğlık adalet arayışı, vicdan arayışı, insanlık arayışı ve aynı zamanda itiraz çiğlığıdır, adalet çiğlığıdır, vicdan çiğlığıdır.

Şu an canlı yayınlarda veriyor, 100 binleri bulmuş insanlığın vicdanı Taksim Meydanı'nda Agos'a doğru yürüyor ama Cumhurbaşkanlığı Denetleme Kuruluysa uyuyor, Başbakanlık Teftiş Kurulunun ise hiç umurunda değil ve Dink davasında, yürekli olmasını istediği en yüce makamlar, işlerine gelen başka davalarda yürekli olabiliyorlar ve her nedense devletin derinliklerinde tezgâhlanan bir cinayetin ve bu tezgâhın arkasındaki yetkililerin bulaştığı bir iktidar söz konusu olunca daha çok yüreksizce davranmaya başlıyor.

Evet, suçlananların büyük bir kısmı ihmal, görevi kötüye kullanma nedeniyle... Eğer bir ucu, bir soru işaretiyle iktidar partisine doğru yöneliyorsa daha dikkatli olması gerekiyor ve bunun adil yargılanmasını sağlamak için çok çok daha dikkat etmesi gerekiyor.

Şu an, sessiz çiğlık "Bu dava bitmedi." diyor, Agos'a doğru yürüyor ve bu ülkenin renkleri, sesleri, etnisitesi, dini, mezhebi, inancı, ne olursa olsun kendi yurttaşına sahip çıkmanın onurlu yürüyüşüyle "Bu dava bitmedi." diyor. Bitmeyen bu davada Cumhurbaşkanlığı Denetleme Kurulununsa işi devam ediyor, hâlâ devam ediyor. Bunun için, bu usul hatasını hatırlatmak istedik önergeyle.

EMİNE ÜLKER TARHAN (Ankara) – Başkanım, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum, yalnız karar yeter sayısı arayacağım: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.44

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Mustafa HAMARAT (Ordu), Tanju ÖZCAN (Bolu)

---- 0 ----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

138 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesi üzerinde verilen, Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık olduğu için elektronik cihazla oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bu önergeyi işleme koyamazsınız efendim. Anayasaya aykırı bir önergeyi işleme nasıl koyuyorsunuz?

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır; önerge reddedilmiştir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, Tasarı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Tasarı'nın 6'ncı maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz önceki oylama, işleme aldığımız önergeyi -Anayasa açık ve net- Başkanlık Divanının dikkate almaması gerekirdi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Elitaş.

Buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, Sayın Elitaş bu konuyu açıklasın, ben de açıklayayım.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben Anayasa hükmünü okudum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Kaplan, bir saniye... Size de söz vereceğim ama bir saniye...
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan,
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Açıklasın, biz de açıklayalım.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, siz oylamaya sunmadan, sunarken yoklama isteyecektim ama bana söz vermediniz.
BAŞKAN – Kusura kalmayın.
Buyurun Sayın Kaplan.
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, Sayın Elitaş'a bir itirazımız var; buyursun açıklasınlar. Ben Anayasa hükmünü okudum Sayın Başkan. Bir tartışma, bir kanun teklifi var.
BAŞKAN – Belirttiniz zaten Sayın Kaplan.
HASİP KAPLAN (Şırnak) - Anayasa'da beş yıllık cumhurbaşkanlığı yedi yıla çıkarıyoruz.
BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Elitaş, buna itirazımız.
BAŞKAN – İtirazını belirtti, tutanaklara geçti Sayın Kaplan. Ona ben karar vereceğim.
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, konuyla ilgili Sayın Adalet Bakanı...
BAŞKAN – Sayın Elitaş, söyledikleriniz anlaşıldı, tutanaklara geçti. Lütfen bir müsaade edin.
Sayın Komisyon ve Sayın Bakanın önergeye herhangi bir itirazları olmadı. Sadece “Kabul etmediklerini” söylediler. Tutanaklara geçti; tutanakları isteyebilirsiniz. İşlem de yapıldı.
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani o zaman bu Kanun Teklifi'ni geri çekin.
BAŞKAN – 7'nci madde üzerinde üç adet önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasındaki “yüzde onu” ibaresinin “yüzde üç” olarak değiştirilmesini, 4 ncü fıkrasının metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan
Şırnak
Demir Çelik
Muş

Sırrı Sakık
Muş
Pervin Buldan
İğdır

A. Levent Tüzel
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 7. Maddesinin 2. Fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Tanal
İstanbul
R. Kerim Özkan
Burdur
Tuhan Köse
Çorum

Atila Kart
Konya
Mehmet S. Kesimoğlu
Kırklareli

Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

“Aday Gösterilme”

Madde 7- (2) En son yapılan milletvekili genel seçimlerinde, aldıkları geçerli oylar toplamı birlikte hesaplandığında, yüzde onu geçen siyasi partiler ortak aday gösterebilir. Her bir siyasi parti ancak bir aday için teklifte bulunabilir. Seçme hakkına sahip, en az yüz bin vatandaş imza ile cumhurbaşkanlığına birisini aday gösterebilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 7. maddesinin 1. ve 2. fıkralarının Tasarı metninden çıkarılmasını diğer fıkraların teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal
Konya
Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye
Özcan Yeniçeri
Ankara

Nevzat Korkmaz
Isparta
Ruhsar Demirel
Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ruhsar Demirel, Eskişehir Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Demirel.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 7'nci maddesi konusunda verilmiş önerge ile ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, aldığı oy, işgal ettiği sandalye sayısı her ne olursa olsun, hiçbir siyasi partinin iç dengelerinin düzenlenmesi amacıyla kullanılamaz. Gazi Meclis ve Anayasa, işi bitenlerin süpürge deliğine süpürüleceği zihniyetiyle hareket edilerek hiçbir şekilde hiçbir siyasi partideki bireylerin siyasi ikbal ve istikbali uğruna tartışma konusu yapılamaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi milletin Meclisidir ve burada milletin sorunları, milletin istikbali, milletin ikbalı konuşulur. Şahsi ikbal arayanların bunun için kullanacakları platformlar çok başkadır. Zaten söz konusu yasa tasarısıyla düzenlenmek istenen mevzu tamamen şahsa özeldir. Nitekim, bu konuda anayasa değişikliği yapılmış, 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan referandumla -ki Türkiye Cumhuriyeti tarihinde katılım en düşük olduğu referandumdur- bu konuda Türk milleti sözünü söylemiş, mevcut Cumhurbaşkanlığının beş yıllığına görev yapacağını teyit etmiştir, tıpkı 23'üncü Dönemde milletvekilliği yapanların dört yıllığına görev yaptıklarının teyidi gibi. Çünkü şu andaki mevcut Meclisi işgal eden bizlerin seçimi bir erken seçim değil, zamanında bir seçimdir. Bunu dün burada Anayasa Komisyon Başkanı her ne kadar sözel olarak “Erkendi.” dese de Meclis tutanaklarının ötesinde, kendi partilerinin Genel Başkanının defaatle tekrar ettiği cümleler var, ben size onlardan birkaç örnek vermek istiyorum. Başbakan, 9 Ocak 2010 günü kendi partisinin ilgili toplantısında şunları söylüyor erken seçim için: “Batılı ülkelerde erken seçim diye bir şey yoktur, geri kalmışlığın alametidir erken seçim.” diyerek Teyo Dayı'dan anekdotlar anlatıyor. Dolayısıyla 24 Nisan 2007 günü Meclis kürsüsünde “Kardeşim Abdullah Gül

Cumhurbaşkanı adayımızdır.” diyerek Sayın Abdullah Gül’ü aday gösterdiği an itibarıyla yürürlüğe konulmaya çalışılan Anayasa değişikliği Ekim 2010’da vatandaş tarafından oylanmış, kabul edilmiş, yürürlüğe girmiş ve Abdullah Gül beş yıllığına seçilmiştir.

Ancak burada tabii ki dikkat edilmesi gereken çok kritik bir kelime var, “kardeşim” kelimesi. Sayın Tayyip Erdoğan her kime “kardeşim” diyorsa sonrasında başına gelenleri herkes biliyor. Sanıyorum Abdullah Gül de o gün bu “kardeşim” kelimesini hoş karşılamıştı ama Başbakanın kimlere “kardeşim” deyip, sonra hangi pozisyonları aldığını hepimiz hatırlıyoruz. Ben size birkaç örnek vereyim: İnsan hakları ödül töreni... “Kardeşim Muammer Kaddafi’ye bir kez daha teşekkür ediyorum.” diyen Başbakan, Libya’ya NATO ile birlikte uluslararası ortak tavır koymuş, arkasından Dışişleri Bakanı elinde bir çantayla muhaliflere destek için para yardımı yapmıştır. Ası Nehri’nin üzerine kurulmakta olan Dostluk Barajı’nın temel atma töreninde şu anda düşman ilan ettiği Esad için “Kardeşim Esad” sözlerini zikrederken sanıyorum bugün kendisine “kardeşim” diye Başbakanın hitap etmesinden hoşnut olan bazı milletvekillerimiz de “Acaba başıma ne gelecek?” diye düşünüyorlardı. Çünkü Başbakan birisine “kardeşim” diyorsa dikkat etmeniz gerekir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekili, gerekirse size de cevap veririm.

Kiblesiz siyaset böyle bir şeydir. Kiblesiz siyasetin en somut göstergesidir bütün bunlar. Ve bu Mecliste hiçbir zaman kişilerin ikbal ve istikbali Anayasa’da yapılmış düzenlemelerin üstünde değildir.

Bu bir kanun tasarısıysa o zaman size hodri meydan! Yılıni ve prim gününü doldurmuş, emekliliğini yaş nedeniyle bekleyenler için de bir kanun tasarısı getirelim. Yirmi yılını ve yirmi beş yılını doldurmuş bugün yaş için bekleyenler için de bir tasarı geldiğinde bunu da oylayacak mısınız? O kişiler de o gün...

İBRAHİM KORKMAZ (Düzce) – Sizin adayınızı dövdüğünüz zamanı da biliyoruz.

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – Efendim, bu interaktif müdahalelerinizi saygıyla karşılıyorum. Gerekirse sataşmalardan ötürü söz alır ve cevap verirsiniz.

Ben sizlerin vicdanına sesleniyorum: Emekliler için de böyle bir yasal düzenleme geldiğinde aynısını yapacak mısınız? Kiblesiz siyasete devam edecek misiniz?

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III- Y O K L A M A

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

EMİNE ÜLKER TARHAN (Ankara) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ancak önce bir yoklama talebi var, yerine getireceğim.

Sayın Tarhan, Sayın Hamzaçebi, Sayın Bayraktutan, Sayın Havutça, Sayın Köse, Sayın Aslanoğlu, Sayın Gümüş, Sayın Yıldız, Sayın Öz, Sayın Köprülü, Sayın Tayan, Sayın Yüceer, Sayın Yılmaz, Sayın Ekşi, Sayın Güven, Sayın Türmen, Sayın Öner, Sayın Küçük, Sayın Danışoğlu, Sayın Yüksel.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürsoy Erol? Burada.

Sayın Hayati Yazıcı?

Sayın İsmail Güneş, Uşak Milletvekili?

Sayın Mehmet Akyürek? Burada.

Sayın Mehmet Muş?

Sayın Mehmet Altay?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Süre bitti, daha verilmez.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, “Pusulaları okuyacağım.” deseydiniz arkadaşlar dışarı çıkmazdı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Süre bitti.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, niye itiraz...

Kabul etmiyoruz Sayın Aslanoğlu, neye itiraz ediyorsunuz, almıyoruz zaten.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama Sayın Başkan, orada hâlâ pusula veriyorlar.

BAŞKAN - Burada Başkanlık Divanı var. Her şeye itiraz ediyorsunuz.

Sayın Abdullah Çalışkan, Kırşehir?

Sayın Fahrettin Poyraz, Bilecik Milletvekili?

Sayın Halil Mazıcıoğlu? Burada.

Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

2.- Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı: 138) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.10

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Mustafa HAMARAT (Ordu), Tanju ÖZCAN (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 138 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komasyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi tasarının 7’nci maddesi üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 7. Maddesinin 2. fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon
R. Kerim Özkan
Burdur

Atilla Kart
Konya
Mehmet S. Kesimoğlu
Kırklareli
Tufan Köse
Çorum

Mahmut Tanal
İstanbul
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

“Aday Gösterilme”

Madde 7- (2) En son yapılan milletvekili genel seçimlerinde, aldıkları geçerli oylar toplamı birlikte hesaplandığında, yüzde onu geçen siyasi partiler ortak aday gösterebilir. Her bir siyasi parti ancak bir aday için teklifte bulunabilir. Seçme hakkına sahip, en az yüz bin vatandaş imza ile cumhurbaşkanlığına birisini aday gösterebilir.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu önergenin son cümlesinde “Seçme hakkına sahip, en az yüz bin vatandaş imza ile cumhurbaşkanlığına birisini aday gösterebilir.” cümlesi Anayasa’ya açıkça aykırıdır. Bu gerekçeyle katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Aynı gerekçelerle biz de katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Tufan Köse, Çorum Milletvekili.

Buyurun Sayın Köse. (CHP sıralarından alkışlar)

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; tabii, sürekli “Millî irade, millî irade.” diyen Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Bakanının ve Komisyon Başkanının bu öneriyi niye katılmadıklarını anlamak mümkün olmamıştır. Sesleri de az çıktı zaten, o sebeple anlayamadım.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Anayasa’ya aykırı olduğu için katılmıyoruz. Anayasa’ya aykırılık arz ediyor.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, hukuk fakültesinin birinci sınıfında “Anayasa’ya başlangıç” dersinde öğretiler bunları bize.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Kardeşim, İç Tüzük’e aykırı, Anayasa’ya aykırı. Önerge vermeyi bilmiyorsunuz.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Sayın Başkanım, -biz arada konuşuyoruz- dinlerseniz Komisyon Başkanı, öğreteceğim size de. Hoca olmuşsunuz ama demek ki tam bilemiyorsunuz bu işleri.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Yüz bin rakamını nereden çıkarıyorsunuz?

TUFAN KÖSE (Devamla) – Anayasa hukukunun birinci dersinde şunu anlatıyorlar, diyorlar ki: “Türkiye bir parlamenter sistem.”

Parlamenter sistemin üç özelliği var: özelliklerden birisi “Güçler ayrılığı.” 12 Eylül referandumuyla zaten güçler ayrılığını bertaraf ettiniz, perişan ettiniz. Şimdi de ikinci özelliği olan “Cumhurbaşkanının Millet Meclisinde seçilmesi ve gücünün temsilî olması.” özelliğini de aradan çıkartıyorsunuz.

Böyle bir Cumhurbaşkanını, Anayasa’da yeterli güvencelerle, demokrasimizin geleceği garanti altına alınmadan halka seçtiğinizinde, bunun diktatör olmasını nasıl engelleyeceksiniz? Hangi güçle engelleyeceksiniz? Ama siz “Halkı sevmenin de, halka hizmet etmenin de, demokrasinin de tek şartı Tayyip’i sevmek, Recep Tayyip’e hizmet etmek, Sayın Başbakanın yanında olmak.” diyorsanız, “Diktatör olacaksa da o olsun.” diyorsanız helal olsun. Tarih sizi böyle anlayacaktır, böyle algılayacaktır.

Sayın Başkan, bunları iyi bilin, halkı da kandırmaya çalışmayın.

Değerli arkadaşlarım, önerge üzerinde bu sözlerimden sonra şunları da söylemekten geçemeyeceğim. Burada maalesef zaman zaman AKP ve BDP temsilcileri kavga ediyor görüntüsü veriyorlar ama millî değerlerimize saldırı gündeme geldiğinde maalesef iş birliği hâlinde. Dün BDP’den bir arkadaşımız –tutanakları aldım- diyor ki: “3 tane katil gelip Hrant’ı ensesinden üç kurşun sıkarak öldürüyor. Bu üç kurşunun adresi de aslında belliydi, mesajı da belliydi çünkü Talat’a üç kurşun sıkılmıştı.”

Değerli arkadaşlarım, namuslu, onurlu bir aydın, cesaretli bir yazar olmaktan başka suçu olmayan Hrant Dink’e Allah’tan rahmet diliyorum, anısı önünde saygıyla eğiliyorum ama bizim de bir millî değerimiz olan Talat Paşa’ya saygısızlık yapılmasını da -Hrant üzerinden- kabul etmiyorum.

Değerli arkadaşlarım, ancak bir iş birliği kurulmak gerekirse eğer, Hrant’a kurşun sıkılanlarla Talat Paşa’ya kurşun sıkılanlar arasında bir ilişki kurulabilir. Eğer tarihi iyi okursanız bunu görebileceksiniz.

Şimdi “Talat Paşa kimdi, niye anısı üzerinde saygıyla eğiliyoruz?” bunu da burada birkaç cümleyle söylemek istiyorum.

Talat Paşa ve arkadaşları, bu topraklarda, Anadolu’da hümanizmin öncüleri olmuşlardır, bu topraklarda hürriyet için başkaldırmışlar, başlarını koymuşlardır hürriyet uğruna.

Orta Çağ ve istibdada karşı demokratik devrim değerlerini o ve arkadaşları getirmiştir.

Zulme karşı başkaldırmayı, “Ferman padişahınsa dağlar bizimdir.” demeyi bu topraklarda ilk söyleyenlerden birisi o ve arkadaşlarıdır.

1908 Devrimini de onlar yapmıştır. Hürriyet adına bu ülkede yapılan şeyler de ilk onlarla başlamıştır.

Değerli arkadaşlarım, uygarlık adına da, çağdaşlık adına da, kadın-erkek eşitliği adına da, basın özgürlüğü adına da neyimiz varsa Talat Paşa ve arkadaşları tarafından bu ülkede başlangıç yapılmıştır.

Bu anlamda, Hrant Dink gibi namuslu, onurlu bir aydına kurşun sıkılanları, Talat Paşa’nın manevi mirasçıları gibi gösteren anlayışı da kınadığımı sizlerle paylaşmak istiyorum.

Yine, bugün “Millî değerlerimize saldırı da AKP ve BDP iş birliği yapıyor.” dedim.

Bugün, az evvel, AKP sıralarından bir arkadaşımız sıraların en önüne oturup sürekli kürsüdeki insanlara, hatiplere laf atmayı bir mazeret sayan, bir bahane sayan, bir marifet sayan... Başbakanı kendisini affettirmek için bunları yaptığı söylenen bir arkadaşımız da, ulusalcılıkla faşizmi aynı kefeyle koymuştur ki, kendisini de, biraz sosyoloji, biraz bilim okumaya davet ediyorum. Demokrasinin özünde, hattı zatında, ulusal devletler vardır. Demokrasiler ulusal devletlerle birlikte dünyada siyasi literatüre girmiştir.

Değerli arkadaşlarım, son söz olarak önergemiz yerindedir. 100 bin tane oy kullanma ehliyeti olan Türk vatandaşının önerisiyle de Cumhurbaşkanı adayı seçilmelidir. Önerimizin kabulü yönünde oy kullanmanızı diliyorum, hepinize saygılar ve sevgiler sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Köse.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Karar yeter sayısı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:14.38

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Mustafa HAMARAT (Ordu), Tanju ÖZCAN (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

138 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesi üzerinde verilen, Çorum Milletvekili Tufan Köse ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır önerge kabul edilmemiştir.

Tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasındaki "yüzde onu" ibaresinin "yüzde üç" olarak değiştirilmesini, 4 ncü fıkrasının metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, demin de arz ettim. Cumhuriyet Halk Partisi önergesi de, bu önerge de Anayasa'ya açıkça aykırı, net bir şekilde aykırı. Bu önergeyi Divan olarak işleme koymamanız gerekir. Bu gerekçeyle karşı olduğumuzu bildiriyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Aynı gerekçelerle katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanıyorum bu kanunun en güzel yanı Anayasa Komisyonu Başkanımız önergeleri Anayasa'ya aykırı buluyor. Sonra bir önerge veriyoruz, AKP Grup Başkan Vekili Sayın Elitaş "Divan nasıl önergeyi işleme koyar?" diyor. Niye? "Cumhurbaşkanı kırk yaş..." diyor 101'inci madde, önerge işleme konmaz." İyi, güzel, tamam. İkinci fıkra da "Cumhurbaşkanı görev süresi beş yıldır." diyor. Külliye, toptan kanun tasarısı da Anayasa'ya aykırı. Hadi, buyurun.

"Sayın Divan, bu kanun tasarısı Anayasa'ya aykırı, siz niye işleme koydunuz?" diye soracağız. Şimdi, Komisyon Başkanı da, Grup Başkan Vekili de bir önergede düşüyor. Ondan sonra, kendi kanun tasarısının arkasında duramıyor.

Şimdi, burada bir yanlışlık var arkadaşlar, ciddi bir yanlışlık var. Bu Çankaya tartışmasını bu Seçim Kanunu'yla başlatmış durumdayız. Kişiye özel yasa yapılacak diye Çankaya tartışmasında önceki Cumhurbaşkanı seçilmeden önce bir kanun, anayasa değişikliği yapılmış, beş artı beş. Cumhurbaşkanı seçilmiş, hemen akabinde, ekim ayında referandum yapılmış. Milletin iradesi tescil edilmiş, demiş ki: "Beş artı beş." Milletvekilliği süresi dört. Milletvekilliğine uyduk. Sayın Bozdağ o kanun teklifi görüşüldüğü zaman, 12 Haziran seçimlerinden önce kürsüde, burada "Referandumda dört yıl oldu." demişti. Tutanaklarını okudunuz. Şimdi ne oldu da o gün "dört yıldır" diyen, "Cumhurbaşkanının görevi beş yıldır." diyen iktidar partisi bugün bir kanun teklifiyle anayasa değişikliği yapmaya çalışıyor?

Kanunla anayasa değişmez arkadaşlar. Anayasa hükümleri ancak 367'yle değişir, 330'la referanduma gider. Buna Anayasa'ya geçici bir madde koyarsınız, dersiniz ki: "Bu seçimler bu şekilde yapılır."

Şimdi bu seçim kanunu bir yıl sonraya da uygulanamaz çünkü Anayasa'da hüküm var. Seçim kanunları değiştikten sonra, bir yıl sonra uygulanamaz.

Peki, 2014'e düşünüyorsunuz. 2014'e düşündüğünüz bu olayda ya Cumhurbaşkanı Gül 2012 Ağustosunda, Temmuzunda istifa ederse ne olacak? Anayasa'da da beş artı beş var, benim beş yılım doldu, ben Anayasa'ya uyarak istifa ediyorum dediği zaman kırk beş gün içinde seçime gitmek zorundasınız. Bunun ötesini yapabilir misiniz? Veya bu kanunu çoğunluğunuz el veriyor çıkardınız. Ana muhalefet partisi Anayasa Mahkemesine getirdi ve iptal ettirdi. Ne olacak? Ne olacak arkadaşlar? Çankaya tartışmasını bu şekilde, başından tartışmalı bir seçimi bu şekilde, halk oyuyla yapılacak bir seçimi bu şekilde başlatmak doğru mudur? Burada çok ciddi bir hata yapıyor.

Milletin idaresine saygı için usul hatası yapmamamız lazım, esas hatası yapmamamız lazım, bunların hepsinin üstünde etik olarak siyasi hata yapmamamız lazım. Milletin iradesine gelin beraber başvuralım. Çok değil. Hiç gerek yok. Dört parti grubuna çağrıda bulunuyorum. Gelin -referandum bir maddelik olsun- Cumhurbaşkanının görevi beş artı beşir veya yedi yıldır diye iki şıklı bir referanduma gidelim, halka gidelim madem kendi aramızda çözüyoruz. Bakın, tartışıyoruz. Yok Anayasa'ya aykırı, yok değil. Üç parti grubu, muhalefet aykırı. Buyurun kestirime, biz vekiller beceremiyoruz, beceriksiz çıktık; yüzümüze, elimize, gözümüze bulaştırdık. O zaman gidelim asillere, millete gidelim, millet çözsun. Kırk beş gün, çok değil, kırk beş günde bu işi millet çözer kardeşim. Beş midir, yedi yıl mıdır, o zaman bu tartışmayı kimse yapamaz. Hani parti genel kurullarında divan sıkışınca ne yapar? "Bunu genel kurulun oyuna sunacağım." der. Başkanlık Divanımız ne yapar? O da İç Tüzük'te zaman zaman Genel Kurulun oyuna sunar. Gelin, biz de milletin iradesine gidelim, beş yıl mıdır, yedi yıl mıdır? Bu 2012'de mi seçim olsun, 2014'te mi? Çok değil. Bu Meclis beceremiyor bunu çözmeyi. Mahkemelik olacağız arkadaşlar. Mahkemelik olacaksınız. Bizim sayımız yetmiyor. Siz ana muhalefet-iktidar olacaksınız, bizim sayımız yetmediği

için. Şimdi, bu işi mahkemelik etmeden, Anayasa iptal etmeden, bu tartışmalar yaşanmadan Sayın Gül de ola ki temmuzda istifa edip 5+5 devreye girmeden, gelin bunu referanduma götürelim. En doğrusu bu deriz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 8 nci maddesinin 1 nci fıkrasındaki “beş” ibaresinin “on” olarak değiştirilmesini, çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan

Şirnak

Pervin Buldan

Iğdır

Sırrı Sakık

Muş

Adil Kurt

Hakkâri

Demir Çelik

Muş

A. Levent Tüzel

İstanbul

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyette olduğundan önermeleri birlikte işleme alacağım; talepleri hâlinde de önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim ve gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önermeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 8. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını diğer maddelerin teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal

Konya

Yusuf Halaçoğlu

Kayseri

Mesut Dedeoğlu

Kahramanmaraş

Özcan Yeniçeri

Ankara

Nevzat Korkmaz

Isparta

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

İkinci önergenin imza sahipleri:

Uğur Bayraktutan

Artvin

Mehmet Hilal Kaplan

Kocaeli

Sakine Öz

Manisa

Ali Serindağ

Gaziantep

Ercan Cengiz

İstanbul

Mehmet Volkan Canalıoğlu

Trabzon

Atilla Kart

Konya

Musa Çam

İzmir

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

Veli Ağbaba

Malatya

Emre Köprülü

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Emre Köprülü, Tekirdağ Milletvekili.

Buyurun Sayın Köprülü. (CHP sıralarından alkışlar)

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vermiş olduğumuz önergeyle ilgili grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclis saygıyla selamlarım.

Bugün bu Meclis çatısı altında, 2007 yılında milletin referandum sonucunda yaptığı anayasa değişikliğiyle verdiği karar gereğince bir hususun tamamen hukuksuz ve millet iradesine aykırı bir şekilde ve millet iradesini gasbeden bir tarzda yasayla değiştirilmeye çalışıldığına tanık oluyoruz.

AKP 2007’de mağduriyet rolleri ve “Yetkiyi halka veriyoruz.” söylemiyle sahadaydı. Halka dendi ki: “Cumhurbaşkanı süresi beş yıl olacak, beş yılda bir seçilecek ve halk seçecek.” Şimdi ise işinize gelmiyor. Neden işinize gelmiyor? Çok açık bir şekilde, çünkü partideki dengelere uymuyor. O giderse kim gelecek, kim onun yerine geçecek, nasıl olacak bu işler bilinmiyor. Yani biz bu, Anayasa konusunu ilgilendiren bir konunun yasayla Meclise gelmesinden şunu anlıyoruz: Partideki dengeler her şeyin üstünde, hukukun da üstünde, Anayasa’nın da üstünde, millet iradesinin de üzerinde. Bu konu o kadar açık ve net ki, bunu ancak anayasa değişikliğiyle yapabilirsiniz ama bunu yapmak zor çünkü anayasa değişikliğinde gereken sayı daha fazla. Yetmezse belki halka gideceksiniz ama halka gittiğinizde ne anlatacaksınız? Ne diyacaksınız? “Biz sizi kandırdık.” mı diyacaksınız? “Biz size 2007’de yalan söyledik.” mi diyacaksınız? İşte bunu dememek için bugün bu yasayı Meclise getiriyorsunuz Anayasa’yı ve hukuku hiçe sayarak. Halkın bizzat kendisi tarafından referandum ile kabul edilen metnin değiştirilmesinin usulü bu olmamalı. Bu, çok açık bir şekilde Anayasa’ya da aykırı, millet iradesine de aykırı.

AKP’nin temsilcileri bugün diyorlar ki, burada yapılan konuşmalarda da bu söyleniyor: “11’inci Cumhurbaşkanı Abdullah Gül yedi yıl için seçildi, daha erkene alınamaz. Eğer daha erkene alınırsa, bu, kazanılmış hakkın ihlali olur, müstesep hakkın ihlali olur.” Böyle diyorlar. Ama gerçekten hepsi böyle mi düşünüyor? Acaba şartlar değiştiği zaman konuşmalarda da değişiklik oluyor mu?

Bakin, ben bir örnek vermek istiyorum. Geçen aralık ayı içerisinde AKP’nin bir genel başkan yardımcısı bir açıklama yaptı, gerekirse ismini de söylerim. Diyor ki açıklamasında: “2014 yılında yerel seçimler var. Aynı yıl Cumhurbaşkanlığı seçimi de olabilir. Biz bir tasarı üzerinde çalışıyoruz, yerel seçimlerle Cumhurbaşkanlığı seçimini birleştirebiliriz. Ama tabii bunun için ilk önce Meclisin de bir karar vermesi lazım.”

Değerli milletvekilleri, yerel seçimler 2014 Mart ayında, Cumhurbaşkanlığı 2014 Ağustosunda. Bugün burada diyacaksınız ki: “Cumhurbaşkanı yedi yıl için seçildi, erkene alınırsa kazanılmış hakkın ihlali olur, müstesep hakkın ihlali olur.” Ama aynı anda bir genel başkan yardımcınız diyecek ki: “Biz Cumhurbaşkanının seçimini altı ay geriye alıp yerel seçimlerle birleştirebiliriz.” E, altı ay geriye alındığı zaman kazanılmış hakkın ihlali olmuyor mu? Bunu söyleyen genel başkan yardımcınız. Herhâlde partinizi bağlar.

Biz bu tutarsızlığı dile getirmek istiyoruz. Burada yapılan tamamen Anayasa'ya aykırı ve millet iradesine aykırı bir uygulamadır. Biz burada hukukun ne hâle getirildiğini göstermek istiyoruz, Anayasa'nın nasıl ayaklar altına alındığını göstermek istiyoruz.

Ben bu Meclis kürsüsünden bir kez daha, Adalet ve Kalkınma Partisini milletten iradesine saygılı olmaya, 2007'de meydanlarda, sokaklarda, her türlü ortamda verdiği söze sadık kalmaya davet ediyor ve bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Köprülü.

Önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesi üzerine verilen değişiklik önergemiz üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, vermiş olduğumuz değişiklik önergesinde, Cumhurbaşkanı adaylarıyla ilgili bilgi ve belgelerde eksiklik tespit edilmesi hâlinde, Yüksek Seçim Kurulunca eksikliklerin giderilmesi için tasarıda öngörülen beş günlük sürenin yedi güne çıkarılması amaçlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda belirtilmiştir. Cumhurbaşkanı devletin başıdır. Cumhurbaşkanı Anayasa'nın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir. Bu amaçla Anayasa'nın ilgili maddelerinde gösterilen şartlara uyarak yapacağı görev ve kullanacağı yetkiler vardır. Anayasa'nın uygulanmasını gözetmek Cumhurbaşkanının en önemli görevlerinin arasındadır.

Anayasa'ya uygunluk bakımından 11'inci Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bu düzenleme de beş yıl olarak Anayasa'da yer almaktadır. Bu da bilindiği gibi yedi maddelik Anayasa paketi referandumu ile de belirtilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim süreci tartışma konusu olan ve sancılı bir şekilde geçen 11'inci Cumhurbaşkanının şimdi de görev süresi tartışma konusu hâline gelmiştir. Hâlbuki 28 Ağustos 2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yedi yıllık bir süre için seçilen Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün görev süresi AKP tarafından 21 Ekim 2007 tarihinde referanduma götürülerek beş yıla düşürülmüştür. Aynı referandumda milletvekilliği genel seçimleri de beş yıldan dört yıla düşürülmüştür. Bu değişiklik hiçbir tartışma yaşanmadan AKP tarafından uygulanarak dört yıl sonra seçime gidilirken, Anayasa'ya göre beş yıl olan 11'inci Cumhurbaşkanının görev süresinin yedi yıl mı yoksa beş yıl mı olduğu konusunda AKP tarafından tartışma başlatılmıştır. Bu tartışmalar devletin başı olan Cumhurbaşkanlığı gibi yüce bir makamının saygınlığına gölge düşürmektedir. Ayrıca, ne yazık ki, Cumhurbaşkanı da görev süresini bilemeyen bir konuma düşürülmüştür. Bütün bu yaşananlar ekonomik kriz nedeniyle geçim derdine düşmüş vatandaşlarımızı üzmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bu yaşanan gelişme ve tartışmaların siyasi kaygılardan kaynaklandığının ve bilinçli olarak ortaya atıldığının kaygısını taşımaktayız. Cumhurbaşkanının görev süresi de, yetki ve görevleri de Anayasa'da bellidir. Bu görevleri ne şekilde kullanacağı da bilinmektedir.

AKP, referandumla, milletten bizzat kendisiyle düzenlemiş olduğu anayasa değişikliğini yeniden yasa çıkararak değiştirmek ve düzenlemek istemektedir. Bu yapılanlar Anayasa'ya aykırı olduğu kadar vatandaşlarımıza da saygısızlık olmaktadır. Bu nedenle, bu yanlıştan bir an önce dönlmesini temenni ediyor, değişiklik önergemizin kabulünü diliyoruz.

Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dedeoğlu.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 8 nci maddesinin 1 nci fıkrasındaki "beş" ibaresinin "on" olarak değiştirilmesini, çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Efendim, bu da Anayasa'ya aykırı bir önerge, katılamıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adil Kurt, Hakkâri Milletvekili.

Buyurun Sayın Kurt. (BDP sıralarından alkışlar)

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, Türkiye'nin 1 numaralı koltuğuna ilişkin seçimleri düzenleyen yasa tasarısını konuşurken bu ciddiyeti, Meclisin bu koltuğun ya da bu makamın ciddiyetini yeterince sindirerek bunu tartıştığını düşünmüyoruz. Hele ki, iki gün boyunca burada muhalefet partili milletvekillerinin son derece yerinde itirazlarına rağmen, konuşmalarına rağmen iktidar partisinden bir milletvekili çıkıp burada cevap verme tenezzülünde dahi bulunmamıştır. Sanırım, sizler buraya sadece elinizi kaldırmak için geldiniz. (AK PARTİ sıralarından "Ayıp, ayıp!" sesleri, gürültüler) O nedenle, burada körebe oyunu oynamayı hak ediyorsunuz. Türkiye'nin 1 numaralı makamı için seçimlerin yapıldığı bir günde, günlerde, yasa tasarısının tartışıldığı bir gündemde sizlerin kalkıp bir tek fikir beyan etmemiş olmanız sizin eksikliğinizdir, ayıbınızdır demiyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ayıp ayıp!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşine bak!

ADİL KURT (Devamla) – Yok mu bir görüşünüz? Yok mu bir görüşünüz? Yok. Niye konuşmuyorsunuz?

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – İşine bak!

ADİL KURT (Devamla) – Bu kadar öneri, şey vardır. Siz bu işin, ya burada...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Biz iş yapıyoruz iş, âyinesi iştir kişinin...

ADİL KURT (Devamla) – Neyin işini yapıyorsunuz? Sadece alavere dalavere işler yapıyorsunuz, alicengiz oyunu yapıyorsunuz, başka hiçbir şey yapmıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kurt, lütfen, kullandığınız kelimelere dikkat edin. Lütfen... Hiçbir sayın milletvekilini tahkir etmeye hakkınız yok!

ADİL KURT (Devamla) – "İş" diyorsanız, budur yaptığınız, ifade ediyorum. Bakınız...

SONER AKSOY (Kütahya) – Sözü geride al!
ADİL KURT (Devamla) – Burada geride alınacak hiçbir şey söylemedim, laf söylemedim burada. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Gelir cevabını verirsiniz! Gelir cevabını verirsiniz, o kadar öyle ahkâm kesmeye gerek yok. Varsa fikrin gelir söylersin...

SONER AKSOY (Kütahya) – Geride al!
ADİL KURT (Devamla) - Ben de onu söylüyorum, varsa fikrin gelir söylersin diyorum, bunu söylüyorum size. Başka da hiçbir şey demiyorum sana.

PERVİN BULDAN (İğdir) – Muhatap olma Adil Bey.

TÜLAY BAKIR (Samsun) – Hakaret ediyorsun.

ADİL KURT (Devamla) – Onun dışında, bakın, tam bir komedi tablosu içerisinde biz bunu konuşuyoruz. Tiyatro kurmuş olursunuz, buraya tiyatro kurmuş olursunuz.

Siz bu Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nı burada onaylamakla Cumhurbaşkanlığı makamını nasıl bir sıkıntı içerisinde bıraktığınızı farkındasınız aslında. Cumhurbaşkanlığı yarın öbür gün Parlamentosunda sizlerin çoğunluk oylarıyla kabul ettiği bu kanun tasarısını, bu kanun teklifini, yarın, Anayasa'ya aykırı olduğunu bildiği hâlde imzalamak durumunda kalacaktır çünkü Anayasa'ya aykırı olduğunu biliyorsunuz. Cumhurbaşkanlığı makamını böyle bir pozisyona ittiniz. Niye böyle bir pozisyona ittiniz? 2009'dan bugüne kadar ne değişti Türkiye'de? Hiçbir şey değişmedi. O zaman, 2009 yılında "beş yıl" dediğinize bugün "yedi yıl" demenizin esprisi nedir? Buna cevabınız varsa çıkar burada cevabınızı verirsiniz.

Burada tartışılması gereken şey, eğer gerçekten samimi ve ısrarlı bir tutum içerisindeyseniz Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından, bizim burada bu vesileyle sistem tartışması yapmamız gerekiyor. Gelirsiniz, sistemi tartışırız. Biz bu köhnemiş sistemin yürümediğini biliyoruz. Sizin bu yaptığınız değişiklik palyatif bir çözümden ibarettir, başka hiçbir şey değildir. Sisteme köklü bir müdahalede bulunmak istiyorsanız gelirsiniz burada açık açık fikrinizi ifade edersiniz, bu köklü değişimi hep birlikte gerçekleştirmiş oluruz.

Biz kimin cumhurbaşkanı olacağını da kimin cumhurbaşkanı olduğunun da peşinde değiliz. Ne öyle hissetmemiz ne öyle hissiyatlarımız vardır. Kişilerle uğraşmıyoruz, bizim uğraştığımız zihniyettir. Bu zihniyet Türkiye'yi demokratikleştirmiyor, bu zihniyet bugün "doğru" dediğine yarın pekâlâ "yanlış" diyebiliyor. Biz bununla uğraşıyoruz. Halka referandumla sorup halkın onayına sunduğunuz bir konuyu bugün burada eğer tartışma konusu yapmışsanız bu sizin sorununuzdur, bu sizin probleminizdir, bu sizin eksikliğinizi.

Hepinizi selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ancak yoklama talebi var, onu yerine getireceğim.

Sayın Tarhan, Sayın Hamzaçebî, Sayın Kart, Sayın Bayraktutan, Sayın Kaptan, Sayın Öz, Sayın Gök, Sayın Özcan, Sayın Genç, Sayın Acar, Sayın Dibek, Sayın Batum, Sayın Akar, Sayın Köprülü, Sayın Karaahmetoğlu, Sayın Eyidoğan, Sayın Gümü, Sayın Canalıoğlu, Sayın Öztürk, Sayın Öner.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

2.- Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı: 138) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, biraz önce, Sayın Komisyon Başkanı bir önergeyle ilgili, bir maddeyle ilgili önergede "Anayasa'ya aykırı" diye bir ifadede bulundu. Dolayısıyla, önemli bir konu, Anayasa'nın hangi maddesine aykırılık vardı? Bakıyoruz da yani yoksa biz de usulen Divanını yaptığımız işleme itiraz edeceğiz. Hangi maddesine aykırı? Süreyle ilgili, beş günün on güne çıkartmayla ilgili bir önerge vardı da.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Vural, iki önerge Anayasa'ya çok açıkça aykırıyken sesin çıkmadı. O zaman ben beklerdim ki senden, demen lazımdı ki Grup Başkan Vekili olarak: "Sayın Divan, Sayın Başkan; bu Anayasa'ya açıkça aykırı önergeleri nasıl işleme koyuyorsun?" Efendim, bir vatandaş aday göstersin, yüzde 10 yerine yüzde 3'le göstersin.

Bir saniye... Evvela buna bir cevap ver, bunlar açıkça aykırı mı Anayasa'ya? Açıkça aykırı mı bunlar, evvela bunu bir söyleyiniz bana siz önce. Hayır, şöyle yapma. Açıkça aykırı mı, söyleyin bunu evvela. Açıkça aykırı mı, onu soruyoruz; evvela bunu bilmemiz lazım, birinci etapta bunu çözmemiz lazım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Niye aykırı olsun?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Niye mi aykırı olsun? Yani orada açık açık yazsın, "Yüzde 10 oy almak lazım." desin, "20 vekil." desin, sen de arkasından 120...

OKTAY VURAL (İzmir) – Siyasi partilerin barajı aşması, yani aday göstermesiyle ilgili...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Aday gösterimi o zaten.

OKTAY VURAL (İzmir) – Şimdi, ben size şunu soruyorum: Beş günün on güne çıkarılmasının...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – O beş güne geleceğim. Evvela şunda bir anlaşalım: Aykırı mı, değil mi bu ikisi?

OKTAY VURAL (İzmir) – Olabilir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Ha, o zaman, öyleyse, ötekini söylemiyorum. Evvela bunu söylemen lazım.

BAŞKAN – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, şimdi, Anayasa Komisyonu Başkanı Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunuyorsa bir önerge konusunda, Başkanlık Divanının bunu önemli görmesi gerekiyor. Şimdi, Anayasa Komisyonu Başkanının bu Meclise bilgi vermesi gerekiyor.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Verdim, verdim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bakın, süreyle ilgili bir iddiada bulundu, dedi ki: “Beş günü on güne artırmak Anayasa'ya aykırıdır.” Ben de soruyorum: Anayasa'nın hangi maddesine aykırı yahu? Söylesin, ben de iddia edenin yanında bulunayım, bunu söylesin. Yani Allah'ını seversen, başka bir şey istemiyorum ki.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Vural, evvela şu Anayasa'ya açıkça aykırılıkları bir kabul ettiğini söyle, bu grup duysun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yahu, bırak sen!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Hayır, söyle bunu. Söylemiyorsan, cevap vermiyorum öbürüne.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ben diyorum ki: İddianız doğru ise...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Onu söyle evvela, evvela birinciyi söyle. Onu niye söylemiyorsun?

BAŞKAN – Sayın Başkan, Sayın Vural'ın sorduğu soruya cevap verir misiniz. Siz soru sormayın, lütfen!

OKTAY VURAL (İzmir) – Bakın, siz Anayasa Komisyonu Başkanısınız, diyorsunuz ki: “Bu önerge Anayasa'ya aykırıdır.” Ben de size diyorum ki... Hak verebilirim size. Bundan öncekine de hak veriyorum diyeyim.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Ha, onu söyle. Hah, şimdi söyleyeceğim, şimdi oldu.

OKTAY VURAL (İzmir) – Tamam, şimdi, ben de diyorum ki...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Hah, şimdi, hak veriyorsan açıklıyorum. Bak, güzel, şimdi anlaştık, şimdi cevap vereceğim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Veriyorum diyeyim ama beş günü on güne çıkarın...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Güzel, güzel, bak şimdi anlaştık.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yahu, anlaşmamıza gerek yok.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – İlk iki aykırılığı kabul ediyorsan açıkça tamam, gerisini söylerim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bir maddelik anayasa değişikliğini bile doğru düzgün yapamamış bir Anayasa Komisyonu Başkanı mı olur ya!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Geç şimdi Sayın Vural, sen işine bak, sen ne anlarsın bu işlerden be! Sen ne bu işleri bilirsin be! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Küllük Kiraathanesinde konuşmuyorsun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Şimdi soruyorum...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sen anlamazsın bu işlerden, geç hadi be sen! Sen bilmezsin bu işleri, geç hadi geç... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ayıp ayıp... Ya bana bak, kahvede konuşmuyorsun, kahvede...

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Başkan, böyle bir usul nerede var? Hangi İç Tüzük'te var, hangi İç Tüzük'ün maddesinde?

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulundun, çık açıkla! Çık açıkla!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Marmara Kiraathanesi mi burası? Kahveci misin sen? Kahveci çırağı mısın sen? Sen kahveci çırağı mısın?

OKTAY VURAL (İzmir) – Medeni bir şekilde...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ne terbiyesiz adamsın sen ya!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Vural... Sayın Vural, dinler misin beni? Sayın Vural, söylüyor musun?

BAŞKAN – Sayın Başkan...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Altmış günlük süre öngörüyor Anayasa.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – “Anlamazsın” deme o zaman.

BAŞKAN – Sayın Başkan, lütfen soruya cevap verir misiniz?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, böyle bir usul yok ki ya!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Altmış günlük süre...

OKTAY VURAL (İzmir) – Duyulmuyor...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Mikrofonum kapalı açar mısınız?

Altmış günlük süre Anayasa'da öngörülen bir süre. O seçim süresi... Ondan kısmak demek sürekli Anayasa'nın kendi içinde bir aykırılık oluşturur. Ama sen zaten açık aykırılığı kabul etmiyorsun ki bunu kabul edesin.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yahu, Allah'ını severseniz Sayın Komisyon Başkanı...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Benden bu kadar, işine gelirse, bu kadar benden. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ne demek ya, ayıp, ayıp! Sen kahvede mi konuşuyorsun...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bilmediğin konuda ahkâm kesiyorsun!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Ben söyleyeceğimi söyledim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kahvede mi konuşuyorsun Mecliste mi? Ne biçim adamsın sen! Ne biçim adamsın!

(AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Orada ahkâm kesiyorsun, Anayasa'ya aykırı...

BAŞKAN – Sayın Başkan, lütfen... Teşekkür ediyorum Sayın Vural.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, böyle bir usul olmaz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Terbiyesiz adam!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sana ne oluyor be! Sana ne be!

OKTAY VURAL (İzmir) – Bence biraz yumurta yiyin.

BAŞKAN – Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Rafadan mı yersin, sahanda mı yersin bilmiyorum ama biraz daha yumurta yiyin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Marmara Kıraathanesi mi burası, Türkiye Büyük Millet Meclisi...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Türkiye Büyük Millet Meclisinde o kelimeler konuşulmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Türkiye Büyük Millet Meclisinde o kelimeler konuşulmaz.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.17

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.22

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Tanju ÖZCAN (Bolu), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. 138 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

9'uncu madde üzerinde aynı mahiyette üç adet önerge vardır, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 9. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını diğer maddelerin teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal Konya	Hasan Hüseyin Türkoğlu Osmaniye	Nevzat Korkmaz Isparta
Yusuf Halaçoğlu Kayseri	Özcan Yeniçeri Ankara	

İkinci önergenin imza sahipleri:

Uğur Bayraktutan Artvin	Ali Serindağ Gaziantep	Atila Kart Konya
Tanju Özcan Bolu	Ferit Mevlüt Aslanoğlu İstanbul	Mehmet Volkan Canalıoğlu Trabzon
Sakine Öz Manisa	Mehmet Hilal Kaplan Kocaeli	Ercan Cengiz İstanbul
Musa Çam İzmir		

Üçüncü önergenin imza sahipleri:

Hasip Kaplan Şırnak	Sırrı Sakık Muş	Abdullah Levent Tüzel İstanbul
Demir Çelik Muş	Pervin Buldan İğdır	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet Katılıyor mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına önerge üzerinde söz isteyen?

SIRRI SAKIK (Muş) – Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Aday itirazları genel esaslara göre yapılabilir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına önerge üzerinde söz isteyen Atila Kart, Konya Milletvekili.

ATILLA KART (Konya) – Tanju Özcan konuşacak.

BAŞKAN – Tanju Özcan, Bolu Milletvekili.

Buyurun Sayın Özcan.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında sabahtan beri burada herkes her şeyi söyledi. Muhalefet partisi adına konuşan arkadaşlarımızın çok önemli bir kısmı da çok önemli hukuki tespitlerde bulundu. Ben de tüm samimiyetimle şunu söylemek istiyorum sizlere: Ben de bir hukukçuyum, buradaki 98 arkadaşımınla birlikte 24'üncü Dönemde milletvekilliği görevini ifa etmeye çalışıyorum. Şuna tüm samimiyetimle inanıyorum ki aslında hepimizi bir yere kapatsalar, siyasi kimliklerimizi bir tarafa bıraksalar, sadece hukukçu olarak şu konuyu irdeleyin deseler, inanın, o 98 arkadaşın bulunduğu toplantıdan en az 97 tanesi der ki: "Bu şartlarda Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Biz hukukçu olarak bunu söylüyoruz." Sayın Burhan Kuzu ne der bilmiyorum, o da katılırsa 98'e 98 olarak geçer.

Sayın milletvekilleri, aslında bu konu son iki üç aya kadar Türkiye'de tartışılmıyordu bile. En başından bu yana herkes Cumhurbaşkanının görev süresinin beş yıl olduğu konusunda mutabıktı. Mesela kim mutabıktı? Yasama organı bu konuda mutabıktı, zaten çıkarttığı karar ile Cumhurbaşkanının görev süresini beş yıl olarak belirlemiş. Yargı bu konuda mutabıktı. Dün bir arkadaşım ifade etti, Yüksek Seçim Kurulunun 120 sayılı, 26 Şubat 2011 tarihli 120 sayılı Kararı'nı bir okuyun lütfen. Orada diyor ki: "2011 yılında yapılacak olan 24'üncü Dönem Parlamento seçimlerinde kullanılacak oylarla ilgili bir karar." Danıştayın geçmişte vermiş olduğu kararlar var. Danıştay diyor ki: "Geçici bir düzenleme yapılmadığı takdirde yeni çıkan hüküm eskiye de uygulanır."

Hatta size enteresan bir şey okumak istiyorum burada. Değerli milletvekilleri, Kültür Bakanı Ertuğrul Günay sizin partinizin bir mensubu, 2007-2011 döneminde de Kültür Bakanlığı görevini sürdürüyordu. Kültür Bakanlığı görevini sürdürürken aslında Ertuğrul Günay'ın başında bulunduğu Bakanlık da bu tartışmalara katılmış, bana göre yürütme adına bu konuda söz de söylemiş. Bakın, dün de konuşuldu. 2863 sayılı Yasa'nın 55'inci maddesinde bir değişiklik yapıldı Şubat 2009'da: Bölge Koruma Kurulu üyelerinin görev süresi beş yıldan üç yıla düşürüldü. Şimdi, burada bir vatandaş dava açmış, 2007 yılında beş yıllığına seçilmiş Koruma Kurulu üyeliğine. 2009 yılında görev süresi beş yıldan üç yıla düşürülmüş yasayla, 2010 yılında da Kültür Bakanı Sayın Ertuğrul Günay "Senin görev süren doldu, üç yıldır." demiş, tebligatı yapmış. Vatandaş dava açmış, demiş ki: "Benim mühtesep hakkım olması gerekir. Ben seçildiğimde beş yıldır."

Bakın, Sayın Bakanım, siz de hukuksunuz, Kültür Bakanlığı...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Cumhurbaşkanı yedi yıllığına seçildi.

TANJU ÖZCAN (Devamla) – Aynı aslında, hiçbir farkı yok.

Kültür Bakanlığı Başhukuk Müşaviri Bakanlık adına, yürütme adına bir cevap vermiş, bir paragraf okuyorum sadece, çok önemli: "Kanunlar yürürlüğe girdiği tarihten itibaren herkes için bağlayıcı nitelikte olup kapsamında yer aldığı tüm işlem, eylem ve olaylara uygulanması gereklidir. İlgili kanunda yapılan değişikliğin de aynı özelliğe sahip olduğu hukuken tartışmasızdır. Dolayısıyla, idareler de kanun ve kanun değişikliği uyarınca işlem ve eylemlerde bulunmakla yükümlüdür. Bu kapsamda davacının bir hakkı ya da görevi elde ederken tabii olduğu kanun hükümlerinde sonradan değişiklik olduğunda kanun koyucu davacının kazanılmış hak olduğunu iddia ettiği hakkını korumak iradesini taşıdığı durumlarda kanuna geçici bir madde ekleyerek kazanılmış hakkı koruma yoluna gitmesi gerekmektedir." demiş ve buna ilişkin Danıştay 6. Dairesinin 1991/482 esas, 1991/3229 sayılı içtihadını da savunmada kullanmış. Başarılı bir savunma yapmışlar ki bunun sonucunda Ankara 12. İdare Mahkemesi de aynı savunmada geçen doğrultuda davacının davasını reddetmiş ve demiş ki: "Eskisi için geçici bir düzenleme yapılmadığı için yeni yasa eskiye de uygulanır, hâlen görevde olana da uygulanır." demiş. Danıştayın bu yönde başka kararları da var.

Dün, Sayın Adalet Bakanı bir karar gösterdi ama -hani hukukçular ona "kaçak karar" der- Danıştayın kaçak kararlarından bir tanesi, kararlı içtihadı aynen bu şekilde.

Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Yasama organı bunu kabul etmiş "beş yıldır" demiş, yürütme demiş ki Kültür Bakanlığı aracılığıyla: "Evet, bu tür durumlarda yeni yasa uygulanmalıdır, beş yıl." demiş, yargı bunu söylemiş YSK ve Danıştay aracılığıyla. E, biz hâlâ neyi tartışıyoruz değerli milletvekilleri?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TANJU ÖZCAN (Devamla) – Bana göre bu tartışmaya son noktayı koymak artık bu noktadan sonra Sayın Cumhurbaşkanına düşmektedir diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özcan.

Önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz isteyen Yusuf Halaçoğlu Kayseri Milletvekili.

Buyurun Sayın Halaçoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin metinden çıkarılması için söz almış bulunuyorum.

Bir kanunun geçerli olabilmesi için, bütün tarih boyunca, yani bundan bin yıl önce de iki temel şart aranmaktadır. Bunlardan birincisi, kanunu uygulayan kişinin uyguladıktan sonra suçlu duruma düşmemesi gerekir. Bunu, biliyorsunuz, Fatih Sultan Mehmet döneminde Tursun Bey de "Tarih-i Ebü'l-Feth" kitabında da açıkça yazar. Birincisi budur, yani suçlu duruma düşürmemesi gerekir.

İkincisi, şeri şerife, yani geçerli hukuk kurallarına, yani Anayasa'ya zit olmaması, aykırı olmaması gerekir. Bu bir temel ilkedir ve hemen bütün zamanlar içerisinde de geçerli olmuştur.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bugünkü, yedi yıla çıkarılma, bir tasarı var, bir kanun çıkarılacak. Bu tasarı kanun niteliği taşıyor çıktığı takdirde ve çıkan kanunun şeri şerife, yani Anayasa'ya aykırı olmamasını gerektiriyor.

İkincisi de uygulayan kişiyi suçlu duruma düşürmemesi gerekiyor. Şöyle ki: Bu uygulandığında uygulayanlar suçlu duruma düşecek çünkü 2007 yılında çıkan Anayasa'ya aykırı.

Pekâlâ, Anayasa'ya neden aykırı? Onu da buradan, Anayasa'nın kendisinden izleyelim, okuyalım. Şimdi ne diyor 177'nci madde: "Anayasanın yürürlüğe girmesi." İyice dinleyelim. "Bu Anayasa, halkoylaması sonucu kabul edilip Resmî Gazetede yayımlanması ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur ve aşağıda gösterilen istisnalar ile bu istisnaların yürürlüğe girmesine ait hükümler dışında bütünüyle yürürlüğe girer." Peki, istisnalar içerisinde önceki Anayasa'nın yedi yıllık dönemi yer almış mı? Hayır, yer almamış, yani 5+5 geçerlidir. Bu "Yedi yıl." diyor, bu "5+5" diyor. Peki, istisnalar içerisinde yer alan Cumhurbaşkanlığıyla ilgili hüküm var mı? Var ama süresiyle ilgili değil, tamamen Denetleme Kuruluyula, vesaireyle ilgili. O zaman, bu Anayasa'nın geçerli olmadığını söylemek abesle işiğaldir çünkü kanunun maddesi bunu söylüyor, ben söylemiyorum. Dolayısıyla bu maddeye uygun davranmadığınız takdirde Anayasa'ya aykırı davranıyorsunuz demektir.

Bir örnek vermek istiyorum: Mimar Sinan, Süleymaniye Camii'ni yapıyor. Oradan geçen bir çocuk diyor ki: "Şu minare eğridir, eğri görünüyor." Hemen Mimar Sinan bunu ciddiye alıyor, minareye bir halat bağlatıyor, diyor ki: "Çekin, çektin." Ve çocuğa soruyor: "Doğrudu mu?" "Doğru hâle geldi." deyinceye kadar çektiriyor, sonra da diyor ki: "Bakın, böyle yapmasaydım bu minarenin ismi eğri minare olarak kalacaktı."

Dolayısıyla, sayın milletvekilleri, "Anayasa" dediğimiz yasa, kanunların üstünde olan yasalardır. Bir kanunla Anayasa'yı değiştirmeniz veya Anayasa'nın üstüne çıkmanız mümkün değildir. Bu tamamen bir büyük sorumluluğu gerektirmektedir ve vebali gerektirmektedir. Bununla Meclisi işgal ediyor musunuz? Evet. Şöyle işgal ediyorsunuz: Eğer yedi yıla yani şu Anayasa'yı uyguluyorsak o zaman neden bir daha kanun çıkarma ihtiyacını hissediyorsunuz? Belli ki siz de inanmıyorsunuz buna, inanmadığınız için yasayla bunu düzeltmeye çalışıyorsunuz ama yasa Anayasa'nın üzerine çıkamaz, öyleyse düzeltemezsiniz. Burada büyük sorumluluk sizlere düşmektedir sayın milletvekilleri.

"Bu bir vebal işidir." dedim. Eğer hukuka uygun davranmazsanız, adil olmazsanız, milletin Meclisini gereksiz şeylerle meşgul ederseniz bu ancak ve ancak şu şekilde ifade edilebilir: Kul hakkına riayet etmiyorsunuz demektir. Kul hakkı en büyük suçlardan biridir ve Cenabıallah "Benim huzuruma bununla gelmeyin." diyor. Benden söylemesi, isterseniz kabul edersiniz, isterseniz etmezsiniz, kendi vicdanınıza kalmış. Yarın huzuru mahşere çıktığında, bunun hesabını sizden sorduğunda ne cevap vereceğinizi düşünmenizi öneriyorum.

Hepinize saygılar ve sevgiler sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 10. maddesinin 1. fıkrasında geçen (2) ibaresinin (4) olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Kamer Genç
Tunceli
Sedef Küçük
İstanbul
E. Ülker Tarhan
Ankara

Doğan Şafak
Niğde
Aykut Erdoğdu
İstanbul

Müslim Sarı
İstanbul
Ayşe Eser Danişoğlu
İstanbul

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyette olduğundan önermeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim ve gerekçelerini okutacağım. Şimdi, aynı mahiyetteki önermeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 10. maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını diğer maddelerin teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal
Konya
Nevzat Korkmaz
Isparta

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye
Özcan Yeniçeri
Ankara

Alim Işık
Kütahya
Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Diğer önergenin imza sahipleri:

Hasip Kaplan
Şirnak
Demir Çelik
Muş

Sırrı Sakık
Muş
Pervin Buldan
İğdir

A. Levent Tüzel
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sırrı Sakık, Muş Milletvekili.

Buyurun Sayın Sakık.

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yani buradan ne kanunlar geçse, ne yasalar geçse, eğer içinde hukuk ve adalet yoksa hiçbir şey ifade etmez.

Bakin, bu Uludere olaylarından sonra Barış ve Demokrasi Partisi, en çok demokratik hakkı olan Parlamento'ya adres göstererek burada bir oturma eylemi yaptı. Oturduk, olayı protesto ettik, Meclisi adres gösterdik. Bunları yaparken, hani, bu ülkede telefonlar dinlenmez, herkes hukukun ülkesinden bahseder... Aynı gece, bugün medyaya yansıyan, biz burada otururken Eş Başkan Yardımcımız bizi telefonla arıyor, Eş Başkanımızla konuşuyor. Bir telefon görüşmesi... "Ne kadar süre kalacaksınız? Ne yapacaksınız?" diyor. Eş Başkanımız "Biz buradayız, belli bir süre sonra grubumuza çıkacağız." diyor. Bu telefonlar dinleniyor ve tespit ediliyor. Bizim Eş Başkan Yardımcımız Fatma Kurtulan örgütten sorumlu Genel Başkan Yardımcımızdır, bir dönem de milletvekilliği yapmıştır. Bu telefon görüşmelerinde Fatma Kurtulan konuşuyor, bu telefon konuşmalarını kayda alanlar "X vekil" diyor. Şimdi, bu vekillerin hepsi X vekillerdir. Bu, daha on gün önce oldu. Yani yasaları değiştiriyorsunuz, Anayasa'yı değiştiriyorsunuz ama içinde ne hukuk var ne vicdan var. Bu görüşmeden dolayı Fatma Kurtulan KCK operasyonundan dolayı şu an tutuklu ve bu Parlamento buna seyirci. Bu Parlamentoda meslektaşınız olan arkadaşların geceleyin evlerine baskın düzenleniyor ve bu milletvekillerinin dokunulmazlığı yok hükmünde sayılıyor, bu Parlamento seyirci, bu Meclis Başkanı seyirci, ana muhalefet partisi seyirci, muhalefet partisi seyirci çünkü sorun Kürtlerdir ama Ergenekon operasyonları olduğunda ana muhalefet partisi Ergenekon sanıklarının kapılarında sabaha kadar bekliyorlardı.

Şimdi, bakın, biraz önce, yine Eş Başkanımız Çankaya kapısından içeri giriyor, polisler yolunu kesiyor, fiilen dokunulmazlığı yok hükmünde sayıyor ve beni aradı, gittim oraya. Gittim, polisler... Efendim, yanında 1 tane misafiri varmış. Neredeyse ikisini aramaya almışlar. Ben bu işin, bu uygulamanın haksız olduğunu, yirmi yıldır buradayım, böyle bir uygulamanın hiçbir milletvekiline yapılmadığını söyledim ama oradaki güvenlik güçleri yalan söylediler "Biz bütün vekillere aynı şeyi yapıyoruz." dediler. İki dakika geçmedi, AKP'den bir milletvekili arkadaşımız 4 kişiyle birlikte içeri girdi; durdurmadılar ve kimlik de sordular. Döndüm kendilerine dedim ki: "Sizin yaptığınız ahlaksızlıktır. Sizin yaptığınız, hukuku ve halkın iradesini yok hükmünde saymaktır." Ama çok alelacele bir şekilde geldiler, dediler ki: "Efendim, yanında koruması varmış." Bilmem "Yanında danışmanı varmış." Ben de o milletvekili arkadaşımı aradım. Rica ettim, dedim ki: "Sizin yanınızda kimler vardı?" "2 tane beni ziyarete gelen şey vardı." dedi.

Şimdi bakın, Barış ve Demokrasi Partisine karşı uygulanan bu politikalar ve halkın iradesi olan bu vekillere karşı bu uygulamalara kim ki seyirci kalırsa, bunun adı Meclis Başkanı olur, bunun adı iktidar partisi olur, bunun adı muhalefet partisi olur, halkın iradesini yok hükmünde saymaktır.

Bizi bir yok hükmünde sayabilirsiniz, ama yarın sıra size de gelebilir. Daha önce terörle mücadele yasaları çıktığında en çok Genelkurmay başkanları tepki gösteriyordu "Yetmez, bu azdır; daha da çoğaltın." diyorlardı. Ama bugün o "yetmez" diyenler Terörle Mücadele Yasası'ndan dolayı Silivri'de, cezaevindedirler.

Bunu size de geçmişte yaptılar. Geçmişte, geldiğiniz o gelenek var ya, Refah Partisi milletvekillerine de aynı şeyi yapıyorlardı, üvey evlat muamelesi yapıyorlardı. Onun için, bir gün bu geri de dönebilir. Sizin de bu halkın iradesine saygı göstermeniz lazım. Yoksa buradan dünyanın en demokratik yasalarını da geçirseniz ama beyninizde bir bahar temizliği yapmazsanız, bu şiddetten beslenenler, eğer beyinlerinde bir bahar temizliği yapmazsa, gerçekten sorunu çözemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Şiddetten kim besleniyor?

SIRRI SAKIK (Devamla) – Saygılar sunuyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sakık.
EMİNE ÜLKER TARHAN (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tarhan.

EMİNE ÜLKER TARHAN (Ankara) – Sayın Başkan, hatip grubumuza sataşmada bulundu. “Ana muhalefet partisinin Ergenekon davası kapılarında yattığını.” söyledi; söz istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tarhan, iki dakika. Yalnız yeni bir sataşmaya mahal vermeden, kürsüden...

EMİNE ÜLKER TARHAN (Ankara) – Sayın Aykut Erdoğan konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun, Muş Milletvekili Sırrı Sakık'ın, grubuna sataşması nedeniyle konuşması

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Sayın Sakık konuşmasında bizim “Ergenekon kapılarında yattığımızı.” söyledi. Bunun için bir düzeltme hakkını kullanmak istiyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi, muhalefeti, kişiler veya olaylar üzerinden yapmaz. Cumhuriyet Halk Partisi, muhalefeti, kavramlar üzerinden yapar. Eğer hukuksuzluk Ergenekon sanıkları için varsa, Cumhuriyet Halk Partisi oradadır. Eğer hukuksuzluk KCK sanıkları için varsa, Cumhuriyet Halk Partisi gene oradadır.

SIRRI SAKIK (Muş) – Biz de sizi göreve davet ediyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Eğer hukuksuzluk kaset skandalıyla Milliyetçi Hareket Partisine yapılmışsa, biz gene oradayız.

Ama burada, düşünmesi gereken iktidar partisidir çünkü iktidar partisi, yürütme gücünü elinde tutmaktadır. Eğer Türkiye Cumhuriyeti'nin üç muhalefet partisi, hukuksuz olduğunu düşündüğü operasyonlarla yıpratılmak isteniyorsa, iktidar partisi, tekrar, şapkasını önüne alıp düşünmek zorundadır, nerede hata yaptığını aramak zorundadır çünkü bizim, bunun hesabını soracağımız adrese ihtiyacımız var. Şu an, üç parti de belirli şekillerde, belirli -hukuka aykırı- operasyonlarla yıpratılmaktadır. Onun için, iktidar partisine tekrar tavsiyem şudur: Her canlının ölümü tadacağı gibi siz de bir gün muhalefeti tadacaksınız ve iktidarda ne yaptysanız, muhalefete düştüğünüzde bunu daha net göreceksiniz ve eminim ki bu süreç çok kısa zaman içinde gelecek.

Saygılar arz ediyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

2.- Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı: 138) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz isteyen Alim Işık, Kütahya Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge hakkında söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, benden önce bu kürsüde konuşan değerli hatiplerin de dile getirdiği gibi, bu kanun tasarısının özü ve esası, şu anda görev başında bulunan Sayın Cumhurbaşkanının görevinin, Anayasa değişikliğine rağmen, 5+5'ten yedi yıla uzatılmasıdır. Başka maddelerin hiçbirisiyle ilgili olarak burada konuşmanın bile gereği yoktur çünkü bu iş, Hükümetin, söz konusu tasarımı 10 Aralık 2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu metinde açıkça yer almaktadır. Yani bu metinde, söz konusu kanun tasarısında, dikkat ederseniz tasarı metninde geçici madde yoktur ve Cumhurbaşkanının görev süresiyle ilgili herhangi bir düzenleme yer almamaktadır. Ne zaman? Yıl 2009. Tabii, aradan zaman geçti, 2011 yılı seçimleri yapıldı, yüce Meclisin aritmetiği ortaya çıktı, yeni bir Cumhurbaşkanlığı dönemi ve yeni bir aday ortaya çıktı, şimdi, bu aday olan Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın önünü nasıl açarız... Dürüst konuşmak lazım, vatandaşa bunu anlatmak lazım. Çünkü vatandaşa sunduğumuz ve 21 Ekim 2007'de kabul edilen referandumda madde aynen şöyle geçiyor: “Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilir.” Buna kim karar verdi? Millî iradenin ta kendisi, sahip olan halk. Şimdi, siz halkın oyuna geliyorsunuz, diyorsunuz ki: “Ey benim vatandaşım, sen demokrasinin, zaman zaman arada figüran olarak kullanılırsın, biz sizi 2007'de bunun için kullandık, o günün şartlarında bu badireyi atlattık, şimdi müsaade edin de sizin yerinize biz doğru karar verelim.” Bu, demokraside bir ayıptır. Geliniz, bu kanun tasarısını geri çekiniz ve Sayın Cumhurbaşkanının Anayasa'yla hak ettiği “5+5” iki dönemlik hakkını elinden almayınız.

Sayın Başbakanın, Cumhurbaşkanı adayı olmasında herhangi bir engel var mı? Yok. 2012 yılında yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimlerine aday olur, eğer arzu ediyorsa diğer adaylar gibi Sayın Başbakan da “Ben Cumhurbaşkanı olmak istiyorum.” der ve siz de ve aziz milletimizin iradesi buna uygun bulunur da Cumhurbaşkanı seçilirse görevine devam eder. Ama siz hem ileri demokrasiden bahsedebilirsiniz hem Anayasa'yı çiğneyebilirsiniz hem de Sayın Komisyon Başkanı Anayasa Hocası olarak burada, bu kadar hukukçunun itirazına rağmen bunun Anayasa'ya aykırı olmadığını savunacak. Böyle demokrasinin adı “ileri demokrasi” ise gerçekten bunu anlamakta bizler güçlük çekiyoruz.

O nedenle, bu kanun tasarısı, sadece ve sadece geçici maddeyle ilgili, dolambaçlı, hukuku arkadan dolanarak yüce Meclisi meşgul eden bir kanun tasarısından başka bir şey değildir. Diğer maddelerin zaten birçoğu Anayasa'da var. Örneğin 6'ncı madde geçti; Anayasa metnini aynen kanuna getirdiniz, Cumhurbaşkanının kimler tarafından aday olabileceğiyle ilgili maddeyi geçirdiniz. Ne gerek var buna? Anayasa'da zaten belli. Şimdi üzerinde konuştuğumuz 10'uncu madde, zaten seçimlerle ilgili birçok kanunda yer almış. Adaylığa nasıl başvurulur, adaylıktan çekilme, sonuçlandırma nasıl olur? Nitekim 298, 2820, 2839, 2972 ve 376 sayılı kanunlarda zaten düzenlenmiş. Yani bu Meclisi, bir şekilde öbür ana maddeyi gizleyerek ve en sona bırakarak bu tür maddelerle meşgul etmenizin bir anlamı yok.

Bugün, bakınız “Çek Kanunu ne zaman çıkacak?” diye her gün yüzlerce vatandaş sizleri, bizleri arıyor. Vatandaş, emekli “Sizin milletvekilleriyle ilgili intibak yasası geçti, bizimki ne zaman geçecek?” diye bizi arıyor, sizleri de arıyor. Gelin, bunları konuşalım. Dolayısıyla, burada milletvekillerini, bari, hiç olmazsa, birbirini kandıracak bu tür maddelerden vazgeçelim.

Dolayısıyla, bu maddenin bu kanun tasarısında yer almasının hiçbir gereği yoktur, zaten ilgili kanunlarda vardır. Tasarı metninden çıkartılması yerinde olacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Işık.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Sayın Kuşoğlu, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, soru soracaktım ama Sayın Bakan da ayrıldılar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Diğer önermeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 10. maddesinin 1. fıkrasında geçen (2) ibaresinin (4) olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Kamer Genç (Tunceli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kamer Genç, Tunceli Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı seçim usulüyle ilgili yasa tasarısının 10'uncu maddesiyle ilgili olarak verdiğimiz önergede, buradaki iki günü dört gün olarak belirliyoruz itiraz süresi için. Bu, teknik bir konu. Aslında bu kanun devamlı burada müzakere ediliyor, biraz da aptal olmayan hukukçuların da anlayacağı gibi, Anayasa'mızın... Yani getirilen geçici 1'inci maddede ne diyor? 11'inci Cumhurbaşkanının süresi yedi yıldır. Şimdi yürürlükte olan Anayasa'nın 101'inci maddesi ne diyor? Cumhurbaşkanının süresi beş yıldır. Yani, aptal olmayan hukukçular bilir ki, eğer bir anayasa değişikliği yapılırsa, o anayasa değişikliğinde getirilen kural anayasaya aykırı olmaz.

Arkadaşlar, şimdi bu nedenle bu zaten Anayasa'ya aykırı, Anayasa Mahkemesine gidecek. Ne kadar aptal hukukçulardan da teşekkür etse...

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen...

KAMER GENÇ (Devamla) - ...orada da Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmemezlikten geri kalmaz.

BAŞKAN – Sayın Genç, Türkiye Büyük Millet Meclisinin usulüne, adabına yaklaşıyor mu kullandığınız kelimeler?

KAMER GENÇ (Devamla) - İptal etmediği takdirde Anayasa Mahkemesinin de kapısına kilit vurmaya zorundadır. O itibarla, yani Türkiye Büyük Millet Meclisi bu konuda abesle iştigal ettiriliyor. Bir inatlaşmaya gidilmiştir.

Aslında, daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin beş yıldan dört yıla indirilmesine ilişkin alınan seçim kanununda, AKP'li Grup Başkan Vekili şunu söylüyor, Suat Kılıç: "Türkiye Büyük Millet Meclisi süresi beş yıldan dört yıla indirilmiş, bu görev süresi doğrultusunda -madde çok açık- Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimleri dört yılda bir yapılır kaidesi gereğince şimdi seçime gidiyoruz" diyor.

Yine, Bekir Bozdağ da diyor ki: "Biz artık buna göre -yani erken seçim kararı değil de- dört yıla göre otuz dokuz gün erken seçime gidiyoruz." Dolayısıyla bundan önce yapılan uygulamalar ortada.

Şimdi, değerli milletvekilleri, hani siz yüzde 60, yüzde 55 oy alıyordunuz; buyurun gidelim seçime, Cumhurbaşkanlığı seçimine gidelim, niye korkuyorsunuz? Biz, haziran seçimlerine gittiğimiz zaman ben milletin karşısına çıktım "Arkadaş, önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı seçiminde ben adayım" dedim. Varsa yiğitliğiniz, buyurun, 2012'de Cumhurbaşkanlığı seçimine gidelim!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Daha yeni seçimden geldik canım, daha yeni geldik seçimden.

KAMER GENÇ (Devamla) - Madem siz öyle çok güçlüyseniz işte kendisine güvenen çıksın halkın karşısına.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yenilen pehlivan güreşe doymazmış, yeni geldik daha.

KAMER GENÇ (Devamla) - Şimdi, biz Abdullah Bey'i tanıyoruz, Abdullah Gül'ü.

Bakın, Abdullah Gül, Devlet Bakanyken yeme içmelerini kendisine bağlı olan bir devlet bankasına ödettiriyor, 3 milyar civarında bir para, hakkında zimmet çıkarılıyor, ondan sonra bu zimmeti ödemiyor, mahkeme kararıyla kendisinden tahsil ediyor. Kendisi bir partinin yönetim kurulu üyesi, partiye kapatılma kararı veriliyor. Aslında normal olarak partinin malı ve mülkünün hazineye intikal etmesi lazım. O yönetimdeki kişiler o parayı sahte belgeler düzenlemek suretiyle birilerinin cebine gidiyor, Abdullah Bey de orada yönetim kurulu üyesi, demiyor ki: "Yahu, bu devletin parası arkadaşlar, böyle yapmayın." Dolayısıyla devletin parası öyle çarçur ediliyor.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Ne kadar çok biliyorsun be!

KAMER GENÇ (Devamla) - Yani biz biliyoruz, Abdullah Bey Kayseri'den beri Cumhurbaşkanındır, orada bir Cumhurbaşkanında bulunması gereken niteliklerden ziyade bir AKP'li gibi hareket ediyor. Suudi Arabistan Cumhurbaşkanı geliyor buraya, gidiyor Suudi Arabistan Cumhurbaşkanının ayaklarının önünde oturuyor, Atatürk'ün resminin aslında Suudi Arabistan Cumhurbaşkanının arkasında olması lazımken onu kaldırıyor, kendi fotoğrafını asıyor oraya ve ne yapıyor? Bir yanında Tayyip Erdoğan'la oturuyor, bir yanda Abdullah Gül oturuyor, Kral da arkada oturuyor. Böyle bir Türkiye Cumhuriyeti devletinin itibarını sarsan, zarar veren kişilerin bana göre o makamlarda yeri de yok sayın arkadaşlarım.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Senin olman lazım!

KAMER GENÇ (Devamla) – Tabii, ben olursam Cumhurbaşkanlığı nasıl yapacağımı gösteririm size. Yani burada kaç senedir Cumhurbaşkanlığı makamı maalesef tahrif ediliyor. Kendisi oraya gider gitmez 60 trilyon lira ilk anda oraya masraf yaptı, Atatürk'ün bütün eserlerini yok etti, şimdi orada da oturmuyor, kendi akrabasının bir köşkünü Hariciye Bakanı denilen kişiye tuttu, o ayda 40 bin dolar veriyor, 40 bin.

Değerli milletvekilleri, devletin parası bu kadar hurdahaş ediliyor, keyfi harcanıyor. Kendisi keyfine geldiği zaman bir uçak kaldırıyor, yurt dışına gidiyor, tayfalarını dolduruyor. Bir uçağın yurt dışına gitmesi 500 bin dolar arkadaşlar, 500 bin dolar. Bu paralar da örtülü ödenekten ödeniyor. Şimdi, devleti bu kadar keyfi kullanan bir kişinin bu makamda oturması Türkiye için çok büyük bir zarardır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Buyurun seçime gidelim, buyurun. Buyurun seçime gidelim yiğitliğiniz varsa! Korkmayın ya, korkmayın! Seçime gidelim.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hatip, konuşmasında hem Sayın Başbakanımızla alakalı, Grup Başkanlığı sıfatıyla...

BAŞKAN – Ne söyledi Sayın Aydın?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Başbakanımızla alakalı Türkiye'nin itibarını zedelediği yolunda beyanlarda bulunmuştur. Düzeltmek istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydın, iki dakika, İç Tüzük'ün 69'uncu maddesi gereğince. Yalnız yeni bir sataşmaya mahal vermeyin lütfen.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Başbakana sataşması nedeniyle konuşması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, öncelikle şunu ifade edeyim ki kem söz muhatabını değil hatibini bağlar.

İkincisi, değerli arkadaşlar, bu ülkenin Cumhurbaşkanının -yine aynı şekilde Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanı aynı zamanda- iliyile ilgili ifadeler kullanırken bir milletvekilinin çok daha dikkatli olması gerekiyor. Bakın değerli arkadaşlar, bir defa burada hukukçularla alakalı çok olumsuz şeyler konuştunuz, oraya girmek istemiyorum. Ancak, ikide bir seçime davet ediyor da, ben şunu söyleyeyim: Hani derler ya, yenilen pehlivan güreşe doymazmış! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Daha seçimden yeni geldik, bre insaf be! Yedi seçimdir yapıyoruz, yedisinde de AK PARTİ bütün bölgelerde de birinci ve tek başına iktidarı oluyor. Eğer siz doğruyu yapsaydınız, burada doğruları söyleseydiniz oylarınız giderek düşmezdi.

Değerli arkadaşlar, bakın, yüzde 34'ten yüzde 42'ye, yüzde 42'den 47'ye, oradan yüzde 50'lere kadar çıktık. Ha, halk beğeniyorsa... Ne olur siz kendinize bir öz eleştiri yapın, "Ya biz nerede yanlış yaptık?" deyin. Halka rağmen değil de halk için siyaset yapmayı düşünün. Eğer bu Başbakan yurt dışına gitmeseydi, eğer bu Cumhurbaşkanı Köşk'ü halka açmasaydı, yurt dışına gitmeseydi Türkiye'nin ihracatı 3 kat, 4 kat artar mıydı? 36 milyar dolarlardan 130-140 milyar dolarlara geldi.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İthalat ne kadar ithalat!

AHMET AYDIN (Devamla) – Millî gelirimiz 230 milyar dolarlardan 800 milyar dolarlara çıktı. Ve Türkiye bugün dışarıda 151 ülkenin oy verdiği Güvenlik Konseyinin geçici üyesi konumuna geldi. Bugün İslam Konferansının Genel Sekreteri de bir Türk, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Başkanı da ilk kez bu dönemde Türk oldu. Türkiye'nin itibarı bu kadar güçlenmeseydi, Türkiye bu kadar ilerlemeseydi, Türkiye dünyada bu itibarlı dış politikayla bu kadar söz sahibi olmasaydı, gerek içeride gerek dışarıda bu konulara gelmezdi.

Bakın, dış basın yazıyor -yandaş basını da candaş basını da bir tarafa- azıcık, biraz dış basını okuyun, uluslararası basını okuyun. Orada Türkiye'yle ilgili düzenlenen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Devamla) – ...döşenmiş olan methiyeleri sizler de biliyorsunuz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Aydın konuşmasında seçimlerle ilgili bir değerlendirme yaparak, Sayın Kamer Genç'e cevap vermenin ötesine geçmek suretiyle "Yenilen pehlivan güreşe doymazmış." gibi değerlendirmeler yaparak...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Doğru.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – ...tüm muhalefet partilerine ve bu meyanda Cumhuriyet Halk Partisine sataşmada bulunmuştur. 69'uncu maddeye göre söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Ben eleştiri olarak görüyorum Sayın Hamzaçebi, sataşma değil.

Buyurun, iki dakika söz veriyorum İç Tüzük'ün 69'uncu maddesi gereğince. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ben hiçbir grup ismini kullanmadım, şahıs ismi verdim.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Hangi seçimi kazandınız merak ediyorum.

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanının seçimine ilişkin, seçim usullerine ilişkin bir yasa tasarısını görüşüyoruz; gönül arzu ederdi ki buradaki tüm konuşmalar, tüm tartışmalar, özellikle iktidar partisinden yapacağı konuşmalar, Grup Başkan Vekilinin yapacağı konuşmalar bu çerçevede olsun. Ortada, Anayasa'ya aykırı, hukuka aykırı bir düzenleme vardır.

Cumhurbaşkanının görev süresi, 5+5 yıl olarak 2007 yılındaki anayasa değişikliğiyle belirlendiği hâlde, bugün farklı bir işlem yapılıyor. Sayın Abdullah Gül'ün şahsında, 11'inci Cumhurbaşkanının görev süresinin Anayasa hükmüne aykırı olarak, yedi yıl olarak belirlenmesi yönünde bir düzenleme yapılıyor; bu, çok açık, net bir şekilde Anayasa'ya aykırıdır.

İktidar partisinden, özellikle Hükümetten, daha doğrusu Sayın Başbakanın bu noktada beklenen şuydu, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim beklentimiz ve arzumuz şuydu: Biz, 11'inci Cumhurbaşkanının görev süresinin yedi yıl olmasını arzu ediyoruz ancak Anayasa hükümleri buna izin vermiyor. Gelin, bir Anayasa değişikliğini beraber gerçekleştirelim, Anayasa'ya bir geçici madde ekleyelim, bunu yedi yıl olarak belirleyelim.

Bakın, bunu bize, Cumhuriyet Halk Partisine hiçbir şekilde sormadınız. Sorsaydınız belki bizden "Evet" cevabı alacaktınız. Bunu yapabiliydik. Bizim ısrarımız, Anayasa hükmünün bir kanunla değiştirilmesinedir.

Samimiyetle ifade ediyorum, siz gelip bizim kapımızı çalsaydınız biz bunu, belirttiğim anlayış çerçevesinde sizinle, Hükümetle konuşabiliydik.

Şimdi, Sayın Abdullah Gül'ü, hiç gereği yokken tartışılır bir konuma getiriyorsunuz. 2012 Ağustosundan, 28 Ağustosundan itibaren, maalesef Sayın Gül, kendi iradesi dışında tartışılır konuma gelecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Yol yakinken gelin dönelim, hâlâ buradan dönebiliriz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

2.- Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı: 138) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 11. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ederim.

"Madde 11. Cumhurbaşkanı adayı gösterilen, Cumhurbaşkanı görev ve yetkilerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına, Başbakan Başbakan Vekiline, Bakanlar vekili bakanlara aday listesinin kesinleştiği gün devreder.

Aday gösterilen Milletvekili aday listesinin kesinleştiği günden seçim sonuçlarının kesin olarak ilan edildiği tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görevlerinde izinli sayılır."

Faruk Bal
Konya
Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye
Özcan Yeniçeri
Ankara

Nevzat Korkmaz
Isparta

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 11 nci maddesinin 1 nci fıkrasının metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan
Şırnak
Demir Çelik
Muş

Sırrı Sakık
Muş
Pervin Buldan
İğdir

A. Levent Tüzel
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 11 inci maddesinin, Anayasanın ilgili maddeleri ile TBMM İçtüzüğü'nün 38 inci maddesine açıkça aykırılık taşıdığından tasarı metninden çıkartılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan
Artvin
Haydar Akar
Kocaeli
Ercan Cengiz
İstanbul
Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli

Ali Serindağ
Gaziantep
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul
Sakine Öz
Manisa

Atilla Kart
Konya
Musa Çam
İzmir
Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Haydar Akar, Kocaeli Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir hukuk adamı olarak değil -hukukçu değilim- ama hukuk dışında bir milletvekili olarak bu kanunu değerlendirmek istiyorum.

Şimdi, bu kanunu başlangıç itibarıyla iki şekilde değerlendirebiliriz, bir etik olarak bir de teknik olarak değerlendirebiliriz. Etik tarafına baktığımızda, beraber yol yürüten arkadaşların nasıl yarı yolda bırakıldığına şahit oluyoruz. Bugün beraber yola çıkmış, beraber AKP'yi kurmuş, beraber Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığına karar verilmiş ama bugün -Cumhurbaşkanlığının- kanunla, Anayasa'yla kendisine tanınmış olan haklardan uzaklaştırılan bir yol arkadaşının nasıl yolda bırakıldığına şahit oluyoruz. Bu, işin etik tarafı.

Sayın Gül'ü ben savunmak durumunda değilim. Zannediyorum ki Gül taraftarı ve Gül'e yakın olan birçok milletvekili de Meclis Genel Kuruluna girmiyor bugün ama ben -Anayasa'yı, daha önce belki elimize geçtiğinde sivil hayatımızda okuyordum, buraya geldiğimizde de sürekli okumaya başladık.- Anayasa'nın 101'inci maddesini okuduğumda - Sayın Anayasa Komisyonu Başkanına buradan da atıfta bulunarak söylüyorum- "Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir." diyor.

Şimdi, normal bir vatandaş bu maddeyi okuduğunda, Anayasa'nın 101'inci maddesini okuduğunda -ben anlamıyorum, sadece Anayasa profesörleri veya anayasacılar, iktidar partisi tarafındaki anayasa profesörleri bu maddeyi anlayamıyorlar, gayet basit- Sayın Gül, beş yıllık süre sonucunda görev süresi dolar ve bu maddeye göre de bir kez daha aday olma şansına sahip. Bu maddede böyle bir şey yok, Sayın Gül bir daha aday olamaz da demiyor ve aday olabilir diyor. 102'nci maddede şunu söylüyor: "Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir." Şimdi, 101'inci maddede süreyi belirlemiştir. E, bunu yazanlar hiç mi kafası basmıyordu da 102'nci maddeye getirmişler bu maddeyi koymuşlar da "Bir daha süreyi belirleyin." demişler. Böyle bir şey var mı? Böyle bir şey var mı? Bu kesinlikle Anayasa'ya aykırıdır, Cumhurbaşkanından dönecektir, Anayasa Mahkemesinden dönecektir.

Şimdi, söz aldığım konuda, 11'inci maddede daha garip bir şey var arkadaşlar. Bu, Meclis İçtüzüğü'nün 38'inci maddesine hiç uygun değil. 38'inci maddesi şunu diyor: "Komisyonlar, komisyona gelen kanun tasarılarını incelerler. Önce Anayasa'ya uygunluğunu incelerler." Eğer komisyon, Anayasa Komisyonu, Anayasa Komisyonunda bulunan üyeler bunu incelemiş olsaydılar, doğru incelemiş olsaydılar bunun Anayasa'ya aykırı olduğunu söyleyip geri yollayacaklardı, görüşmeyeceklerdi bile 38'inci maddeye göre.

Peki, bu 38'inci maddeye göre niçin Anayasa'ya aykırı bu 11'inci madde? Çünkü Anayasa'nın 10'uncu maddesi "Her insan Anayasa önünde eşittir. İrk, din, dil, ne olursa olsun eşittir." ilkesinden, maddesinden yola çıkarak bu 11'inci maddenin kabul edilmemesi lazım, hem de şimdi sizin önerelerinizle kabul edilmemesi lazım. Arkadaşlar, biliyor musunuz 11'inci maddenin ne olduğunu? Bilmiyorsunuz değil mi? Okurken de dinlemediniz, önünüzdeki kağıtları da okumuyorsunuz.

Bakın, burada ben size kısaca bahsedeyim. Bu devlet memurları ve diğer kamu görevlilerinin adaylığıyla ilgili. Tüm devlet memurları ve kamu görevlilerini istifa etmek zorunda bırakıyor. Tamam, "okey", burada bir sıkıntı yok. Ama ikinci paragrafta şunu söylüyor: "Yüksek mahkeme üyeleri, hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanlar ile subay ve astsubaylar hariç olmak üzere Cumhurbaşkanı adayı gösterilen devlet memurları ve diğerleri eski görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve dönebilirler." diyor. Yani diyor ki: Eğer, yüksek yargının bir mensubuysanız, eğer askerî bir görevliyseniz, askeriye görev yapıyorsanız, generalseniz, işte, subaysanız, her neyseniz, siz istifa etmeniz de, aday olsanız da "Göreve geri dönemezsiniz." diyor. Bu Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı. Ama burada daha ilginç bir şey var. Başka bir şey var, burada başka bir şey var.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Milletvekili Seçimi Kanunu'nda aynı değil mi?

HAYDAR AKAR (Devamla) – Değil. Okumamışsın hiç. Okumadığın belli oluyor.

Burada başka bir şey var. Başbakanın, bakanların, milletvekillerinin görevlerini sürdürmesine devam etmesine karar veriyor. Yani onları istifa ettirmiyor.

Bakın, size bir örnek vereceğim, Kocaeli'den örnek vereceğim. 500 milyar lira harcadı Büyükşehir Belediyesi. Başbakanı "141 Proje" adı altında Kocaeli'ye getirdi. AKP'nin gençlik şölenini yaptı Gebze'de. Büyükşehir Belediyesi 500 milyar harcadı, "141 Proje" adı altında açılış yapacağım diye, her tarafı bayraklarla, her tarafı, billboardları donattı "Başbakan Gebze'de" diye. Gitti, Gebze'de AKP'nin sadece gençlik şölenini yaptı.

Şimdi düşünün, Başbakanın buna ihtiyacı yok. Nasıl Cumhurbaşkanını seçebilmek için, Gül'ü seçebilmek için iş adamları, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerine rüşvet teklif etmişse, nasıl Başbakan "Ya bertaraf olur ya taraf olur." demişse, buna ihtiyacı yok, onu destekleyecek iş adamları zaten var diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akar, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 11 nci maddesinin 1 nci fıkrasının metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyor Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Demir Çelik, Muş Milletvekili.

Buyurun Sayın Çelik.

DEMİR ÇELİK (Muş) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; hepinizi Barış ve Demokrasi Partisi adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum. 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı'na ilişkin 11'inci maddeye dair önerge adına söz almış bulunmaktayım.

Çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, aslında gündem, özgürlüklerin genişletildiği, büyütüldüğü bir Türkiye olması gerekirken, Meclisimizi de, halklarımızı da, toplumu da oyalayan, gündemi palyatif geçici çözümlerle yarınlara taşıma çabası anlaşılır değil. Düşününüz ki günümüz küresel dünyası katılımcı demokrasiyle herkese ve her kesime eşit mesafede olan bir devleti öngörüyoruz, yani azaltılmış ve küçültülmüş bir devlete karşın çoğaltılmış, büyütülmüş bir toplum zihniyetinin gündeme geldiği günümüz küresel dünyasında biz yetkileri, otoritesi, inisiyatifleriyle güç ve erki merkezileştiren bir cumhurbaşkanlığı, yetinmiyoruz, bir devlet algısıyla toplumu küçülten, hiçleştirilen bir politikaya hep beraber imza atıyoruz. Bu doğru değil. Bu hayatın her alanında olduğu gibi Kürt coğrafyasında da, Kürtlerin yaşadığı alanlarda da katmerleşerek her geçen gün yaşamı katlanılmaz kılıyor.

Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekilleri...

BAŞKAN – Sayın Çelik, Türkiye coğrafyası var. Yedi bölgeye ayrılmıştır. Etnik yapıya göre coğrafya söz konusu değildir. Lütfen... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DEMİR ÇELİK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yani burada konuştuğumuz Anayasa. Her çıkan sayın konuşmacı burada ırkçılık yapıyor, insanlık suçu işliyor, insan haklarını ihlal ediyor. Lütfen...

DEMİR ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bir kimliği, bir kültürü, bir dini inkâr etmek ırkçılıktır.

BAŞKAN – Hiç kimse inkâr etmiyor burada.

DEMİR ÇELİK (Devamla) – O zaman Kürt'ün yaşadığı coğrafyaya "Kürt" demiş olmak, "Kürt coğrafyası" demenin ırkçılıkla alakası yok.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türk de yaşıyor ama. Ermeni de yaşıyor.

DEMİR ÇELİK (Devamla) – Saygı duyuyorum. Saygı duyuyorum.

Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; o zaman olayı ve fotoğrafı şöyle yansıtabilirim size: "Kürtler" dediğimiz, Kürtlerin kimlikten...

BAŞKAN – Konu Cumhurbaşkanlığıyla ilgili. Lütfen Cumhurbaşkanlığıyla ilgili konuşun.

SIRRI SAKIK (Muş) – Siz yoksa Naim Şahin'in yerine aday mısınız Sayın Başkan?

DEMİR ÇELİK (Devamla) – ...kültürden, dilden kaynaklı taleplerini karşılamadığınızdan, ötekileştirip ayırdığımızdan kaynaklı bir sorun yaşanıyor.

Bakin, "biz"iz doğrudur. Biz ana dilimizi istediğimiz için terörize ediyoruz. Biz kimliğimiz ve kültürümüzle özgürce yaşamak istediğimiz için terörize ediyoruz.

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Üç senedir bu kadar rahat olamadınız.

DEMİR ÇELİK (Devamla) – Eğitim destekevlerinde, sağlıkevlerinde, ana ve çocuk sağlıkevlerinde yapılanlara binaen 16 belediye başkanının, 100 belediye meclis üyesinin, 24 il genel meclis üyesinin tutuklandığı, binlerce Kürt siyasetçinin KCK operasyonu ile tutuklu bulunduğu, Türkiye genelinde milyonlarca dosyadan kaynaklı milyonlarca insanın bu yasakçı, men edici zihni algıdan hareketle suçlu ve sanık noktasına getirildiği bir Türkiye fotoğrafını niye görmüyoruz, niye görmek istemiyoruz? Bize düşen, yasak ve menleri çoğaltmak mıdır; halkları, kimlikleri, kültürleri özgürleştirip onların doğal mecrası içerisinde büyümesine fırsat vermek midir? Düşününüz bir çocuğunuz annesinden doğduğunda ilk öğrendiği kelime "anne" ve "baba"ysa o kelimeyi doğduğu annenin ana diliyle telaffuz etmek, dile getirmek durumundayken, ben bir Kürt olarak yedi yaşına kadar Türkçeyi bilmiyordum ama dayatılarak olmuyordu. Bunun adı, Sayın Başbakanımızın Almanya'da söylediğine benzer asimilasyondur. O da bir insanlık suçudur. Bu insanlık suçunu hep beraber ortadan kaldırmak gibi bir görev varken ve Anayasa'yı biz 2007'den bu yana 3'üncü defadır değiştirmenin çabası içerisinde oluyor olmamızın anlaşılır bir yanı yoktur. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere yüzyıllardır anayasasını değiştirmedir. Değişmesi gereken toplumun ortaya çıkan ihtiyaçlarını karşılamaya dönük özgürlükçü zihniyetlerdir. Bunu sağlayabilirsek, biz, bu toplumun geleceğine bir şey vaat etmiş oluruz diye düşünüyorum, saygılar sunuyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı.

BAŞKAN – Sayın Çelik, konuşmanızda yedi yaşına kadar Türkçeyi bilmediğinizi söylediniz ve Kürtçenin yasak olduğunu belirttiniz.

DEMİR ÇELİK (Muş) – Evet.

BAŞKAN – Konuşmanız kendi içerisinde çelişkili. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da ve ülkenin bir kısmında eğer insanlar belirli yaşa kadar Kürtçe konuşuyorlar, Türkçe bilmiyorlarsa orada yasaklanan Kürtçe yok, öğretilmeyen, öğretilmeyen Türkçe var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, BDP sıralarından gürültüler)

PERVİN BULDAN (İğdır) – Nedir peki yasaklanan? Yasaklanan Kürtçedir.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – 12 Eylül yasaklamadı mı?

PERVİN BULDAN (İğdır) – Sayın Başkan, her konuşmacımıza müdahale ediyorsunuz.

BAŞKAN – Her konuşmacınıza müdahale etmiyorum.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Lütfen, sizi tarafsız bir Başkan olmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Burada konuşulan Cumhurbaşkanlığı seçimi.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Sayın Meral Akşener'i örnek almanızı size tavsiye ediyorum Sayın Başkan. Sizi kınıyorum!

BAŞKAN – Sizin sayın milletvekilleri çıkıp yasayla ilgili konuştuğu zaman hiç kimsenin bir söyleyeceği söz yok ama ırkçılık, milliyetçilik, etnik milliyetçilik yapıldığı zaman müdahale edilecektir tabii ki. (BDP sıralarından gürültüler)

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Başkan, burası ortaokul mu herkesin lafını düzeltiyorsunuz yahu?

BAŞKAN – Yapacağım tabii ki.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı istemiştik.

BAŞKAN – Arayacağım.

Aynı zamanda karar yeter sayısı arıyorum.

Kabul etmeyenler...

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, yoksa siz İdris Naim Şahin'in yerine aday mısınız?

İBRAHİM BİNİCİ (Şanlıurfa) – Herhâlde adaysınız, aday! Her konuşmaya müdahale ediyorsunuz. Sizi kınıyoruz! Yeter be! Milletvekiliyiz, milletvekilliği yapacağız!

BAŞKAN – Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık olduğu için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır ve önerge reddedilmiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 11. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ederim.

"Madde 11. Cumhurbaşkanı adayı gösterilen, Cumhurbaşkanı görev ve yetkilerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına, Başbakan Başbakan Vekiline, Bakanlar vekili bakanlara aday listesinin kesinleştiği gün devreder.

Aday gösterilen Milletvekili aday listesinin kesinleştiği günden seçim sonuçlarının kesin olarak ilan edildiği tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görevlerinde izinli sayılır."

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Nevzat Korkmaz, Isparta Milletvekili.

Buyurun Sayın Korkmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinde değişiklik yapılması için verdiğimiz önerge üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, verdiğimiz önergeyle, 11'inci maddede belirtilen ve adaylıkları kesinleştikten sonra istifa etmesi öngörülen bürokratların yanında, hâlâ görevi başında bulunan Cumhurbaşkanı, Başbakan ve bakanların da görevlerini, seçimlerin resmî sonuçlarının açıklanmasına kadar Anayasa ve yasadaki prosedüre uygun olarak vekillerine devretmelerini öngörüyoruz. Bu süreçte hiçbir devlet yetkisi kullanmamaları ve görev icra etmemeleri mecburiyetini getiriyoruz.

Değerli milletvekilleri, seçimlerin eşit ve adil şartlarda yapılması çoğulcu demokrasinin en önemli niteliğidir, olmazsa olmazdır. Başka tüm demokratik özellikler olsa bile, şayet eşit ve adil seçimler yapılmıyor ve görevler bu şekilde

devredilemiyor ise esastan bir noksanlık var demektir. Herkesin hiçbir himaye, vesayet yahut rekabet üstünlüğüne sahip olmadan, devlet, hükümet, medya baskısı hissetmeden yahut onların sunduğu imkânlarla dayanmadan kampanya yürütüyor olması ülkede demokrasi olup olmadığının mihenk taşı olacaktır.

Devleti yönetenler için Anayasa'mızın 10'uncu maddesinde belirtilen eşitlik ilkesine saygılı olmuş olmaları tek başına yeterli değildir, aynı zamanda onun gerçekleştirilmesi, şartların hazırlanması da görev ve sorumlulukları arasındadır. Bu bakımdan seçim sürecinde devlet yetkisi kullanan makamların devir müessesine müracaatları sadece hukuki ve resmî bir konu olmayıp aynı zamanda vicdani ve ahlaki bir zorunluluktur, kişinin demokratik olup olmadığının da göstergelerinden biridir.

Bu makamlar sadece icra makamları olmayıp aynı zamanda temsil makamları da oldukları için, zaman zaman hangi işlerin rutin devlet işi, hangi işlerin ise siyasi iş olduğunun ayırt edilebilmesi de zordur. Ancak bu zorluk devlet işlerinin devamlılığı gereği vekillerce yerine getirilebileceği düşünülürse bir boşluk yaratılmayacak, aday olan makam sahipleri de rahatlıkla seçim kampanyalarını yürütüp propaganda yapabileceklerdir. Görev sonrasında ortaya çıkacak birtakım spekülasyonların böylece önüne geçilerek bu makamların yıpratılması da mevzu bahis olmayacaktır.

Değerli milletvekilleri, aday cumhurbaşkanı, başbakan ve bakanların seçim sürecinde aynı zamanda görevlerine devam etmeleri durumunda, astlık-üstlük ilişkisi bulunan altındaki görevliler de ister istemez taraf hâline gelecekler, en azından tarafsız kalmakta zorlanacaklardır. Bu da eleştirilen tek parti dönemindeki vali ve kaymakamların aynı zamanda iktidar partisinin il ve ilçe başkanları olması uygulamasından pek de farklı değildir.

Bu kampanyaya destek olan bürokrasi ya da kurumlar ya da olmayanlar şeklinde devlet yapısı içerisindeki kutuplaşma kaçınılmazdır. Kendi başbakan ve bakanlarının yahut devletin en üst makamı olan cumhurbaşkanının kampanyasına açık destek olmaları hâlinde yarın belki hak ettikleri terfileri bile tartışmalı hâle gelebilecektir. Olmayanlar ise görevden alınma, yer değiştirme, cezalandırma ve diğer olumsuz tavırlara muhatap olabileceklerdir. Bürokratin seçilmiş karşısında durma şansı, direnme şansı yoktur. Zaten bu düşünceyledir ki Anayasa'nın 114'üncü maddesi genel seçimler öncesinde adaleet, işçileri ve ulaştırma bakanlarının çekilmesini öngörmüştür. Bu tasarlama birtakım eksiklikleri ihtiva etmekle beraber doğru bir düşüncedir ve haksız rekabeti önleme, muhalefeti ve farklı olanı yaşatma hassasiyetinden kaynaklanmaktadır.

"Efendim, milletvekilleri neden istifa etmiyorlar o zaman?" sorusu ise, kusura bakmayın, devleti tanımamaktan kaynaklanabilir ancak. Milletvekilleri cumhurbaşkanı, başbakan ve bakanlar gibi bir icra makamı olmayıp Meclisin 550 üyesinden 1'i olarak millettan aldıkları yetkileri kullanırken hiçbir devlet yetkisi kullanamazlar. Güçler ayrılığı prensibi de bunu sağlamaya matuftur.

Tasarıdaki bu eksiklik ile genel seçimler öncesinde Başbakanlık araçlarının siyasi toplantı ve mitinglerde kullanılmaları, birtakım TOKİ ve benzeri kuruluşların seçim sürecine denk getirilmesi ve bunun üzerinden devletin ve makamların hırpalanması bilindiği hâlde göz ardı edilmektedir diyor, önergemize desteğinizi bekliyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Korkmaz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Ulupınar bir söz talebiniz var, ne için istemiştiniz?

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Zonguldak'ta meydana gelen üzücü bir olay için, pazar yerindeki çöküntü için Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesi gereğince, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar'ın, Zonguldak'ta yoğun kar yağışı sonucu Soğuksu Pazarı'nda çatı çökmesi nedeniyle hayatını kaybeden 2 vatandaşıma Allah'tan rahmet, yaralanan 20 vatandaşıma da acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum.

Dün seçim bölgem olan Zonguldak'ta akşamüzeri saat beş sularında yoğun kar yağışı nedeniyle bir kaza meydana geldi, Soğuksu Pazarı'nda çatı çöktü, bu nedenle 2 vatandaşımız hayatını kaybetti, 20 vatandaşımız da yaralandı. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli yakınlarına sabır ve başsağlığı ve yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Cenabıhak'tan bu tür üzücü olayları Zonguldak'ımıza ve ülkemize bir daha yaşatmamasını niyaz ediyorum.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ulupınar.

Bu konuyla ilgili diğer gruptan söz talebi varsa yerine getireceğim? Yok.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

2.- Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı: 138) (Devam)

BAŞKAN – 12'nci madde üzerinde üç önerge vardır, ancak önergeler aynı mahiyette olduğu için birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 12. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını diğer maddelerin teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal
Konya
Nevzat Korkmaz
Isparta

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye
Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Alim Işık
Kütahya
Özcan Yeniçeri
Ankara

Diğer önergenin imza sahipleri: Uğur Bayraktutan (Artvin), Ali Serindağ (Gaziantep), Atilla Kart (Konya), Gürkut Acar (Antalya), Musa Çam (İzmir), Mehmet Hilal Kaplan (Kocaeli), Ercan Cengiz (İstanbul), Mehmet Volkan Canaloğlu (Trabzon), Sakine Öz (Manisa), Ferit Mevlüt Aslanoğlu (İstanbul)

Üçüncü önerenin imza sahipleri: Hasip Kaplan (Şırnak), Sırrı Sakık (Muş), Levent Tüzel (İstanbul), Demir Çelik (Muş) Pervin Buldan (İğdır)

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet, aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sırrı Sakık, Muş milletvekili, önergeler üzerinde söz isteyen.

Buyurun. (BDP sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de Zonguldak'taki o elim olaydan dolayı geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, ölen her 2 vatandaşımıza da Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, bizim buradaki her konuşmacıya muhakkak siz yerinizden laf yetiştirmeye çalışırsınız. Sizin böyle bir göreviniz yok, biz neyi...

BAŞKAN – Sayın Sakık, tutumum hakkında söz talep edersiniz konuşursunuz, burada Cumhurbaşkanlığı seçimi hakkında konuşacaksınız, lütfen.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Sayın Başkan, içinde Cumhurbaşkanlığı da var, çünkü siz zaman zaman Cumhurbaşkanına vekalet de ediyorsunuz.

BAŞKAN – Lütfen, buyurun.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Yani onun için sizin adil olmanız gerekir ki Cumhurbaşkanlığına talip olan her insan, buradaki vekiller arasında ayrımcılık yapmamalıdır. Bizim buradan çıkıp ne konuşacağımıza siz karar veremezsiniz ki. Şimdi, hâlen tutturmuşsunuz 1924'lerdeki ret ve inkâr politikalarının ruhuyla konuşuyorsunuz. Ben iki gündür...

BAŞKAN – Ret ve inkâr siz yapıyorsunuz Sayın Sakık.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen müdahale etmeyiniz.

BAŞKAN – Ederim tabii ki, suçlayamazsınız o şekilde.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Bakın size bir şey söyleyeceğim ve sizi bir göreve davet edeceğim: Ben iki gündür Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları İnceleme Komisyonunda bulunuyorum ve oraya gidiyorum, orada Kürdistan konuşuluyor, orada federasyon konuşuluyor, orada otonomi konuşuluyor, orada demokratik özerklik konuşuluyor, orada dört parça Kürdistan konuşuluyor ve hiç kimse de tepki göstermiyor. Siz gidin biraz oradan ders alın. Eğer siz...

BAŞKAN – Benim kimseden ders almaya ihtiyacım yok.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Ders almak zor. Veyahut da siz...

BAŞKAN – Burada sizin haricinizde...

SIRRI SAKIK (Devamla) – ...Meral Akşener'den ders alın, Güldal Mumcu'dan ders alın ve önümüzdeki dönem diliyorum, umuyorum ki...

BAŞKAN – Sizin haricinizde üç tane siyasi parti var.

SIRRI SAKIK (Devamla) - ...AKP Grubu kendi içinden, daha anaç bir ruhla, bir hanımefendiyi buraya gönderir. Siz eğer başka yerlere mesaj göndermeye çalışıyorsanız bizim üzerimizden hesaplaşmayın. Siz İdris Naim Şahin'in yerine göz koymuşsanız, onun yerine gelmeyi düşünüyorsanız bu bizimle olmaz, bizimle çatışmayın. Bu politikalar çıkmaz bir politika.

Bakın, sevgili arkadaşlar, Kürdistan'a tepki, Kürt coğrafyasına tepki! Ya dün sizin ekonomiden sorumlu Devlet Bakanınız Zafer Çağlayan, Irak Kürdistanı'nda, orada Kürt bölgesinde bulunuyordu, "Orada elçiliğimiz var, orada bankamız var, orada uçaklarımız gidiyor, geliyor..." Ya bu nasıl bir rezalet ya! Orada var, burada yok! Orada resmî görüş var, burada yok! (Gürültüler)

BAŞKAN – Burada yok tabii.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Dün orada...

OKTAY VURAL (İzmir) – Burada yok, yok! Olmayacak burada!

BAŞKAN – Ne demek istiyorsunuz?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Türkiye'de Kürdistan yok!

SIRRI SAKIK (Devamla) – Olacak, burada da olacak... (Gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Olmayacak!

SIRRI SAKIK (Devamla) – ...hep beraber olacak!

OKTAY VURAL (İzmir) – Olmayacak!

PERVİN BULDAN (İğdır) – Olacak!

SIRRI SAKIK (Devamla) – Bir arada yaşayacağız!

BAŞKAN – Olmayacak.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Size rağmen de olacak!

BAŞKAN – Olmayacak Sayın Sakık.

SIRRI SAKIK (Devamla) – Size rağmen de olacak!

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Burası Türkiye!

OKTAY VURAL (İzmir) – Olmayacak! Orada vardır, burada yok!

SIRRI SAKIK (Devamla) – Bakın, sayın vekiller, bundan korkmayın! Biz kaderimizi sizinle birleştirmişiz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Olmayacak! Yok!

SIRRI SAKIK (Devamla) – Bizim kaderimiz Türk halkıyla birlik ve bütünlük içerisinde. (Gürültüler)

Şimdi, ben...

OKTAY VURAL (İzmir) – Yok işte!

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Burası Kuzey Irak değil, Türkiye!

SIRRI SAKIK (Devamla) – Bırakmıyorsunuz ki konuşayım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Halkın kaderiyle... Orada var, burada yok!

SIRRI SAKIK (Devamla) – Onun için bu tartışmalar doğru tartışmalar değil, bu tartışmalardan kaçınmalıyız. Bu tartışmalar bu sorunu çözmez. Yani bir coğrafyaya gem vurmak...

OKTAY VURAL (İzmir) – Coğrafya bizim coğrafyamız!

SIRRI SAKIK (Devamla) – ...bir halkın diline gem vurmak doğru değil, kimsenin haddi de değil. Kimse coğrafyaya gem vuramaz, bir halkın diline de gem vuramaz.

Şimdi, dün burada seslendirdiğim, Talat Paşa'yla ilgili, bir milletvekili arkadaşımız çıkmış burada Talat Paşa'ya övgüler yağıdırıyor. Siz yağıdırabilirsiniz ama benim dünyamda Talat'ın da, Enver'in de, Cemal'in de yeri yoktur. Sizin dünyanızda olabilir ama bu insanlar... Bakın, Mustafa Kemal bile hatta Kâzım Karabekir'e... Dün Hrant Dink'in karar

günüydü, bugün de ölüm yıl dönümü ya, onun ataları buharlaşıp gitmediler. Hamidiye alayları, orada Kürt'ü Kürt'e vurduran projelerin mimarları bu üç kutsal ruhtu. Şimdi, ben o gün işte ensesine üç kurşun sıkılarak öldürülen Hrant'ın, Talat Paşa'nın torunları olduğunu söylediğim için tepki gösteriliyor. Aslında, Ergenekon'dan yargılananlar bunu açıkça söylüyorlar "Biz o ruha hizmet ediyoruz." diyorlar ve o Talat Paşa'nın, o dönemde buharlaştırdığı Ermeniler, işte bugün onun torunlarıdır ki Hrant'ın ensesine kurşun sıkıyorlar, üç kurşun sıkıyorlar ve Başbakan, Suudi Arabistan'a giderken Hrant'la ilgili, Oral Çalışlar bir soru soruyor "Onu öldürdüler." Diyor ki: "O güçler beni de öldürmeye çalışıyor." Şimdi, o güçler bizi de öldürmeye çalışıyor. Yani niye tepki gösteriyorsunuz? Bir ülkenin başbakanı bile o güçlerin kendisini yok etmeye çalıştığını söylüyorsa ve siz de o katilleri kollamak, korumak gibi bir duruş içerisinde olursanız söylenecek laf yoktur. Hayırlı olsun. (BDP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Siz katilleri savunuyorsunuz ama.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sakık, benim hiçbir makamda gözüm yok, bunu siz takdir edecek değilsiniz.

SIRRI SAKIK (Muş) – Olsun, olsun.

BAŞKAN – Siz önce kendinizi sorgulayın. Bir etnik yapı üzerinden bir yerlere varmak istiyorsunuz, önce sorgulanacak konu bu.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKIK (Muş) – O etnik yapıya gem vurmasaydınız, keşke atalarınız gem vurmasaydı.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, bu durumda eğer böyle bir şey oluyorsa, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonunda yok dört parçalı Kürdistan, yok özerklik meseleleri konuşuluyorsa lütfen, Meclis Başkanı da ilgili komisyona gerekli uyarıyı yapsın. Oralar bu bölgenin, bu milletin bölünme senaryolarının hazırlandığı yer olamaz. Dolayısıyla, sizin gösterdiğiniz iradeyi, lütfen, komisyona da iletmenizi istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Vural, buradaki benim gösterdiğim hassasiyeti Barış ve Demokrasi Partisinin haricinde üç siyasi partinin ve sayın grup başkan vekillerinin, aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bakanının ve komisyon başkanının da göstermesi lazım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğrudur.

BAŞKAN - Burada benim müdahalem Anayasa ve İç Tüzük dâhilindedir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğrudur Sayın Başkan.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Öztürk, lütfen...

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan, bir şey arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Öztürk, yok öyle bir şeyimiz. Lütfen...

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Bakın efendim, Anayasa üzerine yemin etmiş bir milletvekili olarak söz istiyorum.

BAŞKAN - Şimdi, önerge üzerinde söz isteyen Gürkut Acar, Antalya Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle, Zonguldak'ta 2 yurttaşımızın ölümüne sebebiyet veren kaza için, ölenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, Zonguldak halkına da başsağlığı ve geçmiş olsun dilekelerimizi Cumhuriyet Halk Partisi olarak buradan iletiyoruz. Ali İhsan Köktürk Milletvekilimiz de şu anda orada bulunuyor.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde söz aldım. Bu 12'nci maddede ne diyor? "...aday listesinin Resmî Gazete'de yayımından itibaren, oy verme günü saat 17.00'ye kadar listede meydana gelecek eksilmeler, değişikliği gerektirmez." diyor. Bu madde konulmasa da olurdu. Kesinleşen listede değişiklik yapılamayacağı zaten olağan bir konudur. O nedenle böyle bir değişiklik önergesi verilmiştir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye garip bir süreçten geçiyor. Demokrasi, kanun, hukuk, adalet, ahlak gibi kavramların anlamsızlaştığı, içinin boşaltıldığı bir dönem yaşıyoruz. Her şey tek kişinin inisiyatifiyle şekilleniyor ve o irade ne diyorsa kanunu da hukuku da ahlakı da yıkıp geçiyor. Bir Anayasa değişikliği yapılıyor, devletin başı seçiliyor ama ne kadar süre görev yapacağı belli değil. Sonra, Başbakan diyor ki "Ben 2014'te köşke çıkayım." Ona göre, Anayasa'daki beş yıllık süre, kanunla yedi yıla çıkarılıyor. Böyle bir kanun, böyle bir hukuk olmaz değerli arkadaşlar. Eğer Cumhurbaşkanı 2014'e kadar...

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Öyle bir beyan yok.

GÜRKUT ACAR (Devamla) – Efendim, müsaade edin, biz sizi dinledik.

Eğer Cumhurbaşkanı 2014'e kadar görev yapacaksa bu kanunu neden iki yıl önce çıkartıyoruz? Ne acelesi var?

Bakın, 2010'da bir anayasa değişikliği yapıldı, memurlara toplu sözleşme hakkı verildi. 2012 Ocak'tan itibaren geçerli olması gerekiyordu ama bu kanun çıktı mı? Hayır. Toplu sözleşme görüşmeleri başlayabildi mi? Hayır. Ama 2014'te yapılacak seçim için biz şimdi kanun çıkarıyoruz. Bunun nedeni açıktır değerli arkadaşlar: Başbakanın kafası net değildi, şimdi netleşti. Beş yıl, yedi yıl tartışmasının büyümesini önlemek için bu kanun önümüze getirildi. Böyle bir anlayışı, böyle bir kanunu, böyle bir hukuku kabul etmek mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım, sevgili milletvekilleri; ben otuz dokuz yıllık bir hukukçu olarak söylüyorum, kanunla Anayasa'nın değişeceğini kabul eden bir öğrenci ebediyen hukuk fakültesinin 2'nci sınıfından 3'üncü sınıfına geçirilmez. Böyle bir şey olmaz! AKP'nin meşhur danışmanları nerededir, hukuk danışmanları? Bu yasayı kesinlikle Anayasa Mahkemesinden geçirmeniz mümkün değildir. Bu mızrak bu çuvala sığmaz değerli arkadaşlarım ve bu tartışmalar hukuken geçersiz tartışmalardır.

Garip bir dönemden geçiyoruz dedim. Hukuk devletine ulaşmak isterken, kanun hükmünde kararname sayesinde hukuk devleti bile olmaktan uzaklaştık. Parasız eğitim isteyen çocuklarımız aylarca hapislerde yatırıyoruz, milletvekilleri aylardır hücrelerde tutuluyor ama ileri demokraside yaşadığımız söyleniyor. İzmir Milletvekilimiz Mustafa Balbay, CMUK'taki açık hükme rağmen, üç yıldır bilgisayarının kopyasını alamıyor; yani kanun işlemiyor ama hukuk devletinden söz ediliyor. Statlarda 19 Mayıs Bayramı yasaklanıyor, "Bayramı halkla kucaklaştıracacağız." deniliyor. Cumhurbaşkanı, Atatürk'ün adının silindiği Atatürk kurumlarının başına "Atatürkçülük bağnazlığı." diyen birini atayabiliyor. Yargıda kadrolaşıyor, Bakanlık bürokratları Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna taşınıyor, "Biz yargı reformu yaptık." deniliyor. Ana muhalefet liderine hukuksuzluğu eleştirdiği için fezleke düzenleniyor ama Türkiye'de ifade özgürlüğünden söz edilebiliyor. Eline pankart alıp "Parasız eğitim istiyoruz." diyen öğrenciler terör örgütü üyesi olmaktan yargılanabiliyor ama ortada cinayet planının bulunduğu, plandan haberi olanların bulunduğu, birçok ihbarın bulunduğu, silahın, cinayetin olduğu

Dink davasında ise örgüt bulunamıyor. İhmalleri, sorumlulukları olduğu söylenen bürokratlar için soruşturma izni verilmiyor ama bu kişiler terfi ettiriliyor.

Değerli arkadaşlar "Burası Türkiye, olur böyle vakalar." deyip geçmek mümkün değildir. Bu gidiş iyi bir gidiş değildir. Gerçekten özgür, demokrat, üreten, ürettiğini hakça paylaşan bir Türkiye için herkesin üzerine düşeni yapması gerekir. Kanunla vasiyetname bozan bir anlayıştan hukuk ve adalet beklemek doğru mudur? Bunu göreceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Acar.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Alim Işık, Kütahya Milletvekili.

Buyurun Sayın Işık. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşmekte olduğumuz Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesi üzerinde vermiş olduğum önerge üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu tasarının 12'nci maddesi adaylıkta eksilmeyle ilgili bir madde ve aynen şöyle yazıyor: "Birinci oylamada, kesin aday listesinin Resmî Gazetede yayımından itibaren, oy verme günü saat 17.00'ye kadar listede meydana gelecek eksilmeler, değişikliği gerektirmez." Bu maddeyle ilgili benzer hükümler, milletvekilliği seçimlerini de düzenleyen ve biraz önceki konuşmamda da zikrettiğim 298, 2820, 2839, 2972 ve 376 sayılı kanunlarda zaten var. Dolayısıyla, burayı sadece kanun tasarısının metnini şişirmek için gereksiz maddelerle doldurup, bu Meclisin zamanını bence meşgul etmenin gereği yok. Bu tasarı metninde bu maddeye de gerek yok. Çünkü zaten söz konusu Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili esas maddeler Anayasa'mızın 101'inci ve 102'nci maddelerinde halk oyuyla, halkımızın oyuyla onaylanarak kabul edildi. Sadece biz bu tasarımı Anayasa'nın 102'nci maddesinin son fıkrasında "Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir." denildiği için bugün görüşüyoruz ama hangi usul ve esasları? Gerek Anayasa'da gerekse ilgili seçim kanunlarında var olan usul ve esasları değil, olmayan, uygulamada sıkıntıya yol açabilecek bazı usul ve esasları burada kanun metnine alıp hükme bağlamanın doğru olduğu varsayımından hareket edersek bu maddenin de gereksiz olduğunu ve bundan dolayı bunun tasarı metninden çıkartılması gerektiğini söylüyoruz ve umarım siz de buna hak verir ve biraz sonra oylamada bu yönde oy kullanırsınız.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bugüne nereden gelindi, bir tekrar etmekte yarar var. 22'nci Dönemde Cumhurbaşkanlığı seçiminde bu yüce Meclise 367 barajı getirildiğinde Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonuçlandırılmadı ve onun üzerine, 2007 yılı 22 Temmuz seçimlerinden önce, bugünkü Sayın Cumhurbaşkanı, o günkü Cumhurbaşkanı adayımız çıktı ve Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Genel Başkanı başta olmak üzere tüm yetkilileri "Ey milletim, bize Müslüman Cumhurbaşkanlığı seçirtmediler." diye propaganda yaptı ve sizin o günkü, 2007 seçimleri öncesindeki ciddi argümanlarınızdan birisi buydu ve Sayın Cumhurbaşkanı da bu argümanın en önemli kişisi olarak seçim meydanlarında bu propagandayı yaptı ve milletimiz bunu uygun gördü, tekrar, bu Meclise yeniden milletvekili olarak geldiğinde, yüce Meclis, Cumhurbaşkanlığı seçiminde, Milliyetçi Hareket Partisinin de katkısıyla, o barajı aştı ve bugünkü Sayın Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı seçildi. Ardından gelen referandumla Sayın Cumhurbaşkanının görevinin beş yıl olduğu Anayasa'yla hükme bağlandı.

Dünyanın hiçbir ülkesinde anayasada var olan bir madde kanunla değiştirilmez sayın milletvekilleri. İşte bu kanun tasarısına eklenen son geçici madde, geçici 1'inci maddeyle, Sayın Cumhurbaşkanının mevcut görev süresini yedi yıla öteleyerek 2014 yılına kadar bir defaya mahsus olmak üzere görevde kalmasını buraya eklediniz ve 5+5'le Anayasa'da verilen hakkı Sayın Cumhurbaşkanının elinden üç yılını gasp ettiniz. Şimdi, bu Sayın Cumhurbaşkanı sizin partinizden çıkmadı mı? Siz Cumhurbaşkanı olmasında buna oy vermediniz mi? Peki bu kanunla niçin Sayın Cumhurbaşkanının görev süresinde 5+5'lik imkânı elinden alıyor ve "Bir daha aday olamaz." diyorsunuz? Bu tasarımı bu yüce Meclisin neresine yakıştırıyorsunuz? Onun için tekrar ellerinizi vicdanlarınıza koyup Anayasa'nın hükmünü değiştiren bu tasarımı reddetmeniz gerektiğini söylüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Arayacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunacağım ancak karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık olduğu için iki dakika süre veriyorum.

Elektronik cihazla oylama yapacağız.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önergeler reddedilmiştir.

Şimdi maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 13'ncü maddesinin 3'ncü fıkrasındaki "konuşmalarında" ibaresinden sonra "tüm adaylar eşit sürede yararlanmak kaydıyla" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan

Sırrı Sakık

A. Levent Tüzel

Şırnak

Muş

İstanbul

Demir Çelik

Pervin Buldan

Muş

İğdır

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 13. Maddesinin

1. 3. fıkrasının "Adaylarla ilgili olarak TRT ile Özel Radyo ve televizyonlarda yapılacak haber ve propaganda çalışmalarında eşitlik ve tarafsızlık ilkelerine riayet edilir. Bu ilkelerin tam ve eksiz olarak yerine getirilmesinde ve 298 Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda belirtilen müeyyidelerin uygulanmasında Yüksek seçim Kurulu ve Radyo Televizyon Üst Kurulu görevli ve yetkilidir. Özel radyo ve televizyonlar adayların haber ve propaganda faaliyetlerinden ücret talep edemez."

2. 4. fıkrasının "Cumhurbaşkanı aday listesinin kesinleştiği tarihten itibaren Başbakan, bakanlar ve milletvekilleri hakkındaki propaganda yasakları ile diğer propaganda yasakları hakkında 298 Sayılı Kanun hükümleri uygulanır."

Şeklinde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

Faruk Bal

Alim Işık

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Konya
Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Kütahya
Özcan Yeniçeri
Ankara

Osmaniye
Nevzat Korkmaz
Isparta

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 13 üncü maddesinin, Anayasanın ilgili maddeleri ile TBMM İçtüzüğü'nün 38 inci maddesine açıkça aykırılık taşıdığından tasarı metinden çıkarılmasını arz ve talep ederiz

Uğur Bayraktutan
Artvin

Ali Serindağ
Gaziantep

Atilla Kart
Konya

Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli

Ercan Cengiz
İstanbul

Musa Çam
İzmir

Sakine Öz
Manisa

Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

Ali Haydar Öner
Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Ali Haydar Öner konuşacak.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ali Haydar Öner, Isparta Milletvekili.

Buyurun Sayın Öner. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; otuz sekiz yıl mülki idare amirliği yaptım, böyle karmaşık bir yasa çalışması görmedim. Gerçekten de yirmi yılı kaymakamlık, on sekiz yıla yakın dilimi valilik olarak geçen, sayın başbakanları, bakanları, vali olarak da sayın cumhurbaşkanlarını temsil eden bir kimse olarak böyle bir belirsizlik ortamıyla karşılaşmadım.

Devletin başının görev süresi belli değil ama Anayasa saptamış, 101'inci madde yapılan değişiklikle Cumhurbaşkanlığı'nın görev süresinin beş yıl olduğunu vurguluyor, tıpkı milletvekillerinin görev süresinin dört yıl olduğunu 77'nci maddede belirlediği gibi.

77'nci madde ne zaman düzenlenmiş? 21 Ekim 2007 tarihli referandumla belirlenmiş bir hüküm. 101'inci madde ne zaman belirlenmiş? O da 21 Ekim tarihli referandumla belirlenmiş bir hüküm. Milletvekilleri, 21 Ekim tarihli referandumla belirlendiği üzere, beş yıllık süre yerine dört yıllık süreyle 12 Haziran seçimlerinde görev üstlendiler. Aynı şekilde, 21 Ekim tarihli referandumla belirlenen 101'inci madde, Cumhurbaşkanının görev süresini de beş yıl olarak belirlemiştir.

Değerli arkadaşlar, hiç kimseyi dinlemiyorsunuz. Yani bu anlayışla şoför ehliyeti bile alamazsınız çünkü şoförlükte temel kural: Bir yokuş kaçınıcı vitesle çıkılırsa aynı vitesle inilir.

Sayın Grup Başkan Vekilimiz ifade etti, geliniz, anayasa değişikliği yapalım ve 101'inci maddedeki görev süresini birlikte saptayalım. Yoksa yükünüz sadece bir şoförün taşıdığı yük kadar basit bir yük değil, Türkiye Cumhuriyeti yüküdür, Türk milletinin yüküdür, meşruiyet yüküdür. Bu kafayla giderseniz Anayasa'yı ihlal suçlamasıyla karşı karşıya kalırsınız.

Düne kadar yargılanmayacaklarını, yargılanamayacaklarını zannedenler bugün yargılanıyorlar, üstelik yüzde 92'yle kabul edilen 12 Eylül Yasası'na konan "12 Eylül yöneticileri yargılanamaz." hükmüne rağmen bugün karşı karşıya kaldıkları pozisyonu lütfen dikkate alınız.

Şimdi, hukukta "İçtihada mütehammil." denen durumlar vardır. Kanun hükmünde kararname Meclis açıkken çıkarıldı, çıkarılmadı, kanun yerine geçer, geçmez tartışılabilir ama Anayasa yerine geçerli kanun çıkarılamaz arkadaşlar. Anayasa yerine geçen kanun çıkarılamaz.

Şimdi, söylenecek pek çok şey var, süre az. Tarih, ibret almak için yazılır ancak ibret almasını bilmeyenler için tekrarlanır. O bakımdan bunu lütfen yeniden düşününüz. Sovyet rejiminde "Pravda" diye bir gazete vardı, Pravda ne yazarsa Sovyet toplumu öyle düşünmek zorundaydı. Şimdi de çoğunluk grubuna ne dikte edilirse öyle karar veriliyor. "Bu devedir." deniyor, deve olduğuna karar veriliyor, "Kuştur." deniyor kuş olduğuna karar veriliyor, "zürafa" dense zürafa olduğuna karar verilecek. Yani böyle inatlaşmayla yasama çalışması olmaz değerli arkadaşlarım.

Sayın Başbakan da 13'üncü maddeye kendi unvanını koydurmuş. Hiç heveslenmesin. Bu millet cephede eğilen kişiden Cumhurbaşkanlığı seçmez. Bu, milletvekili seçimlerine de benzemez. Şeyh Edebalı'nın öğüdünü unutup öfkeyi sanat sayanlardan, millet'in yarısını diğerine hasım edenlerden Cumhurbaşkanlığı olmaz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öner.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 13. Maddesinin

1. 3. fıkrasının "Adaylarla ilgili olarak TRT ile Özel Radyo ve televizyonlarda yapılacak haber ve propaganda çalışmalarında eşitlik ve tarafsızlık ilkelerine riayet edilir. Bu ilkelerin tam ve eksiz olarak yerine getirilmesinde ve 298 Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda belirtilen müeyyidelerin uygulanmasında Yüksek seçim Kurulu ve Radyo Televizyon Üst Kurulu görevli ve yetkilidir. Özel radyo ve televizyonlar adayların haber ve propaganda faaliyetlerinden ücret talep edemez. "

2. 4. fıkrasının "Cumhurbaşkanı aday listesinin kesinleştiği tarihten itibaren Başbakan, bakanlar ve milletvekilleri hakkındaki propaganda yasakları ile diğer propaganda yasakları hakkında 298 Sayılı Kanun hükümleri uygulanır."

Şeklinde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Alim Işık, Kütahya Milletvekili.

Buyurun Sayın Işık.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesi üzerine vermiş olduğumuz önerge için tekrar söz aldım. Bu vesileyle tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, söz konusu tasarının 13'üncü maddesi Cumhurbaşkanlığı adaylarının propagandasıyla ilgili esasları düzenlemekte. Bu "Propaganda" başlığı altındaki 13'üncü maddenin 3'üncü fıkrası aynen şöyle: "Adayların, özel radyo ve televizyonlardaki propaganda konuşmalarında, süre ile ilgili sınırlamalar dışında, 298 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır."

4'üncü fıkrası da "Propaganda döneminde Başbakan, bakanlar ve milletvekilleriyle ilgili yasaklara ilişkin hükümler dâhil olmak üzere propaganda dair diğer hususlarda 298 sayılı Kanun hükümleri kıyasen uygulanır."

Şimdi, burada bir belirsizlik var, "kıyasen uygulanır." Neyle kıyaslayacağız? Nasıl uygulanacak?

Dolayısıyla, özel radyo ve televizyonlarda propaganda sürelerinin dışındaki diğer usul ve esaslar nasıl olacak, bunlar belirsiz. Parayı bastıran özel televizyonları propaganda süreci boyunca rehin alırsa diğer aday ne yapacak? İşte bu verdiğimiz önerge bunu düzenliyor.

Diyor ki: "Özel televizyonlarda ve radyolardaki propagandalarda adaylardan herhangi bir ücret talep edilmez." Yani kamu adına görev yapacak olan Cumhurbaşkanlığı makamına aday olan herkes eşit şartlarda bu imkânlardan yararlanırlar. Dolayısıyla, devletin kontrolü dışındaki diğer ve her gün giderek sayıları da artan, etkinliği de artan özel radyo ve televizyonların, Cumhurbaşkanlığı adaylarına eşit şartlarda imkân tanınmasını sağlayan bir önerge. O nedenle, bunun yerinde bir önerge olduğunu düşünüyoruz ve umarım, siz de aynı şekilde, milletvekili olarak, yasama organının çok değerli birer milletvekili olarak, yürütmenin her dediğine "Evet" demeden bu haklı önerimizi kabul edersiniz.

Değerli milletvekilleri, kullandığımız her oydan bu dünyada ve öbür dünyada sorumluluğumuz var. Bunun vebalini mutlaka vicdanlarımızda değerlendirerek taşıyacağız. Ben, özellikle yürütmenin yani Hükümetin istediği her kanunu buradan çıkarmak zorundayız anlayışında hareket eden -birçoğunuzu tenzih ediyorum- bazı arkadaşlarımızın vicdanlarının sesini dinlemesinin daha doğru olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle, bu konuda, Sayın Cumhurbaşkanlığı ile muhtemel Cumhurbaşkanlığı adayı Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ileride olabilecek çekişmesine bu yüce Meclis alet edilmemelidir; siz de biz de bunlara alet olmamalıyız.

Eğer Sayın Cumhurbaşkanlığı Anayasa'daki hüküm gereği 5+5 usulüne uygun olarak yeniden vatandaşımız tarafından Cumhurbaşkanlığına layık görülür, seçilirse ikinci döneminin sonunda -illa, siz yedi yıl olsun diyorsunuz ya- yedinci yılın sonunda Sayın Cumhurbaşkanlığı bu görevi isterse istifa ederek bırakır, aynen zamanında olduğu gibi, emanet görevini Sayın Başbakana devredebilir ama siz zorlamayınz bunu yani yedinci yılın sonunda illa Sayın Başbakanı siz Cumhurbaşkanlığı veya Başkan yapmak istiyorsanız bunun yolu açık ama Anayasa'ya aykırı kanunu bize burada getirip dayatıp da Hükümetin dayattığı kanunu sizlerin oylarıyla yüce Meclisten geçirerek bize de buna ortak olan insanlar sıfatını koydurmayın çünkü kanun çıktığında hepimizin kanunu olacak. Yani 5+5 olayını zorlayan, Anayasa'ya aykırı olduğunu bile bile, Anayasa Komisyonu Başkanı -hocalığına saygı duyduğum- Sayın Kuzu ısrarla, inanmadığı hâlde, savunarak size bu kanunu dayatıyorsa buna "Dur" deyiniz. Bu yüce Meclisin tarihî görevlerinden birisi bu. Ben bu uyarıyı yapmak zorunda olduğumu hissediyorum. Sizlerin de buna oy vermeyeceğine inanıyorum. Çünkü Sayın Cumhurbaşkanlığının bu görev süresi bu kanunla düzenlenemez. Çünkü Anayasa bunu belirlemiş ve bunu kanunla değiştiremeyiz. Biraz önceki Değerli Hatip de uyardı, yarın Anayasa'ya aykırılıktan dolayı sizler, bizler de bu tür sıkıntılarla muhatap olabiliriz. Geliniz, doğru yapalım, bu yüce Meclisin itibarını daha fazla düşürmeyelim. Çünkü vatandaş bize bakıyor. Gözünün içine baka baka "Senin seçtiğin, senin oyunla kabul edilmiş Anayasa'yı ben değiştiriyorum." diyen siz ve biz milletvekillerine itibar etmeyecektir.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Işık.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, ancak karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık söz konusu...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Anlaşmazlık olabilecek bir çoğunluk yok Sayın Başkan. İnsaflı..

BAŞKAN - Oylama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 13 ncü maddesinin 3 ncü fıkrasındaki "konuşmalarında" ibaresinden sonra "tüm adaylar eşit sürede yararlanmak kaydıyla" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

PERVİN BULDAN (İğdır) – Levent Tüzel, İstanbul...

BAŞKAN – Levent Tüzel, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Tüzel.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, bu Meclisin işleyişine dair, buradaki kürsü kullanımına, milletvekilinin söz ve düşüncesine gösterilen tepkilere, Sayın Meclis Başkanı ve bir kısım milletvekili arkadaşların tepkilerine değinmek istiyorum. Biraz önce burada bir milletvekili arkadaşımız, Kürt halkından, Kürtlerden, Kürt sorunundan, buna dair düşünceleri ifade ettiğinde, etnik yapılardan söz edilmemesi gerektiği ifade edildi. Etnik yapılar yani Kürtler ülkemizin gerçekliğidir ve yıllardır, Kürt sorunu ve çözümünü konuşulmaktadır. Bu milletvekili arkadaşımızın, yine, onu destekleyen bu halkın seçtiği vekiller Mecliste değil, cezaevlerindedir, aylardır bırakılmamıştır seçilmiş olmalarına rağmen ve bu ülkede "Kürt halkı" dediği için, "Kürtlere özgürlük" dediği için, "eşit haklar" dediği için binlerce insan tutuklanmıştır, cezaevindedir. Yani bu ülke âdeta bir toplama kampına dönüştürülmüştür. Şimdi, bunlar bizim gerçekliğimiz ve biz, bu gerçeklikleri burada konuşmak, çözüm üretmek, Türkiye'de

yaşayan bütün halkları, değişik dilleri, inançları, kültürleri, etnik yapıları farklı olan milyonlarca yurttaşı bir arada geleceğe taşımak yükümlülüğüyle karşı karşıyayız. O nedenle, burası eğer milletin kürsüsü olacaksa Sayın Meclis Başkanı da, değerli milletvekilleri de buradaki üretilen, söz edilen düşüncelere saygı göstermek ve kürsü dokunulmazlığına saygı göstermek, görüşlere saygı göstermek durumundadır. Dolayısıyla burada birbirimizi terbiye etmek, bu yönüyle uyarmak... Ben bu tutumu, bu tavrı doğru bulmuyorum.

Şimdi, en çok konuştuğumuz nedir? Bugün Türkiye'nin en çok konuştuğu kavram "adalet" kavramıdır, "hak ve özgürlükler" kavramıdır ve ülkemiz dokuz yılı aşan bir süredir adında "adalet" kavramı olan Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından yönetilmektedir. Yönetilmektedir de yani adalet karşılığını buluyor mu, hak ve özgürlükler gelişiyor mu, nedir gelmiş olduğumuz nokta? İşte, bugün Meclis bunun önemli bir alanını dolduran Cumhurbaşkanının seçimi yasasını konuşuyor, yine Meclisin Anayasası olan İç Tüzük Anayasa Komisyonunda görüşülüyor, Sayın Adalet Bakanı da "üçüncü yargı paketi" adı altında bir reform paketi sunuyor ama bakıyoruz demokrasinin, hak ve özgürlüklerin önünde en temel engel durumunda olan Ceza Yasası, Terörle Mücadele Yasası olduğu gibi duruyor. Yani bizlerin ihtiyacı olan birtakım suçların hafifletilmesi, birtakım tutukluluk sürelerinin azaltılması değil ki, asıl "suç" kavramını yani hak ve özgürlükleri suç olmaktan çıkartacak birtakım düzenlemelerdir, Hükümetten de, Adalet Bakanından da beklenen budur. Yani büyüyen adalet değildir, özgürlükler değildir, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü suç olmaktan çıkmamaktadır.

Şimdi bakıyoruz, bu düzenlemeler, bugün de tartıştığımız Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı, toplumun en geniş kesimlerinin ihtiyaçlarına yanıt veren değil ama bugün devletin yeniden düzenlenmesinde Adalet ve Kalkınma Partisinin tek parti egemenliğini, âdeta devlette tek görüşün, tek düşüncenin egemenliğini sürdürmek isteyen bir düzenleme olarak önümüze geliyor.

Yargı, özel bir yargı olmuştur, özel hukukun yürütüldüğü bir alan olmuştur. Şimdi, bugün 19 Ocak. Bugün İstanbul'da on binlerce insan tabki beş yıl boyunca olduğu gibi yürümüştür "barış" diyerek, "adalet" diyerek, "kardeşlik" diyerek. Yıllardır bu ülke bu tabloyu yaşıyor ama sonuç itibarıyla iki gün önce verilen karar, bir kez daha bütün bu milyonların isteğini hüsrana uğratmıştır. Beş yıl önce gazeteci-yazar Ermeni olduğu için, sadece düşüncelerini barıştan yana ortaya koyduğu için, aydın yürekli, aydın kafalı bir insan olduğu için birtakım tetikçiler tarafından öldürülmüştür. Ama sıkılan o kurşunlar aslında ülkedeki barış arayışına dönük sıkılan kurşunlardır. Şimdi bu insanlar, bu yürüyen insanlar adil bir yargılama istediler, gerçek suçluların cezalandırılmasını istediler ama devlet ve yargı bilerek bu aydınlanmayı, bu cezalandırmayı sağlamadı, bu gerçekliğe ulaşmayı sağlamadı.

İşte asıl tehlikeli olan bu iktidar anlayışının, bu adalet anlayışının, bu yargı mekanizmasının ülkemizdeki halkların ortak yaşamını gidererek ortadan kaldırmasıdır. Kendimizi nasıl güvende hissedeceğiz? Kimse kendisini güvende hissetmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (Devamla) – O nedenle, tarihle yüzleşmedikçe, tarihimizi aydınlatmadıkça bu güveni sağlayamayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tüzel.

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde üç önerge vardır; okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 14 üncü maddesinin 3 ncü fıkrasındaki "geçemez" ibaresinden sonra "tüm adaylara hazineden eşit olarak elli milyon lira yardım yapılır" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan

Sırrı Sakık

A. Levent Tüzel

Şırnak

Muş

İstanbul

Demir Çelik

Pervin Buldan

Halil Aksoy

Muş

İğdir

Ağrı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 14. maddesinin:

1. 1. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,

2. 2. fıkrasının ikinci cümlesinin "Adayların adaylığının kesinleştiği gün mal bildirimleri mal bildiri Resmi Gazete yayınlanır." şeklinde değiştirilmesini,

3. 3. fıkrasının "Yüksek Seçim Kurulunun Resmi Gazetede ilan ettiği kesin aday listesinde bulunan adaylara ilk tur için on milyon lira ikinci tur için iki milyon lira Maliye hazinesinden yardım yapılır. Yapılacak hazine yardımı Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği banka hesabına yatırılır. Adaylar bu hesaptan avans şeklinde nakit para alabileceği gibi seçim masraflarını keşide edecekleri çekle de ödeyebilirler. Harcama belgeleri her seçim turunu takip eden 10 gün içinde ibraz edilir. Yüksek Seçim Kurulu 30 gün içinde harcama belgelerini gerektiğinde ilgili kurumlardan yardım alarak tamamlayabilir, eksik belgenin tamamlanması veya harcama ile ilgili açıklama için adaya 15 günlük ek süre verebilir, harcanmamış yardım miktarını ve usulsüz harcanan miktarı hazineye irat kaydına ve hesap sonuçlarını Resmi Gazetede ilanına kesin olarak karar verir. Adaylar hiçbir kişi, kurum ve kuruluşun bağış, yardım, borç ve sair adlar altında menkul ve gayrimenkul kabul edemez." şeklinde değiştirilmesini,

4. 4. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,

5. 5. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,

6. 6. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,

7. 7. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,

8. 9. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,

Arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Nevzat Korkmaz

Konya

Osmaniye

Isparta

Özcan Yeniçeri

Yusuf Halaçoğlu

Seyfettin Yılmaz

Ankara

Kayseri

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 14 üncü maddesinin, Anayasanın ilgili maddeleri ile TBMM İçtüzüğü'nün 38 inci maddesine açıkça aykırılık taşıdığından tasarı metninden çıkartılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan

Artvin

Mehmet Hilal Kaplan

Kocaeli

Sakine Öz

Manisa

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Ali Serindağ

Gaziantep

Ercan Cengiz

İstanbul

Mehmet Volkan Canalıoğlu

Trabzon

Atilla Kart

Konya

Musa Çam

İzmir

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bülent Kuşoğlu, Ankara Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtiyim ki muhalefet için değil, samimi olarak bu konuda, özellikle 14'üncü maddeyle ilgili görüşümü belirtmek için kürsüdeyim, huzurunuzdayım.

14'üncü madde "Adaylara yardım" başlığını taşıyor, "Adaylara yardım." Adaylara ne için yardım edilir? Kampanyaları için, seçim kampanyaları için yardımda bulunulacak. Sizler de seçim kampanyalarınızı yürüttünüz, hem parti olarak hem de bireysel olarak kampanyalarınızı yürüttünüz. Yapılan harcamalarınızın ne kadarı aynıydı -nasıl hesapladınız bilmiyorum ama- ne kadarı nakdiydi? Size yardım edenlerin ne kadarı nakit olarak size yardım ettiler, ne kadarı aynı olarak yardımda bulundular? Yani taşıt aracını veren, sizin hizmetinize bir yer kiralayan, sizin adınıza, kendi adına daha doğrusu ama size veren, bazı eşantyonları bastıran, kalem, defter, anahtarlık, vesaire gibi şeyler yapan tanıtımınız için. Hangisi daha fazlaydı? Bütün harcamalar sonuçta aynı harcamaya dönüşüyor mu? Şimdi, bu 14'üncü maddeye bakın tamamen nakdi harcamayı düzenlemiş, tamamen. Onlarda da çok önemli yanlışlıklar var, uygulanması gerçekten mümkün değil.

Sayın Bakan, Sayın Başkan; gerçekten mümkün olmayan, burada... Plan ve Bütçe Komisyonu yukarıda toplantıda. Ben şimdi buraya geldim. Değerli meslektaşlarımızın hemen hemen hiçbirisi de yok burada ama hiçbir maliyecinin ya da iş adamının, bu işi bilen birisinin onay vermeyeceği bir madde bu, uygulamada da gerçekten skandala yol açacak bir madde bu.

Bakın, şimdi Cumhurbaşkanı adayları ne için propaganda yapar?

Yani ekonomiyi değiştirme, dış politikayı değiştirme yetkisi yok. Bir hükümet var, bir bakanlar kurulu var, halktan yetki almış bir hükümet varken Cumhurbaşkanı adayları ne diye propaganda yapacak? Anayasa'ya göre yetkisi belli, sorumluluğu belli, "Devleti temsil eder." diyor, "Ben çok iyi devleti temsil ederim, yasaları çok iyi onaylarım." mı diyecek! Ekonomiyi ilgili, halkın problemleriyle ilgili hiçbir şekilde bir vaatte bulunamayacak. Nasıl propaganda yapacak, ne için propaganda... Çünkü, Anayasa'daki yetkileri ile halk tarafından seçilmesi arasında tezat var. Ya halk tarafından seçiliyorsa halkın sorunlarıyla ilgili bir şeyler söyleyebilmeli, böyle bir yetkisi olmalı ya da böyle bir düzenleme olmamalı. Bir bu. Propagandayı geçiyorum.

İkincisi, kampanyası nasıl olacak? Şimdi 14'üncü maddeye bakalım. İkinci bendinde diyor ki: "Tüm adaylar topluca Yüksek Seçim Kuruluna bildirimde bulunurlar. Ancak, mal bildirimi, seçim sonuçlarının kesinleşmesi..." Sadece seçilen aday için açıklanıyor. Neden seçilen aday için? Adayların mal bildirimlerinin en baştan açıklanması gerekir. En baştan, halkın huzuruna çıktıklarında mal bildirimlerinin açıklanması lazım. İki: Üçüncü bentte diyor ki: "Her kişinin adaylara yapabileceği nakdi yardım miktarı..." İşte yüksek devlet memuruna bağlanmış. Zannediyorum 8 bin küsur lira, bunu geçemez. Peki, ben aynı yardım yapmak istiyorum; bir yer vermek istiyorum, bir gazete ilanında bulunuyorum, o milyonlar tutuyor. Vereceğim yer, taşıt aracı, emrine bir helikopter tahsis ediyorum, bir uçak tahsis ediyorum, bir danışmanlar ordusu tahsis ediyorum kendisine. Gerekiyor çünkü bir kampanya için, tüm Türkiye'de yürütülecek. Bunlar için herhangi bir kısıt yok. Sadece nakit için, 8 bin küsur lira için bir kısıtlama var. Bu tür yardımlar, desteklerle ilgili hiçbir kısıtlama yok. Olur mu böyle bir şey, mümkün müdür, bu yürür mü? Bu maddeyle bu işin yürütülmesi mümkün değildir, hakikaten değildir.

Alınan yardım ve bağışlarla ilgili olarak da bir yeminli mali müşavirin, 3568 sayılı Yasa'ya göre bir denetim yapması mümkün değildir. Sadece nakitle ilgili denetim yapabiliyorsunuz; nakdin de belli bir kısmı, Yüksek Seçim Kurulu tarafından bildirilen kısmı makbuzla alınıyor, üstü bankaya yatırılıyor.

Bununla ilgili daha açıklamak istediğim çok şey var -sürem bitmek üzere- ama bu maddenin gerçekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – ...tekrar düşünülmesi, metinden çıkarılması lazım, yoksa Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bir skandala imza atmış oluruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 14. maddesinin:

1. 1. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,
2. 2. fıkrasının ikinci cümlesinin "Adayların adaylığının kesinleştiği gün mal bildirimleri mal bildirimleri Resmi Gazete yayınlanır." şeklinde değiştirilmesini,

3. 3. fıkrasının "Yüksek Seçim Kurulunun Resmi Gazetede ilan ettiği kesin aday listesinde bulunan adaylara ilk tur için on milyon lira ikinci tur için iki milyon lira Maliye hazinesinden yardım yapılır. Yapılacak hazine yardımı Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği banka hesabına yatırılır. Adaylar bu hesaptan avans şeklinde nakit para alabileceği gibi seçim masraflarını keşide edecekleri çekle de ödeyebilirler. Harcama belgeleri her seçim turunu takip eden 10 gün içinde ibraz edilir. Yüksek Seçim Kurulu 30 gün içinde harcama belgelerini gerektiğinde ilgili kurumlardan yardım olarak tamamlar, eksik belgenin tamamlanması veya harcama ile ilgili açıklama için adaya 15 günlük ek süre verebilir, harcanmamış yardım

miktartarını ve usulsüz harcanan miktarı hazineye irat kaydına ve hesap sonuçlarını Resmi Gazetede ilanına kesin olarak karar verir. Adaylar hiçbir kişi, kurum ve kuruluştan bağış, yardım, borç ve sair adlar altında menkul ve gayrimenkul kabul edemez." şeklinde değiştirilmesini,

4. 4. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,
  5. 5. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,
  6. 6. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,
  7. 7. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,
  8. 9. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını,
- Arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu adaylara yardım konusu komisyonda çok tartişıldı. Kısa bir açıklama yapmak istedim bu çerçevede.

Bağış yöntemi, hazine desteği karma yöntem var. Getirilen tasarı, Hükümetten gelen tasarı bağış yöntemini benimsemiş. Tabii buradaki metinler karma yöntemi önemsiyor yani öneriyor ama şu anda buna karar vermek mümkün de gözüküyor.

Bu çerçevede biz katılmıyoruz. Belki ileride düzeltilebilir bu, karma yöntemeye geçilebilir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kaç sene sonra Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Seyfettin Yılmaz, Adana Milletvekili.

Buyurun Sayın Yılmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 138 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 14'üncü maddesi üzerine verdiğimiz değişiklik önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı, bir siyasi partinin iradesinin ve hükümet olma meselesinin dışında ve üstünde, bütün Türkiye'yi temsil eden en önemli makamdır.

Cumhurbaşkanlığı görev süresiyle ilgili yapılan siyasi, hukuki yorum ve değerlendirmeler, devletin en üst makamının tartişmaların odağına yerleşmesi, bu yüksek görevin saygınlığı açısından büyük bir talihsizlik olmuştur. Bu kapsamda fikir beyan eden çevreler, siyasi fitratlarına ve ideolojik meşreplerine göre pozisyon almışlar ve çözümün tarafı olmaksızın anlaşmazlığın bir uzantısı olmayı tercih etmişlerdir.

Görülmektedir ki AKP Hükümetinin ezbere, hazırlıksız ve karşılaştığı dönemsel zorlukları aşma adına geçmişte yaptığı anayasa değişiklikleri Türkiye'yi yeni açmazlara ve çıkmazlara sürüklemektedir.

Burada dünden beri tartişılıyor. Evet, değerli milletvekilleri, 2007 yılında -hepimiz biliyoruz- Abdullah Gül Bey, Milliyetçi Hareket Partisinin de Meclise katılmasıyla beraber Cumhurbaşkanı seçildi ve daha sonra Ekim 2007 yılında referandumuna gittik.

Ben, şimdi iki gündür bu tartişmalar neticesinde Adana'da tesadüfen seçmenlere sordum "2007 yılında neye göre oy verdiniz?" diye ve orada yüzde 90'a yakını "Evet, biz Cumhurbaşkanlığını '5+5' şeklinde değerlendirerek oy verdik." diyorlar.

Buradan kendisine saygı duyuyorum, Komisyon Başkanı Burhan Kuzu Hocamı severim, sayarım ama Allah rızası için bir kendi seçim bölgede, İstanbul'da bir sor bakayım vatandaşlar 2007 yılında neye göre oy vermişler?

Şimdi, sizin genel yapınız, işinize geldiği zaman millet iradesinden bahsedersiniz. Peki, bu milletin iradesi ne olacak? Millet buna göre iradesini ortaya koydu, referandumda oy verdi. Gerçi, bu, sizin ilk yaptığınız şey değil. Biliyorsunuz, Sayın Başbakanınız, Habur'da...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sizin de Başbakanınız.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) - ...kardeşlik açılımını ortaya koyarken önemli söylemlerde bulundu ve sizler alkışladınız. Orada teröristleri davulla, zurnayla karşılıyan bir ekip vardı. Mahkemeler -Adalet Bakanı burada- orada çadır mahkemeleri kuruldu. BDP'yle beraber alkışlıyordunuz. Oslo'da yaptığınız, Hükümet adına, Başbakan adına temsilcisi MİT Başkanı görüşürken hep beraber alkışlıyordunuz. Bugün ne oldu?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Devlet adına...

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Devlet adına değil efendim, Başbakanın temsilcisi olarak Oslo'da görüşen kişi var. O zaman da Milliyetçi Hareket Partisi diyordu ki, "Terörle müzakere yapmayın. Terörle mücadele yapılır." diye başta Genel Başkanımız olmak üzere sizi defaatle uyardık. Ama yıllar sonra... O zaman bize dediniz ki: "Sizin anlayışınızla bunlar çözülmez. 90'ların anlayışıyla bunlar çözülmez." Evet, bizim söylediklerimize bugün geldiniz. Türkiye'de bir Kürt sorunu yoktur bir PKK ve terör sorunu vardır. Bu kürsüden de devletin varlığı ve bağımsızlığı üzerine, bu ülkenin birliği, bütünlüğü üzerine yemin eden herkes bu yeminine sadık olarak kalmak zorundadır.

Bedelli askerlikle ilgili aynısını yaptı Sayın Başbakan. Kendisine soruyorlar bedelli askerliği getirmeyi düşünüyor musunuz? Diyor ki, "Böyle bir şey olur mu? Parası olanlar bu ülkede para vererek askerliği yapmayacaklar, parasız olanlar askere gidecek. Biz kimsesizlerin kimsesi, sessiz yiğınların sesi olmak üzere Hükümet olduk ve iktidar olduk." diye üzerine basa basa söylüyor. Ne değişti de iki hafta sonra bedelli askerliği getiriyorsunuz?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Siz bedelli çıkartmadınız mı?

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Ben demiyorum, Sayın Başbakan diyor, aç oku, aç oku!

Yani, bu şekilde...

Şimdi de "kardeşim" dediği Abdullah Gül'ün görev süresiyle ilgili oturdu, hesap yaptı, hesap. Ne hesabı yaptı? Acaba beşin üzerinden hesap yaparsak mı, yedi yıl üzerinden hesap yaparsak mı daha iyi olur diye hesabını kurdu ve "Burhan Ağabey..." dedi, daha önce de söylediği gibi hani "Anayasa üzerinde bir hazırlık yap." dedi ya Burhan Kuzu Bey'e, gene "Bir çalışma yapın." dedi. Nedir? Efendim, Abdullah Gül'ün süresi beş yıl değil yedi yıldır diye. Şimdi, elinizi vicdanınıza koyun ve soruyorum size: Sayın Burhan Kuzu Bey'e deseydi ki Sayın Başbakan: "Biz hesaplamalarımızı yaptık, Abdullah Gül Bey'in süresi beş artı beş, buna göre bütün planlamalarımızı yaptık." Burhan Kuzu Bey de Hükümet adına bu önergeyi getirselerde buradan yine aynı anlayışla Hükümetin yetkilileri, AKP'nin milletvekilleri çıkacaklardı, bu şeyi savunacaklardı. Bunu vicdanınıza soruyorum. Yani bir sorun...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Siz de yedi yılı savunacaktınız.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Efendim, sizin söylediğiniz işte, Burhan Kuzu Bey’in getirdiği şey ortada. Bunu getirseydi de bunu savunacaktınız. Bunu sizin vicdanlarınıza havale ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Evet, ben yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 14 üncü maddesinin 3 ncü fıkrasındaki “geçemez” ibaresinden sonra “tüm adaylara hazineден eşit olarak elli milyon lira yardım yapılır” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Halil Aksoy, Ağrı Milletvekili.

Buyurun.

HALİL AKSOY (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce Zonguldak’taki 2 ölümle sonuçlanan olaydan ötürü üzüntülerimi belirtiyor ve ölenlere Tanrı’dan rahmet, ailelerine de sabır ve başsağlığı diliyorum.

Ayrıca, üç gün önce Ağrı Doğubeyazıt’ta elektrik sobasından çıkan yangında bir aile toptan yok oldu. Yoksulluk içerisindeki bu aile elektrik sobası yakıyordu. Elektrik sobasının kablosunun tutuşması neticesinde ev yandı ve anne Hatun Genceli, çocukları Ahmet, Muhammet, Ayşe ve Şenay, İslam yaşamlarını yitirdiler. Bu nedenle de, ölenlere Tanrı’dan rahmet, aileye ve yakınlarına da başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, şunu belirtmeden geçemeyeceğim: İki saat önce Eş Genel Başkanımız Parlamentonun kapısından içeriye girerken yanındaki misafirleriyle beraber aynen bir suçlu muamelesi gördü bu şartlarda. Keza, kürsüde bir arkadaşımız konuşuyordu. Konuşmasının arasında “Kürt”, “Kürtler” ve “Kürdistan” sözcüğü çıktığı, bunları ifade ettiği için doğrudan doğruya kürsüden müdahale edilmesi şartlarında... Keza, binlerce Kürt’ün dillerini istedikleri, kültürlerini istedikleri, kimliklerini istedikleri için cezaevlerine tıkdığı şartlarda bu kanun maddesi üzerinde konuşmak kolay olmasa gerek. Ama ne var ki, seçilecek olan Cumhurbaşkanı aynı zamanda Kürtlerin de Cumhurbaşkanı olacağından buna izafeten madde çerçevesinde kısaca görüşlerimi belirtmek istiyorum.

Öncelikle belirtmek gerekir ki Cumhurbaşkanı’nın halk tarafından seçilmesini düzenleyen anayasa değişikliği Anayasa’ya, dolayısıyla da parlamenter sisteme aykırıdır. Cumhurbaşkanı herhangi bir siyasi parti programı olmayan, partiler üstü, tarafsız bir kişiliktir. İşlevi itibarıyla da bir kurumdur. Oysaki başkanlı parlamenter sistem açısından düşünüldüğünde yukarıda açıklanan temel mantığın sarsıldığı görülür. Çünkü bu sistemde sadece Parlamente’ye girmek için yarışan, bu yarışta kazandıktan sonra Parlamente’deki çoğunluğu, Hükümeti kontrol eden siyasi parti değil, devlet başkanı da bir siyasi programla seçmen karşısına çıkmak zorundadır. Halk tarafından tercih edilmek için devlet başkanı da aynen siyasi partiler gibi seçim meydanlarına inecek, propaganda yapacak, seçmenlere birtakım vaatlerde bulunacaktır. İşte, başkanlı parlamenter sistemde esas sorun buradadır.

Değerli milletvekilleri, eğer devlet başkanı, hükümet ve parlamento çoğunluğu aynı dünya görüşüne sahipse büyük ihtimalle bu üç organ birbirine engel olmayacak, aksine aynı siyasi programı hayata geçirmek için iş birliği yapacaklarsa –ki yapacaklardır- bu durumda meşruiyet krizi ihtimali oldukça yüksektir. Devlet başkanının tarafsızlığı büyük ölçüde burada zedelenecektir, aksi durumda bir yandan tarafsızlık tartışması yaşanacak, diğer yandan meşruiyet krizine yol açacak bir kutuplaşmanın zemini de hazırlanmış olacaktır.

Şöyle ki: Devlet başkanı ve çoğunluk partisi farklı programlarla seçmenlerin karşısına çıkacak, iktidara geldiklerinde yapmayı vaat ettikleri icraatlar farklı dünya görüşlerini de yansıtacaktır. Yarışan siyasi partiler iktidara geldiklerinde yasama çoğunluğunu ve hükümet yetkilerini programlarıyla yaşamaştırmak isteyeceklerdir.

Peki devlet başkanı seçim meydanında verdiği sözleri nasıl yerine getirecektir? Demin de ifade ettiğimiz gibi, başkanlı parlamenter sistemde devlet başkanı tarafından seçilen ama yetkisiz bir devlet başkanıdır. Bu bakımdan bakıldığında Anayasa’ya bir aykırılık vardır.

Tasarınının 17’nci maddesiyle düzenlenen adaylara yardım konusu, Cumhurbaşkanlığı seçiminin meşruiyetini ve Cumhurbaşkanının tarafsızlığını da bağımsızlığını da ciddi ölçülerde olumsuz etkileyecektir. Gerçek kişilerden yardım ve bağış alınması, Cumhurbaşkanı seçilen kişinin kendisine yakın sermaye gruplarının ya da kişilerin etkilerinde kalmasına da neden olmayacak mıdır? Dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı böylelikle tarafsızlığını da yitirecektir. Bu nedenle tasarının bu maddesinin değişmesi kaçınılmazdır.

Önergemizin kabul edilmesi dileğiyle saygılar sunuyorum, teşekkürler ediyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime 18.15’e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.32

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 18.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Mustafa HAMARAT (Ordu), Tanju ÖZCAN (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. 138 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükümet yerinde.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici 1’inci madde dâhil olmak üzere 15 ila 24’üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Uğur Bayraktutan, Artvin Milletvekili.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)
CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın ikinci bölümünün tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce bir şeyi ifade etmek istiyorum. Biraz önce burada çok değerli bir milletvekili "Kürdistan" kelimesi kullandı. Kürdistan'ı Türkiye Büyük Millet Meclisinde aramaya gerek yok. Sevr Anlaşması'na bakarsanız, 62'nci maddesinde "Kürdistan" diye bir terim vardır. Atatürk'ün Meclisinde, Mustafa Kemal'in mabedinde "Kürdistan" adını anmanızı kınadığımı ifade etmek istiyorum. Öncelikle sözlerime böyle başlıyorum.

HASİP KAPLAN (Şirnak) – Atatürk'ün de söylemleri var, biliyorsunuz değil mi?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum. Ben alt komisyonda da görev aldım. Alt komisyonda da diğer 4 milletvekili arkadaşımızla beraber ciddi bir çalışma yaptık. İktidar partisi grubu, Anayasa'yı değiştirebilecek, Anayasa'da tadilat yapabilecek gerekli sayısal çoğunluğa sahip olsaydı, inanıyorum ki bunu bir Anayasa maddesiyle değiştirme yoluna giderdi, yasayla Anayasa'yı değiştirmek gibi bir yol içerisini izlemezdi. Ben Komisyonda yaptığımız konuşmalarda da ifade ettim. Dedim ki: "Bu bir siyasal projedir, bir hukuk projesi değildir." Hukuk fakültelerindeki 1'inci sınıftaki öğrencilere bile sorsanız anayasa hukukunun ilk dersinde şunu öğretirler: "Anayasa'yı ancak bir anayasa düzenlemeyle değiştirirsiniz, Anayasa'yı bir yasal düzenlemeyle değiştirmeniz söz konusu değildir." Olaya siyasal açıdan baktığımız zaman bu, fazla bizim açımızdan önemli değildir. Şöyle ki önemli değildir: Cumhurbaşkanlığı koltuğunda şahıs olarak kimin oturduğu, siyasal açıdan veya iki yıl Sayın Abdullah Gül oturup arkasından da Sayın Başbakanı oraya oturtmayı düşünüyorsanız bizim açımızdan önemli olan o değildir. Bizim açımızdan önemli olan şudur: Cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturan kişinin, çok değerli o kişilerin cumhuriyetin temel kazanımlarına, cumhuriyetin değerlerine önem vermeleridir. Bakın, daha dün, iki gün evvel çok önemli bir futbolcu, bir gayrimüslim büyüğümüzü kaybettik. Onun cenaze töreninde Fenerbahçe Stadı'nda onun torunu bir kızımız kalktı, dedi ki: "Dedemin en büyük mirası şuydu: Büyükada'ya Mustafa Kemal Atatürk geldiğinde onun elini öpmüştü, onu ölene kadar unutmadı." Bir Çankaya Köşkü'ndeki Cumhurbaşkanının da en az o gayrimüslim vatandaşımız kadar Mustafa Kemal'e saygı duymasını istiyoruz. Öncelikle onu ifade etmek istiyorum.

Bunun dışında, mevcut Anayasa'yla alakalı, burada birçok milletvekili arkadaşlarım ifade ettiler ama bir kere daha bunları anlatmak zorundayız. Bunu alt komisyonda anlattık olmadı, normal komisyonlarda anlattık, ifade etmeye çalıştık olmadı, şimdi Genel Kurulda da bunları takdirlerinize sunmak istiyorum.

101'inci maddenin ikinci fıkrasında gayet açık, amir bir hüküm var. Bu amir hüküm ne diyor? "Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir." diyor. Bu yürürlük maddesidir. Eski 101/2'nin maddesi değiştirilmiştir ve şu anda mülga olan bir Anayasa hükmü söz konusudur. Sizin dayanak olarak kabul etmiş olduğunuz 102'nci maddenin son fıkrasında ise "Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir." ibaresi yer almaktadır. Saygıdeğer milletvekilleri, 102'nin son fıkrasında yer alan hüküm usul ve esaslara ilişkindir, tarihle alakalı bir düzenleme söz konusu değildir. Neden değildir? Çünkü 101'inci maddenin ikinci fıkrasında Anayasa yani kanun koyucu Cumhurbaşkanlığı görev süresinin 5+5 olduğunu açıkça ifade etmektedir. Öncelikle bunu ifade etmek istiyorum. Bu nedenle Anayasa'yla hüküm altına alınmış bir amir hükmün 102'deki gerekçe gösterilerek kanunla düzenlenmesinin hukuken kabul edilmesi mümkün değildir. Usul ve esaslara ilişkin düzenlemeler ancak şu olabilir: Seçime ilişkin pusulalar olabilir, oy kullanma olabilir, onun şekli olabilir, oy pusulalarının düzenlemesine ilişkin olabilir ki bunları da anlayışla karşılayabiliriz.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, hemen arkasından bu 101/2'yi ve 102 sonu desteklemesi anlamında Anayasa'nın yine 11'inci maddesinde hüküm altına alınmış olan "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır." ibaresi yer almaktadır, bunu sayın yüce Meclisin takdirlerine sunuyorum. O zaman yürürlükte olan bir 101/2 varken, Anayasa'nın da 11'inci maddesi buna dayanakken siz bir başka hükmü, yürürlükten kalkmış bir hükmü gelip de Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne getirerseniz bunu anlamakta, hele hukukçular olarak anlatmakta çok büyük zorluk çektiğimizi ifade etmek istiyorum.

6'nci maddesiyle de alakalı olarak ifade etmek istediğim olay şudur: Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir yetkiyi kullanamaz değerli arkadaşlarım. Bunu neden ifade etmek istiyorum? Şimdi, geline noktada eğer 101/2'yle alakalı bir düzenleme yoksa yani beş artı beş varken siz mevcut Cumhurbaşkanı açısından, 11'inci Cumhurbaşkanı açısından yedi yıllık bir düzenlemeyi önümüze koyarsanız her şeyden önce Anayasa'nın 6'nci maddesiyle alakalı bir düzenlemenin ihlal edildiği kanaatindeyiz. Eğer siz -ki ben ona inanıyorum- "Eğer bizim sayısal çoğunluğumuz Anayasa'yı tek başına değiştirecek güce sahip olsaydı biz bunu Anayasa'yla getirirdik." diyorsanız ona da diyeceğim bir söz yoktur ama "Biz bunu nasıl olsa yasayla da geçiresek Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmez." diye düşünüyorsanız, Anayasa Mahkemesindeki sayısal çoğunluğunuza güveniyorsanız ona da bir hukukçu olarak söyleyeceğim herhangi bir söz yoktur.

Çok değerli milletvekilleri, burada tabii bunu yapıyorken en önemli noktalardan bir tanesi usuli kazanılmış haklar, bir usuli kazanılmış hakkı ileri sürmeye çalışıyorsunuz. Öyle bir şeye de katılmamız mümkün değildir. Cumhurbaşkanlığı görevi onursal bir anayasal görevdir, usuli kazanılmış hakkın olması mümkün değildir. Anayasa'nın 104'üncü maddesinde Cumhurbaşkanına Genelkurmay Başkanını atama gibi bir yetkiyi veriyorlar. Eğer burada bir değişiklik yapıp da Genelkurmay Başkanı atama yetkisini biz

Sayın Cumhurbaşkanından alırsak Cumhurbaşkanlığı "Benim usuli kazanılmış bir hakkım vardır, ben Genelkurmay Başkanını atamaya devam edeyim." mi diyecektir değerli milletvekilleri?

Bunun arkasından tabii en önemli noktalardan biri de hukuki güvence yasağıdır. Kişiler hukuki güvencenin sonuçlarını bilmek zorundadırlar ama Sayın Cumhurbaşkanı seçilmeden evvel süreç tamamlanmamış olsa bile o süreci daha önceden biliyordu yani 31/5/2007 tarihi itibarıyla başlayan süreci, seçilmiş olduğu tarihte görev süresinin beş yıl olduğunu Sayın Cumhurbaşkanı biliyordu. Bu da önemli bir algılama olarak geçmektedir diye düşünüyorum.

Statüde yapılan değişikliklerin hemen uygulanması gerektiğine inanıyoruz hukuken. Burada bir statü değişikliği söz konusudur, bu nedenle bunun derhâl uygulanmasının gerekli olduğuna inanmak istiyoruz.

Bu tasarıda 11'inci maddede ki adaylık konusunda, kamu görevlilerinin adaylığı konusunda -diğer milletvekili arkadaşlarım da söz ettiler- bildiğiniz üzere İçişleri Bakanına, Ulaştırma Bakanına ve Adalet Bakanına getirilen çekinceler bile Sayın Başbakanın esirgenmiştir, istifa gerekçeleri esirgenmiştir. 11'inci madde Sayın Başbakanın adaylığını açıklamaktadır.

13'üncü maddedeki propagandayla ilgili hükümler de bir anlamda bizim dediğimizi doğrulamaktadır. Propagandayla alakalı hükümlerde TRT'ye olmayan bir yetki verilmektedir.

Alt komisyonda da -Sayın Hocam da bunu çok iyi biliyorlar- biz dedik ki daha sonraki maddelerde, Cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra bir yargı makamının, Yüksek Seçim Kurulunun en azından mazbatayı vermesi gerekirken ne yazık ki

Türkiye Büyük Millet Meclisiyle alakalı bir öngöründe bulunulmuştur, Meclis Başkanının vermesi gerektiği söylenmiştir. Bütün mutfak çalışmasını yapan en önemli yargı kurumlarımızdan bir tanesi olan Yüksek Seçim Kurulu göz ardı edilmiştir.

14'üncü maddede mali olanaklarla alakalı da bir düzenleme getirilmiştir, Sayın Kuşoğlu burada biraz önce ayrıntılarıyla dile getirdi. Öyle bir sistem yarattınız ki parası olmayan askere gidiyor, parası olan Çankaya'ya gidiyor. Yani bu düzenlemeyi anlamak ve halkımıza anlatmakta zorluk çektiğimizi ifade etmek istiyoruz.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi, en temel argümanlarımızdan bir tanesi Anayasa'daki maddeleri yasayla değiştirme gerçeğidir.

Biraz önce Sayın Adalet Bakanının yanına da gittim, kendisi dönem arkadaşımız, sınıf arkadaşımız. Bize anayasa hukuku derslerinde -Sayın Hocamı tenzih ediyorum- ilk öğretilen kurallardan bir tanesi anayasal düzenlemelerin yasal düzenlemeyle olmayacağı gerçeğidir. Sayın Süheyl Hocam da buradalar. Eğer biz bu konuda Ankara Hukuk Fakültesinin 1'inci sınıfında böyle temel bir hata yapmış olsaydık Hoca'm, 2'nci sınıfa bizi geçirmezlerdi diye düşünüyorum. O nedenle çok zorlama bir taleple karşı karşıyasınız. Anayasa'nın amir hükümlerinin ihlal edildiği bir taleple karşı karşıya olduğunuzu düşünüyorum. Bunun, eski Anayasa Mahkemesi yapısıyla -kendi düşüncemiz için diyorum- öyle bir açık hukuk ihlalinin iptal edilebileceğini düşünürdünüz ama biraz önce de ifade ettiğim gibi, sayısal çoğunluk olarak Anayasa Mahkemesinin bir hukuki karar vermeyeceği gerçeğine inanarak, bu şekilde davranarak bir karar ihdası yoluna gidecekseniz bile, biz hâlen hukuka olan inancımızı sürdürmek istiyoruz. Eğer bu olayda, bu konuda bir sakatlığa uğrarsanız -yani Anayasa Mahkemesi süreci muhtemelen gelecektir eğer bu tasarı kanunlaşır- Cumhurbaşkanlığı Seçimi Yasa Tasarısı'yla alakalı bir hukuki boşluğun doğacağına inanıyoruz. O nedenle, biz iktidar partisi grubunu, muhalefet partisi milletvekilleri olarak uyarıyoruz: Bu yanlışlıktan bir an önce dönüp doğru olanı, hukukun gereğini, ne yapılması gerektiğine olan inancınızı bizimle beraber sağlamanızı istiyoruz.

Cumhurbaşkanlığı Kanunu Tasarısı metninin bütününe bu nedenle, bu düşüncelerle muhalefet ettiğimizi belirtiyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bayraktutan.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan. (BDP sıralarından alkışlar)

BDP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuz adına söz aldım, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Demin Hakkârî'den acı bir haber aldık, bir patlama meydana gelmiş, 13'ü aşkın yurttaşımız yaralı. Allah'tan yaralılara şifalar diliyorum. Umarız ki, daha ciddi bir durum ortaya çıkmaz.

Evet, Meclis tarihin en büyük sorumluluğuyla şu an karşı karşıya. Yeni bir anayasa yapacağız. Bu yeni anayasa bir toplumsal sözleşmedir; toplumun bütün farklı kesimlerini, kültürel çoğulcülüğünü, eşit ve özgür yurttaş olmayı, bütün bunları kapsayan özgürlükçü bir anayasa olmak ve Türkiye'de bütün farklılıkları eşit ve özgür bir yurttaş olarak bir arada tutmanın çimentosu olmak zorundadır. Bu kadar önemli, önem arz ettiğimiz bu Anayasa'yla ilgili tartışmaları yaparken bir cumhurbaşkanı seçimini konuşuyoruz. Cumhurbaşkanı da devletin başıdır ve herkesin cumhurbaşkanıdır. Bu ülkede yaşayan, hangi dinden, dilden, ırktan, gruptan, hangi kesimden olursa olsun bu ülkenin yurttaşı olan herkesin cumhurbaşkanı olacak; Türk'ün de, Kürt'ün de, Çerkez'in de, Laz'ın da, Arnavut'un da, Pomak'ın da, yani herkesin ama eşit ve özgür Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının cumhurbaşkanı olacak. Bizi, barışımızı, toplumsal adalet duygusunu, güvenliğini bu sağlar. Peki, biz bunları konuşmak istediğimiz zaman bu kürsüde bir yasakla karşılaşılıyor, anlamsız, gereksiz. Demin ana muhalefetten bir arkadaş da geldi, burada konuştu. Şaşıyorum tabii. Hani, iktidar partisi Meclis Başkan Vekili de burada arkadaşlarımızı uyardı. Yani bazı kavramları bize yasaklamak istiyorlar; "Kürt"ü bize yasaklamak istiyorlar, yaşadığımız coğrafyayı, "Kürdistan"ı ve bize şunu yapmak istiyorlar: Sanki bu Meclisin kuruluşunda, kuruluş çimentosunda, cumhuriyetin kuruluşunda, Meclisin çatısı altında hiç "Kürt", "Kürdistan", "Lazistan", "Laz", "Çerkez" isimleri telaffuz edilmemiş, tutanaklara girmemiş. Atatürk, söylemlerinde hiç Kürtlerden, Kürdistan'dan bahsetmemiş. Ta Kanunî Sultan Süleyman'dan gelen mektupları var Fransa'ya yazılmış, Kürdistan'ın, Atatürk'e kadar gelmiş. Sayın Vekilimizden önce bu Meclisin bir ilk Meclis Başkanı var; Atatürk ve Atatürk, söylemlerinin hepsinde "Kürt" ve "Kürdistan" kelimesini kullanmış. Şimdi, siz kalkıyorsunuz, Meclisin ilk kuruluş Başkanı Atatürk'ün söylediği sözleri bize yasaklamaya çalışıyorsunuz, bu kürsüye müdahale ediyorsunuz. Bu olmaz arkadaşlar, bizim gibi düşünmeyebilirsiniz.

Bakın, ben çok fazla şey söylemeyeceğim ama bir cumhurbaşkanlığı makamının tartışmasını yaşıyoruz ve Türkiyelileşmek zorundayız arkadaşlar, hepimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit ve özgür vatandaşları olmak zorundayız. Darbeler oldu, dilleri yasakladık. Daha öncesi köy isimlerini, dağ isimlerini, ova isimlerini, ırmak isimlerini değiştirdik. "Rize'de Gürcüler var." dedik, Gürcüceyi yasakladık, "Trakya'da başka diller var." dedik, Trakya'da yasakladık. 1950'lere gelirken bütün Kürt köylerinin isimlerini olduğu gibi değiştirdik, Türkçeleştirdik, anlamsızlaştırdık, tarihimizi, kültürümüzü değiştirdik, tek tipleştirdik, unutturduk. Asimilasyon budur işte, şovenizm budur, ırkçılık budur, başkasını tanımama budur. Bu anlayışı yıkmak zorundayız. 74 milyonuz arkadaşlar. 74 milyon bütün renklerini ve seslerini ve bütün güzelliklerini bir çiçek bahçesi gibi... Bir çiçek bahçesinde nasıl ki rengârenk çiçekler varsa bütün zenginliklerini ve renklerini barındıran bir Türkiye'miz var. Bu Türkiye'nin, tıpkı bir orkestra gibi her türlü enstrümanın birlikte ahenk içinde çalışacağı bir orkestra şefine ihtiyacı var. Böyle bir orkestra şefini, bir devlet başkanını, bir devlet yönetimini özleyen bir toplum var.

Bakın, Agos'a, Taksim Meydanı'ndan yürürken 50 bini aşkın insan bir Ermeni yurttaşımızın, Ermeni olduğu için, ensesine sıkılan üç kurşunun hesabını ve adaleti aramak için yürüdü. Biz hâlâ yasakla uğraşıyoruz, bu kürsüden bize yasaklar geliyor. Bu kürsünün masuniyeti var arkadaşlar. Yanlış söyleyebiliriz. Bu yanlışlar, yanlış düşünceler sonunda sandıkta mihenge vuruluyor.

Bakın, Atatürk'ün daha El Cezire Komutanına yazdığı "Kürdistan otonom yönetimine..." diye başlayan telgrafları var Meclis Başkanı sıfatıyla. Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi gizli celse zabıtları Türkiye İş Bankası yayınlarından yayınlandı, diyor ki: "Ulusların kendilerini yönetmeleri yetkisi bütün dünyada benimsenmiş bir ilkedir. Biz de bu ilkeyi benimsiyoruz. Kürtlerin bu döneme kadar yerel yönetime ilişkin örgütlerini kurmuş ve başkanları ile yetkilerini bu amaç için bizzet kazanmış olması ve oyladıklarında kendi kaderlerine geçekten sahip oldukları Büyük Millet Meclisinin buyruğunda yaşam istekleri yayınlanmalıdır." diyor. Yani bu Meclis bir çatıdır. Bu Meclis sadece Türklerin Meclisi değil arkadaşlar, bu Meclis Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı 74 milyon insanın tapusunu taşıyor. İstiklal Savaşı'nda Kürtler ve Türkler en büyük nüfusa sahip olarak diğer kardeş halklarla beraber, Çerkezlerle, Gürcülerle, Arnavutlarla birlikte İstiklal Savaşı'nı vermedi mi? Afyon Şehitliği'nde yalnız Türkler mi yatıyor? Çanakkale Şehitliği'nde yalnız Türkler mi yatıyor? Yapmayın arkadaşlar! Bizim bu saatte birbirimize bunu bu şekilde yasak çekmemizin hiçbir anlamı yok.

Bakın telgraflarına, Atatürk, İnönü söylemlerinde, cumhuriyetin kuruluşunda, hep bu sözler var. Bu Meclisin ilk tutanakları bunlarla dolu. "Kürdistan'da bulunmaktan kıvanç duyuyorum." diyor Mustafa Kemal Atatürk. Yasaklayacak

mısınız ilk Meclis Başkanına şimdi bunu? Bırakın onu, tutanakların o zamanki dönemine şöyle biraz baktığınız zaman, bakın 1921, bir tutanak: "Efendim, bizim memleket Kürdistan'dır ve altı yüz senedir Kürtler size karşı katiyen zerre kadar bir rüyi muhalefet göstermemişlerdir." Kardeşlikten dem vuruyor o dönemin milletvekilleri. Bakın, 1923'te, yine o dönemde konuşan milletvekilleri var. Bu tutanakları bu Meclisin arşivlerinden çıkardık. Bunu uzaydan, aydan getirmedik, Potamya'dan getirmedik, muz cumhuriyetinden de getirmedik, bu Meclisin tutanakları. Yusuf Ziya ne diyor o dönemlerde? "Evet" diyor "Arkadaşlar, Kürt vatandaşlar" diyor "Türklerle tevhibi mukadderat" diyor. Yani sizinle tevhibi mukadderat yaparak, kaderimizi birleştirerek hata mı ettik arkadaşlar? Hata mı ettik? Bizi inkâr edersiniz, dilimizi inkâr edersiniz, kültürümüzü inkâr edersiniz, aslımızı inkâr edersiniz, benliğimizi inkâr edersiniz, varlığımızı inkâr edersiniz! Bizim gözümüzün içine baka baka, bizi inkâr edip, bize hakaret edip, aşağılayıp burada, bu kürsüde rezil etmek mi istiyorsunuz? Bu mudur siyaset, bu mudur bu ülkeyi yönetmek arkadaşlar? Değil.

Bakın, o dönemlerde -sadece bu değil- Hakkâri Milletvekili Müfit'in sözlerine bakın; Kürdistan Hükümdarı İdrisi Bitlisî'den başlıyor, Osmanlı dönemindeki birlikteliği ve kardeşliği anlatıyor. Bütün tutanaklarda bunu görürsünüz. 1920, soru önergesi vermiş milletvekilleri, "Kürdistan'da birtakım propagandacılar varmış, bununla ilgili bir araştırma yapalım." diyor.

Kürdistan neresi Sayın Başkanım? Bu Meclisin tutanaklarını inkâr mı edeceksiniz bize yasak koyarak? Yapmayın bunu, bunu yapmayın. Bizi inkâr ederek bu ülkede birliği, beraberliği, kardeşliği, selameti, barışı, huzuru, demokrasiyi, kardeşliği sağlayamazsınız. Bu hakaretleri duymaktan bıktık, her seferinde de bu kürsüde bunu defalarca söylemekten bıktık.

Peki, Başbakanınız niye "Türkiyeli üst kimliği" dedi? Tutanaklar o kadar çok ki. Hepsini çıkarmıştım, keşke vaktim olsa da bunların hepsini okusaydım. Bunların hepsi Meclisin tutanakları, bunların hepsinin içinde Kürt var, Kürdistan var. Bana nasıl yasak yaparsın Başkanım? Lütfen bu düşüncelerinizden vazgeçin, vazgeçin ve bu kürsü özgür olsun, bunu sizden istiyoruz. Lütfen, bir daha bu tartışma yaşanmasın. Nokta koyuyorum burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bu tartışmayı bitirelim arkadaşlar, özgürce herkes düşüncesini söylesin diyorum, saygılar sunuyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Bölüm üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz isteyen Nevzat Korkmaz, Isparta Milletvekili.

Buyurun Sayın Korkmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, bu tasarı 23'üncü Dönemde de gündeme geldi. "Yenilik yapıyoruz, Cumhurbaşkanını artık halka seçtiriyoruz." sözleriyle müzakerelere başlandı. Müzakereler ilerledikçe bu işin bu kadar kolay olmadığı, parlamenter sistemin özünü bağdaşmadığı ortaya çıktı.

Biliyorsunuz, cumhurbaşkanının Anayasa'mızda resen yaptığı işlemler aleyhine Anayasa Mahkemesine ve yargı mercilerine başvurulamaz. Tek başına yaptığı işlemler haricindeki bütün kararlarda -ki bunlar Başbakan ve ilgili bakan tarafından imzalanır- yargı önünde Başbakan ve ilgili bakan sorumludur.

Anayasal sistemimizde cumhurbaşkanı, parlamenter sistemlerde rastlanılmayacak kadar önemli görev ve yetkileri haizdir. Bu denli yetkileri olan cumhurbaşkanının Hükümet ile arasında bugüne kadar sistemi sarsan bir uyumsuzluğu ortaya çıkmamışsa bunun sebebi Hükümetin siyasi gücünü temin eden halkın oylarıyla seçilmiş olmasıdır. Zaman zaman yaşanan tartışmalar, Hükümetin halkın oyuyla göreve geldiğini hatırlatmasıyla son bulmuştur.

Başından beri yarınlarda yaşanılacak sıkıntıyı AKP'ye hatırlatıyoruz, bugün de aynı şeyi söylüyoruz: Cumhurbaşkanın halk tarafından seçiliyor olması Hükümetin meşru otoritesini cumhurbaşkanı karşısında zayıflatacaktır. İki türlü yapılacak bir seçimde kuvvetle muhtemeldir ki cumhurbaşkanı hükümet eden partiden daha fazla oy alacaktır. Dün Sayın Özal-Akbulut, yine Sayın Demirel-Sayın Çiller arasında, hatta Sayın Gül-Sayın Erdoğan arasında yaşanan uyumsuzluklar emin olun yarın çok daha şiddetli bir biçimde yaşanacaktır. Aynı siyasi çizgiden gelseler bile fiilen iki başlı bir yürütme ortaya çıkacaktır ve bu da sistem krizine sebep olacaktır. Bunun adına artık ne parlamenter sistem ne de başkanlık sistemi diyebiliriz. Olsa olsa, artık dünyada örneği görülmemeyen ucube bir cumhurbaşkanlığı sisteminden bahsedebiliriz. Parlamenter sistemimizde böyle bir çift başlılık düşünülmediği için bu kargaşayı ortadan kaldıracak mekanizmalar da öngörülmemiştir. Bu anayasal sapma, ülkemizde rejim ve sistem kavgasına yol açabilecek, ülkemiz birliğine zarar verebilecek, hükümetçiler ve cumhurbaşkanı taraftarları gibi kutuplaşmaları ortaya çıkaracaktır. Bu gerginlik, yönetim ve insan ilişkileri alanında başka sonuçlar da ortaya çıkaracaktır. Bürokraside ve yargıda seçim sonrasında birtakım hesaplaşmalar, tasfiyeler ya da vicdani olmayan terfi ve taltiflere geçit verecektir.

Görüyoruz ki değerli AKP milletvekilleri, kafanızdan 367 meselesini bir türlü atmadınız. Nasıl bir karabasan görmüş iseniz bu müzakerede ve her konuyu dönüp dolaşıp 367 meselesine getiriyorsunuz, orada takıldınız kaldınız. Bu da tasarının tepkisel bir tasarı olduğu sözümüzü haklı çıkarıyor. Artık bu travmayı atlatın, sağduyuya ve akliselime yol verin. Hukukta tepkisel düşüncelere işlerlik kazandırmak doğru değildir çünkü etki tepkiyi, tepki de başka yeni tepkileri doğurur. Siyasetin temel fonksiyonu, ortak akli harekete geçirmek olmalıdır.

Yapılması gereken basit, söylediğimiz riskleri ortadan kaldırmak için, ya cumhurbaşkanının seçim yönteminde eski hâle geri dönülmeli ya da Anayasa'nın 104'üncü maddesindeki cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinde parlamenter sistemin özüne uygun sınırlamalara gidilmelidir. Cumhurbaşkanını sorumsuz olduğu için yetkisiz olmalıdır. Çözüm budur.

AKP, bu büyük sorunu görüp tedbir almak yerine, ülkemizin tek meselesi sanki Cumhurbaşkanının görev süresiymiş gibi basite indirgeme, ufuktaki rejim tehlikesini perdeleme gibi bir yol izliyor.

Değerli milletvekilleri, tasarı görüşülmeye başladığı andan itibaren -birçok konuşmacı da bahsetti- anayasalar ancak anayasa değişikliğini içeren kanun teklifiyle yapılır. Anayasaların koyduğu genel çerçeveye istisna teşkil eden düzenlemeler de öyle. Aksi takdirde Anayasa'mızın son bölümünde yer alan geçici hükümlere ne gerek vardı? Anayasa çıktıktan sonra bir kanunla intikal hükümleri getirerek yaptırabilirsiniz. Bunun birazcık anayasa hukuku bilgisi olanlarca tartışması bile abesle iştigal.

Anayasa değişiklikleri için hükümet bir tasarı hazırlayamaz. Biliyorsunuz, Anayasa'mıza göre, ancak milletvekillerinin üçte 1'i anayasa değişikliğini teklif edebilir. Bu nitelikteki tekliflerin Genel Kurulda görüşülme usulleri de farklıdır. Anayasa'nın genel hükümlerine istisna getiren bir düzenlemeyi hükümet tasarısıyla yapmak, Anayasa'yı ve kanunları arkadan dolaşmak değil de nedir? Anayasaları bir anayasa değişikliğiyle değiştirirken Anayasa'nın cumhurbaşkanının görev süresi ve kaç dönem seçilebileceğini düzenleyen ve genel çerçevesini çizen bir hüküm "Ama şunlar için uygulanmaz." diyerek bir kanun tasarısıyla değiştirmeye çalışıyorsunuz. Bu açıkça Anayasa'ya aykırı bir kanun çıkarmaya yeltenmektir. Sayın Bozdağ Komisyon görüşmelerinde "Bunu yapabiliriz, Anayasa'da bir boşluk varsa bunu

kanunla düzenleyebiliriz.” dedi. Bu bir hukukçu görüşü olamaz, olsa olsa hukuku siyasetin ve çoğunluğun emrine sokan bir dayatmacı zihniyetin ifadesi olabilir ve bunu yapmayı kendisine hak gören bu zihniyet daha başka neleri yapmaz, hangi demokratik hukuk devletinin kabullerini çiğnemez varın siz düşünün.

“Efendim, burada bir belirsizlik vardı, düzeltiyoruz.” diyorlar. İyi de bu belirsizlik akşamdan sabaha oluşmadı ki yıllardır vardı, 2007’den beri vardı.

Değerli milletvekilleri sizlerle paylaşmak istediğim bir husus var. Hem milletin bu hususu görmesi hem de kayıtlara geçmesi için dillendirmek istedim. AKP hükümetlerinde Başbakanlık, Başbakan Yardımcılığı, Dışişleri Bakanlığı yapmış ve bugün de Cumhurbaşkanlığı makamında bulunan Sayın Abdullah Gül, başta Başbakan olmak üzere AKP sözcülerince yapılan konuşmalarda “Abdullah Bey Kardeşimiz” seslenişine muhatap oldu, sonra bu hitap “Sayın Cumhurbaşkanımız”, “Sayın Cumhurbaşkanı”na çevrildi, sonra “Cumhurbaşkanı” oldu ve en sonunda da “11 no.lu Cumhurbaşkanı”ndan bahsederek oldular. Allah hiç kimseyi bugününden daha geriye düşürmesin. Galiba vefa İstanbul’da bir semt imiş bazılarının göre!

Bütün masum pozlarınızı yüzünüze takıp da “Efendim, Anayasa yedi yıl diyordu 11 no.lu Cumhurbaşkanı seçildiğinde nasıl beş yıla indiririz.” filan da demeyin. İşinize geldiğinde “Anayasa’daki boşlukları kanunla doldurabiliriz.” diyorsunuz yahut Anayasa Mahkemesi üyelerinin görev sürelerinin sınırı olan yaş haddini kaldırıp buna göre seçilmiş insanların sürelerini on iki yıla indiriyorsunuz; mahkemeler devam ederken ceza müeyyidelerini hafifletiyor, kaldırıyor, yandaşlarını hâkimin elinden alıyorsunuz... Daha devam edelim mi? Bu düzenlemenin kısaca izahı şudur değerli AKP milletvekilleri: Sayın Erdoğan Köşk’e çıkmaya karar vermiştir, elbette yeterli nitelikleri haiz her Türk vatandaşı gibi onun da köşke çıkma düşüncesi haklı bir düşüncedir, aday olabilir ancak Çankaya’daki, sizin tabirinizle, 11 no.lu Cumhurbaşkanının önünde engel yaratmaması lazımdır, sizin düşüncenize göre. Açıkçası, Köşk’e giden yollarda dikenlerin olmaması lazımdır. Sayın Cumhurbaşkanının aday olarak çıkıp Sayın Erdoğan’ın ayaklarına bataabilecek diken olma ihtimali vardır, öyleyse aday yapılmamalıdır.

Bu işi zihninde çözememiş insanlarımıza herhâlde şu şekilde anlatmak daha kolay olacaktır: Değerli vatandaşlarımız, hepinizin bildiği bir pop müzik sanatçımız var, Sevgili Tarkan, Tarkan’ın da bir eseri var: “Gül döküm yollarına.” diyor. Bunun gibi, gülün yaprakları hem de bu soğuk kış gününde bir bir kopartılıp Erdoğan’ın ayaklarının altındaki yollarına dikenler batmasın diye dökülüyor. E, ne yapalım Sayın Cumhurbaşkanı? Kendi emek ve alın terinizle kurduğunuz parti, AKP “Bu iş buraya kadar.” deyip 12 no.lu Cumhurbaşkanı için kollarını sıvamıştır. İki sene sonra seçilecek 12 no.lu Cumhurbaşkanı için AKP Grubu da “Recebim, Recebim.” deyip gemilerde talim yapmaya başlamıştır! Herkesin bir hesabı var, Allah’ın da bir hesabı var.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Meclisin mehabetine, ciddiyetine yakışmıyor, lütfen!

S. NEVZAT KORKMAZ (Devamla) - Hayırlı olsun diyor, Sayın Gül’ün aday olamaması üzerine kurgulanmış bu şahsi düzenlemeyi Türk milletinin takdirine arz ediyor, kıymetli heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Korkmaz.

Bölüm üzerinde şahsı adına söz isteyen Yahya Akman, Şanlıurfa Milletvekili.

Buyurun Sayın Akman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanı seçimi kanununun ikinci bölümü üzerine şahsım adına söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bendeniz 3 defa bu Parlamento çatısı altında cumhurbaşkanlığı seçimini başından sonuna kadar yaşamış ama 2 defa cumhurbaşkanı seçebilme imkânına kavuşmuş bir arkadaşınız olarak, hasbelkader Sayın Demirel’in görev süresinin uzatılması tarihinde konuşulan 5+5’lerden Sayın Sezer’in seçimine kadar, 367 garabetinden Sayın Abdullah Gül’ün Cumhurbaşkanı seçilmesine kadarki bütün süreçleri canlı olarak, bizatihi komisyonlarda ve Genel Kurulda yaşamış olan bir arkadaşınızım. O hikâyenin tamamını veya bir kısmını dahi bu süre içerisinde ifade etme imkânına sahip değilim. Yalnız şunu söylemem lazım: Bugün değiştirmiş olduğumuz Anayasa’nın uyum kanunu niteliğindeki teknik bir düzenlemeyi gündeme getirmiş bulunmaktayız Hükümetimizin tasarısı olarak ve bu da hiçbir milletvekili arkadaşımızın itiraz edemeyeceği bir gereklilik.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bunu kanunla düzeltemezsiniz.

YAHYA AKMAN (Devamla) – Tartışma konusu olan belki geçici maddeyle ilgili bir konu, onu da şöyle yorumlamak gerekiyor herhâlde: Yani mevcut Cumhurbaşkanımız kendi görev süresiyle ilgili bir tasarıfta bulunamayacağına göre, görevi sadece seçimlerin düzenli bir şekilde işlemesi, gerçekleşmesi olan Yüksek Seçim Kurulunun da bu konuda bir kararının beklenmesi doğru olmayacağına göre, olsa olsa bu çatı altında bu işin düzenlenmesi gerekir idi. Doğru bir şekilde, bir geçici madde ile bu konuyla ilgili de bir çözüm bulunmuş oldu.

Tabii, arkadaşlarımız çok farklı konulara değindiler. Belki bu vesileyle Cumhurbaşkanlığının bugün kullanmış olduğu yetkilerin, yani 1982 Anayasası çerçevesinde kullanmış olduğu yetkilerin parlamenter sistem için biraz fazla olduğunu ifade eden arkadaşlar oldu. Şahsen ben de bu kanaatte olan arkadaşlarınızdan birisiyim. Doğrusu, bana göre, Hocamızın da daha önce ilim adamı olarak yıllardır gündeme getirmiş olduğu gibi, Türkiye için başkanlık sisteminin doğru bir sistem olduğuna inanlırdım. Yani ya başkanlık sistemini kabul edeceğiz ya bugünkü mevcut Anayasa’yı elden geçirip cumhurbaşkanının gerçekten parlamenter sistemlerdeki cumhurbaşkanı gibi daha sembolik nitelikte bir makam olmasını temin ve tesis edeceğiz. Bana göre doğrusu budur.

Konuyla ilgili olarak da, malumunuz olduğu üzere, Sayın Meclis Başkanımızın başkanlığında bir Uzlaşma Komisyonu kurulmuş durumda. Benim de takdir ettiğim üzere, şu güne kadar hakikaten çok faydalı çalışmalar yapıyorlar, yani Türkiye’deki bütün katmanları şahıs bazında, örgütlü toplum bazında, yani bu konuyla ilgili söz söyleyebilecek herkese kapısı açık olan bir sistemle anayasa hazırlık çalışmaları devam ediyor. İnşallah, bu çalışmalar çerçevesinde cumhurbaşkanlığının görev ve yetkileriyle ilgili konu da tekrar ele alınır ve benim, yine ifade ediyorum, temennim olarak dediğim gibi, başkanlık sistemine geçilir, Parlamento da -diğer örneklerinde olduğu gibi, Amerika, Fransa veya Rusya’daki örneğinde olduğu gibi- sadece yasama faaliyetlerine bakan bir fonksiyonu icra eder.

Ben, bu vesileyle, inşallah 2014 senesinde halkımızın seçeceği yeni cumhurbaşkanının memleketimiz için, milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akman.

Şahsı adına söz isteyen Ayşe Türkmenoğlu, Konya Milletvekili.

Buyurun Sayın Türkmenoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE TÜRKMEÑOĞLU (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı’nın ikinci bölümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; 31/5/2007 tarihinde kabul edilen ve 16/6/2007 tarih ve 26554 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, cumhurbaşkanının seçimi ve görev süresi konularında önemli değişiklikler getirmiştir.

2007 yılında genel seçimlerden önce, cumhurbaşkanlığı seçimi süreci yaşanmış maalesef Parlamento cumhurbaşkanı seçememiştir çünkü cumhurbaşkanı seçimiyle ilgili Anayasa Mahkemesinin bir 367 kararı var. Bu, hepimiz için tarihî bir karar, milat oldu belki de bu sürecin yaşanmasında. 367 garabetiyle amaç ise, Meclisi belki kilitlemek, Meclisin cumhurbaşkanlığı seçimini engellemek, belki de bu vesileyle Türkiye'de bir kriz ortamı yaratmaktır.

Hepimiz biliyoruz ki Meclis tarafından 12 Eylül dönemi öncesinde de cumhurbaşkanı seçilememiştir. Ben burada şunu da belirtmek istiyorum: O dönemlerde çocuktuk, hatırlıyorum, televizyonları izlediğimizde her gün "Meclis bugün de toplandı Cumhurbaşkanını seçemedi, Meclis bugün..." Aylarca bu süreç devam etti. Böyle bir süreç herhâlde Türkiye'de yine aranıyordu, böyle bir özlem vardı diye düşünüyorum. Belki de bu 367 direktmesi buna duyulan bir özlem. Öyle düşünüyorum ki belki de seçimle halkımızın tercihiyle iktidara gelemeyen güçlerin bu şekilde bir manevrası vardı. Bizler Türkiye'nin geleceği için, Parlatmentonun geleceği için düzgün kararlar alabilmeliydik. Türkiye'de cumhurbaşkanlığı seçimi kriz olarak yaşanmamalıydı. Türkiye'nin bu tip krizlerle kaybedecek zamanı yok. Dolayısıyla cumhurbaşkanı seçilmesiyle ilgili değişikliklerin yapılması zaruret hâline gelmişti.

Geçen haftadan bu yana Anayasa Komisyonunda da bazı tartışmalar var, dünden beri Mecliste de bu tartışmalar var. Ben de hayretle izliyorum, şöyle, onu söylemek istiyorum: Cumhurbaşkanının nasıl halk tarafından seçileceği, bunun doğru olmadığı -ki dört buçuk yıl önceki bir referandum şu anda yine önümüze getiriliyor- bunun yanlış olduğu belirtiliyor. Halk zaten kararını verdi, artık 12'nci Cumhurbaşkanını halk seçecek.

Buradaki bir eleştiri konusu da "cumhurbaşkanının sorumluluğu yok, dolayısıyla halk seçerse nasıl olacak?" Ben de tekrar bir geriye döndüm, bize hukuk fakültesinde okutulan 82 Anayasası'na göre de zaten cumhurbaşkanının sorumluluğu yoktu 105'inci maddeye göre.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O zaman Meclis seçiyordu, halk seçmiyordu.

AYŞE TÜRKMEÑOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla burada, Meclisteki irade de zaten halk tarafından oluşturulmuş bir irade sonuçta. Halk direkt kendisi seçecek efendim.

Bir taraftan da şu var: Ben bunu geçen haftadan beri izliyorum, bu sabah da yine Komisyondaki tartışmalarda vardı -Her ne kadar Komisyon gündemimizde İç Tüzük değişikliği olsa da dönüp dolaşıp bu konuya geliniyor nedense- şöyle söylendi: "Sizler işte, şu anki Cumhurbaşkanının görev süresini yedi yıl yapıyorsunuz, Sayın Başbakana yol açmak için yapıyorsunuz, olmaz." gibilerinden çeşitli gerekçeler vardı. Ben de şunu anlamıyorum: Cumhurbaşkanlığına seçilme yeterliliğine sahip olan her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Anayasa'nın şartlarını yerine getirmek kaydıyla cumhurbaşkanlığına aday gösterilebilir. O noktada, bizlerin şimdiden cumhurbaşkanlığı seçimi noktasındaki halkın iradesine ipotek koymamız ya da "Şu kişi seçilecek." ya da "Bu kişi seçilecek." diye söylememiz ne kadar doğru, peşinen ne kadar doğru, gerçekten anlamıyorum. Ben bunu da bir dip not olarak söylemek istiyorum.

Bizler cumhurbaşkanlığı seçimi süreciyle ilgili biliyorsunuz "Halk tarafından seçilecek" şeklinde düzenlemeyi 2007'de yapmıştık, referandumu. Biraz önce konuşmaları izlerken muhalefetten ismini hatırlayamayacağım bir milletvekili arkadaşımız dedi ki: "Gidin, bir seçmenlerinize sorun. Halka siz bu şekilde anlatmadınız, cumhurbaşkanlığı seçimi sürecini de bu şekilde anlatmadınız."

Ben çok net hatırlıyorum -o dönem de bizler milletvekiliydik- 2007 seçimlerinden hemen sonra, ağustos ayı içinde sanırım Cumhurbaşkanını seçmiştik, sonrasında da bizler referandum çalışmaları yaptık ve referandumda şunu söyledik: Zaten 11'inci Cumhurbaşkanını seçmiştik, 12'nci Cumhurbaşkanının bundan sonra Meclis tarafından değil halk tarafından seçileceği ve 5+5 şeklinde olacağını biz halkımıza anlattık. Bizler halkımıza zaten bunu anlattık ve bu şekilde halk buna onay verdi. Sizler anlatmadıysanız o sizin sorunuz, biz halkımıza bunu yeterince, düzgün bir şekilde anlattık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Böyle bir şey denilmez! Böyle bir şey yok.

AYŞE TÜRKMEÑOĞLU (Devamla) – Tasarının ikinci bölümünde, Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde aday gösterilmede adaylarda aranacak özellikler, adaylar hakkında yapılacak inceleme, kamu görevlilerinin adaylığı, propaganda ve adaylara yapılacak yardımlar hükme bağlanmaktadır.

Efendim, daha anlatacak çok şey var ama, ben, inşallah, bu yeni çıkacak düzenleme yasasının, uyum yasasının, Anayasa'ya uyum yasasının hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır.

Sayın Işık, Sayın Halaçoğlu, Sayın Yılmaz, Sayın Yeniçeri ve Sayın Durmaz sisteme girmişlerdir.

Sayın Işık, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu kanun tasarısıyla mevcut Cumhurbaşkanına aziz Türk milletinin 2007 yılında yapılan referandumla vermiş olduğu 5+5 hakkını gasbetmeniz sebebi nedir? Yani yedi yıllık süreyi, artı üç yıl daha görev yapma hakkına sahip olan Cumhurbaşkanına reva görüyor musunuz? Bunun sebebi nedir? Halkın oylarıyla kabul edilmiş bir Anayasa maddesini kanunla değiştirmek hangi demokratik başka bir ülkede daha vardır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu, buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Sayın Bakan, madde 177: "Bu Anayasa, halkoylaması sonucu kabul edilip Resmî Gazetede yayımlanması ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur ve aşağıda gösterilen istisnalar ile bu istisnaların yürürlüğe girmesine ait hükümler dışında bütünüyle yürürlüğe girer."

Bir yasa çıktığı zaman önceki yasaya atıfta bulunmuyorsa, o yasa, yani çıkan yasa diğerinin yerine geçer ve uygulanır. Burada da istisnalarda Cumhurbaşkanlığının beş yıl olmasıyla ilgili veya yedi yıl olmasıyla ilgili herhangi bir değişiklik söz konusu olmadığına göre nasıl Anayasa'yı siz bir kanunla değiştirmeye kalkışıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sayın Bakan, Sayın Cumhurbaşkanının görev süresinin beş yıl olduğunu düzenleyen Anayasa amir hükmüne rağmen, bu tasarıyla yedi yıla çıkararak görev süresinin sonunda tekrar aday

olabilmesini engellemenin sebebi nedir? Bu düzenleme ileri demokrasi anlayışınızın bir göstergesi olarak değerlendirilebilir mi?

Yine, bu tasarıyla Cumhurbaşkanı adaylarının kampanyalarında gerçek kişilerden bağış ve yardım kabul edilmesi Amerikanvari bir yöntemdir. Bu, Cumhurbaşkanının tarafsızlığına gölge düşürmez mi?

Genel seçimlerde gördüğümüz gibi, buzdolabı, televizyon, kömür, koli yardımlarının Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oluşmasını da engelleyebilecek misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yeniçeri...

Sayın Durmaz...

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sayın Cumhurbaşkanının görev süresinin bu kanun tasarısıyla yedi yıla çıkarılmasını, Anayasa'nın amir hükmüne rağmen, doğru buluyor musunuz? Bu uygulamayla yüce Meclise Anayasa suçu işletmiş olmuyor musunuz?

Başkanlık sistemini düşünüyor musunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, dün Sayın Adalet Bakanına sormuştum, bir cevap verdi, daha sonra tekrar sordum ama bugün Sayın Bakana ileteyim o soruyu.

Tutuklu milletvekilleriyle ilgili olarak "Seçilmelerinde, aday olmalarında, Cumhurbaşkanı adayı olmalarında bir mahsur yoktur, kampanya yürütmeleri de yargıçların takdirine bağlıdır." demişti. Peki, seçilmeleri hâlinde -ki, biz, şu anda bir kanun hazırlığı yapıyoruz, bütün alternatifleri değerlendirmek durumundayız- en az yüzde 51, ortalama yüzde 60 oy alacak. Yine yargıçların takdirinde mi olacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu şu anda görüşmekte olduğumuz kanunla Anayasa'yı değiştiriyorsunuz. Bundan sonra da kanunları tüzüklerle, genelgelerle, Bakanlar Kurulu kararıyla değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekillerine pozitif katkıları için, yorumları için, soruları için teşekkür ediyorum.

Şimdi, herhâlde bazı eleştirileri getiren sayın milletvekillerimize takvimi hatırlatmakta yarar görüyorum. Çünkü Anayasa'nın değiştiğini bu kanunla iddia ediyorlar. Anayasa değişmiyor. Anayasa sadece uyumlu hâle getiriliyor.

Aslında yaşadığımız bu tartışmanın ana sebebi, Türkiye'de Anayasa'yı tanımayan zihniyetlerin Meclisin Cumhurbaşkanı seçmesini engellemek için demokrasiye yaptığı darbelerdir. Çünkü...

ATILLA KART (Konya) – Harikalar yaratıyorsun Sayın Bakan!

OKTAY VURAL (İzmir) – Ne demek uyumlu hâle getirmek Sayın Bakan?

ATILLA KART (Konya) – Anayasa'yı da uyumlu hâle getir!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Anlatacağım sayın milletvekilleri, anlatacağım.

Bakın, biz 10'uncu Cumhurbaşkanımızın görev süresi devam ederken bir sonraki Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi için burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerekli çalışmaları yaptık. Ama maalesef o zaman, 10 Mayıs'ta kabul edilen Kanun 25 Mayıs'ta Meclise geri gönderildi. 31 Mayıs tarihinde o Kanun aynen kabul edildi ve 16 Haziran tarihinde Resmî Gazete'de yayımlandı. 22 Temmuz'da Türkiye seçime gidiyordu. Bu arada seçim kararı çok önceden alınmıştı ve seçime gidildikten sonra yeni seçilen Meclis, 28 Ağustos 2007 tarihinde Anayasa'nın o günkü yürürlükte bulunan hükümleri uyarınca bugünkü Cumhurbaşkanımızı seçti.

Arkadaşlar, ben de bir milletvekili olarak, içinizde o gün oy kullanan diğer milletvekilleri gibi Sayın Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanlığı adaylığına oy verirken, bu ülkenin yedi yıl boyunca Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunması için oyumu verdim. O günden sonra, ondan aylar sonra, 21 Ekim 2007 tarihinde halkımızın yüzde 69'unun onayıyla değişen Anayasa maddesi Abdullah Gül'den sonraki cumhurbaşkanının, bir sonraki cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi için oy kullandı.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Nerede yazıyor?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Başta niye yazmadınız?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Geçici madde koysaydınız!

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Öyle, öyle, doğru söylüyor, Sayın Bakan doğru söylüyor.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Anlatacağım, bitireyim, müsaade edin. Ben sizin sorularınızı dinledim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Demek Anayasa'ya uyumlu hâle getiriyorsunuz!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Bakın, Cumhurbaşkanlığı, tarihimizde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçtiği her Cumhurbaşkanı yedi yıl görev yapmıştır. Kimileri, Mecliste yaşanan bazı sıkıntılardan dolayı, yedi yıldan biraz daha fazla bile yapmak zorunda kalmıştır ama Cumhurbaşkanı seçiminin öne çekilme örneği hiçbir zaman yoktur. Cumhurbaşkanı, seçildiği gün, yedi yıllığına seçilmiştir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Seçilmiyor ki zaten! Kanun ondan önce çıktı.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Halk tarafından seçilecek olan, direkt halk tarafından seçilecek olan bir Cumhurbaşkanı beş yıllığına seçilir. Eğer halk ondan memnun kalır, o da ikinci bir dönem aday olursa, ikinci bir beş yıllığına seçilebilir ama Meclis tarafından seçilmiş bir Cumhurbaşkanının süresini kısaltmaya kalkmak, yedi yıldan beş yıla indirmeye kalkmak hiçbirimizin hakkı değil çünkü kendisi, o hakkı, seçildiği günde kazanmıştır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sen indirdin ya! 31 Mayıs'ta indirdiğin zaman ne yaptın? 31 Mayıs'ta indirdiğin zaman o kararı almıştın sen!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Şimdi, dediler ki: “Bu, sizin ileri demokrasinizin bir yansıması mı?” Evet, çünkü biz milletin, artık, kendi Cumhurbaşkanını seçmesini arzu ediyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) - Milletin oyunu da gasbetmeye kalkıyorsun Sayın Bakan!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Milletin seçeceği Cumhurbaşkanı 5+5 koşullarında görev yapacaktır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Niye seçmiyorsun o zaman? Niye iki yıl erteleniyor? Niye kaçırıyorsunuz ya?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Kaçılan bir şey yok Oktay Bey!

OKTAY VURAL (İzmir) – İki yıl önce yapıyordunuz!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Biz, burada aldığımız kararın arkasındayız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Bakanım, siz Genel Kurula hitap edin, Genel Kurula.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Ben, burada yedi yıllığına Cumhurbaşkanını seçmiş bir milletvekili olarak...

OKTAY VURAL (İzmir) – Niye bu kadar korkuyorsunuz?

BAŞKAN – Müsaade edin sayın milletvekilleri, Sayın Bakan cevap veriyor.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – ...oyumun arkasındayım, irademim arkasındayım.

OKTAY VURAL (İzmir)- Anayasa Mahkemesine mi başvuracak Cumhurbaşkanı?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Siz, milletin iradesine eğer saygı göstermek istemiyorsanız...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Siz göstermiyorsunuz!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – ...onun hesabını da millete...

OKTAY VURAL (İzmir) - Göstermeyen sizsiniz!

ALİM IŞIK (Kütahya) – Halkın iradesi “beş yıl” dedi.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – ...geçmişte olduğu gibi, yine sandıklarda verirsiniz. Milletin vicdanında yargılanıp müebbet muhalefete mahkûm olmuş olanların milletin iradesini kabullenmesinin zor olduğunu farkındayım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sen, o “muhalefet” dediğinin kapısında çok dolaştın!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Şimdi, bu maddi yardımlarla ilgili gelen soruya da, bu, dünyanın her yerinde olan bir şeydir.

Bir milletvekilimiz “Başkanlık sistemini düşünüyor musunuz?” diye sordu. Ümit ederim ki bu Meclisteki her milletvekilimiz, hem parlamenter sistemi hem başkanlık sistemini her daim düşünüyor, her daim ülkemiz için hangisi daha yararlı olur, bunları kafasında tartışıyor ve bu konular bu Mecliste gündeme geldiği zaman da o düşüncelerini bizimle paylaşır. Şu anda biz bir sistem değişikliğiyle ilgili tartışma içerisinde değiliz ama Başkanlık sistemini uygulayan ülkelere bakıyoruz, parlamenter sistemi uygulayan ülkelere bakıyoruz, oralandaki artıları, eksileri devamlı değerlendiriyoruz, biz milletimizin ihtiyaçları çerçevesinde her daim bunları düşünüyoruz, düşünmeye de devam edeceğiz, çünkü bu millet her şeyin en güzeline, en iyisine layık.

Ben sayın milletvekillerimizin sorularına teşekkür ediyorum. Tekrar ediyorum, burada tarihleri hatırlamakta fayda var, hatırlamak için bir kez daha söylüyorum. Anayasa değişikliği Sayın Cumhurbaşkanının seçilmesinden aylar sonra, 21 Ekim tarihinde halkımızın büyük desteğiyle, yüzde 69 oy oranıyla gerçekleşmiştir ama Sayın Cumhurbaşkanı 28 Ağustosta zaten seçilmişti. Meclis tarafından seçilen her cumhurbaşkanı gibi onun da yedi yıl görev yapma hakkıdır, o hakkı elinden almak, gasbetmek hiç kimsenin haddi değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

OKTAY VURAL (İzmir) – 2 defa seçilme hakkı veriyoruz. Niye alıyorsunuz onu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Bir daha seçilsin, on sene yapsın.

ATILLA KART (Konya) - Sayın Bakan, kamu yönetiminde hak olmaz, görev olur, görev. Hakla görevi karıştırma Sayın Bakan. Temel kavramları karıştırıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Sakık, buyurun.

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de Sayın Bakana çok dostça bir soru sormak istiyorum. Yani “yedi yıl hakkı” diyor ama 7+5 neden hakkı olmasın? Bir taraftan özgürlüklerden bahsediyoruz, bir taraftan da Cumhurbaşkanının bu demokratik hakkını elinden alıyoruz. Ben çok dostça bir soru soruyorum.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Ben de çok dostça cevap vermek istiyorum.

SIRRI SAKIK (Muş) – Bitireyim, bitireyim.

Halkın oyundan bahsettik, referandumdan bahsettik. Halk bu konuda tercihini ortaya koydu. Yani şimdi, aslında yapılan bu değişiklik halkın iradesini yok hükmünde sayan bir yasal düzenlemedir, Anayasa’yla da bağdaşmadığını siz de biliyorsunuz, biz de biliyoruz. Yani hukukçu değiliz ama az çok herkes hukuktan bu ülkede bir miktar pay almışsa bunun hukuka uygun olmadığını da hepimiz biliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Halaçoğlu...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Başkan.

Ben sorunun cevabını alamadım Sayın Bakan. Ben şunu söylüyorum: Bir yasa çıktığı zaman diğer, önceki yasaya atıfta bulunmuyorsa ve onunla ilgili hükümleri ortadan kaldırmasıyla ilgili ek bir madde konmamışsa son çıkan yasa geçerlidir ve tümüyle önceki yasayı ortadan kaldırır. Anayasa’da da aynı şey. 177’nci maddede “...Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur...” diyor ve istisnaları sayıyor, istisnalar içerisinde Cumhurbaşkanlığının yedi yıl veya beş yıllı ilgili, daha doğrusu önceki Anayasa’daki yedi yıllı ilgili bir hükmü bulunmadığına göre, bunu değiştirmedenize göre yeni Anayasa’daki hüküm geçerlidir. Bunu siz bir kanunla değiştiremezsiniz, bu, Anayasa’ya aykırıdır. Bunu nasıl oluyor da değiştirmeye kalkışıyorsunuz? Onu soruyorum size.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bir kez daha soruyorum: Anayasa’mızın 101’inci maddesindeki “Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.” amir hükmüne rağmen ve bu hüküm halkın oyuyla 2007 yılında kabul edilmiş olmasına rağmen, siz bu maddedeki bu hükmü bir yasayla yedi yıla neden çıkarıyorsunuz? Sayın Recep

Tayyip Erdoğan'ın, Sayın Başbakanın, Cumhurbaşkanı adayı olmasının önünde bir engel var mıdır? Bunu açıkça, dürüstçe bu millete açıklayınız. Siz Cumhurbaşkanı yapmak istiyorsanız yol açık. Bunu açıklarsanız memnun olurum. Dolambaçlı yollardan bu milletin kafasını karıştırmaya gerek yok. Sayın Cumhurbaşkanının 5+5; 10 yıllık süresini yedi yıla indiriyorsunuz, üç yılını gasbediyorsunuz. Sebebi nedir? Soru bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi “Halkın tercihi ortada.” dedi Sayın Milletvekilim. Evet, halkın tercihi 12 Haziranda çok açık, net bir şekilde gözüktü. Oradan herkes halkın tercihiyle ilgili alması gereken mesajı almıştır. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

ALİM IŞIK (Kütahya) – Onu geç! O, halkın iradesi.

OKTAY VURAL (İzmir) – 21 Ekimde de halk oy vermedi mi?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Şimdi, halkın gönlünde ne yattığını halka gittiğimiz zaman zaten görüyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Halka öyle söylemediniz.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Bugüne kadar biz 3 kere göğsümüzü gere gere, alınımızın aklıyla halka gittik, hamdolsun halktan da her zaman gücümüzü artırarak, yetkimizi artırarak geri döndük.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Bu defa da gidin!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Halkı anlamakta zorluk çekenlerin kimler olduğunu zaten bu halk biliyor. Onlara da gereğini yapıyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – Anlamayan sensin.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Şimdi, burada sayın milletvekillerimize bir kez daha anlatmak istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın seçildiği günkü Anayasa'nın hükümleri, kendisinin Meclis tarafından seçilmesini ve yedi yıl görev yapmasını öngörüyordu.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Kazanılmış hak mı Sayın Bakan?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Sayın Vekilimizin okuduğu 101'inci madde Anayasa'mızın değişmesinden sonra...

OKTAY VURAL (İzmir) – Anayasa'yı nasıl ihdas ediyorsun sen? Anayasa'yı ilgadan dolayı...

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – ...yani 21 Ekim tarihinden sonra yürürlüğe girmiş, hatta 30 Ekim tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa Mahkemesine yaptığı başvuruya cevaben Anayasa Mahkemesinin verdiği gerekçeli karardan bir satırı size okuyarak çok açık, net bir şekilde bu tartışmaya son vermek istiyorum. Diyor ki Anayasa Mahkememiz: “Hukuk devletinde yasa koyucu yalnız yasaların Anayasa'ya değil evrensel hukuk ilkelerine uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür. Hukuk güvenliğinin sağlanması, bu doğrultuda yasaların geleceğe yönelik öngörülebilir belirlenmeler yapılmasına olanak verecek kurallar içermesi de hukukun üstünlüğünü temel alan hukuk devletinin vazgeçilmez koşulları arasında yer almaktadır. Bu nedenle, hukuk devletinde güven ve istikrarın korunabilmesi için kural olarak yasalar yürürlüğe girdikleri tarihten sonraki olaylara uygulanırlar. Bazı durumlarda adaletin sağlanması, temel hakların korunması gibi nedenlerden kaynaklanan zorunluluklar dışında da yasaların geçmişe yürütülmesi söz konusu olamaz. Davanın konusu kuralla üst üste iki dönem başkanlık veya genel başkanlık yapanların bir seçim dönemi geçmedikçe tekrar başkan seçilemeyecekleri belirtilerek, bu görevlerini sürdürmekte olanların gelecek için öngörmedikleri bir engelleme getirilmiştir.” Bu çok önemli bir cümle bakın: “Kişilerin seçilerek koşulları kanunla belirlenmiş bir göreve getirildikten sonra geriye dönük düzenlemelerle haklarının...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Geriye dönük değil, 31 Mayıs'ta Kanun'u kabul eden sizsiniz yahu!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – O zaman niye istisnalar koyuyorsunuz başka maddelerde?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Bakan, açılıyor.

Buyurun.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Bakın, “Kişilerin seçilerek koşulları kanunla belirlenmiş bir göreve getirildikten sonra geriye dönük düzenlemelerle haklarının hukuki istikrar ve güvenlik gözetilmeden kısıtlanması hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz.”

OKTAY VURAL (İzmir) – Anayasa Mahkemesi üyelerini ne yaptınız?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Bakın, çok açık, net bir şekilde diyor. “Bu geçmişe dönük olamaz.” diyor Anayasa Mahkemesi.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Doğrudur ama yeni çıkan yasada bunun teyit edilmesi gerekir geçici maddeyle.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, şimdi Sayın Vekilimizin biri de dedi ki: “Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önünde bir engel mi var?” Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önüne bugüne kadar çok tuzaklar, çok engeller koymaya kalktılar. Hamdolsun bu millet o engelleri, o tuzakları teker teker imha etti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer birilerinin bir tuzak, bir engel koyma endişesi, çabası, umudu varsa, inanın bana, milletin tokadı çok ama çok ağır olur.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Göreceğiz, göreceğiz!

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Bakan, bu AB müzakerelerinde neden başarısız olduğunuzu şimdi daha iyi anladım!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

15'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 15. maddesinin 2. fıkrasında bulunan “kahverengi” kelimesinin “kırmızı” olarak değiştirilmesini,

3. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal
Konya

Enver Erdem
Elâzığ

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

Nezhat Korkmaz
Isparta

Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçim Kanunu Tasarısı'nın 15. maddesinin 2. fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz. 19.01.2012

Levent Gök
Ankara
Salih Fırat
Adıyaman

Atilla Kart
Konya
Ali Serindağ
Gaziantep

Bülent Kuşoğlu
Ankara
R. Kerim Özkan
Burdur

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısının 15 nci maddesinin metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan
Şırnak
Halil Aksoy
Ağrı
Ertuğrul Kürkcü
Mersin

İbrahim Binici
Şanlıurfa
Adil Kurt
Hakkâri

Demir Çelik
Muş
Murat Bozlak
Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ertuğrul Kürkcü, Mersin Milletvekili, buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKÜ (Mersin) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; bu değişiklik önergesi hakkında söz aldım.

Zaten önerge yasanın bütününe, ruhuna ilişkin olduğu için ben de tamamı hakkında konuşacağım.

Şimdi, burada birkaç gündür yaptığımız tartışmalar sırasında hepimiz görüyoruz ki, her ne kadar “Anayasa’da yapılan değişiklik açıktır.” dese de bu tasarımı getiren Adalet ve Kalkınma Partisi, aslında Anayasa’da bir açıklık olmadığı kanaatiyle onu bir yasayla açmaya çalışıyor ve kaçınılmaz bir ihtilaf ortada çözülemeden gidiyor.

Şimdi, burada bu ihtilafın bir yanıştan kaynaklandığı apaçık. Fakat yanıtlar sebepsiz değildir. Bence, bu yanıtların niçin yapıldığını anlamaya çalışırsak, belki bunun arkasındaki siyasi süreci de okuyabiliriz. Çünkü her ne kadar tasarımı getiren AKP sözcüleri “Ortada bir yanlış yok.” deseler de, temel hukuk mantığı, hepimizin bildiği, bir yasayla Anayasa’nın açıklık kazanamayacağı ortada olduğuna göre, normlar hiyerarşisi dolayısıyla burada çok ciddi bir problem var.

Peki ama niçin bunda ısrar ediliyor, niçin bu geri çekilip başka bir yola gidilmiyor? Ben bunun Adalet ve Kalkınma Partisinin egemenlik stratejisinde çok önemli bir kritik tarihe, hedefle ilişkili olduğunu düşünüyorum. 2014 tarihi Adalet ve Kalkınma Partisi için çok önemli. Adalet ve Kalkınma Partisi 2014 seçimlerinde, esasen şimdi Barış ve Demokrasi Partisinin kontrolünde olan belediyeleri devralarak girmek, böylece 2014’te Türkiye’nin tamamında kendi nüfuzunu bir kere daha test etmek istiyor. İkincisi; anayasa oylaması çok büyük olasılıkla, eğer komisyon herhangi bir kazaya uğramadan gerçekleşirse, bu tarihte gerçekleşecek ve bu tarihte Tayyip Erdoğan’ın Cumhurbaşkanlığına tırmanmasını ve orada bir tür hükümdar yetkileriyle donatılmış bir anayasa içerisinde Adalet ve Kalkınma Partisinin yeni bir çığır açacağı düşünülüyor. O yüzden, bütün bunları birbiriyle uyumlu hâle getirmek için bu anayasa önerisinde, daha doğrusu Cumhurbaşkanlığı süresinin böyle yorumlanması konusunda bir ısrar var. Başka türlü açıklanmadığı için, bu yanıtların bir hukuki açıklama getirilemediği için, bu yanıtların bir siyasi açıklamasının olması gerekir. Türkiye tarihini, Türkiye siyasetini, Türkiye’deki anayasal mücadeleler tarihini ve egemenlik tartışmalarını izlediğimiz zaman gördüğümüz tablo budur.

Şimdi, bu tasavvurun kendince gayrimeşru bir tarafı yok ama bu tasavvurun gerçekleşmesi bakımından uygulanan vasıtaların hiçbirisi ne yasal ne meşru. Barış ve Demokrasi Partisine karşı girişilen tenkil siyasetiyle, tedip siyasetiyle, bu Cumhurbaşkanlığı süresinin bir yasayla yeniden belirlenme çabaları ve tabii ki anayasal tartışma başladığında Cumhurbaşkanına padişah yetkileri tanıyan yeni bir yönelim arasında tam bir tutarlılık, tam bir bütünlük var. Adalet ve Kalkınma Partisi belki bu siyasi projesini ortaya koymuş olsa -ki bence onlar da bunu henüz tartışıyorlar- o zaman her şey hepimiz için daha açıklanır hâle gelir. Bir şeyin siyasi olarak açıklanır olması onun kabul edilmesini gerektirmez. Ne yapalım ki Sayın Bakanın, Egemen Bağış’ın milletin teveccühüyle her şeyi açıklamaya çalışması modern bir devlet bakımından tek unsur olamaz. Evet, millet teveccüh edebilir ama millet başkalarına da teveccüh ettiği için onlar arasındaki denge, ilişki bir anayasal normlar toplamı olarak ortaya konmak zorundadır.

Ben, Anayasa’yı yasayla aşma girişiminin gerisinde bu egemenlik mantığının bulunduğu, bu egemenlik mantığının da iktidarın diğer bütün adaylarını saha dışına itecek bir tür mekanizmalar toplamının bir parçası olarak düzenlendiğini, Adalet ve Kalkınma Partisinin eğer mümkünse -ki ben mümkün olmadığını biliyorum- bir an önce bundan yüz geri etmesini temenni ediyorum. Yoksa Türkiye’yi çok sert bir egemenlik ve iktidar mücadelesi bekliyor. Tabii ki biz orada, olmamız gereken tarafta olacağız.

Teşekkür ederim. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kürkcü.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçim Kanunu Tasarısı'nın 15. maddesinin 2. fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz. 19.01.2012

Levent Gök (Ankara) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Levent Gök, Ankara Milletvekili.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Görüşlerimi ifade etmeden önce, az önce sözlü sorulara cevap veren Sayın Bakanımızın üslubundan duyduğum rahatsızlığı belirtmek isterim.

Devleti yönetmek önemlidir ve tüm yurttaşlar ve toplum, devleti yönetenlerden adil olmalarını, sabırlı olmalarını beklerler. Siyasetçi kolay olunmaz, bakan olunabilir, Başbakan olunabilir, Cumhurbaşkanı olunabilir, bu makamlar gelip geçicidir ama siyasetçi olmak için öncelikle sabır gerekiyor Sayın Bakanım. Esasında sizlerin bunları çok iyi bilmesi gerekirdi çünkü tarihimizin önemli şahsiyetlerinden Şeyh Edebalı'nın çok önemli bir söylevi tüm siyasetçiler için bir duayen hitap şeklidir. Şöyle der Şeyh Edebalı: "Ey oğul! Öfke bize, uysallık sana. Gücümüz bize, gönül almak sana. Suçlamak bize, katlanmak sana." Sayın Bakan, katlanacaksınız, muhalefet eleştirecek, siz katlanacaksınız. Bu işin kuralı bu. Siz adil olacaksınız. Bizler elbette anlatacağız ama sizler sabırlı olacaksınız, siyasetçi olmanın yolu buradan geçiyor. Bakan olabilirsiniz ama siyasetçi olmak için bunları uygulamanız gerekiyor.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Bakan, olgun olacaksınız olgun. Biraz olgunlaşacaksınız, öğreneceksiniz de Sayın Bakan.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim, görüşülmekte olan kanun tasarısının 15'inci maddesinin ikinci fıkrasını buradan çıkartıp 17'nci maddeye eklenmesi yönünde bir önerim olmuştur. Çok basit bir öneri, çok makul bir öneri aslında. Bakın, üçüncü bölüm üç maddeden oluşuyor. Seçim günü işleri. Bir, kullanılacak oy pusulasının şekli, 15'inci madde. 16'ncı madde, oy kullanma şekli. 17'nci madde, referandum yapılması hâlinde oy kullanma şekli. Benim, 15'inci maddenin (2)'nci fıkrasının buradan çıkartılmasını istemekteki maruzatım... 15'inci maddenin (2)'nci fıkrası aynen şöyle diyor: "Oylamanın referandum şeklinde yapılması hâlinde beyaz üzerine 'Evet', kahverengi üzerine 'Hayır' ibareleri yazılı, iki ayrı renkten oluşan birleşik oy pusulası kullanılır." Ben, bu fıkranın 17'nci maddeye eklenmesini teklif ediyorum. Nedir 17'nci madde? Referandum yapılması hâlinde oy kullanma şekli. Makul bir teklif değil mi değerli arkadaşlarım? Sayın Komisyon Başkanımız ve Bakanımız niçin katılmadı, anlamakta güçlük çekiyorum.

Esasında, dün yapılan bir yanlış da bugün vahim bir şekilde ortada duruyor değerli arkadaşlar. Pek çok arkadaşımız söz aldı, kanunların Anayasa'ya aykırı olamayacağını, kanunların bir anayasal bütünlük içinde olması gerektiğini ve Anayasa'ya uygun olması gerektiğini sizlere defalarca anlattılar. Şimdi, Anayasa'mızın 102'nci maddesinin üçüncü fıkrasını sizlere hatırlatıyorum değerli arkadaşlarım. Anayasa'mızın 102'nci maddesi Cumhurbaşkanı seçimiyle ilişkilidir ve üçüncü fıkrasında aynen şöyle diyor: "İkinci oylamaya tek adayın kalması hâlinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır." Hangi oylama? Birinci oylamayı tarif etmiyor Anayasa "İkinci oylamaya tek adayın kalması hâlinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır."

Değerli arkadaşlar, 1'inci maddede, referandum yapılır diye ya da birinci oylamada tek aday olsa diye, referandum yapılır diye bir Anayasa hükmü yok ki. Şimdi biz, Anayasa'da olmayan bir hükmü burada yapmaya çalışıyoruz. Benim bu önerimi bugün değiştirmeniz mümkündür ama dün, 4'üncü maddede yaptığımız değişikliklerle, ne yazık ki birinci oylamaya da referandum şartını getirdiniz. Eğer tek aday varsa birinci oylamada da referandum olacaktır. Bu, Anayasa'daki yazılı, 102'nci maddede yazılı ibareye aykırıdır. Tekrar sizlere hatırlatıyorum: "İkinci oylamaya -Anayasa çok açıkça belirtmiştir- tek adayın kalması hâlinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır." Bu açık gerçek karşısında, birinci oylama referandum olarak yapılmayacaktır, yapılırsa -dün buradan geçti- 4'üncü madde de Anayasa'ya aykırı olmuştur. Pek çok konu tartışıyoruz ama usul de bazen esastan önce gelir. Cumhurbaşkanlığı seçiminin yapıldığı şekilleri, bu maddelerle, tartışılır hâle gelmiştir.

Lütfen değerlendirmelerimi dikkate alınız. Aklın yolu birdir diyelim ve Anayasa hükmüne uygun bu önerimi kabul etmenizi sizlere naçizane bir öneri olarak sunuyorum.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 15. maddesinin 2. fıkrasında bulunan "kahverengi" kelimesinin "kırmızı" olarak değiştirilmesini,

3. fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Enver Erdem (Elâzığ) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Enver Erdem, Elâzığ Milletvekili, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 15'inci maddesi için verilen önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nı konuşmamızın temel sebebi Anayasa'mızda 2007 yılında yapılan değişikliktir. Bu hususta 2007 değişikliğinin getirdiği tartışma konularına baktığımızda şunları görüyoruz: Birinci tartışma konusu, 2007 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle, parlamenter sistemlerde çokça rastlanmayan, halk tarafından seçilen, yetkileri yönüyle çok güçlü, yasama, yürütme ve yargı üzerinde yetki kullanabilen, siyaset ve bürokrasi üzerinde ciddi vesayet yetkisi olan, hukuki sorumluluğu olmayan bir cumhurbaşkanı modeli ortaya çıkmıştır. Bu modeldeki temel sorun şudur: Halka ve hukuka karşı sorumluluğu olan Başbakan ile sorumsuz Cumhurbaşkanı arasında çıkabilecek sorunların ülkede tekrar bir rejim sorununa dönüşme ihtimali vardır.

İkinci tartışma konusu: 2007 yılında yapılan anayasa değişikliğinde görev süresi yedi yıldan beş yıla indirilen Cumhurbaşkanının yani 11'inci Cumhurbaşkanının görev süresi kaç yıl olacaktır? Eski düzenlemeye mi tabi olacak yoksa yeni düzenleme şu anda görevi başında olan Cumhurbaşkanını etkileyecek mi? Bu hususta bilim adamları, siyasiler, hatta vatandaşlar ikiye ayrılmış durumdadır. 11'inci Cumhurbaşkanının görev süresini yedi yıl olarak görenler bunu kazanılmış bir hak olarak görmekte ve sadece bu ifadenin arkasına sığınmaktadırlar. Bu hususta Milliyetçi Hareket Partisinin görüşü çok açık ve çok nettir: Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır ve tekrar seçilebilir. Yedi yıllık süre kazanılmış hak değildir. Bu bir kamusal statüdüdür. Cumhurbaşkanının görev süresini halk beş yıl olarak belirlemiştir. Hatta Sayın Sami Selçuk'a göre Meclisin bu hususta tartışması, görüşmesi yetkisini aşması anlamına gelmektedir.

Üçüncü tartışma konusu: 11'inci Cumhurbaşkanının görev süresiyle ilgili tartışmaları sonlandırmak için nasıl bir düzenleme yapılmalıdır? Yasal bir düzenleme mi yapılmalıdır yoksa Anayasa'da yapılacak bir değişiklik veya ek bir

maddeyle mi sorun çözülmelidir? Hükümet, yasal düzenlemeyle sorunun çözümünün mümkün olabileceğini düşünerek bu tasarıyı Meclise getirmiştir. Ancak bu düzenlemeler, hukuk nosyonu olan milletvekillerinin çoğunu tatmin etmediği gibi birçok bilim adamının ve halkımızın da tepkisine neden olmuştur. Çünkü yapılan düzenleme, normlar hiyerarşisine ve işlemlerde paralellik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı Seçim Kanunu Tasarısı üzerinde iki gündür Genel Kurulda çeşitli konuşmalar yapıldı, değerlendirmeler yapıldı. Daha önce bu tasarı Anayasa Komisyonunda ve alt komisyonlarda görüşüldü. Genel Kurulda Hükümet tarafından getirilen bu tasarinin hiçbir maddesine dokunulmadan aynen kabul edilecek. Muhalefet partilerinin temsilcileri, haklı olarak, tasarıdaki eksiklikleri ortaya koymaya çalışmaktadır. Muhalefet partilerinin dikkatleri çekmesi gereken, gündeme getirdikleri bu hususlar iktidar tarafından mutlaka önemsenmelidir. Meclisin açıldığı günden itibaren iktidar partisinin birçok hatibi, muhalefetin ne şekilde görev yapması gerektiği hususunda konuşmalar yapmıştır.

Değerli milletvekilleri, Mecliste toplumda karşılığı olmayan hususlar görüşülmektedir, uluslararası anlaşmalar görüşülmektedir ama vatandaşın problemi olan, memurun, işçinin, geçici işçilerin, müteahhit işçilerinin, emeklilerin, esnafın, çiftçinin sorunları burada tartışılmamaktadır. Elbette ki bunun gerekçeleri vardır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemsiz bir kurum olduğu, bu çatıda bu milletin sorunlarının çözülemeyeceğine dair bir kanaat ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır. Bu Türkiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdem.

ENVER ERDEM (Devamla) – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler, kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde üç adet önerge vardır ancak önergeler aynı mahiyette olduğu için birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 16. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan

Artvin

Mehmet Hilal Kaplan

Kocaeli

Sakine Öz

Manisa

Süheyl Batum

Eskişehir

Ali Serindağ

Gaziantep

Ercan Cengiz

İstanbul

Mehmet Volkan Canalıoğlu

Trabzon

Atilla Kart

Konya

Musa Çam

İzmir

Ferit Mevlüt Aslanoglu

İstanbul

İkinci önerge imza sahipleri:

Hasip Kaplan

İbrahim Binici

Demir Çelik

Şırnak

Şanlıurfa

Muş

Halil Aksoy

Adil Kurt

Murat Bozlak

Ağrı

Hakkâri

Adana

Üçüncü önerge imza sahipleri:

Faruk Bal

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Nevzat Korkmaz

Konya

Osmaniye

Isparta

Yusuf Halaçoğlu

Lütfü Türkkkan

Kayseri

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Söz isteyen?

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Hasan Hüseyin Türkoğlu Osmaniye Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, Türk Milletinin saygıdeğer milletvekilleri; görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 16'ncı maddesini değiştirmek maksadıyla vermiş olduğumuz önergeden dolayı söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Hakkında değişiklik önergesi verdiğimiz 16'ncı madde "Oy kullanım şekli" başlığını taşımaktadır. Madde oyun nasıl kullanılacağına ilişkin şekli hususları içeren üç paragraftan oluşmuştur. Bu hususların hâlen yürürlükte olan seçim kanunlarında ayrıntılı olarak düzenlendiğini hepimiz bilmekteyiz. Bunun ayrıntılı olarak kanunun içine derç edilmiş olması lüzumsuz tekrarlardan başka bir şey değildir ayrıca Yüksek Seçim Kurulu her seçim döneminde oy kullanılmasına ilişkin tüm ayrıntıları anlaşılır bir şekilde ilan etmekte hem de şeklini yazılı, görsel alanlarda halka ulaştırmaktadır. Bu maddenin ve diğer bazı maddelerin lüzumsuz tekrar niteliği taşıdığını aslında hepimiz biliyoruz. Herhâlde tasarıyı hazırlayanlar Cumhurbaşkanlığı Seçim Kanunu madde sayısının makama uygun şekilde çok olmasını murat etmiş bu yüzden tasarı içine bir sürü lüzumsuz tekrar maddesi koymuşlar. Bu anlayış hukuka, Meclise ve tasarıyı hazırlayan Hükümete yakışmamaktadır. Şu ana kadar vermiş olduğumuz önergelerin hiçbiri kabul edilmedi. Her önerge iktidar partisinin Meclis çoğunluğu karşısında eridi gitti. Sizlere bu çatı altında görev yapan bir milletvekili olarak hatırlatmam gereken şey: Bu tasarinin bu hâliyle yasalaşması hâlinde Türk devletinin ileride yaşayacağı büyük sıkıntılarını, problemlerin zeminini hazırlamış olacağınızdır. Bu tasarı Anayasa'ya aykırıdır. Bu tasarı, mevcut Cumhurbaşkanlığı tekrar aday olmaktan alıkoyan, önünü tıkayan bir nitelik taşımakta ve Cumhurbaşkanlığı hayaliyle yanıp tutuşan birinin önünü açma tasarısıdır. Bunu bu Mecliste ve bu ülkede bilmeyen yoktur. Eğer bu tasarıyla murat ettiğiniz şey Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı olmasını temin etmek ise -ki bu gayet açıktır- bu millet ve bu Meclis Recep Tayyip Erdoğan'a ne borçludur ne zorunludur. Bu Meclis, AKP ve CHP'nin iş birliğiyle 2002 yılında Anayasa ve ilgili kanunları değiştirerek sabıkası bulunan Recep Tayyip Erdoğan'ı önce milletvekili, sonra Başbakan yapmıştır. Bu Meclis 3 defa Recep Tayyip Erdoğan'a Başbakan olma ve hükümeti kurma onurunu vermiştir. Şimdi, bu Meclisten beklenen, mevcut Cumhurbaşkanlığı ile Başbakanın ileride muhtemel

Cumhurbaşkanlığı yarışında Başbakanın avantajına düzenlemeler yapması ise, lütfen bizi bu yarışa karıştırmayınız, yüce Meclisi alet etmeyiniz. İleri demokrasi sevdiğiniz var ise, Abdullah Gül dâhil, herkesin Cumhurbaşkanı adayı olmasına da müsaade ediniz.

Milliyetçi Hareket Partisi Mecliste bulunduğu her dönemde, millet ve devlet yararına olan her teşebbüsün yanında destekçisi olmuştur. Teklif ya da tasarı olsun, millî meselelere çözüm üreten herkesle de bu çatı altında olumlu, yapıcı muhalefetiyle iş birliği yapmıştır. 1977'lerde Meclis Başkanlığı seçiminden bugüne vicdan sahibi herkesin görebileceği birçok örnek vardır bu hususta. Biz, 367 krizinin aşılması adına, milletin verdiği görev çerçevesinde Mecliste bize ayrılan yerlere oturduk, baş örtüsü meselesinde çözüm adına tavrımızı koyduk, yeminimizi ederek Parlamente'ye ve bize oy verenlere saygımızı ifade ettik, terörlü mücadelede iktidar partisinin hemen yanında yer aldık, terörlü müzakerede ise en sert muhalefeti yaptık ve dış politika yanlışlarını Hükümetin yüzüne vurmaktan çekinmedik. Ancak Hükümet bizim önerilerimize hiçbir zaman kulak asmadı; Türklüğe hakareti serbest bırakan 301'inci madde meselesinde, Vakıflar Yasası'nda, 2/B düzenlemesinde, mayınlı arazilerde, terörlü müzakerede, Anayasa Mahkemesi ve HSYK'nın yapısının değiştirilmesinde, bedelli askerlik düzenlemesinde, daha birçok alanda.

Değerli arkadaşlar, iktidar partisinin bu tavrının sebebi, şüphesiz seçimlerde aldığı yüzde 34, 47, 49'luk oy oranlarıdır. Takdir edersiniz ki bir davanın çoğunluk tarafından desteklenmesi o davanın haklı olduğu sonucunu çıkarmaz, bir davanın azınlık tarafından desteklenmesi de o davanın haksız olduğu sonucunu çıkarmaz. Eğer tersi olsaydı hem yüce dinimizin Peygamberinin 40 kişiyle on üç yıllık zulme uğramış davası anlaşılmazdı hem de Mustafa Kemal'in bir avuç Türk milliyetçisiyle verdiği millî mücadele.

Bir Amerikan Başkanı diyor ki: "Toplumun tamamını bir süre kandırabilirsiniz, toplumun bir kısmını da sürekli kandırabilirsiniz ama toplumun tamamını sürekli kandıramazsınız." Bugüne kadar birçok iktidar sırası geldiğinde tarih sayfalarında yerini almıştır, bu iktidar da yerini alacaktır; hem hukuken hem de vicdanen sorgulanacak ve hakkında verilen yargıya teslim olacaktır.

Bu hususu Yunus Emre şöyle özetliyor:

"Sırat kıldan incedir, kılıçtan keskindir,

Varıp anın üstüne evler yapasım gelir,

Derviş Yunus bu sözü eğri büğrü söyleme,

Seni sigaya çeken bir Molla Kasım gelir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Devamla) – Yüce Türk milletinin milletvekillerini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Önerge üzerinde...

PERVİN BULDAN (İğdir) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

12 Eylül darbesinin demokratik düzeni etkileyen mevzuatı olan siyasi partiler yasası, seçim sistemi, seçim barajları, hazine yardımları, seçmen kütükleri ve düzeni topluca bir reformdan geçmesi gerekmektedir. Yeni bir anayasa yapılması sürecinde bu konular tartışılacağından, şu aşamada parça düzenlemelerin yapılması doğru değildir.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Süheyl Batum, Eskişehir Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu Tasarısı ve buradaki önergeler üzerinde konuşuyoruz.

İlk önce şunu söyleyeyim, 6'ncı madde üzerindeki önergeleri konuşurken de söyledik, bütün arkadaşlarımız da söyledi, Cumhurbaşkanı seçimine yönelik bu kanun tasarısı açıkça Anayasa'ya aykırıdır. Bunu söylüyoruz çünkü sizlerden ricamız... Gene öyle olacağından da biliyoruz ama olsun, bunu, Haşim Kılıç'ın başında olduğu Anayasa Mahkemesi bile görmezden gelemez çünkü Anayasa'da yer almayan ya da Anayasa'da farklı düzenlenmiş bir anayasal hükümle yasayla düzenlemek mümkün değildir.

Sevgili arkadaşlar, özellikle bir şeyi vurgulamak istiyorum, burada AKP Grubu kalabalık bir grup, çok güzel ama bu yasanın tartışılmasını başından beri izliyorum. Hiçbir arkadaşımız -Anayasa'ya aykırılıktan söz ediyoruz- çok fazla oralı değil. Bunu söylüyoruz, Komisyon da söyledi, hiçbir arkadaştan "Hayır, bu Anayasa'ya aykırı değildir, Anayasa'da böyle düzenlenmiştir." diye bir şey izlemedik. Biz sadece şunu gördük: 367 garabeti, siz daha önce bizi seçmediniz.

Sizleri dinleyince gerçekten şu aklıma geliyor, bu topraklar gerçekten mübarek topraklar, çok güzel atasözleri çıkmış: "Kendi gözündeki çöpü görmez, elin gözünde mertek arar." Siz kendi gözünüzdeki odunu görmüyorsunuz! Anayasa'ya aykırı, açıkça aykırı bir yasayı yapıyorsunuz. "Neden yaptınız?" deyince de "Ama 367 vardı zamanında." diyorsunuz!

Değerli arkadaşlar, bunu tarihe geçsin diye söylüyorum tekrar, bütün arkadaşlarımız da söyledi, Anayasa'ya, hukuka, hukukun genel ilkelerine açıkça aykırıdır. Hep söyledik, farklı düzenlemeler olabilir. Siz, şu anda iktidar partisiniz, çoğunluksunuz, istediğiniz düzenlemeyi getirebilirsiniz, haklısınız ama bu düzenleme Anayasa'ya aykırıysa bunu görmezden gelme hakkına hiçbirimiz sahip değiliz arkadaşlar.

Şimdi Cumhurbaşkanı maddesi, seçim maddesini konuşuyoruz. Seçim, oy kullanılacak. Şimdi neresi bunun Anayasa'ya aykırı da diyebilirsiniz. Bir kere söyledim, tasarının özü Anayasa'ya aykırı. Ama bir de düşünün, kimi seçiyoruz değerli arkadaşlar? Bunu Sayın Komisyon Başkanımız da biliyor, Komisyon Başkan Yardımcımız da. İkisi de çok değerli iki hukukçu. Kendilerine de söyledik. Bize Komisyon da dediler? Dedik ki: Adaylara yardım, propaganda, adayların görevden ayrılması, Anayasa'ya aykırı bunlar, düzenleme aykırı, bunları değiştirelim." Sevgili üye arkadaşlarımız da var Komisyon'da. Bize ne dediler? "Burada böyle kabul edelim, Genel Kurulda -haklısınız- bunu değiştiririz." dediler. Şimdi, Sevgili Başkan ne diyor? "Ya, boş verin, böyle gelmiş, böyle geçer." diyor.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Siz de inandınız mı buna?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Devamla) – Şimdi, biz, Sevgili Kardeşim, Parlamento çatısında yer alan bütün arkadaşlarımıza inanmak isteriz, inanırız. Bu kişiler çok değerli. Demin, benim de üslubunu gerçekten yadırgadığım Sayın Bakan bile konuşsa biz onun üslubunu bilmemize rağmen ona da inanmak isteriz çünkü bu Parlamento çatısındaki arkadaşlarımızın hiçbirinin yalancı olabileceğine ve de bize yalan söyleyeceğine inanmak istemeyiz.

Sevgili arkadaşlar, net söylüyorum: Şu maddeye bile hiç oralı olmuyorsunuz: Adaylara para verilecek. Seçim hesaplarını da Yüksek Seçim Kurulu denetleyecek. Seçim sonuçlarının kesinleşmesini izleyen on gün içinde Yüksek Seçim

Kuruluna sunulacak. Yüksek Seçim Kurulu bir ay içinde hesapları inceleyecek ve varsa usulsüzlükleri söyleyecek. Bu aşamada tespit edilen eksikliklerin giderilmesi amacıyla adaylara uygun süre verecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDİL SÜHEYL BATUM (Devamla) – Şimdi, bu maddeyi getirmişsin bize. Adam seçilmiş, bir buçuk ay olmuş, aday değil artık fakat siz bunu bu şekilde düzenlemiştiniz. Değerli arkadaşlar, tekrar inanmak istiyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Batum.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 17. maddesinin 1. fıkrasında bulunan "kahverengi" kelimesinin "kırmızı" olarak değiştirilmesini ve 3. fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal

Hasan Hüseyin Türkoğlu

S. Nevzat Korkmaz

Konya

Osmaniye

Isparta

Yusuf Halaçoğlu

Mehmet Erdoğan

Kayseri

Muğla

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyette bulunduğu için önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 17. maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan

Ali Serindağ

Atilla Kart

Artvin

Gaziantep

Konya

Mehmet Hilal Kaplan

Ercan Cengiz

Musa Çam

Kocaeli

İstanbul

İzmir

Sakine Öz

Mehmet Volkan Canalıoğlu

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Manisa

Trabzon

İstanbul

Bedii Süheyl Batum

Eskişehir

Diğer önerge imza sahipleri:

Hasip Kaplan

İbrahim Binici

Demir Çelik

Şırnak

Şanlıurfa

Muş

Halil Aksoy

Adil Kurt

Murat Bozlak

Ağrı

Hakkâri

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili.

Buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çoğunluğu ele geçiren bir demokrasi genel adına hareket edemez, yürütme ile yasama o zaman birleşir, toplumsal barışı bozar, kararlar keyfi olarak alınmaya başlar, bu nedenledir ki demokrasilerde "demokrasi" kavramı, "toplumsal sözleşme" denen kendi hukuksal kuralları çerçevesinde -ki bizim gibi demokrasilerde bunu "kuvvetler ayrılığı" olarak tarif eder- yasama, yürütme, yargı birbirini dengeler, o zaman keyfîlik, hukuksuzluk, başıbozukluk, istediğini yapma olayı da biter.

Şimdi, bütün bunlar birbirine karıştığı için, Hükümet, yürütme zaten Meclisteki çoğunluk partisinden. Yürütme ile yasama bu şekilde birleşiyor. Birleşikten sonra, bir de referandumla yargı siyasallaştı. Şimdi, özel mahkemeye gönderiyorsunuz, iki satır yazı yazan, bir şarkı söyleyen -ki, Başbakan da bir şirden girmişti içeri ama- şimdi de şir okuyanlar terörist diye tutuklanıyor, iki yıl, üç yıl mahkeme önüne dahi çıkarılmıyor. Ondan sonra, bunun adı demokrasi oluyor. Hrant Dink'in ensesine kurşun sıkanlar, ihmal edenler, onların tetikçilerini kollayanlar, koruyanlar, hepsi, bakıyorsunuz, birer birer serbest bırakılmış, üstelik de beraat ediyorlar. Böyle bir ülkede yaşıyoruz. Ondan sonra da geliyoruz, bu ülkede Cumhurbaşkanını ilk defa halkın seçeceği bir seçimi yapacağız yani bu ilk.

Bakın, Nicolas Sarkozy ile Segolene Royal bir önceki seçimde yarışmışlardı ve bu yarışma sonucunda birinci turdan bu iki aday çıkmıştı. Nicolas Sarkozy'nin parti şeceresine bakın, sağcı, milliyetçi, muhafazakâr. AK PARTİ'ye bakın, kendini aynı tanımlıyor, sağcı, milliyetçi, muhafazakâr yani düşünsel olarak aynı ama Sarkozy'nin bir stepnesi var. Sarkozy'nin Cumhurbaşkanı olmak için ırkçı, kafatasçı, faşist bir partiye, Le Pen'e ihtiyacı var, Le Pen'e ihtiyacı var. Şimdi, Türkiye'yi Le Pen'leştirecek miyiz arkadaşlar? Mesele budur. Demokrasiyi mi getireceğiz, Le Pen'leştirecek miyiz arkadaşlar? Şimdi, bütün mesele bu.

Bu kürsülerde muhalefet etmek kolay iş. Anlatıyoruz "Usul hatası var, yapılmaz böyle." diyoruz. Anayasa kanunla düzenlenmez. Bize hukuk fakültesinin birinci sınıfında bunu anlattılar. Anayasalar... Piramidin tepesinde Anayasa var; sonra kanun gelir, yönetmelik gelir, genelge gelir, tamim gelir, bilmem ne gelir diye. Ee, şimdi siz alıyorsunuz bir kanunla Anayasa'yı değiştirmeye çalışıyorsunuz. Vallahi bir kanunla siz artık dünyayı değiştirirsiniz bu kafayla!

Bir de ikinci tura kaldınız mı bir Le Pen aramaya başlıyorsunuz. Çünkü başka şansınız yok. Le Pen'leştirisiniz Türkiye'yi. Şimdi, bu olmaz arkadaşlar. Biraz akıl, mantık gerekiyor. Esas açısından bakın, siyasi etik açısından bakın. Eğer milletin iradesine saygılıysak ki, referandum, bu, en iyi saygıdır. Çıkan sonuç var ortada. 5+5, milletvekilliği 4. Biz milletvekili, bir senemizi kestik; seçim kararı aldık ve gittik. Ee, şimdi biz neyin tartışmasını yapıyoruz? Yani siz şimdi, Kanunla biz Anayasa'yı değiştiririz, bunu da bu millete yuttururuz. Bu milletin iradesi de, referandumu da, halkoyu da beş para etmez dersenez, biz çıkar meydanlarda bunu size anlatırız. Açık söyleyelim, bunu anlatırız halka. Bunu beceririz anlatmasını. Bizim

partiden 10 bin kişi aldınız. 110 bin kişi daha da alsanız, 110 kişi de kalsak, çıkar meydan meydan bunu anlatırız; bundan emin olunuz.

Arkadaşlar, hukuk herkese lazım. Yanlış yapıyorsunuz. Buradan benim söyleyeceğim bu. Yanlış yapıyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz.

Teşekkür ederim. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerge üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen?..

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Oylamayacak mısınız Sayın Başkan? İsterseniz ben kendi kendime oylayayım!

BAŞKAN – İki birlikte Sayın Kaplan; iki önerge birlikte.

Gerekçeyi okutuyorum:

“Gerekçe:

Özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden ele alınması amaçlanmıştır.”

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, konuşmacımız vardı.

BAŞKAN – Gerekçe söylendi Sayın Kart, sordum ben.

ATILLA KART (Konya) – Hayır efendim, bize hitap etmediniz.

BAŞKAN – Hayır, ben “Cumhuriyet Halk Partisi Grubu” diye sordum Sayın Kart. Tutanakları isteyebilirsiniz.

Gerekçeyi de okuttum. Bundan sonraki konuşmada...

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanun Tasarısının 17. maddesinin 1. fıkrasında bulunan “kahverengi” kelimesinin “kırmızı” olarak değiştirilmesini ve 3. fıkranın Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyor Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mehmet Erdoğan, Muğla Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 17'nci maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge hakkında söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, üzerinde görüştüğümüz madde, bu kanuna, bir dolgu maddesi olarak eklenmiştir. Herkesin bildiği gibi, seçimlerle ilgili hususlar 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri Hakkında Kanun'da düzenlenmiştir. Ayrıca, seçimler, Yüksek Seçim Kurulunun gözetimi ve denetiminde yapılmaktadır. Yüksek Seçim Kurulu, seçimlerin yapılmasıyla ilgili tüm teferuatları karara bağlamakta ve uygulamaktadır. Bu bakımdan, bu maddenin tasarıdan çıkartılması faydalı olacaktır.

Bugün bu kanun tasarısını Cumhurbaşkanını nasıl seçeceğimizi belirlemek için konuşmuyoruz. Peki, bu kanunun gündeme alınmasının sebebi nedir? Sayın Abdullah Gül'ün yeniden aday olmasını engellemektir. Kısaca, şahsa özel bir düzenleme üzerinde tartışıyoruz.

Değerli milletvekilleri, suni gündemler oluşturup suni tartışmalarla devletin en önemli makamlarını itibarsızlaştırmaya kimsenin hakkı yoktur. Suni gündemlere üreteceğiniz suni çözümler zaman kaybından başka bir şey değildir.

Bugün burada, halkın kendi iradesiyle kabul ettiği bir anayasa değişikliğini, Anayasa'ya aykırı bir şekilde, kanunla değiştiriyorsunuz. Bu konuda kimsenin fikrini sormuyorsunuz, istişare yolunu toptan kapatıyorsunuz. Bu nasıl bir demokrasi anlayışıdır? Anayasa'nın 101'inci ve 102'nci maddesi, 21/10/2007 tarihinde değiştirilmiştir. Anayasa'nın söz konusu iki maddesi gayet açık ve nettir. AKP diyor ki: “Burada, 11'inci Cumhurbaşkanının durumu belirli değildir.”

Şimdi olaya bir başka açıdan bakalım. 21/10/2007 tarihinde yani 11'inci Cumhurbaşkanı seçildikten sonra Anayasa'nın 104'üncü maddesi değiştirilip Cumhurbaşkanının yetkileri daraltılsaydı ne diyecektik? Mesela, Anayasa'nın 104'üncü maddesinde, bildiğiniz gibi, Cumhurbaşkanının yasamayla, yürütmeye ve yargıyla ilgili yetkileri var. İşte, yürütmeye ilgili olarak Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek yetkisi Cumhurbaşkanından alınsaydı, üniversite rektörlerini atamak yetkisi Cumhurbaşkanından alınsaydı, Sayın Cumhurbaşkanı “Ben seçildiğimde var olan yetkileri görev sürem sonuna kadar kullanmaya devam edeceğim.” diyebilir miydi? Siz veya sizin gibi düşünen hukukçular Cumhurbaşkanının eski yetkilerini kullanmasını nasıl savunacaktınız? Ben buna samimi cevap bekliyorum veya 21/10/2007 tarihinde Cumhurbaşkanının yetkileri artmış olsaydı, Sayın Cumhurbaşkanı kendisine verilen yeni yetkileri “Ben seçildiğimde bu yetkiler yoktu, dolayısıyla ben görev sürem sonuna kadar bunları, bunları kullanmıyorum.” diyebilir miydi? Siz bu durumu nasıl savunacaktınız? Ben bütün bu tespitlerime samimi cevap istiyorum. Bu tespitlerin cevabı samimi olarak ortaya konulabilirse zaten tartışılacak bir konu da kalmayacak ortada.

Ayrıca, siz çoğunluk olarak burada tabii ki kendi hesaplarınıza göre istediğiniz değişiklikleri yapma imkânına sahipsiniz ama sizin bir hesabınız olduğu gibi Allah'ın da bir hesabı var. Sizin hesaplarınız kanunları değiştirebilir, Anayasa'yı değiştirebilir ama Allah'ın hesabını hiç kimsenin değiştirmeye gücü yoktur. Onun için bu kanunları çıkartırken bir daha düşünmenizi tavsiye ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 18. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan
Artvin

Ali Serindağ
Gaziantep

Atilla Kart
Konya

Ercan Cengiz
İstanbul
Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli

Sakine Öz
Manisa
Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon

Musa Çam
İzmir
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

Diğer önerenin imza sahipleri:

Hasip Kaplan
Şırnak
Halil Aksoy
Ağrı

İbrahim Binici
Şanlıurfa
Adil Kurt
Hakkâri

Demir Çelik
Muş
Murat Bozlak
Adana

Üçüncü önerge imza sahipleri:

Faruk Bal
Konya

Nevzat Korkmaz
Isparta

Lütfü Türkkan
Kocaeli

Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Seyfettin Yılmaz, Adana Milletvekili.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın seçim tutanakları ve sonuçlarının birleştirilmesi hususları üzerine, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Halkımızın bizatihi kendisi tarafından referandumla kabul edilmiş bir metnin halkımızın vekilleri aracılığıyla değiştirilmesi, bizlere bu yetkiyi veren halkımızın doğrudan zuhur eden iradesine karşı saygısızlıktır, millî iradeye bir emrivaki yapmaktır, dayatmaktır, halkı kandırmaktır diye düşünüyorum.

Seçimlere gelince: 22 Temmuz seçimlerinin ardından en çok konuşulan konuların başında “Seçimlerde acaba hile mi yapıldı?” sorusu geliyordu. Bu sorunun siyasi açıdan cevabı, bilişim uzmanlarına göre elbette “Evet”tir. Türkiye’de ilk kez 22 Temmuz seçimlerinde yüzde 100 bilgisayar yazılımı kullanılmıştır. Bu yazılımı da içeren projenin adı “SEÇSİS”tir. Sayım düzenleme sisteminde ciddi sıkıntıların kaynağı SEÇSİS Projesi’nde işletim sistemi olarak merkezde Unix-Linux ve ilçelerde ise Microsoft ürünü Windows XP yüklü Intel işlemcili bilgisayar kullanılmasıdır. Windows ortamındaki terminallere mutlaka müdahale edilebileceğinden dünya Windows kullanmaktan vazgeçmiştir. İlçe seçim kurullarında bu güvenliğin sağlanabilmesi çok zordur. Sıkıntılar buradan kaynaklanmaktadır. Bizde de mutlaka bu sistemin değiştirilmesi gerekir. Beş altı yıldan beri Avrupa ülkelerinde ve birçok büyük ülkede devlet kurumlarında Microsoft’un kullanımı yasaklanmış ve Linux sistemlere geçilmiştir. Yani, SEÇSİS sistemi veri tabanı, işletim sistemi, yazılım ve güvenlik olarak tamamen ABD teknolojisinin elindedir ve zaten hem bu nedenle hem de bilgisayar teknolojisinin niteliği gereği sisteme her an dışarıdan müdahale edilebilmesi mümkündür. Geçtiğimiz yıl yapılan üniversiteye giriş sınavlarındaki şifreleme sistemindeki uygulamalarınız da göz önüne alındığında kısaca bilgisayar son seçimde bilgi çalar olarak kullanılmıştır! Bu anlattıklarım uzmanlar gözüyle işin teknik boyutuydu.

Gelelim parmak boyama ve seçmen kütüklerine. “Mükerrer kayıt imkânsız.” deniliyor ama seçmen kütüklerinde büyük hatalar var. Öüler diriliyor, aynı daireye dört beş aile yazılıyor. Seçmen kütüklerindeki hataları dehşetle izlerken iktidardan hiç ses çıkmaması çok anlam taşıyor. 6 milyon seçmen artışına da hiç değinmiyorlar. 6 milyon kayıp seçmen bir anda nereden bulundu?” diye kıyamet koparken muhtarlar ve YSK “Kişi beyanı dikkate alınıyor. İsteyen evine 10 kişi yazdırabilir.” diyor. Ancak, boş binalarda oturan kişiler varmış gibi gösterilirken, bazı binalarda da eksik kayıtların varlığı göze çarpmaktadır. Dolayısıyla, bu seçim dönemi de bir mükerrer fazla kayıt ihtimalini ortaya çıkarıyor. 17 milyon fazla oy pusulası basılması da dikkate alınınca mükerrer kayıt ihtimaline karşılık bu seçimde yeniden parmak boyama sisteminin güncel hâle getirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde iki, üç ya da daha fazla TC kimlik numarası olan insanların varlığı akla geliyor. Hile iddiasız, bilgi çalarsız, açık, şeffaf, hesap verebilir bir seçim, yargı ve yönetim diliyorum.

Seçim kanunlarıyla oynamak düşüş dönemlerinin icraatıdır. Seçim kanunlarıyla oynayarak siyaseti tanzim etmek isteyen iktidar partilerinin şimdi nerede olduğunu sizlere hatırlatmak istiyorum.

Evet, maddeleri bu şekilde konuşuyoruz, 18’inci maddeye kadar geldik. Sayın Bakan biraz önce millî iradeden bahsetti. Ben buna “millî irade” deme şansına sahip değilim. Bu bir Recep Tayyip Erdoğan iradesidir.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Millete sor.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Evet, millete soracağız.

Biraz önceki konuşmamda da söyledim, eğer Recep Tayyip Erdoğan 5+5 deseydi bugün burada 5+5’i savunan bir Komisyon ve Hükümetle karşı karşıya kalacaktık ve vekillerimiz de bu yönde mutlaka oy kullanacaklardı.

Sayın Bakan, millî iradeden bahsediyorsunuz da, 2007 yılında yapılan referandum kimin iradesidir? Siz anketleri, kamuoyu yoklamalarını seviyorsunuz, oturduğunuz yerden bir 100 kişiye telefon açın bakalım ne diyorlar? 2007’de yapılan referandumda millet ne diye oy vermiş? Millet, 5+5’e oy verdiğini düşünüyor. Ben 100 kişiyle yaptım, 95 kişisi bu şekilde cevap verdi. Millî iradeye inanmak istiyorsanız sizden ricam, oturduğunuz yerden 100 kişiye tesadüfen telefon açın.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – O referanduma niye karşı çıktınız?

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Siz millî iradeye uyun, millî iradeye niye karşı çıktığınıza cevap verin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen karşılıklı konuşmayın.

Sayın Yılmaz...

Şimdi, önerge üzerinde söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan. (BDP sıralarından alkışlar)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yorulduz biliyorum ama size bazı şeyleri hatırlatma gereğini duyuyorum. Yorulunca yanlış yaptığınızı da biliyorum ama biraz ciddiyet gerekiyor bu tür önemli konularda.

Bakın, 11 cumhurbaşkanı var, 11 cumhurbaşkanından 6 tanesi asker kökenli, 5 tanesi sivil. Bunlardan en kısa süre görev yapan rahmetli Turgut Özal ama bunlardan biri var ki 12 Eylülde geldi, üstelik de ne kanun ne referandum, darbeyi yaptı, Meclisi kapattı. O dönem AKP yoktu ama AKP'nin geldisi vardı, Erbakan Hoca'dan Baykal'a, Baykal'dan o dönem rahmetli liderlerine kadar bütün parti liderlerini topladılar Zincirbozan'a getirdiler. İki sene de devlet başkanı oldu, "devlet başkanlığı" sıfatını aldı, cumhurbaşkanı değil.

O arada bir Millî Güvenlik Konseyi kuruldu, yasalar yaptı. Bir Siyasi Partiler Yasası yaptı, bugüne kadar Türkiye demokrasisi bundan çekiyor. Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'u çıkardılar, Türkiye şu ana kadar ondan çekiyor. Yüzde 10 barajını koydular, hazine yardımına kısıtlama koydular, lider sultanını getirdiler, parti içi hukuku yok ettiler ve seçimlerde demokrasinin temeli olan özgür seçim, özgür aday olma, seçme-seçilme hakkını ayaklar altına aldılar.

Şimdi, onların yaptığı hatayı siz yapmak zorunda mısınız arkadaşlar? Ben onu soruyorum. Kafanız karışık, biliyorum. Yorulduz, biliyorum. Usul hatası, esas hatası, yani bir siyasi hata yapıyorsunuz. Biz diyoruz ki, bu siyasi hatayı yapmamak milletin iradesine saygı gereğidir. Bunu yaptığınız zaman yoruluyorsunuz; yorulunca şaşırıyorsunuz. Bakın, size bir şey okuyacağım, lütfen, bunu dikkatle dinleyin, ciddiyet açısından, iki şey, iki örnek vereceğim: "İcra edilen –dinleyin- harekât topyekün bir konvansiyonel harpten farklılık arz etmektedir. Harekâta katılan uçak sayısı, tek uçaktan veya 10'u geçen uçaklardan oluşan paketlere kadar değişik sayıda ve nitelikte olabilmektedir. Aynı gün, hatta aynı saat için askerî ihtiyaçların gerektirdiği ölçüde defalarca sınır giriş ve çıkışını kapsamaktadır. Bu durum, net bir hava harekâtını anlamsızlaştırmaktadır. Aynı durum sınır ötesi harekâtın Türkiye'nin topyekün terörle mücadelesinin bir parçası olarak icra edildiği düşünüldüğünde harekâtın maliyeti için de geçerlidir." Siz bundan bir şey anladınız mı arkadaşlar? Bundan anladınız mı bir şey Allah aşkına? Bunu koskoca Hükûmetin bir bakanı bir soru önergemize cevap olarak gönderiyor. Biz diyoruz ki, altı aylık askerî operasyonlarda, hava saldırılarında ne kadar harcama oldu, ne kadar şey yapıldı? Verilen cevap bu. Bu ciddiyetle bu ülke yönetilmez; bir. Bu şekilde yönetilmez. Bizim soru önergemiz çok basit. Başlıyoruz ağustos ayından günümüze kadar hava harekâtına katılanların maliyetini soruyoruz, verilen cevap bu. Bu cevabı tarih yazacak bir gün. Bu kadar gayriciddi bir yaklaşım olmaz.

İkincisi; şu resme iyi bakın, ne diyor: "AK PARTİ'li vekilin şaşkınlığı" Bakın, CHP'lilerle beraber el kaldırmış, farkında mısınız? Tabii, bu sıradan bir vekil değil, bir grup başkan vekili; emekli maaş olayında CHP'lilerle beraber "ret" oyu kaldırmış.

Bakın, on tane resmi var -bugün İnternet'e girin- Ayşe Nur Bahçekapılı'nın on tane resmi var. CHP'lilerle beraber "ret" oyu kullanmış, siz "evet" oyu kullandınız. İşte yorgunluk, bakın... Yorgunluk, ciddiyetsizlik böyle durumlara sokuyor. Arkadaşlar, yapmayın, etmeyin.

Şimdi, siyaseten hata yapma şansınız yok çünkü siyaseten milletin iradesini en çok öne çıkaran sizsiniz. Siz, mademki öyle, gelin, usulüne göre bir kanun çıkarın. 330 rakamını bulamadınız diye bu yollara, dolambaçlı yollara girmeye gerek yok. Referandumla gidelim, soralım halka: Beş yıl mı Cumhurbaşkanının süresi, yedi yıl mı? Ha bunun kestirmesi var. Ciddi bir iş yapalım, sonra da seçim kanunlarının reformunu yapalım diyoruz. Seçim kanunlarını, Siyasi Partiler Yasası'nı, barajı, hazine yardımını hep beraber bu Meclisin yapma sorumluluğu vardır. Bu sorumluluktan kaçmanın bir gereği yok. Perakende çalışmaya, parça parça çalışmaya hele hele hiç gerek yok diyoruz. Bu konuda uyardıma devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Önerge üzerinde Ali Serindağ, Gaziantep Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 138 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 18'inci maddesiyle ilgili önergemiz üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi bizim bu görüştüğümüz tasarı temel kanun şeklinde görüşülüyor. Ben tüm milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Burada ben İç Tüzük'ümüzün 91'inci maddesini okumuyorum çünkü uzun bir madde, zamanımız az, lütfen okuyun. Bu tasarı, bu maddede belirtilen temel kanun esprisine, standartlarına uyuyor mu, uymuyor mu. Şimdi Sayın Komisyon Başkanına şu soruyu soruyorum: Öğrencileriniz size "Son yıllarda hukukumuz giren temel kanun nedir?" diye sorsalar ve "Bu konuda bize somut bir örnek gösterebilir misiniz?" deseler siz bu tasarımı temel kanuna örnek olarak gösterebilir misiniz gösteremez misiniz?

Değerli milletvekilleri, hukuku bu kadar görmezlikten gelmeye hiç gerek yok. Sizin çoğunluğunuz var. Yasa tasarısı getiriyorsanız doğru dürüst getirirsiniz, burada tartışırız ve gene çoğunluğunuz var, yasalaşır. Ona bir şey demiyoruz ama hiç olmazsa hukuku çiğnememiş olursunuz, hiç olmazsa burada milletvekilleri o yasa tasarısı hakkında söyleyeceklerinin bir bölümünü söylerler. Zaten, bizim çok fazla söz söyleme hakkımız yok. Peki, şimdi, bu millet sizi niye seçti? Ben vicdanlarınıza sesleniyorum, ister dinleyin ister dinlemeyin, ister kabul edin ister kabul etmeyin, niye seçti bu millet bizi?

NUREDDİN NEBATİ (İstanbul) – Valla, başarılı bulunduğu için.

ALİ SERİNDAG (Devamla) – Şimdi, bakınız... Şimdi, ben size söyleyeyim mi? Siz bu gidişle çok devam edersiniz.

NUREDDİN NEBATİ (İstanbul) – Oyumuzu artıracamız.

ALİ SERİNDAG (Devamla) – Bakın, şöyle, dikkat edin. Niye seçti? Kanun yapalım diye, denetim yapalım diye. Kanun yapıyor musunuz?

NUREDDİN NEBATİ (İstanbul) – Yapıyoruz.

ALİ SERİNDAG (Devamla) – Denetim yapabiliyor musunuz?

NUREDDİN NEBATİ (İstanbul) – Yapıyoruz.

ALİ SERİNDAG (Devamla) – Yapıyorsunuz değil mi, siz de inanıyorsunuz buna.

Değerli arkadaşlarım, lütfen, bu konuda Parlamento hukukunu hepimizin koruması lazım. Milletten aldığımız yetkiyi bizim kullanmamız lazım. Peki, böyle bir değişiklik yapacaksınız –temel kanunu geçtik- Anayasa'daki değişikliği nasıl yasayla yapıyorsunuz? Hukukta paralellik ilkesi diye bir şey var, kuralı nasıl koyduysanız aynı şekilde kaldırabilirsiniz veya aynı şekilde değiştirirsiniz. Bu, hukukun temel prensiplerindedir. Niye buna uymuyorsunuz? Peki, Anayasa'ya aykırı olduğunu sizler de biliyorsunuz bunun, bile bile "İades" diyorsunuz. Neden? Acaba, Anayasa Mahkemesine çok mu güveniyorsunuz? Anayasa Mahkemesine bu şekilde haksızlık etmiyor musunuz? Yüksek Mahkemenin, AKP'nin arka bahçesi olduğu yolundaki algıya bu şekilde haklılık kazandırmıyor musunuz?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hiç öyle bir şey yok.

ALİ SERİNDAĞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, lütfen, bu konuda elimizi vicdanımıza koyalım ve öyle düşünelim. Ben, Yüksek Mahkemeye haksızlık yapmak istemem. Her şeye rağmen, Anayasa Mahkemesinin gene hukuka uygun olarak karar vereceğini ve sizin bu yanlış kararınızı tekrar size geri göndereceğini kuvvetle tahmin ediyorum ve inanıyorum çünkü bu, Anayasa Mahkemesinin her şeye rağmen kabul edeceği bir şey değildir.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bu şekilde, bazen Anayasa'yla yapacağımız değişikliği kanunla yapıyorsunuz, bazen de diğer düzenleyici işlemlerle yapacağınız değişiklikleri bir yetkilinin iradesiyle yapıyorsunuz. Şimdi, çok kısa zaman önce, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'yla ilgili etkinliklerde yapılacak törenlerle ilgili bir değişiklik yapıldı. Daha önce de Cumhuriyet Bayramı törenlerinin bir bölümü iptal edildi. Bakın, bu konuda hem kanun var hem yönetmelik var. Cumhuriyet Bayramı törenlerini, Sayın Başbakan bir genelgeyle iptal edemez. Yönetmelik diyor ki orada kutlama komitesine yetki vermiş, nasıl erteleneceğini kutlama komitesi kararlaştıracak, yönetmelikte bu var. Şayet Sayın Başbakan böyle bir iradede bulunmak istiyorsa talimat verir, yönetmelik yapmak çok fazla zor değil, yönetmeliğin o hükmünü değiştirir, Başbakana yetki verir, Başbakan o zaman iptal eder ama hiç olmazsa o karar hukuka uygun olarak alınmış olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ SERİNDAĞ (Devamla) – Gene karar almış olursunuz, gene istediğinizi yapmış olursunuz, gene istediğinizi elde etmiş olursunuz ama hukuka uygun davranmış olursunuz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Serindağ.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19'uncu madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeler aynı mahiyettedir, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 19. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan
Artvin
Levent Gök
Ankara
Ercan Cengiz
İstanbul
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

Ali Serindağ
Gaziantep
Sakine Öz
Manisa
Musa Çam
İzmir
Ömer Süha Aldan
Muğla

Atilla Kart
Konya
Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli
Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon

İkinci önergenin imza sahipleri:

Hasip Kaplan
Şırnak
Halil Aksoy
Ağrı

İbrahim Binici
Şanlıurfa
Adil Kurt
Hakkâri

Demir Çelik
Muş
Murat Boztrak
Adana

Üçüncü önergenin imza sahipleri:

Faruk Bal
Konya
Nevzat Korkmaz
Isparta
Özcan Yeniçeri
Ankara

Lütfü Türkkan
Kocaeli
Seyfettin Yılmaz
Adana

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye
Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Özcan Yeniçeri, Ankara Milletvekili, buyurun.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 19'uncu maddesiyle ilgili söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığıyla ilgili son anayasal düzenleme, bilindiği gibi, 21/10/2007 tarihinde yapılmıştı. Bu değişikliğe göre, Cumhurbaşkanının halk tarafından ve beş yıllığına seçilmesi öngörülmüştür. Bu değişikliğin yapılmı sırasında da yedi yıllığına ve halk tarafından seçilmemiş mevcut Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün durumu unutulmuş.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, anayasa değişikliğinden önce, yedi yıllığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilmişti. Yapılan değişiklikle Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıl olduğuna ve Sayın Abdullah Gül'ün de beşinci yılı tamamlamasına az bir süre kaldığına göre durumun açıklığa kavuşturulması gerektiğine birileri karar vermiş, bu nedenle şu anda görüştüğümüz 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı gündeme alınmış. Bu tasarıyla, gecikerek de olsa, mevcut Cumhurbaşkanının görev süresiyle ilgili durum açığa kavuşturulacak.

Bu ülkenin Cumhurbaşkanı, 2007 yılından bu yana, kendi görev süresinin ne olduğunu bilmeden görevini sürdürmüş, bir. Bu durum, Adalet ve Kalkınma Partisi İktidarının sorunlara yaklaşımındaki ciddiyeti göstermesi bakımından ilginçtir.

İşin bir diğer yanı da Cumhurbaşkanının görev süresiyle ilgili hükümler Anayasa hükmü olmasına karşın, bu konuda yapılan düzenlemelerin yasalarla yapılmış olmasıdır. Yasaların Anayasa'ya uygunluğu esasken görüştüğümüz 138 sıra sayılı Yasa Tasarısı'yla biz, Anayasa'yı yasalara uygun bir biçimde tarif etmeye ya da açıklamaya çalışıyoruz, sorun burada. AKP yetkililerine bakarsanız Türkiye Cumhuriyeti ileri demokrasisi olan bir hukuk devletidir.

Şimdi Medeni Kanun'un -o dönemde bize öğrettiklerine göre- 1'inci maddesi: "Kanun lafzıyla ve ruhuyla meridir. Herhangi bir hususta kanunda hüküm yoksa, örf ve âdetlere bakılır. Örf ve âdet dahi yok ise hâkim, bazı kanun olduğu

zaman nasıl hükmederse öyle hükmeder." diye bir hüküm vardı. Yani önce kanun, sonra örf ve âdet, daha sonra da bazı kanun. Kanun koyucu, hâkim kanun koyacak şeklinde geliyor idi.

Şimdi burada dikkat ederseniz tersinden giden bir durum söz konusu. Sorun burada çıkıyor ama yalnız bununla da ilgili değil. Kanun hükmündeki kararnamelerle ilgili yapılan düzenlemelere bakıldığında da bu iktidarın yasadan, hukuktan, demokrasiden ne anladığını aslında algılamak mümkün. Kanun hükmündeki kararnamelerin Anayasa'da yeri var, bunu tartışmıyoruz ama bizim dikkat çekmek istediğimiz husus, aynen Cumhurbaşkanıyla ilgili kanun tasarısında olduğu gibi, kanun hükmündeki kararnameler konusunda da iktidarın istismarcı, ciddiyetsiz ve üstünkörü bir tavırla kanun hükmündeki kararnameleri çıkardığıdır.

Değerli milletvekilleri -şu hâle bakınız- iktidarınız döneminde Parlamentodaki çoğunluğunuza dayanarak kanun hükmünde kararname yetkisi aldınız, güzel. 8 Haziran 2011 tarihli -mükerrer- Resmî Gazete'de yayımlanan 636 sayılı Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki Kararname ile de Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığını kurdunuz, bu da güzel. Bu kanun hükmündeki kararnameyle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı kapatılarak bu bakanlığa ait görevler bu yeni Bakanlığa devredildi, bu da iyi. Yaklaşık bir ay sonra, aynı konuyla ilgili olarak, 4 Temmuz 2010 tarihinde iki kanun hükmünde kararname daha çıkardınız. 644 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 645 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile Orman Su İşleri Bakanlığı kuruldu ve 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 8 Haziranda yayımlanan 636 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi de bütünüyle yürürlükten kaldırdı.

Bakanlık kurulması gibi son derece önemli bir konuda yeterli ve gerekli hazırlık yapılmadan alelacele ve alelusul bir şekilde bir kanun hükmündeki kararname çıkarılıyor, sonradan onun yanlış ve eksiklikleri başka bir kanun hükmündeki kararnameyle yeniden düzeltilmeye çalışılıyor. Bir ayın içinde bile bir birleştiren, bir ayırıştıran, bir kuran, bir kaldıran bir yöntemle devlet idare eden bir anlayışla karşı karşıyayız. Bırakın Türkiye Cumhuriyeti gibi köklü bir devleti, aşiret devletinde bile olmayacak bir ciddiyetsizlik söz konusu. AKP İktidarı, devlet hayatında özensizliğin, ciddiyetsizliğin, yüzeyselliğin tavan yaptığı bir dönem olarak tarihteki yerini alacaktır.

İlgisiz, istisnasız ve ciddiyetsiz bir tavra meşhur Sakallı Celal'in sözlerini hatırlatmak gerekir. Sakallı Celal diyor ki: "Meşrutiyet ilan ettik olmadı, cumhuriyet ilan ettik olmadı, yahu biraz da ciddiyet ilan etsek herhâlde olacak."

Her zaman olduğu gibi, ben de biraz ciddiyet bu kanunları hazırlarken gerekli diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yeniçeri.

Önergeler üzerinde söz isteyen?

Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

12 eylül darbesinin demokratik düzeni etkileyen mevzuatı olan Siyasi Partiler Yasası, seçim sistemi, seçim barajları, hazine yardımları, seçmen kütükleri ve düzeni topluca bir reformdan geçmesi gerekmektedir. Yeni bir anayasa yapılması sürecinde bu konular tartışılacağından şu aşamada parça düzenlemelerin yapılması doğru değildir.

BAŞKAN – Yine, önergeler üzerinde söz isteyen Levent Gök, Ankara Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz tasarının 19'uncu maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkanım, sayın milletvekilleri; esasında Adalet Bakanımızın burada olmasını beklediğim bir zaman dilimiydi çünkü dün Sayın Adalet Bakanımız bu kürsüden kendisine sözlü soru yönelten Artvin Milletvekilimiz Sayın Uğur Bayraktutan'ın sorusuna verdiği cevapta, Meclisimizi ve kamuoyunu yanıltmıştır. Sayın Bakan esasında bu tavrıyla bizim açımızdan şaşırtıcı olmamıştır. Biz, bundan bir süre önce, 8 Cumhuriyet Halk Partili milletvekili olarak Sayın Adalet Bakanımızı ziyaret ettik ve gündemdeki kimi davalarla ilgili kendisinin takipçisi olmasını kendisinden beklediğimizi ifade ettik. Sayın Bakanımız gözlerimizin içine bakarak hepsiyle ilgileneceğini, gereğinin yapılacağını ifade etti. Bunlardan bir tanesi Deniz Feneri davasıydı. Deniz Feneri davasının savcılarını görevden alınmıştı ve Sayın Bakanımıza, biz, "Sanıkların muhtemel bir tahliyesine yol açmak için acaba bunu yaptınız mı?" diye açıkça sormuştuk. Sayın Bakanımız bunu reddetti ama tam birkaç gün sonra Deniz Feneri davasının sanıkları tahliye oldu. Dolayısıyla adalet duygumuz, Adalet Bakanlığı nezdinde, o anda bizim dünyamızdan kopup gitti.

Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı gibi önemli bir kurumu tartışıyoruz. Türkiye'mizin devletinin başını temsil eden bir kurumu tartışıyoruz ve yaptıklarımızın tümü şu ana kadar Anayasa'ya aykırı. Burada dile getirildi. Daha önce Kültür Bakanlığında Koruma Kurullarının görev süresinin değişikliğine ilişkin bir yasa çıktı ve bu yasaya göre görev süresi önceden beş yıl olan Koruma Kurulu üyelerinin süresi üç yıla indirildi ve elimdeki tutanakta Kültür Bakanlığı Müsteşarı derhâl o Koruma Kurulu üyelerinin görevine son verdiğini kendilerine tebliğ etti "Görev süreniz düşmüştür." diye çünkü çıkan yasa da bir istisna maddesi koymadılar ve "Görev süresini yürüten kişilere bu uygulanır." denmedi, tıpkı şimdi Cumhurbaşkanı Kanunu'nun da olduğu gibi. Sayın Bakan bu konuda sizlere ve kamuoyuna dün bilgi verirken aynen şunları söyledi: "Kültür tabiat varlıklarını koruma kurullarında görev süresi indirilmiştir. İndirilen süreye göre Kültür Bakanlığı bunların görevine son vermiştir. Anılan kişiler idari yargıya gitmişlerdir ve neticede konu Danıştaya intikal etmiştir. Danıştayın yapmış olduğu değerlendirmede, bu düzenlemenin mevcut görevde olanların süresini de kısalttığına dair özel bir hüküm olmadığı için önceki seçildikleri süreyi tamamlamaları gerektiğine hükmetmiştir." demiştir, aynen böyledir.

Sayın Bakan burada olsaydı, ben kendisinden bu Danıştay kararını isteyecektim değerli arkadaşlarım, eğer varsa yine istiyorum ama söz konusu koruma kurullarıyla ilgili davada Ankara 12. İdare Mahkemesi davacıların talebini reddetmiş yani onların görev sürelerini yürürlükte olan yasaya göre değil değişen kanuna göre yorumlamış ve istisnai hüküm bulunmadığı için beş yıl seçilmelerine rağmen görev sürelerini üç yıl olarak tarif etmiştir.

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki: "Danıştay bu konuyu böyle çözdü." Nasıl çözdü? Yani sizin tam savunduğunuz gibi yani Cumhurbaşkanlığı süresinde olduğu gibi. Hâlbuki hiç de öyle değil değerli arkadaşlarım. Danıştay daha bu konuda temyiz üzerine karar dahi vermedi. Bir Adalet Bakanı acaba bunu kürsüden ve mikrofondan nasıl izah edebilir değerli arkadaşlarım? Dosya numarası bende, arzu edene vermeye hazırım, Adalet Bakanımıza da sunmaya hazırım. Danıştayda daha görüşülmemiş, karara bağlanmamış bir konuyu Adalet Bakanı burada herkesin gözünün içine bakarak yanılttı. Değerli arkadaşlar, bu iş o kadar ucuz mudur, bu iş o kadar basit midir? Türkiye Cumhuriyeti'nin Adalet Bakanı sizleri yanıltabilir mi, doğruyu söylemekle yükümlü değil midir?

Bundan duyduğum üzüntüyü büyük ölçüde sizlerle de paylaşıyorum. Bu işlerin böyle gitmeyeceğini, ileride arkadaşlarımızın ve tüm konuşan muhalefet milletvekillerinin aktardıklarının hukuk dünyasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) - ...eninde sonunda karşınıza çıkacağını hatırlatır, hepimizi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

Aynı mahiyetteki önereleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

20'nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 20. maddesinin (1) fıkrasında geçen "kamuoyuna" ibaresinden sonra gelmek üzere "TRT aracılığı ile" ibaresinin eklenmesini arz ederiz.

Lütfü Türkkan
Kocaeli
Mehmet Günal
Antalya

Alim Işık
Kütahya
Kemalettin Yılmaz
Afyonkarahisar

Nevzat Korkmaz
Isparta

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğu için önereleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 20. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan
Artvin
Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli
Sakine Öz
Manisa

Ali Serindağ
Gaziantep
Ercan Cengiz
İstanbul
Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon

Atilla Kart
Konya
Musa Çam
İzmir
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

Diğer önerge imza sahipleri:

Hasip Kaplan
Şırnak
Halil Aksoy
Ağrı

İbrahim Binici
Şanlıurfa
Adil Kurt
Hakkâri

Demir Çelik
Muş
Murat Bozlak
Adana

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, konuşacak var mı?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

12 Eylül darbesinin demokratik düzeni etkileyen mevzuatı olan siyasi partiler yasası, seçim sistemi, seçim barajları, hazine yardımları, seçmen kütükleri ve düzeni topluca bir reformdan geçmesi gerekmektedir. Yeni bir anayasa yapılması sürecinde bu konular tartışılacağından, şu aşamada parça düzenlemelerin yapılması doğru değildir.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Sakine Öz, Manisa Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 20'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinden söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ben bir hukukçu değilim ama bu tasarıda bir hukuk ihlali olduğunu görmek için hukukçu olmaya gerek yok. Ben bir mimarım, kendi mesleğimin diliyle konuşayım. Bu tasarıyla inşa etmeye çalıştığımız binanın demiri yetersiz, kolonları baştan hatalı, yani projesi baştan ruhsat verilemez durumda. Bu tasarıda açıkça kişiye özel bir düzenleme yapılıyor, zaten halkımızdan gelen tepkiler de iktidarın amacını net bir şekilde ortaya koyuyor.

Değerli milletvekilleri, iktidar partisinin anayasa değişikliği üzerinde bir yasal düzenlemeyle tadilat yapmaya çalışması dünya hukuk literatürüne girecek ve hukuk fakültelerinde ders olarak okutulacak niteliktedir. Bunu bir kere tespit edelim, bunu kimse inkâr etmesin.

2007 yılında yapılan anayasa değişikliğiyle Cumhurbaşkanının süresi 5 yıl olarak belirlendi. Şimdi mevcut Cumhurbaşkanının görev süresini 7 yıla çıkararak düzenlemeyi bu kez yasayla yapıyorsunuz. Anayasa yasayla değiştirilemez, bunu buradaki milletvekillerinin hepsi çok iyi bilmektedir; biraz önceki konuşmacıların, milletvekillerimizin birçoğu da bunu tekrar etmişlerdir.

Tasarıda görev süresiyle ilgili madde "Ben hukuka aykırıyım, lütfen beni çıkarmayın, başınıza iş açarım." diye âdeta bağırmaktadır. İktidar partisindeki değerli hukukçular, bu aykırılığı görmüş olabileceğinizi düşünüyorum. Neden müdahale etmiyorsunuz? Bilin ki daha sonra bunu siyasi bir mantıkla belki açıklayabilirsiniz ama hukuki mantığa sığdıramazsınız.

İktidar sözcüleri, 2007'de anayasa değişikliğinin halk iradesiyle kabul edildiğini sıklıkla vurgulamışlardır. Şimdi halkın iradesini değiştiriyorsunuz ama bunu yeni anayasa değişikliğiyle değil bir yasa değişikliğiyle yapıyorsunuz. Bunu, yarın yeniden meydanlara indiğinizde nasıl anlatacaksınız, merak ediyorum?

Değerli milletvekilleri, tarafsız olması gereken Cumhurbaşkanlığı makamı tartışılır hâle getirilmiştir. Oysa makamın saygınlığına gölge düşürmeye kimsenin hakkı yoktur. Mevcut Cumhurbaşkanı görev süresiyle ilgili çeşitli kereler sorulara muhatap edilmiştir. Bu, zamanında muhalefetin uyarılarını dinlemeyen iktidarın hem kendisine hem de ülkeye yarattığı bir sıkıntıdan başka bir şey değildir. Şimdi, bu tasarıyla sorunun çözüleceği, tartışmalara nokta konulacağı söylenmektedir. Ben,

İktidar partisinin sayın milletvekillerine soruyorum: Emin misiniz? Diyeceksiniz ki: "Evet, eminiz." Peki, 2007'de de bu kadar emin miydiniz kendinizden?

İktidar partisinin sayın sözcüleri diyor ki: "Aslında bir tartışmaya gerek yok, bunu tartışılır hâle getiren sizlersiniz yani muhalefettir." Ben size soruyorum: Neden anayasa değişikliğini hazırlarken bizi tartıştırmayacak bir düzenleme yapmadınız? Halkımız size sormaz mı? Bu bir yapboz oyunu mu yoksa devletin en üst makamının seçimine yönelik bir düzenleme mi? 2012 yılından itibaren AKP İktidarının yeni tarzı bu mu olacak? Önce bir yasal düzenleme yapılacak, aradan bir süre geçtikten sonra yeni bir düzenlemeyle eski düzenleme rafa mı kalkacak?

Eğer bu ciddi bir iş ise en azından getirilen yeni tasarıda bu kadar hukuka aykırılık olmaması gerekirdi. Bu tasarıda hukuki sorunlar yalnızca görev süresiyle ilgili değildir. Kamu görevlilerinin istifasıyla ilgili düzenlemeye açın bakın, Cumhurbaşkanının seçiminin finansal kaynaklarının mali denetimiyle ilgili maddeye açın bakın. Hepsinde hukuki yanlışlıklar vardır.

Gelin, çok geç olmadan, yol yakinken bu tasarıyla yaptığınız yanlışlıktan dönün. Yoksa bir süre sonra Cumhurbaşkanının seçimiyle ilgili yeniden burada toplanırız, işte, o zaman Cumhurbaşkanının görev süresiyle ilgili bir türlü düzenleme yapamayan bir Parlamento oluruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 20. maddesinin (1) fıkrasında geçen "kamuoyuna" ibaresinden sonra gelmek üzere "TRT aracılığı ile" ibaresinin eklenmesini arz ederiz.

Lütfü Türkkan (Kocaeli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Alim Işık, Kütahya Milletvekili.

Buyurun Sayın Işık. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz ve sonuna yaklaştığımız 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 20'nci maddesinin 1'inci fıkrasında değişiklik yapılmasını öngören önergem üzerine söz aldım. Öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu madde, Cumhurbaşkanı seçim sonuçlarının ilanı ile ilgili bir madde ve maddenin 1'inci fıkrası "Cumhurbaşkanı seçiminin kesin sonuçları, Yüksek Seçim Kurulu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile Cumhurbaşkanlığı makamına bildirilir, kamuoyuna ilan edilir ve Resmî Gazetede yayımlanır." der.

Şimdi, kamuoyuna nasıl ilan edilecek? Bu önerge, hiç olmazsa devletin resmî yayın organı olan TRT aracılığıyla ilan edilerek bir resmîyet kazandırılmasını amaçlayan önergeydi, aksi takdirde nasıl ilan edileceği belli olmayan bu fıkranın yazılmasının da bir anlamı yok. Zaten gazeteciler, televizyoncular, özel medya organları herkesten önce bu sonuçları kamuoyuna duyuruyor, ama yani burada bu kanunu çıkarıyorsak bu kanunun maddesinde bir ciddiyet gerekiyor. Neyle kamuoyuna duyuracağınız belli değil. Dolayısıyla, bu önerge yerinde, makul bir önerge, tabii ki sizlerin takdirlerine bırakıyorum.

Değerli milletvekilleri, hiç kimseyi kandırmayalım. Bu tasarının, 22 maddeden oluşan bu tasarının tek ve en önemli maddesi geçici 1'inci maddesidir. Bu geçici 1'inci maddede, mevcut Cumhurbaşkanının halkoyuyla onaylanmış Anayasa hükmüne binaen görev süresini 5+5 yapan düzenlemeyi, bir geçici maddeyle, sonradan eklenen, Komisyon Başkanı Sayın Kuzu'nun çok engin tecrübeleriyle, Hükümetin önerisinde olmamasına rağmen, komisyonda eklenen bir maddeyle bu hakkı elinden alıyorsunuz ve on yıllık görev yapma hakkını, halkın onayıyla Anayasa'da verilen hakkı yedi yıla indiriyorsunuz.

Kimseyi kandırmayalım. Sayın Başbakanın Cumhurbaşkanı olmak en doğal hakkıdır, 74 milyon Türk vatandaşının her birinin hakkı olduğu gibi onun da hakkıdır. Dolayısıyla, 2012 yılında yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimlerine Sayın Başbakanın aday olmasına engel hiçbir durum yoktur, 2014'te de yoktur, 2020'de de yoktur ama bunun içine bunu gizleyerek, mevcut Cumhurbaşkanının görev süresini 5+5'ten yani on yıldan -eğer ikinci dönem, tabii vatandaş oy verir, tekrar Cumhurbaşkanı seçerse- şimdi yedi yıla indirmekle bir hak gasbını yapıyorsunuz. Bu hak gasbını neden yapıyorsunuz? Bu Sayın Cumhurbaşkanlığı bir zamanlar sizin milletvekiliniz, sizin Başbakanınız, Dışişleri Bakanınız değil miydi? Buna bu millet oy vererek buraya gönderip, yine bu yüce Meclisin oylarıyla Cumhurbaşkanı seçilmedi mi? Şimdi, niye bu Anayasa'ya aykırı düzenlemeye bu yüce Meclisin çok değerli milletvekilleri olarak sizler, bizler alet edilmeye çalışılıyor? Bunun yeri burası değil.

Sayın Komisyon Başkanından ben şu öneriyi daha dürüstçe beklerdim: Evet, bunu biz değiştireceğiz, bir anayasa değişikliği maddesi getirmemiz lazım ve Anayasa'yı değiştirelim. Tek maddelik bir anayasa değişikliği olarak gelseydi, bu yüce Meclisin hiçbir üyesi, inanıyorum ki, buna "Hayır" demeyecekti ama şimdi, siz Anayasa'nın hükmünü bir kanunla -kaldı ki, geçici maddeyle- düzenlemeye kalkar da bunu da hukukla bağdaştırırsanız bunun hiçbir izahı olmaz. Bu millet bunu bize sorar, sizlere sorar. İnanıyorum ki, aziz millet, gittiğinizde "Siz benim hakkımı orada gasbettiniz, benim irademle değiştirdiğim Anayasa'yı milletvekili olarak gittiniz bir kanunla yeniden düzenlediniz." diyecek, buna inanmayacak. O nedenle bu, Meclisin itibarını yine küçülten bir uygulamadır.

Üzülerek ifade ediyorum. Bu Meclisin onurlu bir üyesi olmayı hepimiz arzu ediyoruz ve öyle de olmak zorundayız. Ama bu tür, Hükümetin yani yürütme organının dayatmalarına hiçbirimiz alet olmamalıyız iktidarıyla muhalefetiyle. Bu kanun Anayasa maddesini değiştiremez. Buna "dur" demeliyiz. "Dur" demek zorundayız.

Hepinizi saygıyla sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21'nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum. Ancak üç önerge de aynı mahiyettedir; birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 21. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan Artvin Ercan Cengiz İstanbul Mehmet Hilal Kaplan Kocaeli Turgut Dibek Kırklareli	Ali Serindağ Gaziantep Sakine Öz Manisa Mehmet Volkan Canalıoğlu Trabzon	Atilla Kart Konya Musa Çam İzmir Ferit Mevlüt Aslanoğlu İstanbul
İkinci önerenin imza sahipleri: Hasip Kaplan Şırnak Halil Aksoy Ağrı	İbrahim Binici Şanlıurfa Adil Kurt Hakkâri	Demir Çelik Muş Murat Bozslak Adana
Üçüncü önerenin imza sahipleri: Faruk Bal Konya Yusuf Halaçoğlu Kayseri	Reşat Doğru Tokat Nevzat Korkmaz Isparta	Hasan Hüseyin Türkoğlu Osmaniye Lütfü Türkkân Kocaeli

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, önergelere katılmıyoruz. Fakat birkaç kelam, müsaadenizle, Alim Işık Hoca'yla kısa bir değerlendirme yapayım:

Şimdi Alim Hocam, Komisyonumuza geldiğinde bu tasarı, o geçici madde zaten vardı. Şu şekilde vardı: “11 No'lu Cumhurbaşkanlığı yedi yıllığına seçilmiştir. Tekrar seçilemez.” Bunun üzerine bazı arkadaşlarımız, Nevzat Bey başta olmak üzere dediler ki: “Efendim, 11'inciyi söylüyorsunuz. O zaman 9, 10, 8 seçilir mi?” Evveli de seçilemez ama mademki böyle bir yanlış algı olacağı, o zaman, tamamını kapsayan açık bir madde yazıldı. Dolayısıyla yani, bizim, öyle bulduğumuz falan ayrı bir formül filan yok.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, Hükümetin teklifinde yok öyle bir madde!

OKTAY VURAL (İzmir) – Nerede var?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Olmaz olur mu? Getirin eski metni...

ALİM İŞİK (Kütahya) - Yok.

NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, alt komisyonu kastediyor, alt komisyonu.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hükümetin tasarısında böyle bir madde yok!

NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Alt komisyonu kastediyor.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hükümet tasarısında böyle bir madde yok!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Ya, Hükümet tasarısını söylemiyorum...

OKTAY VURAL (İzmir) - Onu söylediniz ya!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Gelen geçici maddeyi söylüyorum, orada okuduğumuz. Alt komisyonunda değişti, onu söylüyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Alt komisyonunda son anda getirdiniz.

NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Alt komisyonu söylüyor, alt komisyondan bahsediyor.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Evet, onu söylüyorum. Alt komisyondaki metni...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Alt komisyonunda...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Yok, yok, ben alt komisyondaki metni söylüyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hükümetten gelen tasarıda...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Elbette ki...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Alt komisyonunda geldi, Hükümet tasarısında yok!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Yani, Hükümetten gelende zaten sorun yok.

Sorun, minareyi düzeltmeye çalışıyoruz sizin yüzünüzden. Minare eğri değil ama “eğri” deyip duruyorsunuz deminden beri; Komisyonunda, burada, alt komisyonunda. Burada yapılan bundan ibarettir Nevzat Bey.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Minareyi eğri yapmayın Hocam!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Geçen dönem olmamasının sebebi, dediğimdir. Zaten yedi yıldır, zaten seçilemez ama baktık ki iş başka tarafa gidiyor, yazmak zorunda kaldık. Bu kadar basittir mesele.

Teşekkür ederim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, keşke anayasa değişikliği olarak getirseydiniz! Niye bunu kanun olarak getirdiniz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde, Sayın Vural, kim konuşacak?

OKTAY VURAL (İzmir) - Reşat Doğru...

BAŞKAN – Reşat Doğru, Tokat Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Doğru.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 21'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılması, diğer maddelerin teselsül ettirilmesi hakkında verdiğimiz önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Önergemizde, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi bir seçim olduğuna göre, usul ve esasları da seçim mevzuatınca belirtilmiştir, bu konunun tekrar tasarıya yazılması gereksiz ve anlamsızdır, bundan dolayı 21'inci maddenin tasarıdan çıkarılmasını istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere, kanun değişiklikleri veya tümüyle mevzuat değişiklikleri, toplumsal bir ihtiyacı karşılamak için yapılır. Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili 5+5'i içeren kanun değişikliği daha önce Mecliste yasalaşmış, halk oylamasına da sunulmuştur. Bu kanunla beraber, milletvekilliği süresi de dört yıl olarak tespit edilmiştir. 23'üncü Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu dört yıllık süre uygulanmış ve hiç kimse, bu yönlü olarak da herhangi bir itirazda bulunmamıştır. Ancak, aynı durum Cumhurbaşkanlığına gelince değişmekte ve yeni bir düzenlemeyle karşılaşmaktayız. Bu düzenlemeyi anlamak çok zordur. Cumhurbaşkanının halk tarafından seçileceği halk tarafından kabul edildiğine göre o zaman neyi bekliyoruz? Neden iki sene sonra bunu uyguluyoruz? Anlamak çok zordur. Bu durum halka güvensizlik durumunu gösteriyor. Ayrıca da halkın bizzat kendisi tarafından referandumla kabul edilmiş bir metnin vekilleri tarafından değiştirilmesi halkın iradesine karşı bir nezaketsizlik değil midir? Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Cumhurbaşkanlığı seçim süresinin beş yıl olduğunu ve kendisi isterse 2'nci kez de aday olabileceğini ifade etmiştik. Mevcut Anayasa'mızda da bu konunun bariz şekilde açıklanmış olduğunu düşünüyoruz. Çünkü milletimiz halk oylaması yapmış ve de karar vermiştir. Referandumda halkımız mevcut Cumhurbaşkanımızın da aynı süreye tabi olmasından dolayı oraya oy vermiştir. Bunu değiştirmek millî iradeye emrivaki yaparak halkı yanıltmaktır.

Getirilen bu kanun tasarısı, AKP içerisindeki çekişmelerden, hesaplardan dolayı Meclisimiz gündemine gelmektedir. Bir siyasi parti içindeki çekişmeler, güç kazanmalar, siyasi oyunlar milletimizin yaşadığı reel gündemi göstermiyor. Halkımız şu kış gününde Cumhurbaşkanlığı seçiminden ziyade içinde yaşam mücadelesi verdiği kendi gündemiyle meşguldür. Ülkemiz siyasallaşmaya doğru giden terör örgütünün saldırısı ve baskısı altında bulunurken memur, esnaf, çiftçi, emekli, iş adamı ağır ekonomik baskı altında inim inim inlemektedir. Anadolu insanı üretimden vazgeçerken ücretli insanlarımız banka hesapları, kredi kartı borçları dolayısıyla adliyelere taşınmaktadır. Bugün sokakta her 3 kişiden 2'si kredi kartı ya da başka bir banka borcunun baskısı altında ne yazık ki ezilmektedir. Sadece Ankara Adliyesinde ortalama 1 milyon civarında icra takibinde vatandaş olduğu basında yer almaktadır. Gerçi Başbakan bu konuda kredi kartı borcu olanları mağdur olarak görmediğini söylemiştir, ancak durum hiç de böyle değildir. Borçlu insanlar ailesiyle beraber çok büyük sıkıntılar içinde olup psikolojileri bozulmuş durumdadır.

Günden güne ülkemizde aile yuvasının dağıldığını, cınnet geçiren insanların her tarafa saldırdığını, her geçen gün intiharların arttığını görüyoruz. Neredeyse intihar olmayan gün geçirilmemiş gibi görünüyor. Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı görüşülürken bu gerçek gündem maalesef göz ardı ediliyor. İşsizliğin dağ gibi arttığı, çiftçinin üretimden vazgeçtiği, emeklinin hayata küstüğü bir zaman sürecini hep beraber yaşıyoruz. İşte bütün bunların araştırılıp gerekli önlemlerin alınması gerekirken Hükümet suni gündemlerle günü dolduruyor, istediği konuyu da ülke gündemine getirerek gerçek gündemi tartıştırmayıp unutturuyor. On yıldır tek başına iktidar olan siyasi partinin ne zaman gerçekleri göreceğini bekliyoruz. Ancak umudumuz da kalmamıştır, milletimizin de umudu tükenmiştir.

Milletimizin bütün bu yanlışları görüp önümüzdeki dönem karar vereceğini umut ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Doğru.

Sayın Kaplan, gerekçeyi mi okutuyorum, konuşuyor musunuz?

HASİP KAPLAN (Şirnak) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

12 Eylül darbesinin demokratik düzeni etkileyen mevzuatı olan siyasi partiler yasası, seçim sistemi, seçim barajları, hazine yardımları, seçmen kütükleri ve düzeni topluca bir reformdan geçmesi gerekmektedir. Yeni bir anayasa yapılması sürecinde bu konular tartışılacağından, şu aşamada parça düzenlemeler yapılması doğru değildir.

BAŞKAN – Sayın Kart kim konuşacak?

ATILLA KART (Konya) – Turgut Dibek.

BAŞKAN – Turgut Dibek, Kırklareli Milletvekili.

Buyurun Sayın Dibek. (CHP sıralarından alkışlar)

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, 21'inci maddeyle ilgili olarak verdiğimiz önerge üzerinde söz aldım. Öncelikle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, son maddeye geleceğiz neredeyse, yani yirmi madde geçti. Aslında konuştuğumuz tek şey var gördüğüm kadarıyla, o geçici maddedeki süreyi konuşuyoruz değerli arkadaşlar. Yani diğer hükümlere kimsenin baktığı yok. Buraya çıkan -ben de takip etmeye çalışıyorum buradan- arkadaşlarımızın, sözcülerin "Kanun tasarısı ne getiriyor, diğer maddelerde neler var?" hiç ilgilendikleri yok. Bakılan tek şey şu yedi yıllık, beş yıllık mesele. Çünkü, onu bir çözmemiz lazım. O konuyu anayasa değişikliği zaten çözmüş, çok net bir şekilde çözülmüş. Ama geldiniz bu tasarıyla elinize gözünüze bulaştırdınız.

Komisyon da kısmen izleme imkânım oldu. Ben Adalet Komisyonu Üyesiyim, Anayasa Komisyonu üyesi değilim. Oraya da gitmişim, baktım. Sağ olsun Sayın Başkan burada da zaman zaman aynı üslubu kullanıyor ki, kendisi ben üniversitedeyken Hocamdı. Saygıyla kendisini her zaman karşılıyoruz, seviyorum, sayıyorum. Ama değerli arkadaşlar, bakın, şimdi anayasa değişikliği geçerken bir geçiş hükmü koymadık. Orada çok net bir şekilde "beş yıl" dedik. Bu oylandı, burada da oylandı, halkoyuna da gitti. Herhangi bir geçiş hükmü konmadı.

Şimdi Fransa örneği var. Fransa'da adamlar oturmuşlar, onlar da geçiş hükmü koymamışlar -Komisyonda da konuşuldu- onlar farklı bir yöntemle çözmüşler. Hatta bazı arkadaşlarımız o yöntemi zaman zaman argüman olarak kullanıyorlar: "Bak, onlar da 'yedi yıl' demişler..." Çünkü Jacques Chirac 1995'te Cumhurbaşkanı olduğunda onların da anayasasında yedi yıllık süre var. 2000'de onlar da beş yıla indirmek üzere bir değişiklik yapmışlar. Ama ne yapmışlar biliyor musunuz adamlar o zaman? Oturmuşlar Cumhurbaşkanının da bizzat içinde olduğu bir görüşme ortamı hazırlamışlar. İşte kimler orada? Siyasi partiler, siyasi aktörler, onların genel başkanları. Hani zaman zaman Sayın Cumhurbaşkanını Köşk'e çağırıyor ya işte liderleri, onun gibi. Denmiş ki orada: "Bak, yedi yıl beş yıla düşecek ama sizin bu görev sürenizi tamamladıktan sonra beş yıllık süre hayata geçecek." Bu uzlaşa, bu konsensüs Fransa'da hallolmuş ve bu toplum tarafından, kamuoyu tarafından, yani basın tarafından, herkes tarafından da biliniyor. Onlar öyle çözmüşler. Şimdi zaman zaman söylüyorsunuz "Bakın, onlar orada yedi yıl yaptı." diye. Bunu da yapmamışız. Siz hatırlıyor musunuz değerli arkadaşlar? Ben zaman zaman Sayın Cumhurbaşkanını dinledim bu süreçte. İşte Elitaş sanıyorum geçen yıl ağustosta bir açıklama yaptı, "Cumhurbaşkanlığının süresi 11'inci Cumhurbaşkanı için yedi yıldır." dedi. İşte Sayın Cumhurbaşkanına da soruldu, "Onu

ben bilmiyorum, Meclis bilir. Bu konuda benim söyleyecek bir şeyim yok.” dedi. Yani öyle bir görüşme, öyle bir toplantı, bu konuda öyle bir anlayış da hiçbir şekilde ortaya konmadı, bugünlere geldik.

Şimdi, Sayın Başkanım, anayasa hukukunda bizlere ders verdiniz. Şimdi, hepimiz hukukçuyuz -çok sayıdaki hukukçu arkadaşım için konuşuyorum, diğer arkadaşlarım için bir şey söylemiyorum- “Yürürlüğe giren bir kural -Sayın Başkanım- derhâl uygulanır.” diye bir ilke var mıdır yok mudur? Yani yürürlüğe giren bir kural beklemez, kenarda durmaz, uygulanır.

Şimdi, kamu hukukunda siz bir statüde bir değişiklik yapmışsanız, yeni bir değişiklik ihdas etmişseniz o statüyü kullananlar, o statüdeki kişiler bundan etkilenmezler mi değerli arkadaşlar? Etkilenirler. Yani orada beş yıllık süreyi kapsamış, artık Sayın Cumhurbaşkanının görev süresinin bir geçiş maddesi yok, oturmuş, kimse konuşmamış, bırakmışız, sabit. Yani burada durum böyleyken... Ha, bunun niye olduğuna, bunlara girmiyorum yani sizler kendi içinizde neyi düşünüyorsunuz bir grup, Sayın Başbakan ne düşünüyor, niye böyle bir yol izlendi onu bilmiyorum ama söyleyeceğim şu: Değerli arkadaşlar, biz bunu bu hâle getirmemeliydik. Yani son sözü söyleyecek olan bu saatten sonra, hukukun, işte, Anayasa Mahkemesi diyelim veya YSK. Yani bu Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinin her aşamasında YSK olacak, onlar götürecekler, onlar yürütecekler ya da onlar diyecekler. Yani -YSK’ı da merak ediyorum- acaba tasarı hazırlanırken YSK’yla hiç konuşmalar mı, ettiler mi, “Siz ne diyorsunuz?” diye onların görüşünü aldılar mı onu da merak ediyorum değerli arkadaşlar.

Bakıyorum, bu 21’inci maddeye göre de Cumhurbaşkanına tutanağı, mazbatayı Meclis Başkanı veriyor. Niye YSK vermiyor? Seçimin her aşamasını onlar götürüyorsa niçin YSK yok?

Sürem bitiyor ama bakın şunu söyleyeyim: Buna benzer bir olay 1921 Anayasası’nda var, 5’inci maddede. 1921 Anayasası’nda iki yıl seçim dönemi, iki yıl arkadaşlar. 1924’te 13’üncü maddede dört yıl. 2’nci Dönem, 1923’te gelen Meclis iki yıl mı yapacak, dört yıl mı yapacak tartışılmış o zaman, demişler ki: “Biz geldiğimizde iki yıl için seçildik.” 1923’te gelen Meclis, 2’nci Dönem için konuşuyorum, oturmuşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURGUT DİBEK (Devamla) – ...konuşmuşlar ve “Bu değişiklik bizi kapsar.” demişler ve dört yıl görev yapmışlar.

Yani böyle bir uygulamamız da var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dibek.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.00

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Mustafa HAMARAT (Ordu), Tanju ÖZCAN (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum. 138 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükümet yerinde.

22’nci madde üzerinde üç adet önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 22’nci maddesinin madde başlığının “mevzuat değişikliği” şeklinde değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık

Sadir Durmaz

Nevzat Korkmaz

Kütahya

Yozgat

Isparta

Cemalettin Şimşek

Kemalettin Yılmaz

Samsun

Afyonkarahisar

BAŞKAN - Şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 22. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan

Ali Serindağ

Atilla Kart

Artvin

Gaziantep

Konya

Ercan Cengiz

Mehmet Volkan Canalıoğlu

Mehmet Hilal Kaplan

İstanbul

Trabzon

Kocaeli

Sakine Öz

Musa Çam

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Manisa

İzmir

İstanbul

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Diğer önergenin imza sahipleri:

Hasip Kaplan

İbrahim Binici

Demir Çelik

Şirnak

Şanlıurfa

Muş

Halil Aksoy

Adil Kurt

Murat Bozlak

Ağrı

Hakkâri

Adana

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

12 Eylül darbesinin demokratik düzeni etkileyen mevzuatı olan siyasi partiler yasası, seçim sistemi, seçim barajları, hazine yardımları, seçmen kütükleri ve düzeni topluca bir reformdan geçmesi gerekmektedir. Yeni bir anayasa yapılması sürecinde bu konular tartışılacağından, şu aşamada parça düzenlemelerin yapılması doğru değildir.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Dilek Akagün Yılmaz, Uşak milletvekili.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 22'nci madde üzerinde vermiş olduğumuz değişiklik önergesinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum, hepimize saygılar sunuyorum.

Bugün, burada Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'na ilişkin söylenecek tüm sözler söylendi, tüm uyarılar yapıldı. Anayasa'da yapılan değişiklik ve referandum sonucunda Cumhurbaşkanının görev süresinin beş yıl olarak belirlendiği, Anayasa hükmü olan bu sürenin yasayla değiştirilemeyeceği, çıkartılan yasanın âdeta hâlen Cumhurbaşkanı olan Abdullah Gül'ün bir daha aday olamaması ve görev süresinin yedi yıla çıkarılmasına yönelik olduğu defalarca söylendi. Anayasa'da yapılan bir düzenlemenin yasa ile değiştirilemeyeceği, bu durumun açıkça Anayasa'ya aykırı olduğu o kadar çok söylendi ki. Ama dinleyen var mı? Gerçekte durumun böyle olduğunu herkes biliyor. Biz malumu ilan ediyoruz. İktidar partisi milletvekilleri bunların hepsini biliyor ancak göz ardı ediyorlar. Bu anlayış "Anayasa ihlal edilse ne olur? Nasılsa her şeyi biz biliriz." anlayışıdır ve çok tehlikelidir. Bu tehlike tek parti diktatörlüğüdür, iktidar sarhoşluğudur. Hiçbir kuralı, hiçbir hukuk devleti ilkesini, demokratik ilkeleri tanımamak demektir.

Ben buradan Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılan çağrıyı yineliyorum. Hâlen görevde olan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, son dönemde gösterdiği duyarlılığı göstermeli ve Anayasa'ya aykırı bu düzenlemeyi boşa çıkarmalıdır. Cumhurbaşkanı, gerçekte görev süresinin dolduğu 28 Ağustos 2012 tarihinden altmış gün önce görevinden istifa etmelidir. İşte o zaman, şu anda görüşmekte olduğumuz tasarıya göre dahi, zamanında Anayasa'ya uygun olarak Cumhurbaşkanlığı seçiminin yapılmasının önü açılacaktır. Tüm oyunlar, tüm hesaplar bu şekilde bozulacaktır.

Bu tasarımı incelediğimizde 14'üncü maddede adaylara yardımın koşulları, harcamaların Yüksek Seçim Kurulu tarafından kontrolü, ilanı ve seçim döneminde mal bildiriminde bulunulmasına yönelik düzenlemeler getirilmektedir. Bu madde ile Cumhurbaşkanının belli finans kaynakları tarafından desteklenmesi ve Cumhurbaşkanının tarafsızlık ilkesine aykırılıklar söz konusu olabilir ancak Cumhurbaşkanı seçimi, milletvekili seçimi ve yerel yönetimler seçimlerinde yapılan harcamaların şeffaflığı ve kontrolü daha sağlıklı yasal düzenlemelerle mutlaka sağlanmalıdır.

Hepimiz biliyoruz ki son seçim döneminde ve önceki seçim dönemlerinde iktidar partisi milletvekili ve belediye başkan adayları ölçsüz

ve bizlerin asla baş edemeyeceği harcamalar yapmışlardır. Bu değirmenin suyu nereden gelmektedir? Neden bu harcamaların hesabı sorulmamaktadır? Neden milletvekilleri ve belediye başkanları için sınırlamalar ve Yüksek Seçim Kurulu kontrolü getirilmemektedir?

Bu tasarıda pek çok konu ayrıntılı olarak düzenlenmiştir ancak siyasi partiler tarafından aday gösterilecek kişilerin aday olarak belirlenme şekilleri belirtilmemiştir. Adayların siyasi partiler tarafından demokratik yöntemlerle belirlenmesi yolunda hiçbir düzenleme yapılmamıştır. Siyasi partilerdeki lider saltanatına son verilecek düzenlemeler yapılmamıştır. Neden? Bu konuda, geçtiğimiz 12 Haziran seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi iyi bir sınav vermiş ve yirmi dokuz ilde milletvekili adaylarını ön seçimle, yani partiye kayıtlı tüm üyelerin katılımıyla yapılan bir seçimle belirlemiştir. Siyasi Partiler Yasası ve seçim yasasında hiçbir zorunluluk olmadığı hâlde Cumhuriyet Halk Partisi toplumun önderi olma yolunu açmış ve adaylarını demokratik yöntemlerle belirleme yolunu seçmiştir. Ben de ön seçimle gelen bir milletvekili olarak bundan onur ve gurur duyuyorum ancak adayların belirlenme yöntemleri ve siyasi partilerde parti içi demokrasinin işletilmesi hiçbir şekilde siyasi partilerin liderlerinin inisiyatifine bırakılmamalı ve Siyasi Partiler Yasası ile seçim yasasında bu konularda acilen değişiklikler yapılmalıdır, hatta 1991 seçimlerinde olduğu gibi ön seçimle belirlenen siyasi parti adayları için halkın da tercih oyunu kullanabilmesinin yolu açılmalıdır. İşte o zaman, seçilen milletvekilleri genel başkanın, genel merkezin milletvekilleri değil, gerçekten de milletin vekili olacaklardır. İşte o zaman, halka rağmen, sadece genel başkan istedi diye hiçbir milletvekili -şimdi görüşüğümüz tasarı gibi- inanmadığı ve doğru görmediği hiçbir tasarıya "Evet." demeyecektir. İşte o zaman, halkın ve ülkenin zararına olan diktatörlük yasaları, bir gecede çıkartılan kanun hükmünde kararname bu Meclisten çıkamayacaktır; halkın duygularını, ulusal değerlerini inciten 19 Mayıslar, 29 Ekimler iptal edilemeyecektir. İşte o zaman, gerçekten milletin iradesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Devamla) - ...bu Mecliste var olacak ve bu Meclis kendisinin kurulduğu 23 Nisanlara layık olacaktır.

Çok teşekkür ederim, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 22'nci maddesinin madde başlığının "mevzuat değişikliği" şeklinde değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık (Kütahya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Sadir Durmaz, Yozgat Milletvekili.

Buyurun Sayın Durmaz.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 138 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın 22'nci maddesine ilişkin verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, referandumla yapılan anayasa değişikliğiyle, Cumhurbaşkanını seçme yetki ve görevi halka verilmiştir ve halk oylamasında kabul edilen metne göre Cumhurbaşkanının görev süresi "5+5" olarak kabul edilmiştir. Halk oylamasıyla yapılan anayasa değişikliğinde, görevine devam etmekte olan Cumhurbaşkanının görev süresiyle ilgili olarak bir düzenleme yapılmamıştır, konuyla ilgili bir geçici madde de konulmamıştır. Bu duruma göre, Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır ve ikinci defa aday olma hakkına sahiptir. Konuyu kanun maddesiyle yedi yıl olarak düzenlemek, Anayasa'ya

açıkça aykırılık teşkil edecektir. Eğer görev süresi yedi yıl olarak belirlenmek isteniyorsa yine bu yedi yılın tespiti anayasal bir işlem olarak yani anayasa değişikliğiyle yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, görevi devam eden Cumhurbaşkanı, seçildiği anda bir hukuki statüye girmiştir ve bu statüsü devam ederken de anayasal bir değişiklik ile görev süresinin yedi yıldan beş yıla indirilmesi sonucunda, göreve geldiği zamanın kuralına değil, yeni kurala tabi olmuştur. Cumhurbaşkanının görev süresi taraflarca belirlenen bir sözleşme olmayıp Anayasa'yla ilgili bir durumdur. Dolayısıyla, böyle bir durumda, görev süresiyle ilgili kazanılmış bir haktan söz edilmesi mümkün değildir. 21 Ekim referandumuyla milletvekilliği seçimleri dört yıla çekildi, 2012'de yapılması gereken genel seçimler de, malumunuz, 2011'de yapıldı ve ne hikmetse, Sayın Cumhurbaşkanına ayrı bir hukuk, seçilmiş milletvekillerine ayrı bir hukuk uygulanmaktadır. Gerçi, AKP hükümetlerinin on yıllık geçmişinde kişiye ve duruma özel hukuk anlayışına defalarca şahit olduk. Naylon fatura yolsuzluğuna bulaşıp devleti soyanlara af getiren de AKP, Almanya'da tescil edilen yolsuzluğa rağmen Deniz Feneri yöneticilerini serbest bırakan da AKP. Yolsuzlukları ayyuka çıkan AKP'li belediyelere soruşturma izni vermeyen AKP, MHP'li belediye mensuplarının günlük konuşmalarını usulsüz bir şekilde dinleyip, haksız yere soruşturma açıp iş yapamaz hâle getirmekte, bazılarını da acımasızca itibarsızlaştırma operasyonuna tabi tutmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'nın 101'inci maddesindeki değişiklikle Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıl olarak belirlenmiş ve bir kimsenin en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebileceği kayıt altına alınmıştır. Cumhurbaşkanlığı görev süresi için 5+5 yıl olarak tayin edilen zaman dilimi çok net olarak ortada dururken Cumhurbaşkanlığı görev süresinin tartışılmasının bize göre hiçbir anlamı yoktur. Cumhurbaşkanlığı makamı gücünü ve kaynağını Anayasa'dan almaktadır, dolayısıyla görev süresi de Anayasa'ya dayanmaktadır. Velhasıl, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığının İnternet sitelerine girdiğinizde, Anayasa'nın 101'inci maddesinde aynen şöyle yazıyor: "Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır." Bu kadar. 2012 yılında da Cumhurbaşkanlığı seçiminin yapılması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, doğrusu, son dönemde bazı AKP sözcülerinin daha düne kadar 5+5'i dillendirirken ani bir U dönüşüyle Cumhurbaşkanlığı görev süresini yedi yıl olarak değerlendirmelerinin altında yatan tek sebep, hiç kuşkusuz, Sayın Cumhurbaşkanının ikinci kez seçilmesinin önüne geçmektir. Bunun yanı sıra, Sayın Cumhurbaşkanının kamuoyuna yansıyan açıklamaları da enteresandır. Her şeyi bilen ama kendi süresini bilmeyen bir Cumhurbaşkanı.

Değerli milletvekilleri, geçmişte bazı Cumhurbaşkanları için "Çankaya noteri, Çankaya'nın şişmanı" gibi çeşitli nitelendirmeler yapıldı ama Sayın Cumhurbaşkanının formu yerinde maşallah, "şişman" diyemeyeceğiz ama sayenizde "Çankaya'nın pişmanı" olarak anılacaktır.

Bu duygularla hepimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Durmaz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum:

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı efendim.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geç kaldınız Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Neyi geç kaldınız...

BAŞKAN – Oylamaya sunduktan sonra...

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz duymakta geciktiniz bence Sayın Başkan.

BAŞKAN – Belki öyledir yani, olabilir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz duymadınız.

BAŞKAN – Şimdi geçici madde 1'de üç adet önerge vardır. Ancak önergeler aynı mahiyette olduğu için birlikte işleme alacağım okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısının Geçici 1 inci maddesinin, Anayasanın ilgili maddeleri ile TBMM İçtüzüğü'nün 38 inci maddesine açıkça aykırılık taşıdığından tasarı metninden çıkartılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan

Artvin

Ercan Cengiz

İstanbul

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

Mehmet Hilal Kaplan

Kocaeli

Ali Serindağ

Gaziantep

Mehmet Volkan Canalıoğlu

Trabzon

Bedii Süheyl Batum

Eskişehir

Atilla Kart

Konya

Sakine Öz

Manisa

Musa Çam

İzmir

İkinci önergenin imza sahipleri:

Hasip Kaplan

Şirnak

Halil Aksoy

Ağrı

İbrahim Binici

Şanlıurfa

Adil Kurt

Hakkâri

Demir Çelik

Muş

Murat Bozlak

Adana

Üçüncü önergenin imza sahipleri:

Yusuf Halaçoğlu

Kayseri

Mesut Dedeoğlu

Kahramanmaraş

Mustafa Kalaycı

Konya

Ruhsar Demirel

Eskişehir

Nevzat Korkmaz

Isparta

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Nevzat Korkmaz, Isparta Milletvekili.

Buyurun Sayın Korkmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, bu Anayasa'ya aykırılık önermelerini önce işleme almanız gerekiyor mu? Dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisinin önergesi Anayasa'ya aykırılık önergesidir. Anayasa'ya aykırılık önergesini öncelikle işleme almanız gerekiyor İç Tüzük'e göre.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan bu kadar tecrübeden sonra bunları niye atlıyor?

BAŞKAN – Sayın Vural, her üçünde de var.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, gerekçede var.

BAŞKAN – Gerekçelerinde var, evet.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bakın, madde metninden çıkartılması ayrıdır, Anayasa'ya aykırılık iddiası olan önerge ayrıdır. Bir maddenin gerekçesinde Anayasa'ya aykırılıkla ilgili hususun geçmesi, Anayasa'ya aykırılık önergesi değildir. Dolayısıyla öncelikle Anayasa'ya aykırılık önergesini işleme almanız gerekiyor.

BAŞKAN – Süheyl Batum Bey, buyurun, Eskişehir Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Önce Nevzat Bey'e nezaketten söyleseniz “Kusura bakmayın.” diye!

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık sonuna gelmeye başladığımızdan muhakkak herkes yoruldu, yorulmaya başladı ama yine de biz baştan söyledığımızı tekrar ediyoruz: Değerli milletvekilleri, bu yasayı, Cumhurbaşkanlığı seçimi hakkındaki yasa tasarısını 2009'da da getirdiniz, aynı yasa tasarısını 2011'de de getirdiniz. Tek madde farkı var, geçici maddeyi eklediniz. Anayasa'da olmayan veya Anayasa'da farklı düzenlenmiş bir düzenlemeyi yasayla getirdiniz, dediniz ki: “11'inci Cumhurbaşkanının görev süresi yedi yıldır.” diye eklediniz.

Değerli arkadaşlar, bütün milletvekili arkadaşlarımız da söyledi, bu geçici madde kesinlikle Anayasa'nın 6'nı ve 101'inci maddelerine aykırıdır. Komisyon da bunu dile getirdik. Eğer değil diyorsanız, hep sordum, komisyon da sorduk değerli dostlarımıza, arkadaşlarımıza, dedik ki nasıl oluyor da Meclisin görev süresini beş yıldan dörde düşürdünüz, Meclis Başkanının görev süresini unuttunuz ve bir yasayla yapmadınız. “Canım, Meclis beşten dörde düşerse Meclis Başkanının da düşmüş olmaz mı?” demediniz, anayasa değişikliğiyle tekrar getirdiniz çünkü aslolan oydu ama bugün “Bu kadar milletvekilini bulamayız belki.” dediniz ve Anayasa'da yer almayan bir yetkiyi kullanarak Anayasa'nın koyduğu esaslara göre yasa yapmanız gerekirken siz yedi yılı, farklı bir düzenlemeyi yasayla getirdiniz. Açık söylüyorum: Anayasa'nın 6'nı maddesine de, 101'inci maddesine de aykırı bir iş yaptınız. Ama değerli arkadaşlar, geçici maddenin aykırılığı sadece bununla da sınırlı değil. Tekrar söylüyorum, isme göre bir madde yaptınız. Hepimiz biliyoruz, isme göre madde. Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Başbakan Cumhurbaşkanlığı olsun diye. Efendim yaptık mı? Propagandayı da konuştuk. 10'uncu maddeye aykırı propaganda getirdiniz. Başbakan 298 sayılı Yasa'ya göre açılışları yapacak, bakan açılışları yapacak, diğer aday ise bana TRT'de sıra gelsin, konuşayım da kendimi tanıtayım diye bekleyecek. Açıkça aykırı. Siz adayların görevden ayrılmasını da Anayasa'ya aykırı düzenlediniz. Anayasa'nın 10'uncu maddesine aykırı, 76'ncı maddesindeki kimler görevden çekilmek zorundadır, kimler göreve tekrar dönemez, bu maddeye açıkça aykırı il başkanlarını koydunuz, ilçe başkanlarını koydunuz, herkesi koydunuz, bakanları ve Başbakanı unuttunuz. Açıkça Anayasa'ya aykırılık. Koymadınız, açıkça Anayasa'ya aykırılık. Onlar -ve Cumhurbaşkanlığı dahil- aday olarak aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı, Başbakan olmaya devam edecek, zavallı adaylar, diğerleri aynı şartlara sahip olmadan sözüm ona eşit mücadele edecek. İsmine göre dedik ya, bu kadar beceriksizlik olmaz. O yüzden isme göre yaptığınız için maddeyi şunu unuttunuz: Tutuklu bir adam, tutuklu bir aday ama hükümlü değil, aday oldu, daha sonra da oldu ya seçimleri kazandı cumhurbaşkanı oldu. Ne yapacaksınız? Unuttunuz. Hayır, şöyle diyorsunuz “Canım, o kadar da olmaz, Cumhurbaşkanlığı yaparız.” Milletvekili olmasına rağmen, milletvekili, buraya getirmedığınız kişiyi Cumhurbaşkanlığı yapacaksınız. Bu da ileri demokrasinin herhâlde AKP ayağı olması gerek. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sevgili arkadaşlar, siz... Tutuklandı...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bunu biz yapmayız, siz yaparsınız.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Devamla) – Biz yapmayalım, siz yapın da hukuka uygun yapın. Bir kere de diyelim ki: “Vallahi AKP şu kadar senedir bu kadar hukuku -hiç kimse kusura bakmasın- bu kadar çiğnemeyen bir yasa yaptı.” Tutuklandı arada, tutuklandı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İHSAN ŞENER (Ordu) – Öyle bir şey diyemezsiniz.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Devamla) – Cevap vermiyoruz, boş ver.

Arada tutuklandı, aday oldu, tutuklandı. Ne yapacaksınız? Onu da unuttunuz. E birader, bu kadar hukukçunun olduğu, bu kadar unuttuğu bir yerde biz Cumhurbaşkanlığı konuşuyoruz. Bunu da niçin söylüyoruz değerli dostlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDİL SÜHEYL BATUM (Devamla) - Bir gün, hiç kimse içinizden “Vallahi ben farkında değildim, bilmiyordum, nereden farkında olayım.” demesin diye.

Hepinize saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Batum.

Önerge üzerinde söz isteyen Nevzat Korkmaz, Isparta Milletvekili. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Geldik -affedersiniz- dananın kuyruğunun kopması anına. İki senedir üzerine kafa yorulan; Meclisin, milletvekillerinin zamanlarını ipotek altına alan; Sayın Cumhurbaşkanlığı yedi yıl mı görev yapacak, beş yıl mı ya da bir kez daha aday olabilecek mi, olmayacak mı sorularını cevaplandırın geçici bir madde düzenlemesine geldik ve dayandık.

Tüm bu tasarı metni bu maddenin yüzü suyu hürmetine yazıldı çizildi, önümüze getirildi. AKP kararını vermiştir: Cumhurbaşkanının görev süresi yedi yıldır ve bir daha da aday olmayacaktır. Milletimiz ve basının aylardır olacak olmayacak diye baktığı papatya falı da artık bir neticeye ulaşmıştır. AKP'nin tabiri ile 11 no.lu Cumhurbaşkanlığı iki yıl daha Cumhurbaşkanlığına devam edecek ve Sayın Erdoğan'ın önüne bir daha aday olarak çıkamayacaktır. Siyasette mıntıka temizliği dedikleri bu olsa gerek değerli milletvekilleri.

Hiç kimse lafı eğip bükmesin, bu tasarı adı, Sayın Abdullah Gül'ü bir daha Cumhurbaşkanlığı yapmama tasarısıdır. Şahsını hedef alan özel bir düzenlemedir, tıpkı Telgrafçı Hamdi Bey'e aylık bağlanması hakkındaki kanun gibidir. Diğer tüm maddeler bir kalabalık yaratmak üzere metne ilave edilmiştir ve âdeta siyaset pazarının yemek sofrasındaki ana yemek yanında bir garnitürden farksızdır.

Allah aşkına, bu düzenlemenin neresinde hukuk fakültelerinin henüz birinci sınıfında öğretilen kanunların genelliği ve objektifliği ilkesi vardır? Komisyon da açıkça beyan ettik, bakın, bizi hiç uğraştırmayın, getirin “Abdullah Gül bir daha Cumhurbaşkanlığı olamaz.” diye bir tasarı, olsun bitsin bu iş.

Biliyorum, sizin de kafanız karışık, aranızda konuşuyorsunuz “Tamam, Sayın Gül'ün görev süresi yedi yıl olsun ama hiçbir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına reva görmediğimiz bir sınırlandırmayı neden Gül'e getiriyoruz?” diye bazı AKP'li arkadaşlar söylüyor. Doğru, Anayasa'da 73 milyon vatandaşımıza bir sınır yok. Bu getirdiğiniz önergede numarası ile

belirtiliyor, sanki "Aman bir yanlışlık olmasın, Sayın Gül'ü kastediyoruz ha." tarzından "11'inci Cumhurbaşkanı hakkında bu kanunun 3'üncü maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanamaz." diyorsunuz, maksadınız çok açık, ikinci kez aday olmaması.

Son anda alt komisyona getirdiğiniz bu önergeye esas komisyonda itiraz ettik, "Nedir bu husumet, bu düşmanlık?" diye. Sayın Gül her gönderdiğiniz yasayı bugüne kadar onaylamadı mı? Bundan dolayı "Çankaya noteri" suçlamasına maruz kalmadı mı? Şike yasası ve milletvekili emekli maaşlarının artması kanununu geri gönderdiği için mi bunu yapıyorsunuz, bu mudur kabahati?

Sıkça eleştirdiğiniz Sayın Evren, Sayın Demirel ve Sayın Sezer bu düzenlemeyle yeniden aday olabiliyor ama Sayın Gül asla. Bu itirazımızın tabanınızda tepki toplayacağını bildiğiniz için, çıkış yolunu, 3 eski Cumhurbaşkanı yasaklamakta buldunuz esas komisyonda yeni bir önerge vererek. Yasağı kaldırmak yerine, 3 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşını daha yasak kapsamına aldınız. 73 milyona serbest, 4 kişiye yasak. Bu yaptığınızın, değerli AKP milletvekilleri, Sayın Erbakan'a siyaset yasağı getiren 28 Şubat zihniyetinden ne farkı var? Ne olurdu Anayasa'daki seçilme hakkı ve yine Anayasa'daki eşitlik ilkesine saygılı olma tavrı sergileyebilseydiniz.

Bir söz var ya "Beni bir siz anladınız, siz de yanlış anladınız." diye. Sayın AKP Grubu, biz Sayın Gül'e yasak getirildiğinde itiraz ederken muradımız, şahsa ait bir düzenleme yapmayıp demektir, yasakları genişletip Türk demokrasisinde yeni bir yasaklı sayfa açın demek değildi. Yanlış anladınız ve yanlış yapıyorsunuz.

Açık bir Anayasa'ya aykırılık var, bunu anlamak için hukukçu olmak gerekmiyor. Bu tasarı, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine, 67'nci maddede zikredilen seçilme hakkına, hukukun temel prensiplerinden kanunların genelliği ve objektifliği ilkesine aykırıdır. Siyasi ahlaka ve vicdana aykırılık ise bugün itibarıyla Meclis tutanaklarına çoktan geçmiştir bile diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet, değerli milletvekilleri, "...(*) geldik zurnanın son deliğine. Bütün bu yasa bir yana, bu son madde bunların hepsinden öte bir madde. Şimdi, nasıl bir şey bu biliyor musunuz, bu ana kadar yaptığımız görüşmelere, genel görüşmelerin hepsine baktığım zaman bu olmayınca bir faydası yok. Oysaki derler ki: "Zurnanın altındaki son delik hiç kullanılmaz." kimisi öyle der. Kimisi de "Parmakla basın, üfleyin, seste değişiklik olmaz." der. Kimisi de der ki: "Herhâlde zurnayı icat edenin bir bildiği var." Şimdi, burada da ses çıkarmaz ama o da olmadan zurna çalmaz, böyle bir şey şimdi.

Şimdi, bu bir kanun maddesi, Anayasa'nın bir de 101'inci maddesi var, ikinci fıkrası. Şimdi, bu kanun maddesi diyor ki: "Cumhurbaşkanının görev süresi yedi yıldır." Bu da -Anayasa 101, ikinci fıkra- diyor ki: "Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır." Şimdi, bu kanun mu bu Anayasa'yı döver, bu Anayasa mı bu kanunu döver arkadaşlar? Şimdi, hocalarımız burada, Anayasa Hocamız gitmiş, başka hocalarımız var. Anayasa mı, kanun mu? Şimdi, bütün mesele bu. Şimdi, bunu nasıl anlatacağız? Kime, nasıl anlatacağız? Diyeceğiz ki: "Sayın Gül, senin siyasi hayatını, Anayasa'ya rağmen bir kanunla bitirdik. Artık sen ya istirahat et ya da git Kofi Annan gibi veya başka birisi gibi Genel Sekreter ol Birleşmiş Milletlerde veya İslam Konferansına seni Genel Sekreter yapalım. Diplomasın var, dış tecrüben var. Seni yükseğe düşürelim, o makam boş kalsın, o makama da artık Başbakan Recep Tayyip Erdoğan gelsin." Alışkırtır, zor gelir, bütün görevlere hep zor gelmiştir Başbakan. 2002'de ana muhalefetin bir kıyağı olmuş, bir ara anayasa yapmışlar onun için, Başbakan için, maşallah o ara boşluktan milletvekili olmuş, hemen Başbakan olmuş, on senedir başımızda. Şimdi, bu geçici maddeyle de Gül'ü göndereceğiz, yerine Başbakanı Cumhurbaşkanı yapacağız. Bakın, bu da bir ara boşluk.

Şimdi, bunu herkes yapamaz arkadaşlar. Sizi kutluyorum, bakın, sizleri kutluyorum, Anayasa Komisyonu Başkanını da kutluyorum, üstelik Hükûmete de aşk olsun diyorum. Aşk olsun, sizin tasarıda nasıl akıl edemediniz bunu! Alt komisyonda Burhan Kuzu ve ekibiyle bunu akıl ediyor, siz nasıl akıl edemediniz? Ama 74 milyonun aklıyla oynamayın arkadaşlar. Yapmayın! Her şeyi yapın, ama bunu yapmayın.

Onun için, gerçekten bu son geçici madde... 2002'deki, hani Anayasa'da, hani özel kişiye yasa vardı ya, hani Siirt seçimlerini iptal ettirmişti ya, hani oradan da Başbakan aradan gelip, yine Gül Başbakandı, "Hele çekil kardeş, benim yerim burası." dedi. Gül hep özveride bulunmuş, bıraktı yerini, "Buyur Başbakanım, sizin yeriniz, siz Genel Başkansınız." dedi. Ee, şimdi de "Sayın Gül, çekiliver, ben geleceğim." dedi. Bu geçici 1'inci madde var ya, ne işlere muktedir görüyor musunuz.

İşte, arkadaşlar, bu darbe anayasası, bu darbe seçim yasası, bu darbe yasaları, bu seçim barajları, buna sığırırsak, ha böyle ara formül buluruz, zurnanın son deliği denen noktaya geliriz. Ha, ondan sonra halk ne der? Vallahi, halka, sandığa gideceğiz, artık herkes halkın önüne düşecek. Diğer sefer, Siirt seçimine benzemez bu, bizden söylemesi.

Size de hayırlı olsun diyeyim, ne diyeyim? Yani bu müthiş bir buluş, bu müthiş buluşun kıymetini bilin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarıya yeni geçici madde ihdasına dair bir önerge vardır.

Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan tasarı veya teklife konu kanunun, komisyon metninde bulunmayan, ancak tasarı veya teklif ile çok yakın ilgisi bulunan bir maddenin değiştirilmesini isteyen ve komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı, İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüdür.

İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre, yeni bir madde olarak görülmesine komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde görüşme açılır ve bu maddede belirtilen sayıda önerge verilebilir. Bu nedenle, önergeyi okutup komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla, 14 üyesiyse katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemekten kaldıracağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bundan önce böyle bir uygulama yok ki efendim geçici maddeyle ilgili.

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 sıra sayılı yasa tasarısına aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ederim.

Geçici madde 2 - 12. Cumhurbaşkanının görev süresi 6 yıldır.

Kamer Genç

(*) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye... Sorayım komisyona, söz vereceğim.

Komasyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım, yeterli çoğunluğumuz yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bu geçici maddelerle ilgili uygulamada ve usulde, bugüne kadar geçici maddelerin gündeme alınması söz konusuydu. Sayın Meclis Başkanının başkanlığında grup başkan vekilleriyle yaptığımız toplantıda geçici maddelerin de yeni bir madde gibi görüşülmesi gerektiğine ilişkin bir mutabakat oluştu. Ancak, o mutabakatımızda AKP Grubu ve hepsi olan mutabakatta, Danışma Kurulu kararlarının da yine bu zamana kadarki gibi 4 kişiye lehte ve aleyhte söz verileceğine ilişkin bir düzenlemeyi de kapsıyordu. Ancak AKP Grubu Meclis Başkanı başkanlığında mutabakata vardığımız konuda, orada mutabakata vardığımız hususu delerek bir İç Tüzük değişikliği yapmıştır. Bu durumda, Meclis Başkanının başkanlığında mutabakata vardığımız usulle ilgili hususlarda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak AKP'nin sözünde durmamasından dolayı, o konudaki usullerde vardığımız mutabakattan desteğimizi çekiyoruz. Bugüne kadarki uygulama neyse aynınsa lütfen devam ettirin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bugüne kadar bizim yaptığımız uygulamalarda geçici maddelerle ilgili olarak komisyonun salt çoğunluğu aranmıyordu. Önerge okunuyordu, önerge sahibine söz veriliyordu. Şimdi Sayın Vural'ın anlattığına göre Meclis Başkanının başkanlığında toplanan bütün parti grup başkan vekillerince denilmiştir ki "Efendim, o zaman geçici maddeyi de ek madde gibi veya yeni bir madde gibi işleme koyalım." Ama bu konuda bir dönüş yapabilmemiz için İç Tüzük değişikliği yapılması lazım. Çünkü binlerce uygulama var; yani binlerce uygulama olan bir yerde İç Tüzük değişikliği, yani artık eylemlerle bir İç Tüzük uygulaması hâline gelmiş bu. Böyle olunca da bundan dönüş yapmak için bir İç Tüzük değişikliği gerekir. Ama yani gerçekten yapılan haksızlık efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genç.

Sayın milletvekilleri, tasarı ve tekliflere yeni geçici madde eklenmesine ilişkin önergeler üzerinde bu yasama yılının başından bu yana yeni madde olarak işlem yapılmaktadır. Meclis başkan vekillerinin ortak uygulaması bu yöndedir. Örnekler; 29 Kasım 2011 ve 30 Kasım 2011.

Söz konusu önerge de Komisyon metninde olmayan yeni madde metnindedir. Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmadığı için önergeyi işlemden kaldırıyorum.

23'üncü madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutuyorum;

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 23. maddesinin, "Bu Kanun 31.10.2012 tarihinde yürürlüğe girer" şeklinde değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık
Kütahya
Kemalettin Yılmaz
Afyonkarahisar

Oktay Vural
İzmir
Cemalettin Şimşek
Samsun

Nevzat Korkmaz
Isparta

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 23. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan
Artvin
Ercan Cengiz
İstanbul
Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli
Kazım Kurt
Eskişehir

Ali Serindağ
Gaziantep
Sakine Öz
Manisa
Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon
Bülent Kuşoğlu
Ankara

Atilla Kart
Konya
Musa Çam
İzmir
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz.

ATILLA KART (Konya) – Kazım Kurt...

BAŞKAN – Kazım Kurt, Eskişehir Milletvekili.

Buyurun Sayın Kurt. (CHP sıralarından alkışlar)

KAZIM KURT (Eskişehir) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; her ne kadar Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı'nın yürütmesiyle ilgili bir maddeyse de iki gündür tartıştığımız gibi, Anayasa'nın seçimle ilgili ciddi bir maddesidir ve öncelikle, 67'nci maddesinin son fıkrasının dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum. Bu fıkraya göre, "Seçimle ilgili kanunlar, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz." şeklinde bir hüküm vardır. O nedenle, bu kanun için ayrı bir yürürlük tarihi koymanın bir yararı ve anlamı yoktur.

Anayasa'nın 11'inci maddesinde "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kurum ve kişileri bağlar..." Bu açık hükme rağmen, Anayasa'nın 101'inci maddesindeki Cumhurbaşkanlığının süresi ve seçimiyle ilgili maddeyi bir yasayla, hem de geçici bir maddeyle değiştirmeye kalkmanın Anayasa'ya çok aykırı bir uygulama olduğu tüm konuşmacılar tarafından vurgulandı, söylendi ancak ne yazık ki dinlenilmiyor ve Anayasa'ya aykırı bir yasa yapmak üzere parmak kaldırıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, kanun hükmünde kararnamele yasaları değiştirmeye alıştığımız bir dönemde, Anayasa'yı da yasalarla değiştirmeye kalkmanın çok uygun bir hukuki uygulama olmadığı net bir biçimde ortada. Türkiye'de on yıldır büyük bir çoğunlukla iktidar olan AKP hükümetleri, Meclisteki çoğunluklarına rağmen, kanun hükmünde kararnemelerle bu

ülkenin yapısını ve teşkilatını değiştirdi. Şimdi de yasayla Anayasa'yı, Anayasa'nın emredici 101'inci maddesini değiştirmeye kalkmanın çok büyük bir abes olduğunu düşünüyorum.

Uluslararası hukukun genel anlamda kabul etmiş olduğu çok net bir hüküm: "Lehe olan kanun uygulanır." Bu, şu anlama gelir: Anayasa değişikliğinden sonra Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün görev süresi 5+5=10 yıl olmuştur eğer seçime girerse. Siz bu lehe olan hükmü uygulamaz ve aleyhte bir hüküm çıkararak yedi yıla bu işi sınırlarsanız, işte biraz önce Sayın Bakanın söylediği uluslararası kabul görmüş hukuk kuralını ihlal etmiş olursunuz, ikinci kez aday olmasını ve yedi yıl süreyle görev yaptıktan sonraki dönemi üç yıl eksik yapmasını sağlamış olursunuz.

Şimdi, bu mantıkla devam eder isek yarın Anayasa'nın 6'ncı maddesindeki "Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir." hükmünün de geçici bir yasa maddesiyle ortadan kaldırılması ihtimali her zaman söz konusudur. Yine, 1'inci, 2'nci, 3'üncü maddeleri değiştirme şansınız yoktur ama 7'nci maddedeki "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Hiç kimseye devredilemez." hükmünün de bir yasanın içine konulacak geçici bir maddeyle ortadan kaldırılmasına cesaret edebilirsiniz. Bu doğru bir mantık değil, doğru bir uygulama değil. Hukuk hepimize lazım olacak, yarın size de lazım olacak ve en çok savunmamız gereken Mecliste Meclis iradesini ortadan kaldıracak bu uygulamayı gerçekten geri çekmenizde yarar vardır, böyle bir yasanın yürürlüğe girmesini engellemizde yarar vardır, bununla Türkiye'ye ve hukuka katkı sunmuş olursunuz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Başkanlığına,

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 23. maddesinin, "Bu Kanun 31.10.2012 tarihinde yürürlüğe girer" şeklinde değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık (Kütahya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Oktay Vural, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, çok önemli bir makâmın seçimi ve seçilmesine ilişkin usullere yönelik bir kanun tasarısının son iki maddesine geldik. Bu iki maddede Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini, duruşlarını tutanaklara girmesi bakımından özetleyeceğim.

Tabii, her şeyden önce, aslında Sayın Kuzu'nun burada olmasını isterdim. Anayasa Komisyonu gibi önemli bir komisyonun Başkanının önce tavır ve hareketlerine dikkat etmesi gerekiyor. Dolayısıyla, nezaket ve mehabeti ortadan kaldırmadan hitap etmesini öğrenmesi gerekiyor eğer kendisine saygısı varsa. Haa yoksa, hiç olmazsa en aşağı, bizim orada bulunan milletvekillerine saygısı varsa bir Anayasa Komisyonu Başkanının Meclise ve milletvekillerine nasıl hitap etmesi gerektiğini öğrenmesi gerekir. Gerekirse bu öğretiyi kendisinin yetiştirdiği öğrenciler de yapar. Aslında, tabii bu konularda söyleyecek çok şey var ama doğrusu, Peyami Safa da çok güzel söylüyor: "Hakikati göremeyen gözler Hakk'ı göremeyen gözlerdir. Profesör de olsan, ordinaryüs de olsan ne yazar." diye söylüyor. Aslında Ziya Paşa'nın da sözü var da kendisi burada olsaydı aynen kendisine söyleyecektim.

O bakımdan, burada, aslında biz şu anda çok bildiğini söyleyen bir Komisyon Başkanının bir garabetini tartışıyoruz. Aslında bu garabet nereden başladı? Gerçekten 31 Mayıs 2007 tarihinde yapılan anayasa değişikliğinde başladı. Bakın, yani Türkiye Cumhuriyeti'nde bir anayasa değişikliği yapılıyor. Bu anayasa değişikliği konusunda bugün ve aslında 21 Ekim 2007 tarihinde referanduma sunulması sırasında bile problemler vardı ve Meclis bu problemleri ayıklamak için çalıştı. Yani bir Anayasa Komisyonu doğru düzgün çalışmalı ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu yanıtlar için yeniden çalışsın.

Bakın, geldiğimiz bu noktada şu 31 Mayıs 2007 tarihinde çıkartılan Kanun. Şimdi, 31 Mayıs 2007'de çıkartılan Kanun'da arkadaşlar "Olur mu canım, 11'inci Cumhurbaşkanı için çıkarmadık." diyorlar. Aslında hayır, geçici madde 19 "11'inci Cumhurbaşkanının ilk tur seçimi." diyor. Demek ki siz bunu o zaman çıkarttığınız zaman 11'inci Cumhurbaşkanı için çıkartmıştınız. Ama öyle bir garabet ki, seçilmiş olan Cumhurbaşkanını altı ay sonra tekrar seçime göndermek zorundaydınız. Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Yahu hiç olmazsa seçilmiş olan Cumhurbaşkanının bu Anayasa çerçevesindeki süresini dikkate alın, adamı azletmeyin." dedik ve nitekim bununla ilgili kanunu da 16 Ekim 2007'de çıkarttık da mevcut Cumhurbaşkanını tekrar seçme garabetinden kurtardık. Şimdi doğrusu hayretler içindeyim, buradan kalkıp diyorlar ki: "Olur mu efendim, bu 11'inci Cumhurbaşkanına uygulanmaz." Uygulanmayacağını biliyor idiyeniz 31 Mayıs'ta niye koymadınız bunu? Dolayısıyla, milleti kandırmanın anlamı yok yani. Milletvekillerini de yani "Bu işleri anlamaz, bilmez." filan diye göstermeyin. Yani burada her şey açık seçik ortada. Şimdi, bir.

Şimdi de geldik bir anayasa değişikliği konusunda, gerçekten 21 Ekimde düzelttik. Şimdi yeni bir düzeltmeye ihtiyaç var. Niye? Çünkü 5+5 getirdiniz. 5+5'i getirdikten sonra bunun yedi yıl olması gerektiğini düşündünüz. Şimdi de Anayasa'da olmayan bir konuyu Anayasa'yı uyumlu hâle dönüştürmek için... Egemen Bey söyledi, dedi ki: "Bu kanunu Anayasa'yı uyumlu hâle getirmek için yapıyoruz." Anayasa'ya uyum için değil yani!

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – "Anayasa'ya" dedim.

OKTAY VURAL (Devamla) - "Anayasa'ya uyumlu hâle getirmek için kanunla Anayasa'yı düzenliyoruz." diye itiraf etti değerli arkadaşlar.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – "Anayasa'ya" dedim.

OKTAY VURAL (Devamla) - Nasıl hukuk yapacağız biz? Yani nasıl hukuk yapacağız? Sayın Bakan eğer Avrupa Birliğiyle müzakereleri böyle yapıyorsanız doğrusu Hırvatistan'ın bizden önce girmesinin sebep ve sonuçlarının sorumluluğunun sizde olduğu gayet açık. Demek ki iyi yapamıyorsunuz bu işinizi. Doğrusu, müzakereyi yapamıyorsunuz çünkü bu müzakere esası uygun değil.

Bakın, değerli arkadaşlarım, birazdan diğer maddede de önerge üzerinde konuşma yapacağım fakat yapılırken bununla ilgili olarak Suat Kılıç "Cumhurbaşkanının ikinci bir kez daha Cumhurbaşkanlığına aday olabilmesini yani 5+5 formülünü hayata geçirmek için yapıyoruz." diyor. Ne zaman diyor? 7 Mayıs 2007 tarihinde. Grup Başkan Vekili söylüyor bunu.

Şimdi, Burhan Kuzu da diyor ki: "Elbette 5+5..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKTAY VURAL (Devamla) – Bitti galiba Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet Sayın Vural.

OKTAY VURAL (Devamla) – Kusura bakmayın, sonra devam edeceğim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 24. maddesinde yer alan "ile Bakanlar Kurulu" ibaresinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan
Artvin

Ercan Cengiz
İstanbul

Mehmet Volkan Canalıoğlu
Trabzon

Ali Serindağ
Gaziantep

Musa Çam
İzmir

Sakine Öz
Manisa

Atilla Kart
Konya

Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 24. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 24- Bu Kanun hükümlerini TBMM Başkanı ve Bakanlar Kurulu birlikte yürütür."

Nevzat Korkmaz
Isparta

Oktay Vural
İzmir

Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Sadir Durmaz
Yozgat

Alim Işık
Kütahya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde söz isteyen Oktay Vural, İzmir Milletvekili, buyurun.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Burhan Kuzu'da kalmıştın Oktay Bey!

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet, Burhan Kuzu da yine o gün... Tabii, lafların sizin için anlamı yok.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Hayır var, yapma!

OKTAY VURAL (İzmir) – Yani sizin için söz vermek, Meclis Başkanının başkanlığında toplanıp "Şu, şu, şunlarda anlaşılıyor." deyip ondan sonra İç Tüzük değişikliği göstermek, sizin için sözü yemek çok kolay, çok kolay!

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Ne alakası var? Oktay Bey, teklif de mi vermeyelim yani Allah aşkına ya!

OKTAY VURAL (Devamla) – Onun için, önemli olan fikir ve siyaset namusuna sahip çıkmak.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Bir dakika... Teklif de mi vermeyeceğiz, ne demek yani?

OKTAY VURAL (Devamla) – Sözü namusu da vardır, o sözü namusuna sahip çıkacaksınız.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Sözüme de, namusumuza da sahip çıkıyoruz. Yani teklif veremeyecek miyiz?

Böyle şey olur mu?

OKTAY VURAL (Devamla) - 2007 yılında bunu yaptıktan sonra gidip seçim meydanlarında "5+5 olacak, halk seçecek." el ele, kol kola girip propaganda yaptınız da, şimdi gelip niye bu "5+5"i unutuyorsunuz da "yedi yıl"a getiriyorsunuz?

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Başından beri "yedi yıl" var, yedi yıl için seçildi.

OKTAY VURAL (Devamla) - Sizin için söz önemli değil, bizim için söz önemlidir. Bizim için söz önemlidir, sizin için önemli olmayabilir. Sizin için suya yazılmıştır onlar...

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Biz verdiğimiz her sözün sonuna kadar arkasında dururuz, lafta değil esasta dururuz Oktay Bey!

OKTAY VURAL (Devamla) - Ama biz inanan insanlarız, biz biliyoruz ki, gözler ve kulaklar şahadet eder ona ve bu şahadetin bedelini de ileride, tutmadığınız sözlerin bedelini de elbet ödeyeceksiniz.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Nasıl ödeyecekmışiz? Nasıl ödeyeceğiz?

OKTAY VURAL (Devamla) - Biz buna da iman edenlerdeniz.

Bütün bunlar yapılırken "Cumhurbaşkanı, yedi yıl uzun, hesap vermesi gerekir." diyor Burhan Kuzu. Ne oldu hesap verme? Yok, yaz tahtaya, kalsın haftaya! Nerede verdiğiniz sözler? Bu millete verdiğiniz sözleri tutmuyorsunuz.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Millet karar veriyor.

OKTAY VURAL (Devamla) – "Yedi yıl" ne zaman çıktı? 2009 yılında yok, tasarıda yok. 2011 yılında yok. Ne zaman çıktı biliyor musunuz? Şike yasasını veto ettikten sonra çıktı. Hatırlarsınız, o zaman AKP içerisinde birtakım kaynamalar oldu, bu kaynamalar neticesinde ondan sonra birdenbire "yedi yıl olsun" diye bir anlaşmaya varıldı. Aranızdaki meseleyi, Anayasa'yı ihlal ederek çözebilirsiniz.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Boşuna uğraşma Oktay Bey, suni olarak proje üretme.

OKTAY VURAL (Devamla) - Allah kimseyi kendi sözleriyle imtihan etmesin. Bakın, biz 367'yle ilgili sorun getirildiği zaman bunun doğru olmadığını söyledik, yanlışır dedik ve 2007 seçimleri yapıldı. Biz Parlamente'ye girdik, yanlış olan bir uygulama neticesinde, Parlamente'nun Cumhurbaşkanlığı seçimini yapmasını temin ettik ve bu yönüyle bakıldığı zaman, 21 Ekimde de bununla ilgili garabeti de ortadan kaldırdık. Şimdi geldiğimiz bu noktada, "367 var mı Anayasa'da var mı, var mı?" diyordunuz. Nerede o Anayasa? Yahu Anayasa'da "yedi yıl" var mı, var mı ya? Bak, 367'cilerin kullandığı iddiaları kullanır hâle geldiniz. Ne olacak biliyor musunuz? Hatırlarsanız, Ahmet Necdet Sezer'in görev süresi dolmuştu, görev süresi dolduktan sonra kalktı Bülent Arınç dedi ki, "Olur mu canım füzuli işgaldir! Burada duramaz, ben vekâlet etmeliyim." dedi. Ne olacak beş yıl sonra? Yine aynı şekilde meşruiyet tartışması gelecek ve bugünkü Cumhurbaşkanını bir meşruiyet tartışması içerisinde sokacaksınız. Oysa sizin, bu düzenlemeyi anayasa değişikliğiyle yapmanız gerekiyordu.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Yasama hakkıdır. Yasama hakkını yasama organı kullanıyor.

OKTAY VURAL (Devamla) - Kanunla Anayasa'yı değiştirmek gibi bir garabeti yerine getirdiniz. Bakın, burada gerçekten 367 yok ama "var" diyenler gibi şimdi siz de yedi yıl yok ama "var" diyenlerden oldunuz. Şimdi, bu tartışmalara geldiğimiz zaman, bu seçimle ilgili bizim tercihimiz 5+5'tir ve bir Cumhurbaşkanının 2'nci kez seçilmesini engellemek tamamen parti içi siyasi hesapların buraya getirilmesidir. Gidin, hesaplarınızı AKP Genel Merkezinde görün.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Zorlama, zorlama. Zorlamaya gerek yok.

OKTAY VURAL (Devamla) - Millet Meclisi sizin hesaplarınızın görüleceği yer değil.

Bir diğer konu da para ve Cumhurbaşkanlığı seçimi. Cumhurbaşkanı lobilerin, holdinglerin, para babalarının kucağına itiliyor.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Ayıp, ayıp Oktay Bey. Gerçekten çok ayıp!

OKTAY VURAL (Devamla) - Böyle bir sistem, yaklaşım tarzı doğru değildir çünkü bizde siyasi partilere hazine yardımının yapılmasının asıl amacı para ve siyaset arasındaki ilişkiyi ortadan kaldırmaktır ama siz bu ilişkiyi yapıllaştırıyorsunuz. Parası olan propaganda yapar esasını getiriyorsunuz.

Bir başka konu, Başbakan ve Cumhurbaşkanının aday olmasıyla ilgili. Bunlar görevlerini devam ettirecek. Olamayanlar? "Onlar nasıl yaparsa yapsın." diyeceksiniz.

Bütün bunları dikkate aldığımız zaman bir garabet daha ortaya çıkıyor. Bakın, kanuna göre bir siyasi parti yüzde 10'u aşkın oy almışsa Cumhurbaşkanı adayı göstermesi mümkün değildir. Yüzde 10'u aşmış bir partinin Cumhurbaşkanı adayı göstermesi mümkün değildir ancak birkaç partiyle bir araya geldiği zaman Cumhurbaşkanı adayı gösterebiliyor. Tam bir garabet.

Bu yasa Anayasa'ya aykırıdır. Anayasa'ya aykırı bir düzenlemeyi yapmak yerine Cumhuriyet Halk Partisinin size bir önerisi var: "Gelin, Anayasa'yı birlikte değiştirelim." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKTAY VURAL (Devamla) - O Anayasa'yı birlikte değiştirerek hiç olmazsa hukuka, hukukun üstünlüğüne gerekli saygıyı gösterin diyorum, hepinize saygılarımı arz ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Vural.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 138 Sıra Sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısının 24. maddesinde yer alan "ile Bakanlar Kurulu" ibaresinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Uğur Bayraktutan (Artvin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

Gerekece sadedinde birkaç şey söylemek istiyorum. Bakın, burada ben konuşma yaptım, Sayın Komisyon Başkanımız Burhan Kuzu Bey konuşma yaptı, Adalet Bakanımız konuşma yaptı ve elimizde de Anayasa Komisyonunun oldukça ayrıntılı bir raporu var. Burada tartışma yapılırken geçici maddenin Anayasa'ya uygun olduğunu, Anayasa'ya aykırılık itirazlarının yerinde olmadığını çok ayrıntılı bir şekilde anlattık, buna tekrar detaylı girmek doğru değil. Yedi mi, beş mi?

Değerli arkadaşlar, bu geçici madde, Anayasa'daki mevcut bir hükmü değiştiren madde değil. Anayasa'da beş yıl süre var fakat tabii, hukukçu olmayanlar kanun metnine baktığında sadece metni görüyor ama hukukçu, metne baktığında önce...

OKTAY VURAL (İzmir) – Biz hukukçuyuz, biz de görüyoruz.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Bir dakika, devamı gelsin de görüp görmediğinizi anlayacaksınız Sayın Vural. Bir devamı gelsin bakalım, bekle, sürpriz olabilir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yani "hukukçu olmayanlar" diyordunuz ya.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Hukukçu olanlar ise baktığında metne, önce metnin yürürlüğe giriş tarihini dikkate alırlar ve uygulanacak olay, hukuk kuralının yürürlüğe giriş tarihinden önce midir sonra mıdır buna bakarlar. Burada, 11'inci Cumhurbaşkanımızın seçildiği tarih anayasa değişikliğinin, yani sizin bugün, İnternette falan bakıp da gördüğünüz 101'inci maddenin yürürlüğe giriş tarihinden iki ay öncedir. Kanunların geriye yürümezliği ilkesi vardır. Bir arkadaşımız laf arasında derhâl uygulamadan bahsetti ama...

OKTAY VURAL (İzmir) – Hocam, hukuk fakültesinin birinci sınıfındaki bile sizin dediğinize şey yapmaz.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – ...derhâl uygulamada bir tutarlılık yok, derhâl uygulamada. Siz "Beş yılı derhâl uygulayalım." diyorsunuz ama "Halk seçer." diyor, yürürlüğe girmiş. Niye "Yeniden seçilsin halk tarafından." demediniz?

OKTAY VURAL (İzmir) – KPSS'de sordular "Beş yıl mı?" diye "Beş yıl." dedi ya, "Beş yıl." dedi ya.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – ...çünkü derhâl uygulama işinize geldiği zaman uyguluyorsunuz.

Son bir husus, bitiriyorum Başkanım. İkinci defa seçilememe yasağı meselesi de bizim yedi yıllık süreyle ilgili bir bütün olarak tutarlılığı içeren bir hüküm çünkü şunu diyoruz biz: Normun bütünlüğü ilkesi vardır burada. Parlatonun seçtiği yedi yıllık Cumhurbaşkanı bir kez seçilir, bu bir pakettir. Halkın seçtiği ve 5+5 seçilen Cumhurbaşkanı ise, ikinci kez seçilebilen Cumhurbaşkanı ayrı bir pakettir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Anayasa'ya aykırı Hocam, aykırı.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) - Normun bütünlüğü ilkesi gereği olarak biz geçici maddedeki iki fıkrayı ekledik.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hocam, bu iş ikna etmekle olmuyor, kendini yorma. Kendini yorma, ikna edemezsin Hocam.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) - Teşekkür ediyorum, katılmıyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hocam, bu hukuk değil guguk!

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu guguk, hukuk değil.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?

OKTAY VURAL (İzmir) – Hukuk değil bu, böyle hukuk oluşturulmaz.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Atilla Kart, Konya Milletvekili.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz talebelerimize böyle hukuk oluşturuyorsanız, hukukun “H”sinden bile anlamıyorsunuz demektir.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kart. (CHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Gelin tartışalım, gelin hadi, niye kaçılıyorsunuz?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Tamam, nerede istersen.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tasarının 24’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iki günden bu yana, Cumhurbaşkanlığı tasarısını görüşüyoruz. Tasarıyı biraz sonra kanunlaştıracağınız anlaşılıyor. Türkiye Cumhuriyeti’nin devlet yönetiminde telafisi mümkün olmayacak bir tasarımı biraz sonra sonlandıracaksınız. Tasarı kanunlaşırken anayasal ihaller pahasına düzenlemeler yapıldığını hemen ifade etmek istiyoruz. Bu nitelikte bir düzenleme yapılırken uzlaşma ve diyalog içine girilmesi gerekirken dayatmacı bir anlayışla düzenleme yapılması, toplumsal barışa ve istikrara hizmet etmeyecektir. Maalesef, toplumsal bedeli ve sonuçları çok ağır olan bir düzenlemeyi yapıyorsunuz değerli milletvekilleri.

Bakın, geldiğimiz noktada, şu iki temel soruya cevap verilmesi gerekiyor. Bunu vicdanlarınıza bu aşamada yine havale etmek istiyorum. Niye? Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi şahsiyeti ve halka saygı adına bu soruları bir kez daha vicdanınızda değerlendirmeniz gerekiyor. Anayasa hukukunun açık hükümlerine rağmen, neden anayasal düzenleme yoluna başvurmuyorsunuz? Neden bundan kaçılıyorsunuz? Buna neden ihtiyaç duyuyorsunuz? Anayasa’nın 77’nci maddesinin gereğini yaptığınız hâlde 101’inci maddenin gereğini neden yapmıyorsunuz? Bu durum başlı başına bir anayasal ihlal anlamına gelmez mi? Bakın, biraz evvel Komisyon Başkan Yardımcısı Anayasa metninden söz etti. 77’nci madde metnini lütfen bir kez daha okuyun Sayın Komisyon Başkan Yardımcısı. Bakın, 77’nci madde ne diyor... 77’nci maddenin madde metninde, değişiklik tarihi 31/5/2007, 5678 sayılı Yasa. 101’inci maddede de aynı kanundan, aynı tarihten söz ediyor.

Ne zaman referanduma gitti, hemen sorunuza cevap vereyim.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Parlamento kararı yok mu Sayın Kart, 77’nci maddeyle ilgili Parlamento kararı yok mu?

ATILLA KART (Devamla) – Hemen sorunuza cevap vereyim, ne zaman gitti referanduma? Ekim ayında gitti, ekim ayında gitti. Ama ne oldu? Bakın, ekim ayında referanduma gitmesine rağmen, sizin ifadenizle, ekim ayında yürürlüğe girmesine rağmen ne yaptık? Onu 12 Haziran tarihinde uyguladık, dört yıl olarak uyguladık.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Uygulamadı, erken seçim kararı aldı.

ATILLA KART (Devamla) – Hayır, hayır, dört yıl olarak uyguladık.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Erken seçime gitti.

ATILLA KART (Devamla) – Bakın, 3 Mart 2011 tarihli tutanakta AKP Grup Başkan Vekilleri Suat Kılıç ve Bekir Bozdağ’ın beyanları var. Lütfen, günü kurtarmak uğruna yalan beyanda bulunmaya tenezzül etmeyin. Tutanaktan söz ediyorum, bunun cevabını verin. Bunun cevabını vermek zorundasınız; halka saygınız varsa, bunun cevabını vermek zorundasınız. Ama maalesef, bu konularda da samimi olmadığınızı, dürüst olmadığınızı aradan geçen on yıl bize gösterdi, çok acı tecrübeleriyle gösterdi.

Biz burada Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesinin doğru olup olmadığını tartışmıyoruz. AKP sözcüleri, dönüp dönüp sözü buraya getiriyorlar. Bunu tartışmıyoruz. Ne diyoruz? “Halk birisini seçiyorsa, halka olan saygı adına, o seçilmiş olan kişinin halka hesap vermesi gerekir.” diyoruz. Beş yıldır bunu söylüyoruz. “Bunun yasal, anayasal düzenlemelerini neden yapmıyorsunuz?” diyoruz. “Halka hesap vermektan kaçmak diktatörlük anlamına gelmez mi?” diyoruz. Bunun başka bir açıklaması var mı, bunun başka bir izahı var mı? Bunun hiçbir açıklaması yok.

Değerli milletvekilleri, bakın, getirilen bu düzenleme ile halka hesap vermeyen seçilmiş bir diktatör yaratıyoruz. Getirilen bu ucube sistemin -Anayasa Komisyon Başkanının ifadesiyle söylüyorum- demokrasiyi katletmesine iştirak etmeyiniz. Demokrasiyi ipotek altına alacak böyle bir düzenlemeye iştirak etmeyiniz. Sizi bir kez daha sorumluluğa davet ediyorum ve tarihî sorumluluğunuzla baş başa bırakıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, İç Tüzük’ün 86’ncı maddesi gereğince oyunun rengini belli etmek üzere ve aleyhte söz isteyen Kamer Genç, Tunceli Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, süremi yeniden verir misiniz? Süreyi yeniden başlatırsanız memnun olurum Başkan.

BAŞKAN – Benden kaynaklanmıyor ki Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, yani yeniden başlatın, zaten geçti süre.

Sayın Başkan, bize gelince sanki canınızdan...

BAŞKAN – Ne alakası var Sayın Genç size gelince...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani süreyi yeniden başlatın.

Şimdi, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; zaten bu Başkan Vekili burayı yönetecek kabiliyette değil. (AK PARTİ sıralarından “Allah Allah!” sesleri)

Bakın, keyfine göre kırk beş dakika ara verdi, kaç defa ara verdi. Şimdi benim zamanım az olduğu için konuşmuyorum...

Bakın arkadaşlar, evvela Anayasa Komisyonu Başkanı -burada olsaydı söyledim- İç Tüzük’ün 35’inci maddesini okusun. Getirilen Anayasa Komisyonunun bu raporu İç Tüzük’ün 35’inci maddesine aykırı çünkü İç Tüzük’ün 35’inci maddesinde der ki: Komisyonlar, kendilerine havale edilen işler dışında bir şeyle uğraşamazlar, kanun teklif edemezler. Bu geçici maddeyi Anayasa Komisyonu kendisi koymuştur, Hükümet tasarısında yoktur. Dolayısıyla evvela bu yönüyle bu İç Tüzük’ün 35’inci maddesine aykırıdır.

Bakın, ben de biraz önce bir –geçici madde- önerge verdim “Bundan sonraki Cumhurbaşkanının görev süresi altı sene olsun.” dedim. Şimdi, eğer siz kanunla Cumhurbaşkanının süresini tayin ettiğiniz takdirde, o zaman, bundan sonra, emsali var ya, bir Cumhurbaşkanı seçilir, tam süresinin sonunda getirir ikinci bir kanun maddesini kendisi verir, süresini uzatır. Kanunla eğer bu iş olacaksa bunun sonu buraya gider.

Şimdi, size yani Anayasa'yla değiştirilmesi gerekenler Anayasa'yla yapılır, kanunla değiştirilmesi gereken konular kanunla düzeltilir ama bunu söyledik. Maalesef siz hukuktan da anlamazsınız veya hukuku hep kendi menfaatinize göre yorumlarsınız. Böyle bir anlayışla siz Türkiye'ye sağlıklı hizmet edemezsiniz.

Şimdi, Abdullah Gül Cumhurbaşkanlığı makamında oturuyor. Anayasa'nın 101'inci maddesinde diyor ki, Cumhurbaşkanının birinci görevi, Anayasanın uygulamasını gözetlemek. Şimdi bekleyeceğiz bakalım, Anayasa'ya sadakat yemini yapan Abdullah Gül, bu geçici madde kendisine gittiği zaman, hakikaten dürüst, tarafsız, Anayasa'ya yaptığı sadakat yeminine uygun olarak bu geçici maddeyi veto mu edecek, yoksa onaylayacak mı? Bana göre, onaylarsa çok büyük bir kabahat, büyük bir suç işlemiş olur, Anayasa'yı açıkça ihlal etmiş olur. Dolayısıyla kendi menfaatini de ilgilendirdiği için bunu onaylamaması lazım, geri göndermesi lazım.

Şimdi, Burhan Kuzu burada olduğu zaman dedi ki: "Yani bu anayasa değişikliğini biz yaptığımız zaman, ondan sonra seçim yaptık, paket yola çıkmıştı. Geçici 18 ve 19'uncu maddeyi biz sonradan yaptığımız değişikliklerle bundan çıkardık." Peki, arkadaşlar sordular, bunları çıkardığınıza göre, o zaman seçilen Cumhurbaşkanının süresinin de yedi yıl olacağına dair niye oraya geçici bir madde koymadınız? "Efendim, paket yola çıkmıştı." dedi. Yahu, paket yola çıkmıştı ama sen öteki taraftan paketi yoldan çevirdin, istediğini kopardın aldın. E, onu niye ilave etmedin?

Yani bunlar, hepsi aslı astarı olmayan, bir hukuk nosyonu teşekkül etmemiş insanların kafasındaki fikir türleridir. Hukuk nosyonu gelişmiş, sorumluluk duygusu gelişmiş insanlar bunları artık, bu konuşmaları burada yapamazlar arkadaşlar. Onun için, gerçekten getirilen Cumhurbaşkanı seçimiyle ilgili bu kanunun geçici 1'inci maddesi hukuk bakımından bir faciadır. Bu kadar Anayasa ihlal edilmez. Bakın hepiniz Anayasa'ya sadakat göstereceğinize namusunuz, şerefiniz üzerine yemin içtiniz arkadaşlar. Yani Anayasa'daki bir süreyi siz nasıl kanunla değiştiriyorsunuz? Bu herkesin bir vicdani şeyi. Şimdi, şu anda yürürlükte olan Anayasa'mızın 102'nci maddesine göre Cumhurbaşkanının süresi beş yıl değil midir? Şimdi siz şu anda çıkardığınız bir kanunla diyorsunuz ki "Cumhurbaşkanının süresi yedi yıl." Böyle bir şey olur mu arkadaşlar? Olmaz. Hukuk da bunu kabul etmez, akıl da bunu kabul etmez, vicdan da bunu kabul etmez. Bakalım Abdullah Bey nasıl karar verecek. Ondan sonra da ben çıkıp da Abdullah Bey'in aleyhine konuştuğum zaman da diyorsunuz ki: "Niye böyle konuşuyorsunuz?" Yahu Allah rızası için bir güne bir gün de hukuka uygun, tarafsız bir karar versin. Tayyip Bey'in imam hatip mezunu akrabasını getirip de Danıştaya üye atamasın arkadaşlar. Böyle keyfilikler olur mu? İşte yaptığı işlemlerde hep böyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMER GENÇ (Devamla) – Peki, teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genç.

Sayın milletvekilleri, tasarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan Oy Sayısı	:	255	
Kabul	:	234	
Ret	:	21	(x)

Kâtip Üye
Mustafa Hamarat
Ordu

Kâtip Üye
Tanju Özcan
Bolu"

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sözlü soru önermeleri ile alınan karar gereğince kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 24 Ocak 2012 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.21

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.